کأشُر سَرگم

گوڈنیُک حِصہ

BHA ... PHALLA
No
Date.

مُرتّبہ:-

شیخ عبدالعزیز

جموّں و کشمیر اکیڈیمی آف آرٹس، کلچر اینڈ لنگویجز سری نگر

۱۹۶۳ء

Donated by
R L Shaw

کٲشُر سَرگم

...YA AMBPHALI
LIBRARY
No ....
Date ....
JAMMU

کأشُر سَرگم

گوڈنیُک حصہ

کشیرِ ہنزِ صوُفیانہ موسیقی ہنز صدابندی

مرتٔب :-

شیخ عبدالعزیز

جموں کشمیر اکیڈمی آف آرٹس کلچر اینڈ لنگویجز سرینگر

۱۹۶۳ء

ناشر :- سیکریٹری اکادمی، سرینگر

گوڈنِچہ چھپہٕ :- کاہ شیتھ جلد (۱۱۰۰ جلد)

طباعت :- کوہِ نوٗر پرنٹنگ پریس، لال کنوٗاں، دہلی ۶

قیمت

داہ روپیہ

(جُملہ حقوق بحقِ اکادمی محفوظ)

ترتیب

سرنامہ :- جناب بخشی غلام محمد صاحب	۷
(۱) گوہڑہ کتھ :- شیخ عبد العزیز	۹
(۲) صوفیانہ موسیقی ہندی مقام	۱۱
(۳) تالہ	۱۳
(۴) شر	۱۵
(۵) سرگمکو نشانہ	۱۷
(۶) عراق (مقام)	۱۹
ضروری کتھ	۲۱
رجز تال	۲۳
دوٗ روہ پہ تال	۲۹
یکہ تال	۳۵
سہ تالہ	۴۱
دویکہ تال	۴۷
چپ انداز تال	۵۳
(۷) حسینی / زرکش (مقام)	۵۹
ضروری کتھ	۶۱
رجز تال	۶۳
دوٗ روہ پہ تالہ	۶۹
یکہ تال	۷۵
سہ تالہ	۸۱
دویکہ تال	۸۷
چپ انداز تال	۹۵
(۸) جنجوٹی / مانج / مجیری (شعبہ)	۱۰۱
ضروری کتھ	۱۰۳
دو روہ پہ تال	۱۰۵
یکہ تال	۱۱۱
سہ تالہ	۱۱۷
دوٗیکہ تال	۱۲۳
چپ انداز تال	۱۲۹
ضربِ ترکی تال	۱۳۳

(۹) اساوری/نوروزِ خارا (شعبہ) ۱۳۷
ضروری کتھ ۱۳۹
رجز تال ۱۴۱
دو رویہ تال ۱۴۵
یکہ تال ۱۵۱
سہ تالہ ۱۵۷
دو یکہ تال ۱۶۳
چپ انداز تال ۱۶۹
(۱۰) نوا (مقام) ۱۷۳
ضروری کتھ ۱۷۵
رجز تال ۱۷۷
دو رویہ تال ۱۸۱
یکہ تال ۱۸۷
سہ تالہ ۱۹۳
دو یکہ تال ۱۹۹
چپ انداز تال ۲۰۵
(۱۱) تلنگ/ماہور (شعبہ) ۲۱۱
ضروری کتھ ۲۱۳
دو رویہ تال ۲۱۵
یکہ تال ۲۲۱
سہ تالہ ۲۲۷
دو یکہ تال ۲۳۳
چپ انداز تال ۲۴۱
(۱۲) بیات (شعبہ) ۲۴۷
ضروری کتھ ۲۴۹
دو رویہ تال ۲۵۱
یکہ تال ۲۵۷
سہ تالہ ۲۶۱
دو یکہ تال ۲۶۷
چپ انداز تال ۲۷۳
ضرب ترکی تال ۲۷۷
(۱۳) عشیران (شعبہ) ۲۸۱
ضروری کتھ ۲۸۳
رجز تال ۲۸۵
دو رویہ تال ۲۹۳
یکہ تال ۲۹۷

سہ تالہ ۳۰۲
دُویکہ تال ۳۰۹
ضرب فاختہ تال ۳۱۵
چپ انداز تال ۳۱۹
(۱۴) دھناسری / بُوسلیک (مقام) ۳۲۳
ضروری کتھے ۳۲۵
رجز تال ۳۲۷
دُوروبہ تال ۳۳۸
یکہ تال ۳۳۹
سہ تالہ ۳۴۵
دُویکہ تال ۳۵۱
ضرب فاختہ تال ۳۵۹
چپ انداز تال ۳۶۳
(۱۵) رہاوی / بستہ نگار (مقام) ۳۶۷
ضروری کتھے ۳۶۹
رجز تال ۳۷۱
دُوروبہ تال ۳۷۵
یکہ تال ۳۸۱
سہ تالہ ۳۸۶
دُویکہ تال ۳۹۲
چپ انداز تال ۴۰۰

سرنامہ

جموں وکشمیر کلچرل اکادمی چھ یمہٕ کتھہٕ خاطرٕ مبارکچ مستحق زِ اَمہِ کہِ طرفہٕ سپیز کاشرِ موسیقی ہِنز یہِ کتاب " سرگم " شایع۔ یتھ منز کاشرِ موسیقی ہِندین پانژن مقامن تہٕ پانژن شعبن ہِنز صدابندی چھ کرنہٕ آمژ۔

موسیقی چھ کلچرٕچ زبان آسان۔ یُتاہ انسانی تمدن اکھ اکس بٔیس سیٚتھ متاثر سپدِ تیُتاہ چھُ موسیقی پیٹھ تہٕ امیک اثر پیوان۔ سانٛز موسیقی چھ دوٚن عظیم تمدنن ہِندِ ملاپُک تہٕ مِلہٕ ژارُک اکھ میوٚٹھ تہٕ رٕسیٖل سنگم۔ موسیقی ہُند گوڈٕ لبُن چھُ تیُوتُے مُشکل یُتاہ' انسانی زندگی ہُند گوڈ نیُک اند ژھارُن تہٕ لبُن مُشکل چھُ۔ اَتھ منز چھ پرٛیتھ زمانس اندر انسانوٚ پننیو صلاحیتوٚ، احساسو تہٕ جذبو سیٚتھ نٔوی نٔوی راگ تہٕ نٔوی نٔوی مقام پادٕ کرِی متۍ۔ قومن ہُند فرض چھُ آسان یہِ تہذیبی تہٕ تمدنی ورثہٕ جان پاٹھو رٕژھرٕ راوٕن۔

وُنیکیُن تام چھ نہٕ سانٛز موسیقی یتھ اندازس اندر تحریرس منز آمٕژ یمہٕ کنہِ لیکھتھ اَسہِ نِشہ واتہٕ ہے' تہٕ اَسہِ یہِ اندازٕ لگاوِتھ ہیکہٕ ہو زِ کتھ وقتس تہٕ کتھ زمانس منز اَتھ اندر کوتاہ

اضافہ سپُد، اَمیُک عروج کیاہ اوس، اَمہ چِھین سُرن تہٕ تالن ہِنز سرحد کیاہ آُس۔ بہر حال آزادی ہِندِس حولس منز یِتھہٕ کنۍ اَمہ پنٕنۍ پرٕون تہٕ قدیم تہذیبی ورثہٕ شیرِتھ تہٕ سنبھٲلِتھ تھاونُک عزم کٔرِتھ واریاہ رٕژہ کامہ انجام دِژہٕ تِتھے کنۍ آو موسیقی ہُند باقاعدہ صدابندی ہُند انتظام کرنس کُن تہٕ توجہ دِنہٕ۔ اَتھ معاملس منز چھہ سانٕی نوجوان موسیقار شیخ عبدالعزیز صابٕن پہل کرٕمژ ہُنز یہ گوہٕ ڈٕہہٕ نیچ کوشش چھہ قدر کرنس لایق۔ مےٚ چھہ وۄمید زِ یتھہ شعبس منز روزِ تہٕ کاٗم یِنہٕ تہٕ تام محدود بلکہ اَمہ برونٹھہ تہٕ روزِ کاٗم جاری تہٕ اَکھتوی یِم باقی وۄستاد چھِ تِم تہٕ دِن اَمی ولولہٕ، جذبہٕ تہٕ شوقہٕ سیتی موسیقی ہِنز یہ تواریخ مرتب کرنس منز مدتھ۔

شیخ عبدالعزیز یَمۍ یہ صدابندی واریاہن وٕرِیَن ہِنزہ محنژ پتہٕ اَمہ برونٹھہ کنہٕ تھٲو چھُ سانین موسیقارن منز اکھ جان جاے تھاوان۔ اُمی سُنز یہ محنت تہٕ صبر چھُ بے شک قابلِ تقلید تہٕ تہٕ قابلِ داد تہٕ۔ مےٚ چھہ وۄمید زِ یِم تھاوَن پننہِ یہ کاٗم برونٹھہ کُن تہٕ جاری تہٕ رباقی مُقامن تہٕ شعبن ہِنز صدابندی کرن مکمل۔

بخشی غلام محمد

صدر

جموں و کشمیر اکادمی آف آرٹس، کلچر اینڈ لنگویجز

گوڈہ کتھ

صوفیانہ موسیقی ہِنٛد فن پرٕ یتھٕ وقتہٕ تہٕ پرٕ یتھٕ کٲنسہٕ ہِندِ خاطرٕ محفوظ کرنہٕ چہٕ نیٛرٕ

یوسہٕ یہٕ کوشش میٛہ کرٕ خبر یہٕ آسیا مکمل کِنہٕ نہٕ۔ اَما یہٕ چھُہ اَمہٕ قسمچ گوڈنِچ کوشش۔ میٛہ چھُہ ووٚمید

زِ صاحبِ کمال ووستاد ژارن یمہٕ چہٕ خامیہٕ یُتھٕ زَن (اکھ) میٛہ رہنمٲئی سپدِہ تہٕ (دوٚیم)

آیندہ کین شوقینن ہِندِ خاطرٕ صحیح تہٕ مکمل سرگم تیار سپدِہ۔

یہٕ قدم چھُہ قومی وراثت رٔچھِت تھاونس کُن یہٕ دوٚہ تھان۔ تہٕ (ظاہر) یہاے کتھ

نظرِ تَل تھاوِتھ ہیٚرِ کلچرل اکادمی یہٕ کتاب چھاپِنہٕ ذِمہٕ۔ تہٕ بیہ بخشش میٛہ اَتہٕ کیو حاکمو حوصلہٕ زِہ

یہٕ کرہٕ باقی مقامن ہُند سرگم تہٕ تیار۔

جان چھُہ زِہ بہٕ پھرِ یتھ کینہہ کتھہٕ۔ میٛہ اوس لوٚکچارہ پانہٕ مِیٹھے سازسنگیتک

شوق۔ میانِ بڑی بابہ صاحب خواجہ محمد اسماعیل مرحوم آسی اَتھ سیٹھا سبٹھاہ دلچسپی تھاوان۔

تہندِ وقتہٕ آسہٕ سائنس گرس منز اَمہٕ قسمہ چہٕ مجلِسہٕ کالہٕ تہٕ پگاہ لگان۔ بہٕ تہٕ اوسس "زِٹھین

ژورِہ" یمن مجلِسن منز بہان۔ یتھے زِہ میانِ والد بزرگوار شیخ عبدالکریم مرحوم آسی نہ یتھان

زِہ بہٕ گوٗژھس لوٗ کچارَسے اورکُن لگُن۔ بلکہ اَمہِ بدلہٕ تعلیمہِ کُن زیادہ توجہ دِیُن۔ مگر شوق چھُ بدل کھتا۔

سرینگرس منز ریڈیو سٹیشن قایم سپدنہٕ رِکنہٕ لوٗگ میانِس شوقس وُتھُس، چنانچہ میہ سپنز ووستاد غلام محمد قالین باف سیتہٕ زان، یِمہ بہٕ پننِس اولادہ سِندی پأٹھی ہیچھنوٗوُس تہٕ صوفیانہ موسیقی منز مہارت دِژ۔

بہٕ چھُس اَمہِ رِکنہٕ ووستاد غلام محمد قالین بافن سیٹھاہ مشکوٗر۔ تہٕ اَمِس علاوہ تِمَن صاحبِ کمال ووستادَن ہُنْد یہنزَن مجلِسَن منز بہٕ بیوٗ ٹھُمت چھُس تہٕ یِمَن نِشہ میہ سیٹھاہ ہیوٗ چھُمت چھُ۔ یِموی ووستادو منزہ چھ کینژن ہندی ناو یِم:-

(۱) اُستاد محمد صدیق مرحوم

(۲) اُستاد محمد عبداللہ تبت بقال

(۳) مولانا شمس الدین حیرت کامِلی

شیخ عبدالعزیز

صوفیانہ موسیقی ہندی مقام

مقام

صوفیانہ موسیقی ہندی چھ باہ[۱۲] مقام آمتہ چنلاونہ ۔ یم باہ[۱۲] مقام چھ اکِس نظمہِ منز یتھٕ کنہٕ بیان آمتہ کرنہٕ :-

در بزمگاہِ عشاق[۱] اے بُلبُل خوش الحان　　بنوا نوا[۲] خدارا از بہر بے نوایاں
راہِ عراق[۳] برگیر از دل اَلمم بروں کُن　　سوے حجاز[۴] بنگر در راہِ وصل جاناں
افگندہ دست حسرت آشوب در حسینی[۵]　　چوں بوسلیک[۶] گشتہ آہنگ دلربایاں
زنگولہ[۷] چوں دِل من پیوستہ در خروش است　　زانسانکہ نغمہ سازد در پردۂ صفاہاں[۸]
قولی است بشنو از من شاید کہ راست[۹] باشد　　در پردۂ رہاوی[۱۰] صوت ہزار دستاں
اے گلرخان شیراز ما کوچک[۱۱] شمائیم　　شاید بزرگ[۱۲] گردیم در بارگاہ شاہان

(ترانہ سرور صفحہ ۴۳)

اَمہ روایژ موجب چھ یم ۱۲ مُقام موسیقی منز ادا یوان کرنہٕ :-

۱ عشاق ۲ نوا ۳ عراق ۴ حُسینی ۵ بوسلیک ۶ حجاز ۷ زنگولہ ۸ صفاہان ۹ راست
۱۰ رہاوی ۱۱ کوچک ۱۲ بزرگ

یمو منزٕ چھ کینژن مقامن زٕہ زٕہ ناو ۔ مثلن مقام کوچکس چھ زیرافگن وَنان ۔ رہاوی چھ بستہ نگار

وناں حُسینی چھ زرکش تہٕ زنگولس چھ نہاوند وَنان ۔ اَمہِ علاوٕ چھ کینژن شعبن تہٕ بیٚیہِ بیٚیہِ ناو ۔ یمَن باہن ۱۲ مقامن چھ باہن ۱۲ برجن سیتی آمٕژ ترتیب دِنہٕ ۔ یِہُنٛد ذکر میہ الگ الگ مقامن منز درج چھ کرمٕژ ۔

پرِیتھ زٕ ۲ مُقام چھ اکہ آہنگہِ منز کڈنہٕ آمتۍ ۔ یِمہٕ کنۍ صوفیانہ موسیقی ہنز بنیاد چھ شیٚن آہنگن پیٹھ اَمِچ ذکر چھ اَکِس نظمہِ منز یتھ کنۍ بیان آمٕژ کرنہٕ :-

ناکہ سلمک را بلند آواز شُد   اصفہاں با زنگولہ دمساز شُد
دُور گردانیہ درنا راستی   کرد با عشاق میلِ راستی
تا مرا نوروز اصل آوازہ شُد   بوسلیک آمد حُسینی تازہ شُد
ہر صدائے کز گوشت آمد بیرون   شُد حجاز اندر نوائیش رہنموں
از موشت صد نالۂ زاری شنید   تاکہ کوچک از عراق آمد پدید
نالۂ شہناز از دل غم ز دُود   در رہاوی سربزرگی رو نمود

(ترانہ مسرور صفحہ ۴۶)

اَمہِ لحاظ چھ آہنگِ سلمک منزٕ اصفہان تہٕ زنگولہ آمتۍ کڈنہٕ
آہنگِ دور گردانیہ منزٕ عشاق تہٕ راست آمتۍ کڈنہٕ
آہنگِ نوروزِ اصل منزٕ بوسلیک تہٕ حسینی آمتۍ کڈنہٕ
آہنگِ گوشت منزٕ حجاز تہٕ نوا آمتۍ کڈنہٕ
آہنگِ موشت منزٕ کوچک تہٕ عراق آمتۍ کڈنہٕ
آہنگِ شہناز منزٕ رہاوی تہٕ بزرگ آمتۍ کڈنہٕ

وَنان چھِ زِہ صوفیانہ موسیقی منز چھِ پرٛتھ مقامہ منزٕ زٕہ شعبہ دِتھٕ متھ ۔ ترانہ سرور صفحہ ۲۶ پیٹھ چھُ اَکھ مصرعہ یتھٕ کنیٚ آمُت درج کرنہ ۔

مقام اندر عدد ہشت آمد و چہار

دو شعبہ ہر یکے را ہست ناچار

میہ چھِ یِمن شعبن ہنٛز ذکر تہٕ پنٛز نس پنٛز نس جنس منز درج کرمٕژ ۔

صوفیانہ موسیقی ہِندی باہ[12] مقام چھِ باہَن[12] مرضن ہندِ علاجہِ خاطرٕ تہٕ جتلاونہٕ آمتٕ ۔ اَمِچ ذکر تہٕ چھِ میہ الگ الگ مقامن منز درج کرٕمٕژ ۔

ونہٕ چھُ آمُت زِہ یِمَن باہَن[12] مقامَن ہندین لیَن چھُ آمُت باہَن[12] جانوٕرَن ہنزٕن آوازَن سیتھ لگاو تھاونہٕ ۔ اَمِچ ذکر تہٕ چھِ میہ الگ الگ مقامَن منز کرٕمٕژ ۔

تالہ

صوفیانہ موسیقی منز یمہ تالہ استعمال چھُ سپدان ۔ تمہٕ چھِ یِمہٕ ۱ ۔

(۱) ثقیل (۲) نیم ثقیل (۳) مخمس (۴) نیمدَور (۵) چنبر (۶) دورِ خفیف (۷) حجز (۸) دُور رہ یہٕ (۹) یکہ (۱۰) سہ تالہ (۱۱) دو یکہ (۱۲) ضرب فاختہ (۱۳) چپ انداز (۱۴) ضرب ترکی (۱۵) روانی (۱۶) دُر افشان (۱۷) دُر شاہی ۔

یِمو تالو منزٕ یِمَن ہنٛز زان میہ چھِ پیٚٹھٕ ہٕژ تِمہٕ چھِ یِمہٕ ۱ ۔

(۱) نیمدُور (۲) دورِ خفیف (۳) چنبر (۴) حجز (۵) دُور رہ یہٕ (۶) یکہ (۷) سہ تالہ (۸) دُو یکہ (۹) ضرب فاختہ (۱۰) چپ انداز (۱۱) ضرب تُرکی (۱۲) روانی ۔

ماترٕ

اکہٕ رفتارچہ گرہنٕدٕ چھِ وَنان ماترٕ۔ مثلاً اگر گرہنٕدٕ ہُنٕد دوٚیُم عدد گوڈنکہِ عددٕ اکہٕ سکنڈٕ پتہٕ بییہ ادا کرِنہٕ۔ تہٕ ترٕیِم عدد تہٕ گژھہ دوٚیمہِ عددٕ اکہ سکنڈ پتہٕ ادا یُن کرِنہٕ اَتھِ کنٛہ برونٛہہ کُن۔

تال

مخصوص ماترٕ چھِ مخصوص ٹھُکَن منٛز ادا یوان کرنہٕ۔ یمَن ٹھُکن تال چھُ آمُت ناو تھاونہٕ۔

(۱) **نیمدور تال**۔ یُتھ تالِ چھِ ۲۴ ماترٕ۔ اکچہ تالہٕ چھےٚ ماترٕ ۱، ۹، ۱۷ تہٕ ۲۱ پیٹھ، تہٕ خالی چھُس ماترٕ ۵ پیٹھ۔

(۲) **چنبر تال**۔ اُتھ تالِ چھِ ۲۲ ماترٕ۔ اکچہ تالہ چھےٚ ماترٕ ۱، ۳، ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۹ تہٕ خالی چھُس ماترٕ ۵ پیٹھ۔

(۳) **دورخفیف تال**۔ دورِخفیف تالِ چھِ شُراہ[16] ماترٕ۔ اکچہ تالہ چھےٚ ماترٕ ۱، ۵ تہٕ ۱۳ ہس پیٹھ تہٕ خالی چھُس ماترٕ ۹ س پیٹھ۔

(۴) **بُجر تال**۔ یہٕ تال چھِ ژوداہن[14] ماترن ہنٛز۔ اکچہ تالہ چھےٚ ماترٕ ۱، ۳، ۷ تہٕ ۱۱ ہس پیٹھ تہٕ اکییک خالی چھُ ماترٕ ۵ پیٹھ۔

(۵) **دورویہِ تال**۔ یہٕ تال تہٕ چھِ ژوداہن[14] ماترن ہنٛز۔ اکچہ تالہ چھِ ماترٕ ۱، ۴ تہٕ ۱۱ ہس پیٹھ۔ اَکییک خالی چھےٚ ماترٕ ۸ س پیٹھ۔

(۶) **یکہ تال**۔ یُتھ تالِ چھِ باہ[12] ماترٕ۔ اکچہ تالہ چھےٚ ماترٕ ۱ تہٕ ۹ مَس پیٹھ۔ تہٕ خالی چھُ

پاُنژمہ ماترہ پیپھٹھ۔

(۷) **سہ تالہ**۔ یہ تال چھہ باہَن (۱۲) ماترن ہِنز۔ اَمِچہ تالہ چھہ ماترہ ۱، ۵، ۹ تہٕ ۱۱ پیپھٹھ تہٕ خالی چھُہ ماترہ ۷س پیپھٹھ۔

(۸) **دُویکہ تال**۔ یُتھ تالِ چھہٕ اَٹھ ماترہ۔ اَمِچہ تالہ چھہٕ ماترہ ۱، ۳، ۴ تہٕ ۷س پیپھٹھ تہٕ خالی چھُس پاُنژمہ ماترہ پیپھٹھ۔

(۹) **ضرب فاختہ تال**۔ یہ تال چھہٕ ستَن ماترن ہِنز۔ اَمِچ تال چھہ گوڈنچہ ماترہ پیپھٹھ تہٕ خالی چھُس ژُورمہ ماترہ پیپھٹھ۔

(۱۰) **چپ انداز تال**۔ یہ تال چھہٕ شیٚن ماترن ہِنز۔ اَمِچہ تالہ چھہٕ گوڈنچہ تہٕ دوٚیمہ ماترہ پیپھٹھ تہٕ خالی چھُس ژُورِمہ ماترہ پیپھٹھ۔

(۱۱) **ضرب ترُکی تال**۔ یہ تال چھہٕ پاُنژن ماترن ہِنز۔ اَمِچ تال چھہٕ گوڈنچہ ماترہ پیپھٹھ تہٕ خالی چھُس ژُورمہ ماترہ پیپھٹھ۔

(۱۲) **روانی تال**۔ یُتھ تالِ چھہٕ ژور ماترہ۔ اَتھ چھہٕ گوڈنچہ ماترہ پیپھٹھ تال تہٕ خالی چھُہ ترٛیمہ ماترہ پیپھٹھ۔

صوفیانہ موسیقی منز چھُہ ہر کُنہِ تالہ ہُند سم پوان ہرنہٕ گوڈنچہ ماترہ پیپھٹھ۔

سُر

اکبری دورس منز چھُہ ابوالفضل (آیئن اکبری ہُند مصنف) موسیقی ہُند سیٹھاہ مطالعہ کورمُت
ابوالفضلن یوس تفصیل سنگیتس پیپھٹھ آیئن اکبری یس منز لیچھمٕژ چھےٚ۔ تتھ منز چھ ترٛموٚ ترٛمن آوازن ہندِ

قسم تہٕ دٕنۍ ہتۍ۔ یمہ آوازہٕ موسیقی منز استعمال چھ سپدان۔ یمہٕ آوازہٕ چھ 'سُر' ناوہ سیتۍ مشہور۔ ابوالفضلن چھ سُرکۍ ستھ(۷) قسم بیان کرۍ ہتۍ۔

(۱) سرج۔ موسیقی ہندہٕ گوڈنکہ سُرک ناو۔ یہ چھُ آمُت مورہٕ سنزِ آوازہٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۲) رکھب/رشب۔ موسیقی ہندہٕ دوٚیمہ سُرک ناو۔ یہ چھُ آمُت پپیہا سنزِ آوازہٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۳) گندھار۔ موسیقی ہندہٕ ترٛیمہ سُرک ناو۔ یہ چھُ آمُت ژھاوجہ ہنزِ آوازہٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۴) مدھم۔ موسیقی ہندہٕ ژوٗرِمہ سُرک ناو۔ یہ چھُ آمُت کونگ سنزِ آوازہٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۵) پنچم۔ موسیقی ہندہٕ پانژمہ سُرک ناو۔ یہ چھُ آمُت کوئل ہنزِ آوازہٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۶) دھیوت۔ موسیقی ہندہٕ شیٚیمہ سُرک ناو۔ یہ چھُ آمُت نتہٕ مینڈکہ ہنزِ آوازہٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۷) نکھاد/نشاد۔ موسیقی ہندہٕ ستِمہ سُرک ناو۔ یہ چھُ آمُت ہستی سنزِ آوازہٕ پیٹھ بناونہٕ۔

سنگیت کیو فن کارو چھ یم ستھ(۷) سُر مختصر لفظن منز یتھ کنۍ بیان کرِمتۍ۔

سا۱ - رے۲ - گا۳ - ما۴ - پا۵ - دھا۶ - نی۷

کشیرِ منز چھنہٕ یمن ستن سُرن بدل ناو کینہہ تہٕ۔ اوٚ خاطرہٕ کوٚر میہ صوفیانہ موسیقی ہندس سرگمس یمنی سُرن پیٹھ مرتب۔

شیخ عبدالعزیز

سرگمکی نشانہ

(۱) سرگمس منز چھہ سُر نسخ خطس منز تہٕ باقہ نستعلیق خطس منز درج۔

(۲) سرگمس منز یم نمبر ہیرہٕ پیٹھ بوٕن تامت لیکھت چھہ تم کرِو سرگم نمبر تصور۔

(۳) سرگمس منز چھہ مندر سپتک سُرن تلہٕ کنہٕ اکھ نقط۔

(۴) سرگمس منز چھہ تار سپتک سُرن پیٹھ کنہٕ اکھ نقط۔

(۵) سرگمس منز چھہ کومل سُرن تلہٕ کنہٕ لوٕکٹ ریکھ ہن۔

(۶) سرگمس منز اکس ماترِ پیٹھ ییتھہ زٕہ سُر چھہ تمن تلہٕ کنہٕ چھُہ یہ "⌣" نشانہٕ۔

(۷) سرگمس منز چھُنہ مدھیہ سپتک سُرن پیٹھہٕ یا تلہٕ کانٛہہ نشانہٕ۔

بُرد بر آسمان چوں زہرہ ماہے   اگر خواند عراقِ چاشت گاہے

(مُقام)

عراق

ضروری کتھ

عراق (مقام)

(۱) عراقس منز چھُ ہر کُنہِ بأتکُ سم پُوان دِنہٕ نارسپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۲) یہ مقام ادا کرنہٕ خأطرٕ چھُ مدھیہ سپتک 'نی' سُر۔ تہٕ نار سپتکُ گندھار' سُر کومل بناونہٕ یوان باقی ساری سُر چھِ شُدھ لگان۔

(۳) یتھ مقامس چھُ آمُت برجِ "جوزا" س سیتی واسطہ دِنہٕ۔

(۴) مقام عراقس چھ آہنگِ موشتس سیتی ترتیب آمُت دِنہٕ۔

(۵) یہ مقام چھُ آمُت گاؤ ہنزِ آوازِ پیٹھ بناونہٕ۔

(۶) واریاہو حکیمو چھُ ووٚنمُت زِ مقام عراق دائِن چھُ گرم خفقان مزأجی ہندِ مرضہٕ خأطرٕ دوا۔

(۷) مقام عراقہٕ منزٕ چھِ زٕ شعبہ آمتی کڈنہٕ۔ اکھ مخالف تہٕ بیاکھ مغلوب۔ اَمِہ خأطرٕ چھُ اکھ شار یتھ کنِز آمُت بیان کرنہٕ:۔

در عراقم دشمنان منکوب شد
تا مخالف پیش من مغلوب شد

(۸) عراقس منز چھُنہٕ مندر سپتکُک کانْہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف چھ مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکی سُر استعمال سپدان۔

(۹) یتھ مقامس چھُ ادا کرنُک وقت آفتاب کھسنہٕ پیٹھٕ چاشتکِس وقتس تام۔

بُنِمۍ سُر وٲتِتھ چھ مقام عراقچ شکل یِوان بناونہٕ۔ تہٕ اَمہِ پتہٕ چھ اَمہِ مقامکۍ بٲتھ ادا یِوان کرنہٕ :-

سا رے ما گا رے سا ما ما گا ما

پا دھا پا پا دھا سأ نِي دھا پا سأ

رۓ مأ گأ رۓ سأ نِي دھا پا نِي دھا

پا ما گا رے رے گا ما پا پا دھا

پا ما گا رے سا سا سا سا سا سا

ما پا دھا نِي سأ رۓ سأ نِي

سأ سأ رۓ مأ گأ رۓ سأ سأ رۓ رۓ

سأ سأ نِي دھا پا پا دھا سأ نِي دھا

پا نِي دھا پا ما گا رے رے گا ما

پا پا دھا پا ما گا گا رے سا سا

جُھر تال

ساقیا برخیز در دہ جام را　　خاک بر سر کن غمِ ایّام را
گرچہ بدنامیست نزدِ عاقلاں　　مانمی خواہیم ننگ و نام را　(حافظ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استھائی						ساق	یا	۰	۰	۰	بر	۰	۰	۰	
۱						پادھا	سا	نی	دھا	پا	پادھا	نی	دھا	پا	
	خی	۰	۰	۰	ز	در	دہ	۰	۰	۰	جا	۰	۰	م	
۲	ما	ما	گا	رے	رے	گاما	پا	پا	پادھا	پاما	گا	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	۰	۰	ساق یا	۰	۰	۰	۰	بر	۰	۰	۰	
۳	سا	سا	سا	سا	پا/سا	پادھا	سا	نی	دھا	پا	پادھا	نی	دھا	پا	
	خی	۰	۰	۰	ز	در	دہ	۰	۰	۰	جا	۰	۰	م	
۴	ما	ما	گا	رے	رے	گاما	پا	پا	پادھا	پاما	گا	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	۰	۰	خاک	ب	۰	۰	ر	سر	۰	۰	۰	
۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	رےسا	
	کن	۰	۰	۰	۰	غمِ	ای	۰	۰	۰	یا	۰	۰	م	
۶	سا	سا	سا	سا	سا/ما	ما	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	

استھائی۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۱۲ تا ثبت و آہستہ سرگم ۱۳ اکس ماترا ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	را	۰	۰ ۰	۰	۰	خاک	ب	۰	۰	ر	خا	ک	ب	ر	
۷	پا	پا	ما	گا	رے	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا پا	
	س	ر	کن	۰	۰	خاک	بر	۰	۰	۰	خا	ک	بر		
۸	ما	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا پا	
	س	ر	کن	۰	۰	خاک	ب	۰	۰	ر	س	۰	۰	ر	
۹	ما	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	رے سا	
	کن	۰	۰	۰	۰	غمِ	ای	۰	۰	۰	یا	۰	۰	م	
۱۰	سا	سا	سا	سا	سا / ما	ما	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	
	را	۰	۰	۰	۰	ساق	یا				بر				
۱۱	پا	پا	پا	پا	پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	
	خی	۰	۰	۰	ز	در	ده	۰	۰	۰	جا	۰	۰	م	
۱۲	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	۰	۰	ساق	یا	۰	۰	۰	بر	۰	۰	۰	
۱۳	سا	سا	سا	سا	سا / پا	پا-دھا	سأ	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	
انترہ	۰	۰	۰	۰	۰	گرچہ	بد				نا	۰	۰	۰	
۱۴	۰	۰	۰	۰	۰	ما	پا	دھا-نی	سأ	سأ	رےَ	رےَ	سأ	نی	
	می	۰	۰	س	ت	نز	دِ	۰	۰	۰	عا	۰	۰	ق	
۱۵	سأ	سأ	سأ	سأ	سأ	رے-گا	مأ	گاَ	رے	رے	سأ	سأ	رے	رے	
	لاں	۰	۰	۰	۰	گرچہ	بد	۰	۰	۰	نا	۰	۰	۰	
۱۶	سأ	سأ	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا-نی	سأ	سأ	رے	رے	سأ	نی	

انترہ:- سرگم ۱۲ بیٹھ، سرگم ۳۰ تام و آیتھ سرگم ۳۱ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	مے	۰	۰	س	ت	نز	د	۰	۰	۰	عا	۰	۰	ق	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	رے	سا	سا	رے	رے	
	لال	۰	۰	۰	۰	مانہ	مے	۰	۰	۰	خوا	۰	۰	۰	
۱۸	سا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	سا-	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	
	ہے	۰	۰	۰	م	نن	گ و	۰	۰	۰	نا	۰	۰	م	
۱۹	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	۰	۰	مانہ	مے	۰	۰	۰	ما	۰	۰	نہ	
۲۰	سا	سا	سا	سا	سا/پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی-سا	رے	سا-نی	
	مے	۰	۰	۰	۰	مانہ	مے	۰	۰	۰	خوا	۰	۰	۰	
۲۱	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	
	ہے	۰	۰	۰	م	نن	گ و	۰	۰	۰	نا	۰	۰	م	
۲۲	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	۰	۰	خاک	بر	۰	۰	۰	س	۰	۰	ر	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	رے-پا	[illegible]
	کن	۰	۰	۰	۰	غم	ای	۰	۰	۰	یا	۰	۰	م	
۲۴	سا	سا	سا	سا	سا/ما	ما	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	
	را	۰	۰	۰	۰	خاک	ب	۰	۰	ر	خا	ک	بر	۰	
۲۵	پا	پا	ما	گا	رے	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	س	ر	کن	۰	۰	خاک	ب	۰	۰	ز	خا	ک	ب	ر	
۲۶	ما	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	س	ر	کن	۰	۰	خاک	ب	۰	۰	ر	س	۰	۰	ر	
۲۷	ما	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	رے-سا	
	کن	۰	۰	۰	۰	غم	ای	۰	۰	۰	یا	۰	۰	م	
۲۸	سا	سا	سا	سا	سا/ما	ما	ما	ما	ما	گا	گا	ما	پا	دھا	
	زا	۰	۰	۰	۰	ساق	یا	۰	۰	۰	بر	۰	۰	۰	
۲۹	پا	پا	پا	پا	پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	سرگم ع۲۶ پیٹھہ سرگم ع۳۱ تام اکہ لٹہ
	خی	۰	۰	۰	ز	در	رہ	۰	۰	۰	جا	۰	۰	م	
۳۰	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	زا	۰	۰	۰	۰	ساق	یا	۰	۰	۰	بر	۰	۰	۰	
۳۱	سا	سا	سا	سا	سا/پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	

ضمیمہ رُباعی یتہ چھہ حجز تالہ منز مقامِ عراقچہ:-

از چشمِ ساقی مستِ شرابم　　بے مے خرابم بے مے خرابم

شوقم فزوں تر از بے حجابی　　بینم نہ بینم در پیچ و تابم

ازمن برون نیست منزلگہِ من ۔۔ من بے نصیبم راہے نیابم

•

سوٗرمس تہٕ چشمن ہِوے رنگ چھے ۔۔ دمہٕ دمہٕ گمُس للہٕ وُن نار
زُلفس روٗخسارُ ہترون پرٕنگ چھے ۔۔ کوٗ گل ہیچیان کیاہ موجدار
مجن تہٕ خنجرن پانہٕ وائنی جنگ چھے ۔۔ دمہٕ دمہٕ گمُس للہٕ وُن نار

•

گُل پھُلی باغن پوش پھُلی وَنہٕ ۔۔ بوٗمبرو کنہٕ ہٕنی گوٗسے نا ژسے
غوٗصہٕ ژٲلہِ سوٗندرن توٗسیٕ وَیرتھہٕ نان ۔۔ ادٕ پچھے کھاران ستہٕ ساسی پن
اٗوی لیٖن زاٗوی لیٖن آمٕتن ییٚنہٕ ہٕنی ۔۔ بوٗمبرو کنہٕ ہٕنی گوٗسے نا ژسے

•

موٗت کُنہِ میلہٕمنا زارے پارے ۔۔ ونتہٕ وٕنیسے یار کوٗنے آم
پیرِ لتھ آیس عنبرو تنے ۔۔ ٹوٗ ٹھہٕ لاٗ گیتھم گُلِ بمبوٗرو
عشقہٕ نارہٕ سیتی دزٕ مٲیٔ تنٕ تنے ۔۔ ونتہٕ ونیسے یار کوٗنے آم

دوروپہٕ تال

رِکھو پامہ پامہ گاٸ جھس زانٛھ بلےَ نو - وَلو جامہ چھُڑ لو

اَن نو کھیمیو بو ونہٕ نبی روز یو - رِکھو تنَ تہٕ نارہٕ زاٸ جھم

زانٛھ تہٕ بلےَ نو - وَلو جامہ چھُڑ لو

ماترہٕ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
							رِکھو	پا	۰	مہ	پا	۰	۰	مہ	
۱							ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	گاٸ		جو	تھس	۰	زا	نٛھ	بلے	۰	۰	نو	۰	۰	۰	
۲	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	۰	۰	و	لو	۰	جا	مہ	چھُ	۰	۰	ڑ	۰	۰	۰	
۳	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا-ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	لو	۰	۰	۰	۰	۰	رِکھو	پا	۰	مہ	پا	۰	۰	مہ	
۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲ ۱۵ [illegible] سم

اَستائی - سرگم ۱ پیٹھہ سرگم ۲ ۱۴ تام واپتھ سرگم ۲ ۱۵ اکس ماترِ ۱ پیٹھہ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	·	
	گاۓ	·	جی	نقش		زا	نتھ	سَبلے	·	·	نو	·	زا	نتھ	
۵	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	رے-گا	ما	ما	
	سَبلے	·	·	نو	·	زا	نتھ	سَبلے	·	·	نو	·	زا	نتھ	
۶	ما	ما	ما	ما-پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	ما	
	سَبلے	·	·	نو	·	زا	نتھ	سَبلے	·	·	نو	·	·	·	
۷	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	·	·	و	لو	·	جا	مہ	چھَ	·	·	ژ	·	·	·	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا-ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	لو	·	و	لو	·	جا	مہ	چھ	·	·	ژہ	·	·	·	
۹	سا	سا	ما	ما	ما	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	گا	
	لو	·	و	لو	·	جا	مہ	چھَ	·	·	ژہ	·	·	·	
۱۰	رے	رے	گا	رے	رے	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	ما	
	لو	·	و	لو	·	جا	مہ	چھَ	·	·	ژہ	·	·	·	
۱۱	ما	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	گگا	
	لو	·	و	لو	·	جا	مہ	چھَ			ژہ	·	·	·	
۱۲	رے	رے	گا	رے	رے	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	لو	·	·	·	·	·	کہو	پا	·	مہ	پا	·	·	مہ	
۱۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	ما	پا-دھا	نی-پا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	۶	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	گاۓ	.	جھ	نفس	.	زا	نھ	بلے	.	.	نو	.	زا	نھ	[illegible]
١۴	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	رے-گا	ما	ما	
	بلے	.	.	نو	.	زا	نھ	بلے	.	.	نو	.	زا	نھ	
١۵	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	ما	
انترہ	.	.	.	اَن	.	نو	.	کھیم	.	.	یو	.	.	.	
١۶	.	.	.	ما	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	بو	و	نتر	نبی	.	رو	.	.	زہ	.	.	.	
١٧	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	دھا-پا نی	دھا	پا-ما	
	یو	.	.	اَن	.	نو	.	کھیم	.	.	یو	.	.	.	
١٨	پا	پا	پا	ما	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	بو	و	نتر	نبی	.	رو	.	.	زہ	.	.	.	
١٩	سا	سا	سا	سا	رے	ما-گا	رے	سا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	یو	.	.	.	.	.	کھیو	تن	.	نتر	نا	.	.	رہ	
٢٠	پا	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	[illegible]
	زاۓ	.	جھ	نھم	.	زا	نھ	بلے	.	.	نو	.	.	.	
٢١	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	.	.	و	لو	.	جا	مہ	چھ	.	.	زہ	.	.	.	
٢٢	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا-ما	پا	پا-دھا	پا-دھا	گا	گا	رے	سا	

انترہ:- سرگم ١۶ [illegible]

ماتره	۱	۲	۳	۴	۵	٦	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	لو	۰	۰	۰	۰	۰	رکھہ	تن	۰	تہ	نا	۰	۰	رہ	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	ما	پا-دھا	نی-سا	رئے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	زا	۰	جی	تھم	۰	زا	شھ	بلے	۰	۰	نو	۰	زا	شھ	
۲۴	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	ما	

یمہ رُباعی چھ مقام عراقچہ دو روپہ تالہ منز ادا یوان کرنہ

عاراوینو ہا بارِ صاحبو زار میانی بوز   بالہ کھُسان بالہ یاد لوُسی مےہ

عاراوینو ہا پیرہ میانو زار میانی بوز   بالہ کھسان بالہ یاد لوُسی مےہ

•

عرضی میانی بوز تو ھرو   ارہ سرہ کاستم ہیمہ بو سرہ

خام اُسِس توَے پیوم زانُنے

•

ژہ گرژھتے بالی انتن یار مارہ موت فرضائے، لوہے لو   الھن چھس واجہ ژمن مائز کنھن کمی رُو ٹھائیے لوہے لو

یار دی میون کریشہ بل دوت رشبوڈیوڈھ نائیے ۔ لوہے لو

کھٹکے دِین پان ہنہٕ نے جان مہوٕن چھُے مٹے   لٹہٕ اکے ہاو دیدار نتہٕ پراٹے وٕن

آوٕبرہٕ ہتلہٕ زوُن دزایہٕ طبلہ ماران شولہ   قبرٕ ہنز خبر بوُزت ابلہ تھاراں گئے

نتہٕ رُچھزٕ یم بار صاحبہٕ ژھٹہٕ نتہٕ انہٕ گمٹہٕ   لٹہٕ اکے ہاو دیدار نتہٕ پراٹے وٕن

یکہ تال

اعجازِ حُسنِ روئے تو ثابت بود بہ خال مہرِ نبوّت است بہ پیغمبرِ جمال
پرواز مشکلست اسیرانِ عشق را صیّاد بر درِ قفس و من شکستہ بال

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	٠	خالی	٠	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	[illegible]
استائی						اع	جا	٠	زِ	حُس	٠	نِ	
١						پا-دھا	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
	رو	٠	یتو	٠	٠	ثا	ب	ت	بو	٠	د	بہ	
٢	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	خا	٠	٠	٠	لِ	اع	جا	٠	زِ	حُس	٠	نِ	
٣	سا	سا	سا	سا	پا	پا-دھا	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
	رو	٠	یتو	٠	٠	ثا	ب	ت	بو	٠	د	بہ	
۴	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	خا	٠	٠	٠	ل	مہ	رِ	٠	نبو	٠	٠	وت	
۵	سا	سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	

استائی ا۔ سرگم ۱۲ بیٹھ وائیہ سرگم ۱۱ تام ۲ سرگم ۱۱ کس ماترہ ۱ بیٹھ ا ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	ا	.	ست	بہ	پے	.	غم	.	بر	.	.	ج	
۶	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	پا-دھا	دھا	نی-سا	سا	
	ما	.	.	.	ل	مہ	ر	.	نبو	.	.	وت	
۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	
	ا	.	ست	بہ	پے	.	غم	.	بر	.	.	ج	
۸	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	پا-دھا	دھا	نی-سا	سا	سرگم ۸ [illegible] سرگم ۱۱ [illegible]
	ما	.	.	.	ل	اع	جا	.	ز	حس	.	ن	
۹	سا	سا	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
	رو	.	یتو	.	.	ٹا	ب	ت	بو	.	د	بہ	
۱۰	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	خا	.	.	.	ل	اع	جا	.	ز	حس	.	ن	
۱۱	سا	سا	سا	سا	پا	پا-دھا	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
انترہ						بہ ر	وا	.	ز	مش	.	رک	سرگم ۱۲ [illegible] سرگم ۱۳ [illegible]
۱۲						ما	پا	دھا-نی	سا	رے	سا	نی	
	ل	.	ست	ا	سی	.	را	.	ن	ع	.	شق	
۱۳	سا	سا	سا	سا	رے	گا	ما	گا	رے	سا	سا	رے	

انترہ۔ سرگم ۱۲ پہلے دو ماترے سرگم ۲۴ تا سرگم ۲۴ ختم سرگم ۱۳ نہ سرگم ۱۱ کس ماترے ایک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	را	.	.	.	.	پر	وا	.	ز	مُش	.	ک	
۱۴	سا	سا	ني	دھا	پا	ما	پا	دھا-ني	سا	رے	سا	ني	
	ل	.	ست	ا	سی	.	را	.	اِن	ع	.	شق	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	سا	سا	رے	
	را	.	.	.	.	صتی	یا	.	ذ	بر	.	د	
۱۶	سا	سا	ني	دھا	پا	پا-دھا	سا	ني-دھا	پا	ني	دھا	پا	
	رِ	.	.	کف	س و	.	من	.	شک	.	س	تہ	
۱۷	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	با	.	.	.	ل	صی	یا	د	ہے	.	.	.	
۱۸	سا	سا	سا	سا	پا	پا-دھا	سا-ني	دھا-پا	پا-دھا	ني-سا	رے	سا-ني	
	وا	.	.	.	ئے	صی	یا	.	د	بر	.	د	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	ني-دھا	پا	ني	دھا	پا	
	رِ	.	.	کف	س و	.	من	.	شک	.	س	تہ	
۲۰	ما	گا	رے	رے	گا	ما-پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	با	.	.	.	ل	مہہ	رِ	.	نبو	.	.	وت	
۲۱	سا	سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	•	•	•	خالی	•	•	•	تالی	•	•	•	[illegible]
	ا	•	ست	بہ	پے	•	غم	•	بر	•	•	ج	
۲۲	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	پا-دھا	دھا	نی-سا	سا	
	ما	•	•	•	ل	مہ	ر	•	نبو	•	•	وت	
۲۳	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	
	ا	•	ست	بہ	پے	•	غم	•	بر	•	•	ج	
۲۴	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	پا	دھا	نی-سا	سا	

بُہم شارتہ چھ مقام عراقچھ یکہ تالہ منز ادایوان کرنہ:۔

آسودہ دِلا حالِ دلِ زار چہ دانی خونخواریٔ وعشاق جگر خوار چہ دانی

شب تا بسحر خفتہ بخلوتگہ نازے

بیداریٔ ایں دیدۂ بیدار چہ دانی

•

لُجسے یامَن چھم چائی کامَن ژہ کوو لاٰ جی تھُس یامَن ہاے

پیپر تھ دزاہم رنگہ رنگہ جامَن میلتھ خاصَن تہ عامَن

پانہ چھک یادشاہ چھے سورسامَن ژہ کوو لاٰجی تھس یامَن ہاے

•

اَن چھکھنہ کھیٖوان زُوک کمہِ واوہٕ — سوٚندری اَوٚش کوٚوَے ژٕاوان چھک
مالِنہِ گرٕہ چھک سَنٛز کرناوان — واٲرِ وہٕ گرٕہ راوہٕ راوان چھک
کاٲلی ماگرٕ ژھکھےَ اَتھہٕ زٕہی ہاوان — سوٚندری اَوٚش کوٚوَے ژٕاوان چھک

•

اَتھہٕ نوٗرٕہ بُتھِس سِی مےَ تھاو نوٗرُمی — دوٗر تہٕ نےَ سوٚندری روٗزہٕ سمسار
وُچھتےَ پانڈوَن ہُنٛد دیدہٕ دروٗی — تِم تہٕ کرالہٕ گرٕہ نی چھینے ژاے
تِمَن تہٕ اوسی اَز لُن ٹھوٗرُی — دوٗر تہٕ نےَ سوٚندری روٗزہٕ سمسار

•

سخنِ تازہ زدم کس بہ سخن وا نرسید
جلوہ خوں گشت و نگاہے بہ تماشا نرسید

کہنہ را در شکن و باز بہ تعمیر خرام
ہر کہ در ورطۂ 'لا' ماند بہ اِلاّ نرسید

•

سہ تالہ

نہ تو اندر حرم گنجی نہ در بتخانہ می آئی   و لیکن سوئی مشتاقاں چہ مشتاقانہ می آئی

قدم بیباک تر نہ در حریمِ جانِ مشتاقاں   تو صاحب خانۂ آخر چرا دُزدانہ می آئی

(اقبالؒ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
استائی	.					نہ	تو	.	ان	در	.	ح	
۱						ما	ما	ما	ما	ما	ما	ما	
	رم	.	گن	جی	.	نہ	در	.	بت	خا	.	نہ	
۲	پا	دھا	دھا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی-دھا	
	می	.	آ	ی	.	نہ	تو	.	ان	در	.	ح	
۳	پا	دھا	سا-نی	دھا	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	
	رم	.	گن	جی	.	نہ	در	.	بت	خا	.	نہ	
۴	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی-دھا	۵ گھ سرگم ۱ تا ۳ سرگم پھر ۲ سرگم
	می	.	آ	ئی	.	و	لے	.	کن	سو	.	ئی	
۵	پا	دھا	سا-نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-سا	سا	سا	سا	

استائی - سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۱۵ تام و اپھر سرگم ۱۶ اکس ماترہ ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	
	مش	٠	تا	قاں	٠	چہ	مش	٠	تا	قا	٠	نہ	
۶	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	گا	
	می	٠	آ	ئی	٠	و	لے	٠	کن	سو	٠	ئی	
۷	رے	گا	رے-سا	سا	سا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	مش	٠	تا	قاں	٠	و	لے	٠	کن	سو	٠	ئی	
۸	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	مش	٠	تا	قاں	٠	و	لے	٠	کن	سو	٠	ئی	
۹	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	مش	٠	تا	قاں	٠	چہ	مش	٠	تا	قا	٠	نہ	
۱۰	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	ما	
	می	٠	آ	ئی	٠	چہ	مش	٠	تا	قا	٠	نہ	
۱۱	ما	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	پا	دھا	نی-سا	
	مے	٠	آ	ئی	٠	چہ	مش	٠	تا	قا	٠	نہ	
۱۲	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	گا	
	مے	٠	آ	ئی	٠	نہ	تو	٠	ان	در	٠	ح	
۱۳	رے	گا	رے-سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	ما	ما	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	رم	.	گن	جی	.	نہ	در	.	بت	خا	.	نہ	[illegible]
۱۴	پا	دھا	دھا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی-دھا	
	ے	.	آ	ئیُ	.	نہ	تو	.	ان	در	.	ح	
۱۵	پا	دھا	سا-نی	دھا	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	ما پا	
	رم	.	گن	جی	.	نہ	در	.	بت	خا	.	نہ	
۱۶	پا	دھا	دھا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی-دھا	
انترہ						ق	دم	.	بے	با	.	ک	
۱۷						پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	تر	.	نہ	در	.	ح	ری	.	م	جا	.	ن	
۱۸	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	
	مش	.	تا	قاں	.	ق	دم	.	بے	با	.	ک	[illegible]
۱۹	سا	سا	رے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	تر	.	نہ	در	.	ح	ری	.	م	جا	.	ن	
۲۰	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	
	مش	.	تا	قاں	.	تو	صا	.	حب	خا	.	نہ	
۲۱	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	

انتر- سرگم ۱۷ء پیپھ سرگم ۲۹ء تام وائپو- سرگم ۲۹ء پیتہ سرگم ۱۴، ۱۵ء تہ ۱۶ء اکس ماترعا پیپھ سم-

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	۰	۰	آ	خر	۰	چہ	را	۰	دز	دا	۰	نہ	
۲۲	سا	رنے	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	گا	
	می	۰	آ	ئی	۰	تو	صا	۰	حب	خا	۰	نہ	
۲۳	رے	گا	رے-سا	سا	سا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	ء	۰	آ	خر	۰	تو	صا	۰	حب	خا	۰	نہ	
۲۴	سا	رنے	رنے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	ء	۰	آ	خر	۰	تو	صا	۰	حب	خا	۰	نہ	
۲۵	سا	رنے	رنے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	۰	۰	آ	خر	۰	چہ	را	۰	دز	دا	۰	نہ	
۲۶	سا	رنے	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	ما	
	می	۰	آ	ئی	۰	چہ	را	۰	دز	دا	۰	نہ	
۲۷	ما	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	سا	سا	سا	
	می	۰	آ	ئی	۰	چہ	را	۰	دز	دا	۰	نہ	
۲۸	سا	رنے	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	گا	
	می	۰	آ	ئی	۰	نہ	تو	۰	ان	در	۰	ح	
۲۹	رے	گا	رے-سا	سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	[illegible]

بُمنہِ رُباعی تہٕ چھِہ مقام عراقس منز ۔ یمہٕ چھِہ سہ تالہِ منز ادا یوان کرنہٕ ۔

دیدی کہ چہ گفتی و چہ کردی با مَن کافر نکُند آنچہ تو کردی با من

فردائے قیامت بگیرم دامن

مَن با تو کُنم آنچہ تو کردی با من

●

چہ توان کردِ بیارے کہ ستمگر باشد

رحم خوب است اگہ در دِل کافر باشد

چہ ستمہاست کہ یوسف بہ زلیخا کہ نکرد

خوب رو سنگ دلست گرچہ پیمبر باشد

●

نابُود شُدم بود نمے دانم چیست

آتش شُدم دود نمیدانم چیست

دِل دادم و دین دادم و ایمان دادم

سودا زدہ ام سُود نمیدانم چیست

●

خلوت گزیدہ را بہ تماشا چہ حاجت است　　　چوں کوے دوست رسید بصحرا چہ حاجت است

ارباب حاجتیم زبانِ سوال چیست　　　در حضرت کریم تقاضا چہ حاجت است

اے بادشاہِ حُسن خدا را بسوختیم　　　گاہے تفقد بپرسی کہ گدا را چہ حاجت است

●

گِندنے دڑائیس تورگیہ سور سہتھ دوہ درہ یام لو سہتھ گوم

مالنی میائی ارباب اسی تو سے دڑام حبہ خو توتن ناو

اُتھی منز دڑائیس بُرقے کمِسہتھ سور سے عالم ژر سہتھ آو

وَنکی تیہ ریشر تیہ آے وَ سہتھ دوہ. درہ یام لو سہتھ گوم

●

تُلہ وُسے نار چھم للہ وُن مُور سے　　　اَسہ گرِتھ ژور سے چون دیدار

نا گس ڈہنگ دِتھ ژوٗلہم ژور سے　　　با غچہ ھی چھاو کھ نا

لا گے شیرِ تہ وُچھہے دُور سے　　　اَسہ گرِتھ ژور سے چون دیدار

●

دوپکہ تال

ہا یوَے اَسِس جَوان شِیر تاز کیہنہ ژیُم نہ یاز گوس پیر
دُنیا زانتو بُمَ تےَ زِیر دمی شاہ تےَ دمی فقیر
پیتوَ سارِی راہ مُسافیر تاز کیہنہ ژیُم نہ یاز گوس پیر

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
استائی						ہیَہ	وَے		
۱						سا	رے	گا	
	أ	.	ہس	.	س	جَ	وا	ن	
۲	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	گا-ما	
	شی	.	.	.	ر	ہَ	دے	.	
۳	پا	دھا-نی	دھا-پا	ما-گا	رے	سا	رے	گا	[illegible]
	أ	.	ہس	.	س	ج	وا	ن	
۴	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	
	شی	.	.	.	.	ر	تاز	کیہنہ	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا-دھا	سا	نی	

استائی۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۱۳ تام ۱ پیٹھ سرگم ۱۲ اکس ماترہ ۱ پیٹھ اکیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	۰	زِیُو	نمُ	۰	ۂ	یانِ	گوہ	س	
۶	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	پی	۰	۰	۰	ر	تانَ	کبنہہ	۰	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	پا-دھا	سا	نی	
	۰	زِیُو	نمُ	۰	ہَر	یانِ	گو	س	
۸	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی-دھا	
	پی	۰	۰	۰	ر	تانِ	کبنہہ		
۹	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	رے	سا	نی	
	۰	زِیُو	نمُ	۰	ہَر	تانِ	گو	س	
۱۰	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	پی	۰	۰	۰	ر	ہایَ	وَے	۰	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	
	اَم	۰	ہِں	۰	س	چَ	وا	ل	
۱۲	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	
	شی	۰	۰	۰	ر	ہایَ	وَے	۰	
۱۳	پا	دھا-نی	دھا-پا	ما-گا	رے	سا	رے	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
	اَ	۰	ہیں	۰	س	چ	وا	ں	
۱۴	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	
انترہ						دُنی	یا	۰	
۱۵						ما	پا-دھا	نی-سا	
	۰	زان	تو	۰	۰	بَم	تے	۰	
۱۶	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	رے-گا	رے	
	زی	۰	۰	۰	ر	دُنی	یا	۰	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	۰	زان	تو	۰	۰	بم	تے	۰	
۱۸	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	رے-گا	رے	
	زی	۰	۰	۰	ر	دُ	می	۰	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	سا	نی	[illegible]
	۰	شاہ	تے		۰	دُ	می	ف	
۲۰	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	ق	۰	۰	۰	ر	دُ	می	۰	
۲۱	سا	سا	سا	سا	پا	پا-دھا	سا	نی	

انترہ - سرگم نمبر ۱۵ اپلیٹھ سرگم نمبر ۲۰ تام وائیو - سرگم نمبر ۲۰ پنتر سرگم نمبر ۷ پلیٹھ سرگم نمبر ۱۳ تام وائیو نتہ سرگم نمبر ۱۴ کیس ماترے - پلیٹھ آہنگ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۔	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
		شاہ	تے	۰	۰	د	می	ف	
۲۲	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی-دھا	
	نی	۰	۰	۰	ر	د	می	۰	
۲۳	پا	پا	پا	پا	سا	رے	سا	نی	
	۰	شاہ	تے	۰	۰	د	می	ف	
۲۴	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	تی	۰	۰	۰	ر	پ	تو	۰	
۲۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	
	سا	۰	ری	۰	۰	راہ-م	سا	۰	
۲۶	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	
	نی	۰	۰	۰	ر	پ	تو	۰	
۲۷	پا	دھا-نی	دھا-پا	ما-گا	رے	سا	رے	گا	[illegible] صفحہ ۱۵ [illegible] ۳۰ [illegible]
	سا	۰	ری	۰	۰	راہ م	سا	۰	
۲۸	ما	گا	رے	سا	سا	ما	سا	ما	
	نی	۰	۰	۰	ر	تانی	کہنہ	۰	
۲۹	پا	پا	پا	پا	پا	پا-دھا	سا	نی	

مانزِہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	-	خالی	.	تالی	.	[illegible]
	.	ژیُو	نمُ	.	ہٚ	یانٛ	گو	س	
۳۰	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	

بُتھمی شارتہٕ چھِ مقامِ عراقس منز دوبیکہ تالہٕ منز ادا یوان کرنہٕ

مرا از بادہ گر مستی است چشمِ یار ہم دارد
زگُل مطلوب اگر رنگ است آنہٕ خسار ہم دارد

نمیدانم چرا گردُوں بکامِ من نمیگردد
پریشانی اگر عیب است زُلفِ یار ہم دارد

بالہٕ ہا رُمہٕ رُمہٕ چھُم یارہٕ تمنا چون
پشہٕ پلیہھ ڈٕ چھنیٚ لشہٕ نارہٕ دزٕ میانٛی تن
پشہٕ پشہٕ تھودنمے چھُم یارہٕ تمنا چون

وہٕ گہٕ کینہٕ ڈٕ چھنیٚ شوگہٕ لاگتھ آنگن ژام
رودگہٕ رودگہٕ گوم گٔے چھُم یار تمنا چون

ہامتہٕ موہیم ژٕہ دُور دُور   مہ سکلے چانے گومو سُور
ہزا ران ہزاران دوٗد منصوٗر   سُورس تہٕ ندس سپدُے نُور
دِیٚ ییس گلہٕ تہٕ سُہ چھہ منظوٗر   مہ سکلے چانے گومو سُور

●

ہیے ہیے باغس گُل گاٗم برو   کینہہ تہٕ نو سپدُم سرو ہو
دیہوم پانس پانے مرو   دوٗ پیمس دوہے بوُزنم نہٕ زانہہ
یوٗدوے مرہ ہا ادہٕ نو مرو   کینہہ تہٕ نو سپدُم سرو ہو

●

چہ خوش حالیست روئے دوست دیدن   پس از عمرے بہ یک دیگر رسیدن
شرابِ خوشدلی را نوش کردن   ز شادی دست در آغوش کردن

●

چپ انداز تال

واوہ عشقنہٕ لاگتھ ژرٕ لمٕے تی کسُو نشہٕ باوَے   کاوہ میانے گژاوہٕ وُنتس بالہٕ کیاہ چھم راہ

دُورہٕ رُوزنہٕ حُور ژاجی نس مُہہ نارہٕ نہٕ تاوَے   سونہٕ دارے سُور سپدان ونہٕ کرسس کیاہ

بالہٕ پانگُ سرہٕ ہے چھم دِلس تے تی کیتھو مُشرادَے   کاوہٕ میانے گژاوہٕ وُنتس بالہٕ کیاہ چھم راہ

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
		دا	وہ	عشی	ق	نہ	
۱		سا	سا	سا	رے	رے	
	لاۓ	گت	ژر	لو	مے	۰	
۲	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
		وا	وہ	عشی	ق	نہ	
۳	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	لاۓ	گت	ژر	لو	مے	۰	
۴	گا	ما	گا	رے	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
		تی	کَ	سُو	نِ	شہ	
۵	ما	مأ	ما	ما	ما	گا	
	با	وَے	۰	۰	۰	۰	
۶	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	تی	ک	سُو	نِ	شہ	
۷	پا	ما	ما	ما	ما	ما	
	با	وَے	۰	۰	۰	۰	
۸	گا ما	پا	پا	پا	پا	پا	

استائی۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲۶ تام وائیتھ سرگم ۳۰کس ماترہ پیٹھ اریک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	.	کا	دو	میاں	نے	.	
۹	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	
	.	گزا	ئو	وَن	ت	.	
۱۰	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	س	با	لِہ	کیاہ	چھم	.	
۱۱	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	راہ	.	.	.	.	.	
۱۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	.	کا	دو	میا	نے	.	
۱۳	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	
	.	٤	.	کا	وو		
۱۴	پا	نی	نی	نی	سا	سا	
	.	کا	دو	میاں	نے	.	
۱۵	سا	رے	سا	سا	نی	دھا	
	.	گزا	دو	وَن	ت	.	
۱۶	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	ئں	با	لِہ	کیاہ	چھم	.	
۱۷	رے	ما	ما	ما	پا	پا	
	گزا	.	دو	وَن	ت	.	
۱۸	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	س	با	لِہ	کیاہ	چھم	.	
۱۹	رے	ما	ما	ما	پا	پا	
	گزا	.	دو	دَن	ت	.	
۲۰	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	سُ	با	لِہ	کیاہ	چھم	.	
۲۱	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	راہ	.	.	.	.	.	
۲۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	.	وا	دو	عشق	فی	بنہ	
۲۳	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	لأ	رگت	ڈو	لو	مے	.	
۲۴	گا	ما	گا	رے	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	[illegible]
	لأ	گت	ژر	لم	نم	نبر	
۲۵	ما	ما	ما	ما	پا	پا	
	لأ	وِلھ	ژر	لو	مے	.	
۲۶	دھا	پا	پا	پا	پا	ما	
	لأ	گت	ژر	لم	مُ	ژہ	
۲۷	ما	ما	ما	ما	پا	پا	
	رأم	وِلھ	ژر	لو	مے	.	
۲۸	دھا	پا	پا	ما	گا	رے	
	.	وا	دہ	عشر	قا	ہر	
۲۹	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	لأ	گت	ژر	لو	ئے	.	
۳۰	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
انترہ	.	دو	رہ	رو	ز	.	
۳۱	.	ما	ما	پا	دھا	نی	
	ت	حو	ر	زاجی	ن	.	
۳۲	سا	رے	سا	نی	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	[illegible]
	س	مُ	ہ	نا	ر	نر	
۳۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	تا	وہ	.	.	.	.	
۳۴	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	
	.	لو	لبر	نا	رر	نر	
۳۵	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	تا	وے	.	.	.	.	
۳۶	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	.	دو	رہ	رو	ز	.	
۳۷	سا	رے	رے	رے	رے	گا	
	ت	حو	ر	زاجو	ن		
۳۸	رے	رے	سا	نی	سا	سا	
	س	مُ	ہ	نا	ر	نر	
۳۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	تا	وے	.	.	.	.	
۴۰	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	

انتر - سرگم ۳۱ پیٹھ سرگم ۱، تام داٹیو - سرگم ۱۷، پیتر داٹیو سرگم ۱۰ پیٹھ سرگم ۱۹ انام تر پیتر دلیو سرگم ۳۰ گس مانترء ۱ پیٹھ سم

ماترہ	١	٢	٣	۴	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	تالی	۰	۰	
	۰	عُشو	قر	نا	رے	بہ	
۴١	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	تا	وِے	۰	۰	۰	۰	
۴٢	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	سعہ	نہ	دا	دے	۰	
۴٣	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	
	۰	سُو	ر	سپ	دا		
۴۴	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	وَن	تو	ک	ر	س	
۴٥	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	کیّاہ	۰	۰	۰	۰	۰	
۴٦	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	۰	سعہ	نہ	دا	دے	۰	
۴٧	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	
	۰	ہ	۰	یا	رو	۰	
۴٨	پا	نی	نی	نی	سا	سا	

ماترہ	١	٢	٣	۴	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	یا	رہ	دا	دے	۰	
۴٩	سا	رے	سا	سا	نی	دھا	
	۰	سُو	ر	سپ	دا	۰	
٥٠	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	وَن	تو	ہ	ہ	۰	
٥١	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	سُو	۰	ر	سپ	دا	۰	
٥٢	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	وَن	تو	ہ	ہ	۰	
٥٣	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	سُو	۰	ر	سپ	دا	۰	
٥۴	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	وَن	تو	ک	ر	س	
٥٥	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	کیّاہ	۰	۰	۰	۰	۰	
٥٦	سا	سا	سا	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	با	لہہ	پا	ںُ	ک	
۵۷	رے سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	سرتیہ	چھُم	دِ	لَس	تے	۰	
۵۸	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
	۰	لہو	کہ	چا	رُ	ک	
۵۹	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	سرتیہ	چھُم	دِ	لَس	تے		
۶۰	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
	سرتیہ	چھُم	دِ	لَس	تے	۰	
۶۱	سا	ما	ما	سا	پا	پا	
	سرتیہ	چھُم	دِ	لَس	تے	۰	
۶۲	دھا	پا	پا	پا	پا	ما	
	سرتیہ	چھُم	دِ	لَس	تے	۰	
۶۳	ما	ما	ما	ما	پا	پا	
	سرتیہ	چھُم	دِ	لَس	تے	۰	
۶۴	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ختم نمبر ۱ لہرا ۱۶ گرہ گرہ چھوٹی ۲۸ گرہ

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	شُری	۰	پا	ںُ	ک	
۶۵	رے	سا	سا	سا	رے	رے	
	سرتیہ	چھُم	دِ	لَس	تے	۰	
۶۶	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
	۰	تی	کہ	تھو	مُشر	۰	
۶۷	ما	ما	ما	ما	ما	ما	
	را	وَے	۰	۰	۰	۰	
۶۸	ما	پا	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	تی	کہ	تھو	مُشر	۰	
۶۹	پا	ما	ما	ما	ما	ما	
	را	وَے	۰	۰	۰	۰	
۷۰	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	گا	دو	میا	نے	۰	
۷۱	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	ختم نمبر ۲ لہرا ۲۶ گرہ گرہ چھوٹی ۱۲ گرہ

چو خواند خوش حُسینی او آیین روز   جہاں گردد چو مہرِ عالم افروز

(مُقام)

حُسینی

زرکش

ضروری کنھہ

حُسینی / زرکش (مقام)

(١) حُسینی مقام ادا کرنہٕ خاطرٕ چھہ بہوٗان مدھیہ سپتکُک 'نی'، سُرتہٕ تار سپتکُک "گندھار" سُر کومل بناونہٕ تہٕ باقی سارٕی سُر چھُ شُدھ لگان۔

(٢) یتھ مقامس منز چھُ پرتھ کُنہٕ باگُک سم لگان دینہٕ تار سپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(٣) حُسینی مقامس چھُ "قوس" بُرجس سیتۍ آمُت واسطہٕ دینہٕ۔

(٤) یہ مقام چھُ آمُت کڈنہٕ 'نوروزِ اصل' آہنگہٕ منزٕ۔

(٥) وَننہٕ چھُ آمُت زِ مقام حسینی چھُ بدنچہ گرمی ہندِ خاطرٕ علاج۔

(٦) حُسینی ہُند مقام چھُ آمُت گرٕکہ سہنزٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(٧) یمہٕ مقامہٕ منزٕ چھہ زٕ شعبہ آہنگ کڈنہٕ۔ ١ دوگاہ تہٕ ٢ مجری

(٨) حسینی مقامس منز چھُنہٕ مندر سپتکُک کانہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف چھُ مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکٕکی سُر استعمال سپدان۔

(٩) مقامِ حسینی چھُ ادا یوان کرنہٕ چاشتکہٕ وقتہٕ پیٹھ دوپہرس تام۔

حُسینی ہِنز شکل چھ یمہٕ سُرو سیتی بناونہٕ یوان۔

گا گا گا ما پا پا دھا نِي نِي دھا دھا
پا ما گا گا ما پا پا پا پا پا پا
پا دھا نِي سا رِے گا رِے سا نِي دھا پا
ما گا رِے سا سا
سا رِے رِے ما گا رِے سا رِے سا
نِي سا پا دھا نِي نِي دھا پا ما گا گا
ما پا پا پا پا پا دھا نِي سا رِے گا
رِے سا نِي دھا پا ما گا رِے سا

تہٕ اَمہ پتہٕ امکی بأت ادا یوان کرنہٕ۔

جھپ تال

کندہ نائےتھ نِنہ موبالے   اندنو لگان کائشہ مارلنے
وائرِدہ پینہ مومنزمی یارِی   تورکیُت سامانہ لیٚبمنہ کینہہ
سنزہ رسہ نِنہ مومنزی بازآری   اَندنو لگان کائشہ مارلتے
ڈولہ ہیلہ کھارنم سمنم سارِی   نوشہ کورہ دٕینم وارِیُو گرٹھ
اَندزٕپہ لگہ نے تتہٕ بحیارِی   اندنو لگان کائشہ مارلنے

حانژہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۔	تالی	۔	خالی	۔	تالی	۔	۔	۔	تالی	۔	۔	۔	[illegible]
استائے						کندہ	نائے	۔	۔	۔	۔	۔	۔	۔	
۱						گا-ما	پا	پا	پا	دھا	ني	نی	دھا	پا-ما	
	دِ	۔	۔	۔	ت	رِنِ	مو	۔	۔	۔	با	۔	۔	۔	
۲	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-ني	سا	سا	ني	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-ني	سا	
۔	لے	۔	۔	۔	۔	کندہ	نائے	۔	۔	۔	۔	۔	۔	۔	
۳	رِنے	سا	ني	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	ني	نی	دھا	پا-ما	
	دِ	۔	۔	۔	ت	رِتِن	مو	۔	۔	۔	با	۔	۔	۔	
۴	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	ني	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-ني	سا	

استائے ۔ سرگم ۱ ابیھہ ۲ سرگم ۱۱ تام وائیتھ دِیہ سرگم ۲ اکِس ماتر سا پیھہ سم

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	لے	.	.	.	.	اَند	نو	.	.	.	لَ	.	.	.	
٥	رِنے	سانٔ	نِی	دھا	پا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نِی	سانٔ	سانٔ	سانٔ	رِنے	سانٔ	
	گا	.	.	.	ن	گائنہ	ما	.	.	.	لِ	.	.	.	
٦	نِی	نِی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	نے	.	.	.	.	اند	نو	.	.	.	لَ	.	.	.	
٧	سا	سا	سا	سا	سا / گا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نِی	سانٔ	سا	سانٔ	رِنے	سانٔ	
	گا	.	.	.	ن	گائنہ	ما	.	.	.	لِ	.	.	.	
٨	نِی	نِی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	نے	.	.	.	.	کندہ	نآ	.	.	.	.	.	.	.	
٩	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	نِی	دھا	پا-ما	
	وِ	.	.	.	ت	کندہ	ناع	.	.	.	.	.	.	.	
١٠	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نِی	سانٔ	سانٔ	نِی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نِی	سانٔ	
	وِ	.	.	.	ت	کندہ	نآ	.	.	.	.	.	.	.	
١١	رِنے	سانٔ	نِی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	نِی	دھا	پا-ما	
	وِ	.	.	.	تا	تن	مو	.	.	.	با	.	.	.	
١٢	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نِی	سانٔ	سانٔ	نِی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نِی	سانٔ	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	·	·	تالی	·	·	·	
انترہ	·	·	·	·	·	وآ	رودِہ	·	·	·	رین	·	·	·	
۱۳	·	·	·	·	·	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	مو	·	·	·	·	مُنو	رَ	·	·	مو	ہائے	·	·	·	
۱۴	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	رہی	·	·	·	·	وأ	رودِہ	·	·	·	رین	·	·	·	
۱۵	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	مو	·	·	·	·	مُنو	رِ	·	·	مو	یائے	·	·	·	
۱۶	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	رہی	·	·	·	·	تور	رکیو	·	·	ت	سا	·	·	·	
۱۷	رے	سا	نی	دھا	پا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	سا	
	ما	·	·	·	بنر	ل	بیّہ	·	·	م	نو	·	·	·	
۱۸	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	گیّنہ	·	·	·	·	تور	رکیو	·	·	ت	سا	·	·	·	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	سا	
	ما	·	·	·	بنر	لَ	بتیہ	·	·	م	نو	·	·	·	
۲۰	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	[illegible]

انترہ - سرگم ۱۳ ابیٹھ وائیو سرگم ۲۵ تام - سرگم ۲۵ بیتر سرگم ۱۶ بیٹھ سرگم ۱۱ تام وائیں سرگم - ۱۲ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	کینہہ	.	.	.	.	سنز	رسیہ	.	.	.	زن	.	.	.	
۲۱	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	مو	.	.	.	.	مُنزکر	با	.	.	.	زائ	.	.	.	
۲۲	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	.	.	.	.	سنز	رسیہ	.	.	.	زن	.	.	.	
۲۳	رے	سا	نی	دھا	پا	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	سرگم نمبر ۲۳ تا ۲۵ [illegible] سرگم نمبر ۱۴ [illegible] سرگم
	مو	.	.	.	.	مُنزی	با	.	.	.	زائ	.	.	.	
۲۴	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	.	.	.	.	اند	نو	.	.	.	لَ	.	.	.	
۲۵	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	سا	
انترہ						ڈولہ	بیلیہ	.	.	.	کھا	.	.	ر	
۲۶						ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	سرگم نمبر ۲۶ تا ۲۸ [illegible] سرگم نمبر ۲۴ [illegible] سرگم
	نمُ	.	.	.	.	سَم	نَ	.	.	م	سائ	.	.	.	
۲۷	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	.	.	.	.	ڈولہ	بیلیہ	.	.	.	کھا	.	.	ر	
۲۸	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	

انترہ:- سرگم ۲۶ پہلے ۵ [illegible] سرگم ۲۸ تمام سرگم ۲۸ بعد سرگم ۲۷ پہلے سرگم ۱۱ تمام واپس سرگم ۱۲ اکیس ماترے پہلا سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	نم	۰	۰	۰	۰	سَم	نَ	۰	۰	م	سائے	۰	۰	۰	
۲۹	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	۰	۰	۰	۰	نوشہ	کو	۰	۰	رہ	دیپ	۰	۰	۰	
۳۰	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	سا	
	نَ	۰	۰	۰	م	ژہ	وائم	۰	۰	۰	ریو	۰	۰	۰	
۳۱	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	گڑھ	۰	۰	۰	۰	نوشہ	کو	۰	۰	رہ	دیہر	۰	۰	۰	
۳۲	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	سا	
	نَا	۰	۰	۰	م	ژہ	وائم	۰	۰	۰	ریو	۰	۰	۰	
۳۳	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	گڑھ	۰	۰	۰	۰	اند	ژبیے	۰	۰	۰	لجہ	۰	۰	۰	
۳۴	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	نَے	۰	۰	۰	۰	تنتر	بے	۰	۰	۰	جام	۰	۰	۰	
۳۵	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	۰	۰	۰	۰	اند	ژبیے	۰	۰	۰	لجہ	۰	۰	۰	
۳۶	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	نے	۰	۰	۰	۰	تتُو	بے	۰	۰	۰	چاءُ	۰	۰	۰	
۳۷	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	رہی	۰	۰	۰	۰	اند	نو	۰	۰	۰	لَ	۰	۰	۰	
۳۸	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا	نی-سا	سا	سا	سا	رے	سا	

دُورویہ تال

کیاہ کرہٕ زأجرنس بہٕ تہٕ لولہٕ نارٕی ڈٕلیشت ترٲوٕنم پأرٕی زان

گژھ دُورہٕ مُہہ تیبر دٕتنم دأرٕی مُہہ زالہٕ گیرتھ رنیرتھ گوٗ

پھیرِت وُچھنس لجسے پأرٕی ڈٕلیشت ترٲوٕنم پأرٕی زان

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائی				کیا	ہ	ک	رہ	زأ	۰	جر	ن	۰	س	زأجی	
۱				گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	ن	۰	س	کیا	ہ	ک	رہ	زأ	۰	جر	نَ	۰	۰	س	
۲	گا	رے	سا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	سا / پا	
	بہ تے	۰	۰	لو	۰	۰	لہ	نا	۰	۰	ری	۰	۰	۰	
۳	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
	۰	۰	۰	ڈی	۰	ش	ت	ترا	۰	و	نم	۰	۰	۰	
۴	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	
	پائ	۰	۰	ری	۰	پائ	ری	زا	۰	ن	ہے	۰	ہے	۰	
۵	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	ما-پا	ما	

استائی۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۹ تام وأتتھ سرگم ۱ اکس ماترِ ۱ پیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	ہے	..	.	ڈی		بش	ت	ترا	.	و	نم	.	.	.	
٦	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	
	پاۓ	.	.	رى	.	پاۓ	رى	نا	.	ن	ہے	.	ہے	.	
۷	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	ما-پا	ما	
	ہے	.	بہ	کیا	ہ	ک	رہ	ناۓ	.	جر	ن	.	س	ناۓ جر	
۸	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	ن	.	س	کیا	ہ	ک	رہ	ناۓ	.	جر	ن	.	.	س	[illegible]
۹	گا	رے	سا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا/سا	
	بوتے	.	.	لو	.	.	لہ	ناۓ	.	.	رى	.	.	.	
۱۰	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
انترہ				گر	ہ	دو	رہ	م	ہ	.	تی	.	.	ر	
۱۱				گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا/سا	
	درتی	.	.	ن	.	.	م	داۓ	.	.	رى	.	.	.	[illegible]
۱۲	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	.	گر	ہ	دو	رہ	م	ہ	.	تی	.	.	ر	
۱۳	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا/سا	

انترا - سرگم ۱۱ بیٹھ والے پر سرگم ۱۲ ۲ تام - سرگم ۱۲ بیتہ سرگم ۱۵ بیٹھ سرگم ۹ تام والے بیٹھ سرگم ۱۰ اکیس ماترہ ۱ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	دِتی	۰	۰	نَ	۰	۰	م	دائ	۰	۰	ری	۰	۰	۰	
۱۴	سا	سا	سا	رسے	گا	رسے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
	دِتی	۰	۰	نَ	۰	۰	م	دائ	۰	۰	ری	۰	۰	۰	
۱۵	سا	سا	سا	رسے	گا	رسے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
	۰	۰	۰	مُ	ہ	زا	لہ	گی	۰	۰	ر	۰	ٹھ	یار	
۱۶	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	
	نی	۰	۰	ر	۰	۰	ٹھ	گو	۰	۰	ہے	۰	ہے	۰	
۱۷	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رسے	سا	سا	سا	سا	رسے	گا	ما-پا	ما	
	ہے	۰	۰	مُ	ہ	زا	لہ	گی	۰	۰	ر	۰	ٹھ	یار	
۱۸	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	
	نی	۰	۰	ر	۰	۰	ٹھ	گو	۰	۰	ہے	۰	ہے	۰	
۱۹	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	ما-پا	ما	
	ہے	۰	۰	پھی	۰	ر	ٹھ	دُچھ	۰	۰	نَ	۰	س	دُچھ	
۲۰	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	نَ	سَ	پوت	پھی	۰	ر	ٹھ	دُچھ	۰	۰	نَ	۰	۰	س	
۲۱	گا	رے	سا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا/سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	گرگر بٹھائیے گرگر ۲۲ ماترہ گرگر چھوڑو
	لیجُ	.	.	سئے	.	.	.	پائے	.	.	ری	.	.	.	
۲۲	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا۔پا	دھا۔نی	سا	سا	سا	سا	
	لیجُ	.	.	سے	.	.	.	پائے	.	.	ری	.	.	.	
۲۳	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا۔پا	دھا۔نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	.	ڈھی	.	ش	ت	ترائے	.	و	نمُ	.	.	.	
۲۴	نی	دھا	پا۔ما	گا	ما	پا	دھا۔نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	

بُنمہ رُباعی ہچھہ مقام حسینی دو رویہ تالہ منز ادا یوان کرنہ :-

تس روس مدنس اَسہ کیاہ پزوُوے ناحقے دِل میون رووُے تے ہاے

اَنہ ڈُبہ مہیلنے دا نتھ نوُ لُے تتھہ بور ککلوَ اولیے تے ہاے

تی تس مدنس اَسہ کہ بووُے ناحقے دِل میون رووُے تے ہاے

مس بو برسے صُرین تہ پیالن سئے مس کس کلہ والس بو

مس چھوہ راُونس ہاوُنس نہ واوس ادہ ہتھپ داُونس زندہ بالنی

لعل بووندہ سے پنہ ہنس لالس سئے مس کس کلہ والس بو

مُلہ مشبم نوءِ لئے چپائي   ميلکھنا يارہ موہ لے
مُتلہ ٿھوٿھس نہ اکھ دائے   سوئس کريو تلے
رِنہ رِنہ سوءتے ليَس   ينہ کوءُ رُوڈھسهم
وائنج ڈُزم نارہ تلے   ٹلہ وڈھ اُنتون سٹے لوہ موجھان
سوءے لئے مشبم نو ملے

●

شب که رُود از درد آلِ مُصطفیٰ در ناله بود
تار اشکش در روانی ها حسینی می سرود

هست اینجا مجمع البحرین بر لب سبزه اش
بر محمد از زبانِ خضر میگوید درود

●

یکہ تال

تا دیدہ محوِ روئے تو شد کامیاب شُد — شبنم بآفتاب رسید آفتاب شُد

از شرمِ چینِ زُلفِ تو در نافِ آہواں — صد بار مشک خون شد خوں مُشک ناب شُد

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	سرگم ۱ تا ۵ پیٹھ سرگم ۱۵ تام ۱ کہ لیٹھ
استائی						تا	دی	.	دہ	مح	.	وِ	
۱						سا	رے	گا	رے	سا	سا	سا	
	رو	.	.	یتو	ش	د	کا	.	م	یا	.	ب	
۲	نی	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
.	شد	.	.	.	.	تا	دی	.	دہ	مح	.	و	
۳	پا	پا	پا	پا	پا/سا	سا	رے	گا	رے	سا	سا	سا	
	رو	.	.	یتو	ش	د	کا	.	م	یا	.	ب	
۴	نی	دھا-نی	سا	ما	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	شد	.	.	.	شب	.	نم	.	آ	.	.	ف	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما-پا	پا	دھا-نی	سا	

استائی۔ سرگم ۱ تا ۵ پیٹھ سرگم ۱۲ تام وا ۲ پیٹھ سرگم ۱۵ اکس ماترہ ۱ پیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	تا	.	ب	ر	سی	د	آ	.	ف	تا	.	ب	
۶	نی-سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	رے	سا	
	شد	.	.	.	شب	.	نم	.	آ	.	.	ف	
۷	سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	گا	ما-پا	پا	دھا-نی	سا	
	تا	.	.	.	ب	شب	ن	م	آ	.	.	ف	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	رے	سا	سا	سا	سا	
	تا	.	.	ب	شب	.	نم	.	آ	.	.	ف	
۹	نی	دھا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	ما-پا	پا	دھا-نی	سا	
	تا	.	ب	.	سی	د	آ	.	ف	تا	.	ب	
۱۰	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	رے	سا	
	شد	.	.	.	.	تا	دی	.	دہ	مح	.	ر	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	سا	سا	
	رو	.	.	یتو	ش	د	کا	.	م	پا	.	ب	
۱۲	نی	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	نی	نی	
	ش	.	.	.	ذ	تا	دی	دہ	ع	.	.	.	
۱۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	رے	رے	رے	گا-ما	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	ہ	.	.	.	.	تا	دی	.	دہ	مح	.	وِ	
۱۴	گاٗ	گاٗ	رنے	سا	سا	سا	رنے	گاٗ	رنے	سا	سا	سا	
	رو	.	.	بتو	ش	د	کا	.	م	یا	.	ب	
۱۵	نی	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
انترہ						از	شر	.	م	پچی	.	ن	
۱۶						سا	رنے	رنے	رنے	رنے	گاٗ-ما	ما	
	زل	.	فِ	تو	.	در	[illegible]	.	ف	[illegible]	.	ہُ	
۱۷	گاٗ	گاٗ	رنے	سا	سا	سا	رنے-گاٗ	رنے	سا	[illegible]	نی	نی	
	وال	.	.	.	.	از	شر	.	م	[illegible]	.	ن	
۱۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	رنے	رنے	رنے	گاٗ-ما	ما	
	زل	.	فِ	تو	.	در	نا	.	فِ	آ	.	ہُ	
۱۹	گاٗ	گاٗ	رنے	سا	سا	سا	رنے-گاٗ	رنے	سا	نی	نی	نی	
	وال	.	.	.	.	صد	با	.	ر	م	.	شک	
۲۰	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	سا	سا	
	خو	ن	شد	.	خو	ن	م	.	شک	نا	.	ب	
۲۱	نی	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	

SABHA AMUPNA LIBRARY No. Date. JAMMU

انترہ - سرگم ۱۶ بیٹھ وائیو سرگم ۲۶ تام - سرگم ۲۶ پنتر سرگم ۱۶ بیٹھ سرگم ۱۴ تام وائیٹھ سرگم ۱۵ اکس ماترہ ۱ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	ش	.	.	.	د	صد	با	ر	ہا	.	.	.	
۲۲	پا	پا	پا	پا	پا/سا	سا	رے	رے	رے	رے	گا-ما	ما	
	ہ	.	.	.	.	صد	با	ر	.	م	.	شک	
۲۳	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	سا	سا	
	خو	ن	شد	.	خو	ن	م	.	شک	نا	.	ب	
۲۴	نی	دھا	نی-سا	سا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	شد	.	.	.	خو	ن	م	.	شک	نا	.	ب	
۲۵	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	ش	.	.	د	شب	.	نم	.	آ	.	.	ف	
۲۶	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما-پا	پا	دھا-نی	سا	

بنگرہ رُباعی تہ چھُہ مقام حسینی تہ یکہ تالہ منز ادا یوان کرنہ :-

دِل با خیالِ آں لبِ میگوُن زدست شُد
اے عاقلاں کنار کہ دیوانہ مست شُد

از طرفِ باغ نالہ بلبُل نمیرسد
مسکین مگر بدامِ کسے پائے بست شُد

دِل را بشغلِ خانہ دنیا چہ بستۂ - جانم ہیلی ہیلا
ہمچوں مسافری بسرائے نشستۂ - جانم ہیلی ہیلا

یاراں زیکدگر ہمہ رفتند و میروند
در فکر ایں سفر تو چہ غافل نشستۂ - جانم ہیلی ہیلا

●

کندہ تیر عشقنے لائیم کندے
وونڈہ کیاہ جھس تی حال باوِیم نا
زور ہتھ مُہنار رُودُم کہندے
آکہ موت دیدار دھاوِیم نا
ہیلہ یار ڈیشن نیلہ نیاسے اندے

●

کاوہ رنگ گوم میہ ہیتِ جُننہ رنگے
وُذی دِمیو یارو رنگینی بو
بوٗمبرو بنبر زل کمبوٗ آسان رنگے
برگ جھس چھیتر تے کھاسی وونہ لہ رنگے
جامہ شولِو یارو دیتو کمہ رنگے
وُذی دیمیو یارو رنگینی بو

●

سہ تالہ

کروی بمن از دل شدہ ناز نگاہے   قربانِ سرِ نازشوم باز نگاہے
از یک نگہہ گرم ربودی خرد سوش   اے جان جہاں سرورواں ساز نگاہے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	[illegible]
استائے						کر	دی	·	·	·	بر	من	
۱						پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	از	·	دل	·	ش	دہ	نا	·	·	ز	ن	گا	
۲	سا	نی	دھا	پا	سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	·	·	·	·	کر	دی	·	·	·	بر	من	
۳	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	از	·	دل	·	ش	دہ	نا	·	·	ز	ن	گا	
۴	سا	نی	دھا	پا	سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	·	·	·	·	قر	با	·	·	نِ	س	رِ	
۵	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	

استائے :- سرگم ۱ ایپھٹر سرگم ۱۴ تا ۱ و ائیتھ سرگم ۱۵ اکس ماترا ایپھٹر سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	
	نا	·	·	ز	ش	دم	با	·	·	ز	ن	گا	
۶	سا	نی	دھا	پا	پا / سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	·	·	·	·	قر	با	·	·	ن	س	ر	
۷	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	نا	·	·	·	ز	قر	با	·	·	ن	س	ر	
۸	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	نا	ز	ہے	ہے	·	قر	با	·	·	ن	س	ر	
۹	سا	نی	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	رے	
	نا	·	·	ز	ش	دم	با	·	·	ز	ن	گا	
۱۰	سا	نی	دھا	پا	پا / سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	·	·	·	·	کر	دی	·	·	·	ب	من	
۱۱	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	از	·	دل	·	ش	دہ	نا	·	·	ز	ن	گا	[illegible]
۱۲	سا	نی	دھا	پا	پا / سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	·	·	·	·	کر	دی	·	·	·	کر	دی	
۱۳	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	[illegible]
	.	کر	دی	.	..	کر	دی	.	.	.	بہ	من	
۱۴	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	از	.	دل	.	ش	دہ	نا	.	.	ز	ن	گا	
۱۵	سا	نی	دھا	پا	پا / سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
انترہ						از	ی	.	ک	ن	گ	ہِ	
۱۶	.					سا	رے	رے	رے	رے	ما	گا	
	.	.	گ	رم	ر	بو	دی	.	.	.	رخ	رد	
۱۷	رے	سا	رے	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	رے	
	ہُم	.	.	.	ش	از	ی	.	ک	ن	گ	ہِ	
۱۸	سا	نی	دھا	پا	پا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	گا	
	.	.	گ	رم	ر	بو	دی	.	.	.	خ	رد	
۱۹	رے	سا	رے	رے	سا	نی	ما	سا	سا	سا	سا	رے	[illegible]
	ہو	.	.	.	ش	اے	جا	.	.	نِ	ج	ہاں	
۲۰	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	رے	
	سر	.	.	دِ	ر	وال	سا	.	.	ز	ن	گا	
۲۱	سا	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	

انترہ:- سرگم ۱۶ ایپیٹھ سرگم ۲۶ تام وا ٹیو- سرگم ۲۶ پہنتر سرگم ۶ پیٹھ سرگم ۱۴ تام وا پیٹھ سرگم ۱۵ اکس ماترہ ایپیٹھ سم

ماتره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	ہے	.	.	.	.	لے	جا	.	.	نِ	ج	ہاں	
۲۲	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رنے	رنے	
	سر	.	.	ہے	ہے	اے	جا	.	.	نِ	ج	ہاں	
۲۳	سا	نی	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	سا	رنے	رنے	
	سر	.	.	ہے	ہے	اے	جا	.	.	نِ	ج	ہاں	
۲۴	سا	نی	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	سا	رنے	رنے	
	سر	.	.	پِ	ر	واں	سا	.	.	ز	ن	گا	
۲۵	سا	نی	دھا	پا	سا/پا	سا	سا	نی	دھا۔پا	ما	پا	پا	
	ہے	.	.	.	.	قر	با	.	.	نِ	س	رِ	
۲۶	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	رنے	ماتره ۲۴ تکرار کرم، ماتره ۱۴ تکرار کرم

ئیمہ شارٕ پتہ چھ مقام حسینی بیٹھ سہ تالہ منز یوان ادا کرنہ ۔

تابِ بنفشہ میدہد طرۂ مشکسائیتو
پردۂ غنچہ میدرد خندۂ دلکشائیتو

مہرِ رخت سرشتِ من خاکِ درت بہشتِ من
عشقِ تو سرنوشتِ من راحتِ من رضائیتو

خرقۂ زہد و جام می گرچہ نہ در خور منست

ایں ہمہ نقش میزنم در طلب وفائیتو

(حافظ)

●

بینی جہاں را خود را نہ بینی　　تا چند ناداں غافل نشینی

صُورت گری را از من بیاموز

شاید کہ خود را باز آفرینی

(اقبالؔ)

●

ایں ہم جہانے آں ہم جہانے　　ایں بیکرانے آں بیکرانے

ایں یک دو آنے آں یک دو آنے

من جاودانے من جاودانے

(اقبالؔ)

●

دُو یکہ تال

مدامم مست میدارد نسیم جعدِ گیسویت — خرابم مے کند ہر دم فریب چشم جادویت

پس از چندیں شکیبائی شبے یارب تواں دیدن — کہ شمع دیدہ افروزم در محراب ابرویت

(حافظ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
استائے				م	دا	۰	مم	۰	
۱				گا	گا	ما	پا	پا	
	م	۰	۰	س	ت	مے	دا	۰	
۲	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	رد	۰	۰	ن	سی	۰	رم	۰	
۳	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	جع	۰	۰	۰	ز	گے	سو	۰	
۴	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	سرگم بیٹھ سرگم ۲۳ تام سرگم
	یت	۰	۰	م	دا	۰	مم	۰	
۵	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	

استائے ۱۰ سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲۲ تام و ۱ بیٹھ سرگم ۲۳ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	م	۰	۰	س	ت	ے	دا	۰	
۶	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	ر	۰	د	ن	سی	۰	رم	۰	
۷	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	جع	۰	۰	۰	رِ	گے	سو	۰	
۸	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	
	یت	۰	۰	خ	را	۰	بم	۰	
۹	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	ے	۰	۰	۰	ک	ند	ہر	۰	
۱۰	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	دم	۰	۰	ف	رے	۰	ر	۰	
۱۱	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	چش	۰	۰	۰	رم	جا	دو	۰	
۱۲	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	
	ی	۰	ت	خ	را	۰	بم	نغ	
۱۳	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
	را	۰	بم	خ	را	۰	ہا	خ	
۱۴	دھا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	سا	سا / رے	
	را	۰	بم	خ	را	۰	بم	۰	
۱۵	سا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	ے	۰	۰	۰	اک	ند	ہر	۰	
۱۶	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
۰	دم	۰	۰	فِ	رے	۰	رب	۰	
۱۷	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	چش	۰	۰	۰	رم	جا	دو	۰	
۱۸	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	
	یت	۰	۰	م	دا	۰	مم	م	
۱۹	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	دا	۰	مم	م	دا	۰	ہ	م	
۲۰	دھا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	سا	رے / سا	
	دا	۰	مم	م	دا	۰	مم	۰	
۲۱	سا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	م	۰	۰	س	ت	ے	دا	۰	سرگم ۲۳ع بیٹھ سرگم ۲۲ع ۲۴ سرگم ۱ سم
۲۲	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	ر	۰	د	ن	سی	۰	م	۰	
۲۳	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
انترہ				پس	ا	۰	ز	چن	
۲۴				سا	رے	رے	رے	رے-گا	
	دیں	۰	۰	ش	کی	۰	۰	با	
۲۵	ما	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	ئی	۰	۰	ش	بے	۰	۰	یا	
۲۶	سا	سا	سا	نی	نی	نی	سا	رے	
	ر	۰	ب	ت	واں	۰	۰	دی	
۲۷	گا-رے	سا-نی	دھا-پا	دھا	سا	نی-دھا	دھا-نی	دھا	سرگم ۲۸ع بیٹھ سرگم ۲۷ع ۲۶ سرگم ۱ سم
	دن	۰	۰	پس	ا	۰	ز	چن	
۲۸	پا	پا	پا	سا	رے	رے	رے	رے-گا	
	دیں	۰	۰	ش	کی	۰	۰	با	
۲۹	ما	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	

انترہ- سرگم ۲۴ع بیٹھ، سرگم ۲۵ع تام و آئیٹھ سرگم ۲۶ع کس ماترہ ا بیٹھ سم -

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	ئ	.	.	ش	بے	.	.	یا	
٣٠	سا̇	سا̇	سا̇	نی	نی	نی	سا̇	رے̇	
	ر	.	ب	ت	واں	.	.	دی	
٣١	گا-رے	سا-نی	دھا-پا	دھا	سا̇	نی-دھا	دھا-نی	دھا	
	دن	.	.	کہ	شم	.	ع	.	
٣٢	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا	پا	
	وی	.	.	.	دہ	اف	رو	.	
٣٣	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	زم	.	.	.	در	.	.	مح	
٣٤	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا̇	
	را	.	.	.	ب	اب	زو	.	
٣٥	سا̇	سا̇	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	
	یت	.	.	کہ	شم	.	ع	کہ	
٣٦	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	شم	.	ع	کہ	شم	.	ع	کہ	
٣٧	دھا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	سا̇	رے̇ / سا̇	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	شم	۰	ع	کہ	شم	۰	ع	۰	
۳۸	سا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	دی	۰	۰	۰	دہ	اف	رو	۰	
۳۹	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	زم	۰	۰	۰	در	۰	۰	مح	
۴۰	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	را	۰	۰	۰	ب	اب	رو	۰	
۴۱	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	
	بیت	۰	۰	م	دا	۰	مم	م	
۴۲	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	دا	۰	مم	م	دا	۰	ہ	م	
۴۳	دھا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	سا	رے / سا	
	دا	۰	مم	م	دا	۰	مم	۰	
۴۴	سا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	م	۰	۰	س	ت	ے	دا	۰	
۴۵	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
	ر	۰	د	ن	سی	۰	م	۰	
۴۶	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا۔دھا	نی۔سا	

بنی مہ رُباعی تہ چھہ مقام حسینی دویکہ تالہ منز ادا یوان کرنہ ؎

نوید التفاتِ شوق دادم از بلا جانرا
کمند جذبۂ طوفاں شمردم موجِ طوفانرا

ندارم شکوہ از غم باہجومِ شوق خورسندم
زجا برداشت جوشِ دِل ہماناں داغ ہجراں را

(غالب)

کوہ چھک گژھان دِلگیر دلہ بوز تو بنہ روز تو سانے

قدمن یارہ وندہ یو سر
غرض عشقُ مرض چھُسم دِلس یارو چونے
قدمن یارہ وندہ یو سر

چپ انداز تال

زالہ لجس ویبھہ گاڑزن کیبھہ لائجو نس تا دے　　پر یہ تہنہ زے رہیہ میہ گنڈنم سرہیہ رودس نہ کہنہ

لیہ لوسم بیہ بیہ ناہیہ تن میاگی چھار ہے　　یاڑی زاجی نس لولہ ناڑی کمہ پوری گو

نالہ رنیم مالہ کڈبھہ لالہ رود خ کرہاوے　　پر یہ تہنہ زے رہیہ میہ گنڈنم سرہیہ رودس کہنہ

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
استائی		زا	لہ	لُ	جِ	۰	
۱	۰	پا	دھا	نی	سا	سا	
	س	دیہ	بھِ	گاڑ	زن	۰	
۲	سا	نی	دھا	دھا	نی	دھا	
		کیہ	بھِ	لائجو	ن	س	
۳	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	تا	دے	۰	۰	۰	۰	
۴	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	زا	لہ	لُ	جِ	۰	
۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	بس	دیہ	بھہ	گاڑ	زن	۰	
۶	ما	نی	دھا	دھا	نی	دھا	
	۰	کیہ	کھِ	لائجو	ن	س	
۷	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	تا	دے	۰	۰	۰	۰	
۸	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	پر	یہ	تر	ہن	زہ	
۹	پا	پا	دھا	نی	سا	دنے	
	ر	ہیہ	گن	ڑ	نم	۰	
۱۰	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	

استائی - سرگم ع۱ بیٹھ۵ سرگم ع۲۹ تام و۱ بیٹھ سرگم ع۳۰ کس ماترا۱ بیٹھ سم

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	
	٠	سر	تیہہ	رنو	دُس	نتر	
١١	درے	پا	ما	گا	درے	سا	
	کینہہ	٠	٠	٠	٠	٠	
١٢	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	٠	پڑ	یہ	تُ	ہُن	زہ	
١٣	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	ہٖ	ہٖ	٠	با	رو		
١۴	سا	سا	نی	دھا	نی	دھا	
	٠	ما	یہ	تُ	ہُن	زہ	
١۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	ہا	ہٖ	٠	سبا	نو	٠	
١٦	درے	درے	درے	سا	نی	دھا	
	٠	پڑ	یہ	تُ	ہُن	زہ	
١٧	پا	پا	دھا	نی	سا	درے	
	ر	تیہہ	گن	ڑہ	نم	٠	
١٨	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	[illegible]

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	
	٠	سرتیہہ	رنو	دُس	نتر	٠	
١٩	درے	گا	گا	ما	پا	پا	
	ر	تیہہ	گن	ڑہ	نم	٠	
٢٠	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	٠	سر	تیہہ	ہا	ہا	٠	
٢١	درے	گا	گا	ما	پا	پا	
	ر	تیہہ	گن	ڑہ	نم	٠	
٢٢	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	٠	سر	تیہہ	رنو	دُس	نتر	
٢٣	درے	پا	ما	گا	درے	سا	
	کینہہ	٠	٠	٠	٠	٠	
٢۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	٠	زا	لہ	لُ	جِ	٠	
٢۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	سَ	کَ	رِم	زا	لے	٠	
٢٦	سا	نی	دھا	دھا	نی	دھا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	.	زا	لہر	.	عشق	قہر	
۲۷	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	زا	.	لہر	لُ	ج	.	
۲۸	رنے	رنے	رنے	سا	نی	دھا	سم ز سرگم ع۲۷ پہنچیے سرگم
	س	زا	لہر	لُ	ج	.	
۲۹	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	س	وریہ	بھر	گاڑ	رکن	.	
۳۰	سا	نی	دھا	نی	دھا	پا	
انترہ	.	ل،	یہ	لو	سم	.	
۳۱	.	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	
		ببیہ	یہ	پپیہ	نا	.	
۳۲	گا	ما	ما	گا	رنے	سا	
		ہی	.	تن	میاں	نی	سم ز سرگم ع۳۱ پہنچیے سرگم
۳۳	سا	رنے	رنے	سا	نی	نی	
	چھا	وے	.	.	.	.	
۳۴	نی	سا	سا	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	.	ل،	یہ	لو	سم	.	
۳۵	سا	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	
	.	ببیہ	یہ	پپیہ	نا	.	
۳۶	گا	ما	ما	گا	رنے	سا	
	.	خا	صبر	تن	میاں	نی	
۳۷	سا	رنے	رنے	سا	نی	دھا	
	چھا	وے	.	.	.	.	
۳۸	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	.	پائے	ری	زاہجہ	ن	.	
۳۹	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	س	لو	لہو	نا	ری	.	
۴۰	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	.	ک	رم	پُجو	ری	.	سم ز سرگم ع۳۱ پہنچیے سرگم
۴۱	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	گو	.	.	.	.	.	
۴۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	

انترہ - سرگم ع۳۱ بیٹھ ۵ واپس سرگم ع۲۷ تام - سرگم ع۲۷ پہنچ سرگم ع۱۱ بیٹھ ۵ سرگم ع۲۹ تام واپس پہنچ سرگم ع۳۰ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	یأ	رر	زائجی	نسَ	۰	
۴۳	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	اُمر	یأ	ری	زائجو	ن	۰	
۴۴	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	
	س	یأ	رر	زائجی	نسَ	۰	
۴۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	بالہ	یأ	رر	زائجو	نَ	۰	
۴۶	رے	رے	رے	سا	نی	دھا	
	س	یأ	رر	زائجو	ن	۰	
۴۷	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	س	لو	لہر	نائے	ری	۰	
۴۸	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	۰	کَ	رم	پُو	ری	۰	
۴۹	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	لو	۰	لہر	نائے	ری	۰	
۵۰	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	۰	کَ	رم	ہا	ہا	۰	
۵۱	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	ع	شِ	قر	نائے	ری	۰	
۵۲	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	۰	کَ	رم	پُو	ری	۰	
۵۳	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	گوَ	۰	۰	۰	۰	۰	
۵۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	۰	نا	لہر	نی	نمُ	۰	
۵۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	۰	ما	لہر	کئے	رڈ	۰	
۵۶	سا	نی	دھا	دھا	نی	دھا	
	تھ	لا	لہر	رشوخ	کر	۰	
۵۷	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ہا	وے	۰	۰	۰	۰	
۵۸	ما	پا	پا	پا	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	نا	لہ	نی	تم	۰	
۵۹	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	نا	۰	لہ	نی	تم	۰	
۶۰	رے	سا	سا	سا	نی	دھا	
	۰	نا	لہ	نی	تم	۰	
۶۱	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	نا	۰	لہ	نی	ن	۰	
۶۲	رے گا	رے	سا	سا	نی	دھا	
	م	نا	لہ	نی	ن	۰	
۶۳	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	م	نا	لہ	کر	ڈ	۰	
۶۴	سا	نی	دھا	دھا	نی	دھا	
	تھ	لا	لہ	رفوخ	کر	۰	
۶۵	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	

[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	ہا	وے	۰	۰	۰	۰	
۶۶	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	
	۰	لا	لہ	رفوخ	کر	۰	
۶۷	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ہا	وے	۰	۰	۰	۰	
۶۸	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	
	۰	لا	لہ	رفوخ	کر	۰	
۶۹	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ہا	وے	۰	۰	۰	۰	
۷۰	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	پڑ	بیت	تُ	ہن	زہ	
۷۱	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	ر	بیہہ	گن	ڑ	تم	۰	
۷۲	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	

[illegible]

(شعبہ)

جستجوئے

مانجھ

مجیری

ضروری کتھ

جنجوٹی / مانج / مجیری (شعبہ)

(۱) یتھ شعبس منز چھ ساری سُر 'شُد' لگان۔

(۲) یتھ شعبس منز چھُ پرتھ کُنہ رُباعی ہُندسم پران دِنہٕ۔ مدھیہ سپتکس پنچم، سُرس پیٹھ

(۳) جنجوٹی شعبس منز چھُنہٕ مندر سپتگُک کانہہ 'سُر' استعمال سپدان۔ صرف چھ اَتھ منز
مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتگُک سُر استعمال سپدان۔

(۴) یہ چھ حُسینی مقامُک اکھ شعبہ۔

(۵) یہ شعبہ چھُ صُبحس آفتابہٕ پھٕپنہٕ برونٹھ اَکہ گھنٹہ آفتاب پھٕپنہٕ کِس وقتس تام ادا
پران کرنہٕ۔ موجودہ وقتکی فنکار چھ اَتھ شعبس مقام عراق تہٕ مقام حسینی ہندِس درمیانی
وقتس پیٹھ تہٕ ادا کران۔ دوشوے چھ جائز۔

(۶) یہ شعبہ چھُ آمت بزارِ سبزہ آوازہ پیٹھ بناونہٕ۔

شعبه مجيري هنن شڪل ۾ ٻهون سُرو سيتو هلان بناوڻ ۔

پا	ما	گا	رے	گا	پا	دھا	دھا	پا
نی	نی	دھا	نی	سا	سا	نی	دھا	پا
پا	دھا	نی	رے	گا	ما	گا	رے	سا
سا	نی	نی	دھا	نی	رے	سا	نی	دھا
پا	ما	گا	رے	گا	پا	دھا	دھا	پا

تہ اَمہ بيتو امکي بأت ادا ليوان ڪرڻ۔

دُورویہ تال

دو صد دانا دریں محفل سخن گفت　　　سخن نازک تر از برگِ سمن گفت
ولے با من بگو آں دیدہ ور کیست؟　　　کہ خارے دید و احوال چمن گفت
(اقبالؔ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
استھائی					دو	صد	.	دا	.	.	نا	.	.	د	
۱					گا	ما	ما	گا	گا	رے	گا	پا	پا-دھا	دھا	
	ریں	.	.	.	.	.	مح	فل	.	س	خن	.	.	.	
۲	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	.	ف	ت	دو	صد	.	دا	.	.	نا	.	.	د	
۳	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	پا-دھا	دھا	[illegible]
	ریں	.	.	.	.	.	مح	فل	.	س	خن	.	.	.	
۴	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	دھا	نی-سا	نی	دھا	
	گ	.	ف	ت	س	خن	.	نا	.	.	ز	.	ک	تر	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے	سا	

استھائی:- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۱۵ تا ماترا بیٹھ سرگم ۱۶ کس ماترا بیٹھ ایک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	ا	.	.	.	.	ز	بر	رگ	.	س	من	.	.	.	
٦	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	.	ف	ت	س	خن	.	نا	.	.	ز	.	ک	تر	
٧	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے	سا	
	ا	.	.	ز	س	خن	.	نا	.	.	بز	.	ک	تر	
٨	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	ا	.	.	ز	س	خن	.	نا	.	.	ز	.	ک	تر	
٩	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	گا	گا	گا	گا-ما	گا	
	ا	.	.	.		ز	بر	رگ		س	من	.	.	.	
١٠	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	
	گ	.	ف	ت	.	.	بر	گ	.	س	من	.	.	.	
١١	پا	پا	پا	پا	پا	پا	نی	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے	سا	
	گ	.	.	.	ف	ت	بر	گ	.	س	من	.	.	.	
١٢	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	
	گ	.	ف	ت	دو	صد	.	دا	.	.	نا	.	.	د	
١٣	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	ریں	.	.	.	.	.	مح	فل	.	س	خن	.	.	.	
۱۴	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	.	ف	ت	دو	صد	.	دا	.	.	نا	.	.	د	
۱۵	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	سا-گا	رنے	گا	پا	دھا	دھا-پا	[illegible]
	ریں	.	.	.	.	.	مح	فل	.	س	خن	.	.	.	
۱۶	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	[illegible]
انترہ					و	لے	.	با	.	.	من	.	.	ب	
۱۷					پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے	سا	
	گو	.	.	.	.	.	آں	دی	.	دہ	ور	.	.	.	
۱۸	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	کی	.	س	ت	و	لے	.	با	.	.	من	.	.	ب	
۱۹	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	[illegible]
	گو	.	.	.	و	لے	.	با	.	.	من	.	.	ب	
۲۰	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	[illegible]
	گو	.	.	.	و	لے	.	با	.	.	من	.	.	ب	
۲۱	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	گا	گا	گا	گا-ما	گا	[illegible]

انترا:- سرگم ۱۷ ابیٹھ ۱۸ و ۱۹ یو سرگم ۲۷ تام، سرگم ۲۷ پیتر سرگم ۱۶ بیٹھ سرگم ۱۵ تام و ۱۴ بیٹھ سرگم ۱۶ کس ماترہ ابیٹھ سم۔

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	گو	۰	۰	۰	۰	۰	آں	دی	۰	دہ	ور	۰	۰	۰	
٢٢	رنے	رنے	رنے	سا	نی-سا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	کی	۰	س	ت	کہ	خا	۰	رسے	۰	۰	دی	۰	۰	دو	
٢٣	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رمے	گا	پا	دھا	دھا-پا	
	اح	۰	۰	۰	۰	۰	دا	لِ	۰	چ	من	۰	۰	۰	
٢۴	پا	پا	پا	پا	پا	پا	نی	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	۰	۰	فت	کہ	خا	۰	رسے	۰	۰	دی	۰	۰	دو	
٢۵	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رمے	گا	پا	دھا	دھا-پا	
	اح	۰	۰	۰	۰	۰	دا	ل	۰	چ	من	۰	۰	۰	
٢٦	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	۰	ف	ت	س	خن	۰	نا	۰	۰	ز	۰	ک	تر	
٢٧	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رمے	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	[illegible]

بُنہِ چھہ رُباعی تِتھہ مقام جنجوٹی دو رویہ تالہ منز گیوٗنہ یِوان س

بیا تا کار ایں اُمت بسازیم
قمارِ زندگی مردانہ بازیم
چناں نالیم اندر مسجدِ شہر
کہ دل در سینۂ مُلا گدازیم
(اقبال)

مقامِ شوق بے صدق و یقین نیست
یقین بے صحبتِ روح الامین نیست

گر از صدق و یقین داری نصیبے
قدم بے باک نہ کس در کمین نیست
(اقبال)

●

جدائی شوق را روشن بسر کرد
جدائی شوق را جو بند نر کرد

نمیدانم کہ احوال تو چون است
مرا این آب و گل از من خبر کرد
(اقبال)

●

یکہ تال

ہر کجا شوخِ دلربائے ہست — آفت و فتنہ و بلائے ست
مکنید اے بُتاں خراب دِلم — آخر ایں خانہ را خدائے ست

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
استائی					ہر	ک	جا	.	.	شو	.	.	
۱					نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا-دھا	دھا-پا	
	رخِ	.	.	.	دل	ر	با	.	.	ئے	.	.	
۲	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	ہر	ک	جا	.	.	شو	.	.	
۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا-دھا	دھا-پا	
	رخِ	.	.	.	دِل	ر	با	.	.	ئے	.	.	
۴	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	آ	ف	ت و	.	.	فِت	.	نہ	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے-سا	سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲ سے ۱۲ سرگم ۳ سم

استائی:- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲ سے ۱۳ تام واُپیتھ سرگم ۱۴ اکس ماترا بیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	و	.	.	.	.	ب	لا	.	.	ئے	.	.	
۶	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	آ	ف	ت و	.	.	فتِ	.	نہ	
۷	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	و	.	.	.	آ	ف	ت و	.	.	فتِ	.	نہ	
۸	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	و	.	.	.	آ	ف	ت و	.	.	فت	.	نہ	
۹	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	گا	گا	گا-ما	گا	
	و	.	.	.	.	ب	لا	.	.	ئے	.	.	
۱۰	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	ہر	ک	جا	.	.	شو	.	.	
۱۱	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	
	غِ	.	.	.	دِل	ر	با	.	.	ئے	.	.	
۱۲	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	[illegible]
	ہ	.	س	ت	ہر	ک	جا	.	.	شو	.	.	
۱۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا-دھا	دھا-پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	خِ	.	.	.	دل	ر	با	.	.	ئے	.	.	
۱۴	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
انترہ					م	ک	نے	.	د	اے	.	بُ	
۱۵					پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے-سا	
	تال	.	.	.	.	خ	را	.	.	.	ب	دِ	
۱۶	رے	رے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا-نی	رے	سا	نی	دھا-پا	
	لم	.	.	.	م	ک	نے	.	د	اے	.	بُ	
۱۷	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے-سا	
	تال	.	.	.	م	ک	نے	.	د	اے	.	ب	
۱۸	رے	رے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	رے	رے	رے	رے-سا	
	تال	.	.	.	م	ک	نے	.	د	اے	.	بُ	
۱۹	رے	رے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	گا	گا	گا-ما	گا	[illegible]
	تال	.	.	.	.	خِ	را	.	.	.	ب	د	
۲۰	رے	رے	سا	سا	سا	نی	نی	نی	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	لم	.	.	.	آ	خر	ایں	.	.	خا	.	ر	
۲۱	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	

انترہ- سرگم ۱۵ بیٹھ واپس سرگم ۲۵ تام- سرگم ۲۵ بیٹھ سرگم ۱۴ بیٹھ سرگم ۱۳ تام واپس بیٹھ سرگم ۱۲ اکیس ماترے ۱ بیٹھ ایک سم-

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	را	.	.	.	.	خ	دا	.	.	ئے	.	.	
۲۲	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	آ	خر	ایں	.	.	خا	.	نہ	
۲۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	
	را	.	.	.	.	خ	دا	.	.	ئے	.	.	
۲۴	پا	پا	پا	پا	پا	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	آ	ف	تو	.	.	رفت	.	نہ	
۲۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے-سا	

یُزمہ رُباعی تہ چھ جنجوٹی راگہ پیٹھ یکہ تالہ منز ادا ییوان کرنہ ۔

بر جبینت کہ این خط ازلست　　　بہ یقین دان کہ نامۂ عملست

آنچہ بر جبہات نوشت قلم
کے مبدل شود کہ بے بدلست

گر بر سر نفس خود امیری مردی
ور باد گرے نکتہ نگیری مردی

مردی نبود فتادہ را پائے زدن
از دست فتادہ را بگیری مردی

گر بہ دولت برسی مست نگردی مردی
ور بہ ذلّت برسی پست نگردی مردی

(حضرت علی ثانیؒ)

ڈیکس لوُدُم چین   بوُزُم گرِژھ ما چین
کیاہ کرہ چھس غمگین   بوُزُم گرِژھ ما چین

خطا کیاہ سنہٕ لوُدُم   ختَن نیرِتھ گوم
تَس ہِنٛز راوٕرُم دین   بوُزُم گرِژھ ما چین

عرض نیاز عشق کے قابل نہیں رہا
جس دل پہ ناز تھا مجھے وہ دل نہیں رہا

مرنے کی اے دل اور ہی تدبیر کر کہ میں
شایانِ دست و بازوئے قاتل نہیں رہا

(غالب)

سہ تالہ

یا صاحب الجمال و یا سید البشر　　مِن وَجہِکَ المُنیرُ لَقَد نُوِّرَ القمر

لایُمکِنُ الثَّنَاءُ کَمَا کَانَ حَقَّہٗ　　بعد از خدا بزرگ توئی قصہ مختصر

(جامیؒ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
استائی						یا	صا	۰	۰	ح	بال	ج	
۱		۰				ما	گا	رے	رے	گا	پا	دھا	
	ما	۰	۰	لِ	و	یا	۰	۰	س	ہیّ	دل	ب	
۲	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	
	شر	۰	۰	۰	۰	یا	صا	۰	۰	ح	بال	ج	
۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا-رے	گا	پا	دھا	
	ما	۰	۰	لِ	و	یا	۰	۰	س	ہیّ	دل	ب	
۴	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	
	شر	۰	۰	۰	۰	من	وج	۰	۰	ہ	کل	مُ	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	رنے	رنے	رنے	سا	

استائی۔ سرگم ۱ ایپھ سرگم ۱۵ تام و ایپھ سرگم ۱۶ اکس ماترا ایپھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	نی	.	.	رو	ل	قد	.	.	نُ	وِ	رال	ق	
۶	رِنے	رِنے	رِنے	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	مر	.	.	.	.	من	وج	.	.	ہہ	کل	مُ	
۷	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	رِنے	رِنے	رِنے-سا	
	نی	.	.	رو	.	من	وج	.	.	ہہ	کل	مُ	
۸	رِنے	رِنے	رِنے	سا	سا	نی-دھا	نی	نی	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے-سا	
	نی	.	.	رو	.	من	وج	.	.	ہہ	کل	مُ	
۹	رِنے	رِنے	رِنے	سا	سا	نی-دھا	نی	نی	گا	گا	ما	گا	
	نی	.	.	رو	ل	قد	.	.	نُ	رِ	رال	ق	
۱۰	رِنے	رِنے	رِنے	سا	نی	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	مر	.	آ	ہی	ل	قد	.	.	نُ	وِ	رال	ق	
۱۱	پا	پا	نی	نی	دھا	نی	نی	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے	سا	
	مر	.	آ	ہی	ل	قد	.	.	نُ	وِ	رال	ق	
۱۲	رِنے	سا	نی	نی	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	مر	.	.	.	.	یا	صا	.	.	ح	بال	ج	
۱۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا-رے	گا	پا	دھا	
	ما	.	.	لِ	و	یا	.	.	س	ہتِ	دال	ب	
۱۴	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	شر	۰	۰	۰	۰	یا	صا	۰	۰	ح	بال	ج	
۱۵	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا-رے	گا	پا	دھا-پا	
	ما	۰	۰	ل	و	یا	۰	۰	س	ہی	دال	ب	
۱۶	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	
انترہ						لا	یم	۰	۰	ک	نس	س	
۱۷						پا	دھا	نی	رے	رے	رے	سا	
	نا	۰	۰	ءُ	ک	ما	۰	۰	کا	نہ	ح	ق	
۱۸	رے	رے	رے	سا	نی	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	ہ	۰	۰	۰	۰	لا	یم	۰	۰	رک	ن	س	
۱۹	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	رے	رے	رے	سا	
	نا	۰	۰	۰	۰	لا	یم	۰	۰	رک	نس	س	
۲۰	رے	رے	رے	سا	سا	نی-دھا	نی	نی	رے	رے	رے	رے-سا	[illegible]
	نا	۰	۰	۰	۰	لا	یم	۰	۰	رک	نس	س	
۲۱	رے	رے	رے	سا	سا	نی-دھا	نی	نی	گا	گا	ما	گا	
	نا	۰	۰	ءُ	ک	ما	۰	۰	کا	نہ	ح	ق	
۲۲	رے	رے	رے	سا	نی	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	

انترہ:- سرگم نمبر ۱۷ ہیٹھ ۵ وا پو سرگم نمبر ۲۰ تام۔ سرگم نمبر ۲۰ بہتر سرگم نمبر ۱۲، ۱۴، ۱۵ اتے ۱۶ اکس ماترہ ۱ ہیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	صُ	.	.	.	.	بعد	از	.	.	خُ	دا	بُ	
۲۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا۔رے	گا	پا	دھا	
	ز	.	.	رگ	تو	نیُ	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۴	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا۔پا	
	صر	.	.	.	.	بعد	از	.	.	خ	دا	بُ	
۲۵	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا۔رے	گا	پا	دھا	
	ز	.	.	رگ	تو	نیُ	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۶	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی۔دھا	
	صر	.	.	.	تو	نیُ	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۷	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے۔سا	
	صر	بُ	ز	رگ	تو	نیُ	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۸	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی۔دھا	[illegible]
	صر	.	.	.	تو	نیُ	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۹	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے۔سا	
	صر	بُ	ز	رگ	تو	نیُ	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۳۰	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی۔دھا	

مُنمی باُٹھ ہِچھ جنجوبی راگہِ بٹھّہ تسہ تالس منز گیوہ نہ یوان :-

گُلشن بخونِ شہیدِ شہہ نگاہ کیست
گُل میدرد قبا بہ چمن داد خواہ کیست

پایم بہ بیش از سر ایں کوہ نمیرود
یاراں خبر دہید کہ ایں جلوہ گاہ کیست

رنجیدن و ز بزم تو رفتن گناہِ ماست
ساغر ز دست غیر گرفتن گناہ کیست

●

چشمے کہ در و خار بود چوں خسپد
آں را کہ غمِ یار بود چوں خسپد

ابدیدہ گناہ میکنی و می خسپی
آں کس کہ گناہ گار بود چوں خسپد

●

ژیہ دے شوبان ووڈنی سالی سوندر مالی بأ لِئے
یارن شوزنے گلاسہ ڈالی اکھاہ کھیتے بأ لِئے
زہ چھی کنن نرہ ہیم نالی سوندر مالی بأ لِئے

●

دُو یکہ تال

مارَن سیتی چھک اُتھلے کران   مارَن تمہَ دادِہ عاشق پان
مارَی منز ڈِیٹھک اُری منز تران   اُسوٕنی کوسَم ڈِیٹھمے ہَران
رَسہٕ رَسہٕ ڈِیٹھک مَسہ کھائسی بُران   مارَن تمہَ دادِہ عاشق پان

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
استائی						ما	رَن	۰	
۱						پا	دھا	نی-سا	
	سِ	تی	چھ	۰	ک	اُٹھو	لے	کَ	
۲	رے	رے-سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۳	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	[illegible]
	سِ	تی	چھ	۰	ک	سیتو	چھک	۰	
۴	رے	رے-سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی	رے	
	سِ	تی	چھک	شاہ	۰	ما	رَن	۰	
۵	رے	سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی	رے	

استائی۔ سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲ تام وائیتھ سرگم ۳ اکس ماترہ ۱ بیٹھ ایکِ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	بن	تی	چڑ	۰	ک	اُٹھو	لے	کَ	
۶	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	ن	ہ	۰	سے	اُٹھو	سلے	کَ	
۷	پا	پا	نی	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	
	ران	ہے	وا	۰	سے	اُٹھی	لے	کَ	
۸	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۹	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	
	تَ	مہ	دا	دِہ	۰	عا	ش	ق	
۱۰	پا	ما	گا	رے	رے	پا	دھا	دھا-پا	
	پا	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۱۱	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	
	چا	ہہ	دا	دِہ	۰	عا	ش	ق	
۱۲	پا	ما	گا	رے	پا	پا	دھا	دھا-پا	[illegible]
	پا	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۱۳	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	
	بن	تی	چھ	۰	ک	سنتو	چھک	۰	
۱۴	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی	رنے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	پرس	تی	پھک	شاہ	۰	ما	رن	۰	[illegible]
۱۵	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی	رنے	
	پرس	تی	چھ	۰	ک	اُٹھو	لَے	کَ	
۱۶	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	ما	رن	۰	
۱۷	پا-دھا	نی-سا	نی-دھا	پا-ما	گا-رے	پا	دھا	نی-سا	
	پرس	تی	چھ	۰	ک	اُٹھو	لَے	کَ	
۱۸	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
انترہ						ماڑی	منزہو	۰	[illegible]
۱۹						پا	دھا	نی-سا	
	ڈی	ٹھر	مَ	۰	ک	اُڑو	منزی	تَ	
۲۰	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	ماڑی	منزی	۰	
۲۱	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	ڈیٹھ	مک	۰	
۲۲	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی	رنے	

انترہ- سرگم ۱۹ بیٹھ ۲۰ پوہ سرگم ۲۹ تام- سرگم ۲۰ بیٹھ سرگم ۲۹ بیتر سرگم ۲۰ تام ۲۱ بیٹھ
سرگم ۲۲ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم-

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	گر سے ۱۹ ماترے پیچھے گر سے ۲۹ ماترے تا ۳۲ سم
	ڈی	ٹھُ	مَ	۰	ک	ماڑی	منزی	۰	
۲۳	رے	رے-سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی	رے	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	اڑی	منزی	تَ	
۲۴	رے	رے-سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	ن	ہا	۰	ے	اڑی	منزی	ت	
۲۵	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا	
	راں	ہے	وا	۰	ے	اڑی	منزی	ت	
۲۶	پا	دھا	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	را	۰	۰	۰	ن	اَسہ	ونی	۰	
۲۷	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	
	کو	۰	سم	۰	۰	ڈیٹھو	مے	ہہ	
۲۸	پا	ما	گا	رے	رے	پا	دھا	پا	
	را	۰	۰	۰	ن	اَسہ	وہنی	۰	
۲۹	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	
	کو	۰	سم	۰	۰	ڈیٹھو	مے	ہہ	
۳۰	پا	ما	گا	رے	رے	پا	دھا	دھا-پا	
	را	۰	۰	۰	ن	رَسہ	رُ	سَہ	
۳۱	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	سرگم ۱۹ سے سرگم ۳۹ تمام ایک لپیٹہ
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	مَس	کھائسو	بَ	
۳۲	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	رَسِہ	رَ	سِہ	
۳۳	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	ڈیٹھ	کمک	۰	
۳۴	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی	رنے	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	رَسِہ	رَ	سِہ	
۳۵	رنے	سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی	رنے	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	مَس	کھائسو	بَ	
۳۶	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	ن	ہ	۰	ے	مَس	کھائسی	بَ	
۳۷	پا	دھا	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	دھا	
	ران	ہے	وا	۰	ے	مَس	کھائسو	بَ	
۳۸	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	زا	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۳۹	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	

مِن یِل :-

روش مے روش ہا پوشہ مائے لیئے لو — بوشِ حُسنس روزی نہ کائے لیئے لو

ہیندی نیچُواہ سردار ماہِ چینس

گُل لالس سُے داغ منز سینس

خال ڈیشِت زُون گیہ خائے لیئے لو — بوشِ حُسنس روزی نہ کائے لیئے لو

زُلف کاکُل چھے اُیینس آہ

یُتھ قُرآنس پیٹھ بِسمِل اللہ

پانہ لیو کھمت اُمی ذوالجلالے لیئے لو — بوشِ حُسنس روزی نہ کائے لیئے لو

(رسول میر)

•

ازلے مُبل گیاؤ منہ تہ بالہ یارس — بوزہ نامیون زارہ یارے ہا یارو

وائی چھس کنہ ہنی زائی وانکہ یارس

بُچھ نس کالہ شہمارے ہا یارو

شانگس نوہ گام وذی کتہ پرارس — بدنام گیئس کُٹھارے ہا یارو

•

ہازہِ یارِ لُو منم رُٹنس نالہ — نالچہ ژچینم مالو وے

دوہ ہا اکہ گیئسو ماسہ ہندسالہ — لچھس گہنے گنجو مے

دِ چھس سُنمو یم موختہ مالہ — نالچہ ژچینم مالو وے

•

چپ انداز تال

بہٕ تہٕ نو پہٕ دُو رہٕ ر چون زرے بال مرآیو
چھُم خفہٕ لارے پتہٕ لاییے بروٗنٹھہٕ نالس تھچھ
داماںہٕ رَٹے محشرَ رے بال مرآیو

(رسول میر)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
استائے	بہٕ تہٕ	نو	پہٕ	دُو	رہٕ	۰	
۱	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	
	ر	چو	ن	ز	رَے	۰	
۲	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	۰	با	ل	م	رآ	۰	
۳	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۴	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	بہٕ تہٕ	نو	پہٕ	دُو	رہٕ	۰	
۵	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	ر	چو	ن	ز	رَے	۰	
۶	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	۰	با	ل	م	رآ	۰	
۷	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۸	سا	نی	نی	نی	نی	سا	
	۰	با	ل	م	رآ	۰	
۹	رے	رے	رے	رے	رے	گا	
	یو	۰	بہٕ	سوٕں	در	۰	
۱۰	ما	گا	رے	سا	سا	سا	

استائے۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲۱ تام وأتھ سرگم ۲۲ کس ماترٕ ۱ پیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	۰	ما	ل	مَ	رائی	۰	
۱۱	سا	نی	نی	نی	دھا	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۱۲	سا	نی	نی	نی	نی	سا	
	۰	با	ل	مَ	رائی	۰	
۱۳	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے	گا	
	یو	۰	ہَ	ہہ	ہے	۰	
۱۴	ما	گا	رِنے	سا	سا	سا	
	۰	ما	ل	مَ	رائی	۰	
۱۵	سا	نی	نی	نی	دھا	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۱۶	سا	نی	نی	دھا	پا	پا	
	بَہَ تر	نو	ہیہ	دُو	رہبر	۰	
۱۷	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	
	وُنی	نو	ہیہ	دُو	رہبر	۰	
۱۸	نی	سا	نی	دھا	پا	دھا	
	ہر	گز	نہ	دُو	رہبر	۰	
۱۹	رِنے	سا	نی	دھا	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	چھ	ن	ز	رَے	۰	
۲۰	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	۰	با	ل	مَ	رائی	۰	
۲۱	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۲	سا	نی	نی	نی	نی	سا	
انترہ	چھُم	خ	فہ	لا	رَے	۰	[illegible]
۲۳	گا	ما	گا	رِنے	سا	سا	
	۰	پَ	تہ	لا	بیَے	۰	
۲۴	سا	نی	نی	نی	دھا	نی	
	۰	بزوں	ھٹ	نا	لَس	۰	
۲۵	رِنے	سا	سا	نی	دھا	پا	
	تھَپ	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۶	پا	پا	پا	پا	پا	رِنے	
	چھُم	خ	فہ	لا	رَے	۰	
۲۷	گا	ما	گا	رِنے	سا	سا	
	۰	پ	تہ	لا	بیے	۰	
۲۸	سا	نی	نی	نی	دھا	نی-سا	

انترہ - سرگم ۲۲ بیٹھ سرگم ۲۳ تام وا بیٹھ - سرگم ۲۴ بیٹھ سرگم ۹ بیٹھ سرگم ۲۱ تام وا بیٹھ سرگم ۲۲ کی ماترہ ۱ بیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	بڑوں	ٹھڑ	نا	لَ	س	
۲۹	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	سا	
	تھپ	۰	۰	۰	۰	۰	
۳۰	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	
	چھم	خ	فر	لا	رے	۰	
۳۱	گا	ما	گا	رنے	سا	سا	
	۰	پ	تر	لا	بیے	۰	
۳۲	سا	نی	نی	نی	دھا	نی سا	
	۰	بڑوں	ٹھڑ	نا	لس	۰	
۳۳	رنے	سا	سا	نی	دھا	پا	
	تھپ	۰	۰	۰	۰	۰	
۳۴	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	دا	ما	تر	رَ	ٹے	۰	
۳۵	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	
	۰	م	ح	شَ	رَے	۰	
۳۶	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	۰	با	ل	م	رائ	۰	
۳۷	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۳۸	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	دا	ما	تر	ر	سٹے	۰	
۳۹	نی	سا	نی	دھا	پا	دھا	
	دا	ما	تر	رَ	ٹے	۰	
۴۰	نی	سا	نی	رنے	رنے	رنے	
	سا	ما	تر	رَ	ٹے	۰	
۴۱	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	
	۰	م	ح	شَ	رَے	۰	
۴۲	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	۰	با	ل	م	رائ	۰	
۴۳	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۴۴	سا	نی	نی	نی	نی	سا	[illegible]

ضربِ ترکی تال

وہ میرا رونقِ محفل کہاں ہے — مری بجلی مرا حاصل کہاں ہے
مقام اسکا ہے دِل کی خلوتوں میں — خدا جانے مقامِ دِل کہاں ہے

(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	بمعہ سرگم ۱،۲،۳،۴ سرگم چھوڑ کر سرگم
استائی	۰	وہ	مے	را	۰	
۱		پا	دھا	نی	نی	
	رو	ن	قِ	م	ح	
۲	دھا	پا	پا	پا	دھا	
	فِل	ک	ہاں	ہے	۰	
۳	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	وہ	مے	را	۰	
۴	سا	پا	دھا	نی	نی	
	رو	ن	قِ	م	ح	
۵	دھا	پا	پا	پا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	بمعہ سرگم ۱،۲،۳،۴ سرگم چھوڑ کر سرگم
	فِل	ک	ہاں	ہے	۰	
۶	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	م	ری	ب	ج	
۷	سا	نی	نی	دھا	نی	
	لی	م	را	حا	۰	
۸	سا	رنے	نی	سا	سا	
	صِل	کَ	ہاں	ہے	۰	
۹	رنے	سا	نی	سا	سا	
	۰	م	ری	ب	ج	
۱۰	سا	نی	نی	دھا	نی	

استائی۔ سرگم ۱ پیچھے سرگم ۱۶ تام وا پیچھے سرگم ۱۷ اکس ماترہ دا پیچھے سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	لی	م	را	حا	۰	
۱۱	سا	رےسا	نی	سا	سا	
	صل	ک	ہاں	ہے	۰	
۱۲	رے	سا	نی	سا	سا	
	۰	وہ	ے	را	۰	
۱۳	سا	پا	دھا	نی	نی	
	رو	ن	ق	م	ح	
۱۴	دھا	پا	پا	پا	دھا	
	نل	ک	ہاں	ہے	۰	
۱۵	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	وہ	ے	را	۰	
۱۶	سا	پا	دھا	نی	نی	
	رو	ن	ق	م	ح	
۱۷	دھا	پا	پا	پا	دھا	
انترہ	۰	م	قام	اس	۰	
۱۸	۰	نی	نی	دھا	نی	
	کا	ہے	دل	کی	۰	
۱۹	سا	رے	نی	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳.	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	خل	دِ	توں	میں	۰	
۲۰	رے	سا	نی	سا	سا	
	۰	م	قام	اس	۰	
۲۱	سا	نی	نی	دھا	نی	
	کا	ہے	دل	کی		
۲۲	سا	رے	نی	سا	سا	
	خل	دِ	توں	میں	۰	
۲۳	رے	سا	نی	سا	سا	
	۰	خ	دا	جا	۰	
۲۴	سا	پا	دھا	نی	نی	
	نے	م	قا	رم	۰	
۲۵	دھا	پا	پا	پا	دھا	
	دل	ک	ہاں	ہے	۰	
۲۶	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	خ	دا	جا	۰	
۲۷	سا	پا	دھا	نی	نی	
	نے	م	قا	رم	۰	
۲۸	دھا	پا	پا	پا	دھا	

انترہ۔ سرگم ۱۸ اپلیٹ دوآیہ سرگم ۲۰ تا ۲۸ تام۔ سرگم ۲۰ بہتر سرگم ۱۴، ۱۵، ۱۶ تر ۱۷ کس ماترہ ۱ اپلیٹ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت	ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]	تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	دِل	ک	ہاں	ہے	۰			۰	دُہ	ے	را	۰	
۲۹	نی	دھا	نی	سا	سا		۳۰	سا	پا	دھا	نی	نی	

نغمۂ رباعی تیجھ جنجوٹی ہنزرہ ترکی ضرب تالہ بیٹھ ادا سپدان ؎

تعالی اللہ چہ دولت دارم امشب　　　کہ آمد ناگہاں دِلدارم اِمشب

چو دیدم روئے خوبش سجدہ کردم

بحمد اللہ نکو رکہ دارم اِمشب

(حافظ)

●

خدائی اہتمامِ خشک تر ہے　　　خداوندا خدائی دردِ سر ہے

ولیکن بندگی استغفر اللہ

یہ دردِ سر نہیں دردِ جگر ہے

(اقبال)

●

ترے سینے میں دم ہے دل نہیں ہے　　　ترا دم گرمیٔ محفل نہیں ہے

گذر جا عقل سے آگے کہ یہ نور

چراغِ راہ ہے منزل نہیں ہے

(اقبال)

●

دلوں کو مرکزِ مہر و وفا کر   حریمِ کبریا سے آشنا کر

جسے نانِ جویں بخشی ہے تو نے

اُسے بازوئے حیدر بھی عطا کر

(اقبال)

•

دِلا بوزیس اَکِس رہبر نہٕ آسے   ژِلا سٕے واقف دلبر نہٕ آسے

شرابس جاے کرسٕے پیالہٕ نِنی منز   خرابس گاٹہٕ درٕ بوٗلیس زر نہٕ آسے

پِھرِس تے بنگہ لوٗدوے چاوِہ کاثرھا   درہٕ عشقس سٕے در دفتر نہٕ آسے

•

(وازہ محمود)

(شعبہ)

اساوری

نورو زخارا

ضروری کتھ

نوروزِ خارا / اساوری (شعبہ)

(۱) یہ شعبہ اداکرنہٕ خاطرٕ چھُ پیوان مدھیہ سپتکُک 'گندھار' سُر، 'نی' سُر تہٕ تار سپتکُک 'گندھار' سُر کومل بناونہٕ۔ باقی سارٕی سُر چھِ شُدھ لگان۔

(۲) اَتھ شعبس منز چھُ ہر کُنہٕ بانگُک سم پیوان دِنہٕ تار سپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۳) یہٕ چھُ نوامقامُک اکھ شعبہ۔

(۴) نوروزِ خارا شعبس منز چھِنہٕ مندر سپتکُک کانٕہہ سُر لگان۔ صرف چھِ مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکٕکی سُر استعمال سپدان۔

(۵) یہ شعبہ چھُ دوپہرکِ وقتہٕ پیٹھٕ ڈوڈٕ یا دون گرٕین۔

(۶) یہ شعبہ چھُ آمُت بناونہٕ کوہکرٕ سنزٕ آوازٕ پیٹھ۔

نوروز خارا ٺاٺ جي شڪل ڇهه پهرو سُرو سيتي هيان بناوڻو :-

سا	رے	ما	پا	دھا	نِي	نِي	دھا	پا	ما
پا	دھا	نِي	دھا	پا	ما	گا	رے	سا	سا
ساٗ	رےٗ	رےٗ	گاٗ	ماٗ	ماٗ	گاٗ	رےٗ	ساٗ	ساٗ
نِي	ساٗ	رےٗ	رےٗ	ساٗ	نِي	دھا	پا	پا	دھا
نِي	ساٗ	ساٗ	رےٗ	گاٗ	رےٗ	ساٗ	نِي	دھا	پا
ما	پا	دھا	نِي	دھا	پا	ما	گا	رے	سا

ته اُمه پٺو ارڪي بأت ادا ڪيان ڪرڻو.

جز تال

دِل بدامِ آرزو در سینہ ام آزاد نیست — خانۂ خود، ہیچ کم از خانۂ صیاد نیست

مرگ تن سہلست امّا دِل اگر میرد بلاست — ماتمی جز ماتمِ دِل قابلِ فریاد نیست

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	باز گشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
استائی						دل بہ	دا	.	رم	.	آ	.	.	ر	
١						سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زو	.	در	.	.	سینہ	ام	.	.	آ	زا	.	.	د	
٢	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
.	نے	.	.	س	ت	دل بہ	دا	.	رم	.	آ	..	.	ر	
٣	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زد	.	در	.	.	سینہ	ام	.	آ	.	زا	.	.	د	
٤	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	.	.	س	ت	خانہ	ر	.	خود	.	ہے	.	.	چ	
٥	ما	ما	گا	رے	سا	ما	پا	دھانی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	[illegible]

استائی۔ سرگم ۱۱ پیچھے سرگم ۱۲ تا ۱۳ دائیں ہاتھ سرگم ۱۴ کس ماترہ پیچھے سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	کم	۰	ا	۰	ز	خانہ	ر	۰	۰	صتی	یا	۰	۰	د	[illegible]
۶	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	۰	۰	س	ت	خانہ	ر	۰	خو	د	ہے	۰	۰	بیچ	
۷	ما	ما	گا	رے	سا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	
	کم	۰	ا	۰	ز	خانہ	ر	۰	صتی	۰	یا	۰	:	د	
۸	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	۰	۰	س	ت	دل بہ	دا	۰	م	۰	آ	۰	۰	ر	
۹	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زو	۰	در	۰	۰	سینہ	ام	۰	۰	آ	زا	۰	۰	د	
۱۰	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	۰	۰	س	ت	دل بہ	دا	۰	رم	۰	دل	۰	۰	بہ	
۱۱	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	دا	۰	رم	۰	۰	دل بہ	دا	۰	رم	۰	دل	۰	۰	بہ	
۱۲	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	دا	۰	رم	۰	۰	دل بہ	دا	۰	رم	۰	آ	۰	۰	ر	
۱۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زو	۰	در	۰	۰	سینہ	ام	۰	آ	۰	زا	۰	۰	د	
۱۴	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	سرگم ۱۵ بیٹھ سرگم ۲۲ تا سرگم ۲۳ سم -
انترہ						مرگ	تن	۰	۰	سہ	ل	۰	س	ت	
۱۵						سا	رے	رے	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
	ام	۰	ما	۰	۰	دلا	گر		۰	می	ر	۰	د	ب	
۱۶	سا	نی	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	رے گا	رے	
	لا	۰	۰	س	ت	مرگ	تن	۰	۰	سہ	ل	۰	س	ت	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	گا	رے	رے	
	ام	۰	ما	۰		دلا	گر	۰	۰	می	ر	۰	د	ب	
۱۸	سا	نی	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رے	گا	رے	
	لا	۰	۰	س	ت	مات	می	۰	جز	۰	ما	۰	۰	ت	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	رم	۰	دل	۰	۰	ثاب	ل	۰	۰	فر	یا	۰	۰	د	
۲۰	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	۰	۰	س	ت	مات	می	۰	جز	۰	ما	۰	۰	ت	
۲۱	ما	ما	گا	رے	سا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	رم	۰	دل	۰	۰	ثاب	ل	۰	فر	۰	یا	۰	۰	د	
۲۲	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	

انترہ - سرگم ۱۵ ابیٹھ وائیڈ سرگم ۲۴ تا مست - سرگم ۲۴ بیٹھ سرگم ۱۱، ۱۲، ۱۳ انترہ ۱۴ اکسی ماترے ابیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	نے	.	.	س	ت	دل بر	دا	.	رم	.	آ	.	.	ر	
۲۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زو	.	در	.	.	سینہ	ام	.	.	آ	زا	.	.	د	
۲۴	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	

ٹھُمری باگھٹہ تہٕ چھہ اساوری منز جھجز تالہ پیٹھ ادا یوان کرنہٕ۔

پردہ از رُخ چوں کشودی داد ہا بیداد ہا
نقدِ جانِ من ربودی داد ہا بیداد ہا
شد مرا اقلیم قیامت ای نگارِ تندخو
چوں بہ بستاں قد نمودی داد ہا بیداد ہا

ہیچ جائے نیست کانجا جلوۂ جانانہ نیست
چیست اندر کعبہ حیرانم کہ در بتخانہ نیست

پرتوِ یک آفتاب و معدنِ یک گوہریم
آشنایانیم باہم ہیچ کس بیگانہ نیست

دُورہیہ تال

مبہ وار چھُم ہٕ نیر نٔس وأرِ وِہ چھس گرے — وہ نی پڑارسے پوشہ بٔتھرِ پَن تَل

اَنہٕ ڈٕبہ بہت ہٕ ہے دیر یچس ہٕتھس گوم — مبہ دا اَنجہ ژس گوم اَدٕش ما آد

مدرٕوٹ گگالَن داغ چھس منز پھرے — وہ نی پڑارسے پوشہ بٔتھرِ پن تَل

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائی	۰		مبہ	وا	ر	چھُم	ہٕ	نے	۰	ر	نَ	۰	س	نیر	
۱		۰	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	
	نَ	س	مبہ	وا	ر	چھُم	ہٕ	نے	۰	ر	نَ	۰	۰	س	
۲	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	
	وأ	۰	۰	ری	وِہ	چھس	۰	گرے	۰	۰	یا	۰	رو	۰	
۳	گا	گا	گیا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	
	وأ	۰	۰	ری	وِہ	چھس	۰	گرے	۰	ہ	جا	۰	نو	۰	
۴	دھا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	

استائی ۱- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۹ تام دٲیتھ۔ سرگم ۱ اکس ماترس اپیٹھ ستم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	·	
	وائے	·	·	رکر	وہ	چھس	·	گرے	·	·	نے	·	·	·	
۵	دھا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
·	·	·	·	ہ	·	ے	دونی	پڑا	·	·	رَے	·	پو	·	
۶	گا	رے	سا	سا	سا	سا	سا	ما	سا	پا	پا	پا	پا	ما	
	شے	·	ٹھ	رہہ	·	·	ن	تل	·	·	·	·	·	·	
۷	گا	رے سا	رے	ما	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	·	·	مبہ	وا	ر	چھم	ہر	نے	·	ر	ن	·	س	نیر	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	[illegible]
	نَ	س	مہ	وا	ر	چھم	ہر	نے	·	ر	نَ	·	·	س	
۹	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	
	وائے	·	·	رکر	وہ	چھس	·	گرے	·	·	بابا	·	رو	·	
۱۰	گا	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	
انترہ				اُ	ہر	ڈ	ہر	بہہ	·	ت	ہے	·	·	·	
۱۱				ما	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	[illegible]
	·	·	دری	چَ	·	·	ہن	ٹھس	·	·	گو	·	·	·	
۱۲	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	

انترہ۔ سرگم ۱۱ پلٹے سرگم ۲۶ تام وائے پنھ سرگم ۵ اکس ماترہ ۱۱ پلٹے سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	.	.	م	آ	ئر	ڈ	بہ	ربھ	.	ت	ہے	.	.	.	
۱۳	نی	دھا	پا	ما	ما	پا-دھا	نی-سا	رنے	رنے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	دُری	چ	.	.	س	نظس	.	.	گو	.	.	.	
۱۴	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	م	مہ	وائ	.	ن	چ	ژس	.	ژس	گو	.	.	.	
۱۵	نی	دھا	پا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	ما	
	.	م	اوش	ما	.	.	ستر	آو	.	.	.	.	.	.	
۱۶	گا	رے-سا	رے	ما	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	و	.	مہ	وائ	.	ن	چ	ژس	.	ژس	گو	.	.	.	
۱۷	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	ما	
	.	م	اوش	ما	.	.	ستر	آ	.	.	.	.	.	.	
۱۸	گا	رے-سا	رے-گا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	[illegible]
	و	.	.	مہ	-	روٹ	.	گلا	.	.	لن	-	ہے	.	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	
	وا	.	ے	مہ	.	روٹ	.	گلا	.	.	ہے	.	ہے	.	
۲۰	گا	گا	گا	رے	سا	سا	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	

انترا :- سرگم ۱۱ بیٹھ سرگم ۲۸ تام وائیتھ سرگم ۲۱ کس ماترہ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	ڈا	.	ے	مد	.	رنوٹ	.	گلا	.	.	لن	.	.	.	
۲۱	گا	گا	گا	رے	سا	سا	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	
	دا	.	غ	چھ	.	س	منز	پھرے	.	.	یا	.	رو	.	
۲۲	گا	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	
	دا	.	غ	چھ	.	س	منز	پھرے	.	ہا	جا	.	نو	.	
۲۳	دھا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	
	دا	.	غ	چھ	.	س	منز	پھرے	.	.	تائے	.	.	.	
۲۴	دھا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
	.	.	.	ہا	.	ے	ووونی	پڑا	.	.	رئے	.	پیو	.	
۲۵	گا	رے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	پا	ما	
	شے	.	تھ	رہ	.	.	ن	تل	.	.	.	.	.	.	
۲۶	گا	رے-سا	رے	ما	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	.	.	مہ	وا	ر	چھم	نہ	نے	.	ر	ن	.	س	نیر	
۲۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	
	ن	س	مہ	وا	ر	چھم	نر	نے	.	ر	ن	.	.	س	
۲۸	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	[illegible]

ہُنٛزٕ باُتھ چھِ اسادری دۄ رٕنہٕ ییہِ تالہٕ منز گیوہنہٕ پیوان :-

برمن نظر کن اے صنم چوں مائل روئے توام
عمرے برائے یک نظر سرگشتہ در کوئے توام

روزانہ گفتگو بتو شب ہا طواف کوئے تو
آشفتہ ہمچوں موئے تو مائل بہ گیسوئے توام

گاہے بنازم میکشی گاہی بدارم میکشی
خوئے تو باشد اینچنیں من کشتۂ خوئے توام

دنیا نخواہم از تو من عقبیٰ نخواہم جز تو من
از تو ہمی خواہم ترا من عاشق روئے توام

(ابنِ یمین)

گرچہ در خاکم طپیدن ہا گمان دارم ہنوز
مگذر از آہم چنین غافل کہ جان دارم ہنوز

تیر مژگانت تنم را خانۂ زنبور ساخت
چشم امیدی ازاں ابرو کمان دارم ہنوز

یکہ تال

روشن جہاں ز پرتوِ خورشیدِ روی تو — خُلدِ بریں نمونۂ گُلزارِ کوی تو
با مُفلسانِ می کدہ ساقی مکُن دریغ — امروز می بہ بزمِ شہا در سبوی تو

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	٠	خالی	٠	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	
استائی						رو	شن	٠	جہاں	٠	٠	ز	
۱						سا	رے-ما	ما	پا	پا	پا	دھا	
	پر	٠	ت	وِ	٠	خور	شی	٠	دِ	رو	٠	ی	
۲	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	٠	٠	٠	٠	رو	شن	٠	جہاں	٠	٠	ز	
۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے-ما	ما	پا	پا	پا	دھا	
	پر	:	ت	وِ	٠	خور	شی	٠	دِ	رو	٠	ی	
۴	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	[illegible]
	تو	٠	٠	٠	٠	خُل	دِ	٠	بریں	٠	٠	ن	
۵	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	

استائی:- سرگم ۱ بیٹھے سرگم ۲ ۱۳ تام و ۱ بیٹھ سرگم ۲ ۱۴ اکیس ماترہ ۱ بیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	مو	.	نہ	ر	.	گُل	زا	.	ر	کو	.	ئی	
۶	سا	سا	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	.	.	.	.	خُل	رِ	.	بریت	.	.	ن	
۷	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	
	مو	.	نہ	ر	.	گُل	زا	.	ر	کو	.	ن	
۸	سا	سا	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا	
	مو	.	نہ	ر	.	گُل	زا	.	ر	کو	.	ن	
۹	ما	گا	رے	سا	سا	سا-رے	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	
	مو	.	نہ	ر	.	گل	زا	.	ر	کو	.	ئی	
۱۰	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	.	.	.	.	رو	شن	.	جہاں	.	.	ز	
۱۱	ما	ما	گا	رے	سا	سا-رے	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	
	پر	.	ت	وِ	.	خور	شی	.	ز	رو	..	ی	
۱۲	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	.	.	.	.	رو	شن	.	جہاں	.	.	ز	
۱۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا-رے	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	پر	۰	ت	وِ	۰	خور	شی	۰	دِ	رو	۰	ری	
۱۴	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
انترہ						با	مُف	۰	لسا	۰	۰	ن	
۱۵						سا	رے	رے	رے	رے	گا-ما	ما	
	مے	۰	ک	دہ	۰	سا	قی	۰	مکن	۰	۰	د	
۱۶	گا	گا	رے	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	رے	۰	۰	۰	غ	با	مُف	۰	لسا	۰	۰	ن	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	سا	رے	رے	رے	رے	گا-ما	ما	
	مے	۰	ک	دہ	۰	سا	قی	۰	مک	۰	۰	ن	
۱۸	گا	گا	رے	رے	سا	نی	سا	سا	نی	سا	رے	سا	
	مے	۰	ک	دہ	۰	سا	قی	۰	مک	۰	۰	ن	
۱۹	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	رے	رے	گا-ما	ما	
	مے	۰	ک	دہ	۰	سا	قی	۰	مک	۰	ن	د	
۲۰	گا	گا	رے	رے	سا	نی	سا	سا	نی	سا	رے-گا	رے	
	رے	۰	۰	۰	غ	ام	رو	۰	ز	مے	۰	ب	
۲۱	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی-سا	سا	سا	رے-گا	رے	

انترہ۔ سرگم ۱۵ بیٹھ دائیو سرگم ۲۷ تام۔ سرگم ۲۷ بیتر سرگم ۱۶ بیٹھ سرگم ۱۳ تام دائیھ سرگم ۱۴ اکس ماترے سے بیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	·	خالی	·	·	·	تالی	·	·	·	[illegible]
	بز	·	رم	ش	ہا	·	در	·	سبو	·	·	ی	
۲۲	سا	سا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	تو	·	·	·	·	ام	رو	·	ز	مے	·	بہ	
۲۳	ما	ما	گا	رے	سا	ما	پا-دھا	نی-سا	سا	سا	رے-گا	رے	
	بز	·	رم	ش	ہا	·	در	·	سبو	·	·	بہ	
۲۴	سا	سا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	
	بز	·	رم	ش	ہا	·	در	·	سبو	·	·	بہ	
۲۵	ما	گا	رے	سا	رے	ما	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	
	بز	·	رم	ش	ہا	·	در	·	سبو	·	·	ی	
۲۶	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	تو	·	·	·	·	خل	د	·	بریں	·	·	نہ	
۲۷	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	

بُنمہ رُباعی بہ چھ اساوری یکہ تالہ منز ادا یوان کرنہ :-

ضبطِ نگاہ مُشکل و دِل آرزو طلب
او سر بسر تغافل و من مو بمو طلب

افسانہ ایست حرفِ شب ما و زُلفِ یار
فرصت کم و فسانۂ من گفتگو طلب

•

ماچو فرہاد شدہ کوہکنی پیشۂ ما — کوہِ ما سینۂ ما ناخن ما تیشۂ ما

ما بیک جرعہ می منت ساقی نہ کشیم

اشک ما بادۂ ما دیدۂ ما شیشۂ ما

•

خلعتِ ناز بغیر از تو کرا میزیبد — خط ترا خال ترا حسن ترا میزیبد

گر کشم نالہ و فریاد دلِ آزردہ مشو

بر درِ اہلِ کرم شورِ گدا میزیبد

•

بوئے خوش تو ہر کہ ز باد صبا شنید

زاں یارِ آشنا سخنِ آشنا شنید

سرّ خدا کہ عارفِ کامل بکس نہ گفت

در حیرتم کہ بادہ فروش از کجا شنید

(حافظ)

•

دنیکی تیہ ریشی ہے تیہ کورے واٴجی نسے

دِل دِتھ مبہ کور ژِ ژولم گل زالہ لاٴجی نسے

مازہ رژہ یٔیژ کرہ نم مازہ کوہ واٴجی نسے

نژاٴوِتھ مبہ کور ژِ ژولم شین زن گاٴجی نسے

•

سہ تالہ

فرقے نہ نہد عاشق در کعبہ و بت خانہ — این جلوتِ جانانہ آں خلوتِ جانانہ
در دشتِ جنونِ من جبریل زبون صیدے — یزداں بکمند آور اے ہمتِ مردانہ
(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
استائی						فر	قے	.	.	نہ	ن	ہد	
۱						سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	
	عا	.	.	شق	.	در	کع	.	.	بہ	و	بُت	
۲	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	خا	.	.	نہ	.	فر	قے	.	.	نہ	ن	ہد	
۳	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	
	عا	.	.	شق	.	در	کع	.	.	بہ	و	بُت	
۴	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	[illegible]
	خا	.	.	نہ	.	ایں	جل	.	.	و	تِ	جا	
۵	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	

استائی :۔ سرگم ۱ پہنچ سرگم ۲ تا ۴ تام و ۲ پہنچ سرگم ۱۹ کس ماترہ ۱ پہنچ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	نا	۰	۰	نہ	۰	آں	خل	۰	۰	و	تِ	جا	
۶	نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	سا	سا	نیِ	دھا	پا	ما	ما	
	نا	۰	۰	نہ	۰	ایں	جل	۰	۰	و	تِ	جا	
۷	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نیِ	دھا	
	نا	۰	۰	نہ	۰	آں	خل	۰	وا	ی	وتِ	جا	
۸	نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	سا	سا	سا	سا	نیِ	دھا	پا	
	نا	۰	۰	نہ	۰	ایں	جل	۰	۰	و	تِ	جا	
۹	دھا	نیِ	نیِ	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نیِ	دھا-پا	
	نا	۰	۰	نہ	۰	آں	خل	۰	۰	و	تِ	جا	
۱۰	دھا	نیِ	دھا	پا	پا	سا	سا	نیِ	دھا	پا	ما	ما	
	نا	۰	۰	نہ	۰	آں	خل	۰	۰	و	تِ	جا	
۱۱	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نیِ	دھا	
	نا	۰	۰	نہ	۰	آں	خل	۰	۰	و	تِ	جا	
۱۲	نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	سا	سا	نیِ	دھا	پا	ما	ما	
	نا	۰	۰	نہ	۰	فر	قتے	۰	۰	نہ	ں	ہے	
۱۳	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نیِ	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	عا	۰	۰	شق	۰	در	کع	۰	۰	نہ	ن	ہد	
۱۴	نِی	نِی	دھا	پا	پا	سا	سا	سا	سا	نِی	دھا	پا	
	عا	۰	۰	شق	۰	فر	قے	۰	۰	نہ	ن	ہد	
۱۵	دھا	نِی	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	دھا	
	عا	۰	۰	شق	۰	در	کع	۰	۰	بہ	و	بُت	
۱۶	نِی	نِی	دھا	پا	پا	سا	سا	نِی	دھا	پا	ما	ما	
	خا	۰	۰	نہ	۰	فر	قے	۰	۰	۰	فر	قے	
۱۷	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نِی	دھا-پا	[illegible]
	۰	فر	قے	۰	۰	فر	قے	۰	۰	نہ	ن	ہد	
۱۸	ما	پا	ما-گا	رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نِی	دھا	
	عا	۰	۰	شق	۰	در	کع	۰	۰	بہ	و	بُت	
۱۹	نِی	نِی	دھا	پا	پا	سا	سا	نِی	دھا	پا	ما	ما	
انترہ						در	دش	۰	۰	تِ	ج	نو	[illegible]
۲۰						سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	
	نِ	۰	۰	من	۰	جب	ری	۰	۰	ل	ز	بوں	
۲۱	گا	گا	گا	رے	سا	نِی	سا	سا	سا	سا	رے	رے	

انترہ- سرگم نمبر ۲۰ پیچھے سرگم نمبر ۳۲ تام وائیں - سرگم نمبر ۳۲ پیچھے سرگم نمبر ۱۲ پیچھے سرگم نمبر ۱۰ تام وائیں سرگم نمبر ۱۹ کس ماترہ ۱ پیچھے سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	صی	۰	۰	دے	۰	در	دش	۰	۰	تِ	ج	نو	
۲۲	سا	نی	دھا	پا	پا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	
	نِ	۰	۰	من	۰	جب	ری	۰	۰	ل	ز	بوں	
۲۳	گا	گا	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	صی	۰	۰	دے	۰	یز	داں	۰	۰	ب	ک	مند	
۲۴	سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	
	آ	۰	۰	ور	۰	ای	ہم	۰	۰	م	تِ	مر	
۲۵	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	دا	۰	۰	نہ	۰	یز	داں	۰	۰	ب	ک	مند	
۲۶	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	
	آ	۰	۰	ور	۰	ای	ہم	۰	آ	ہی	ک	مند	
۲۷	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	آ	۰	۰	ور	۰	یز	داں	۰	۰	ب	ک	مند	
۲۸	دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	
	آ	۰	۰	ور	۰	ای	ہم	۰	۰	م	تِ	مر	
۲۹	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	

سم گرہ سم صفحہ ۲۰ سم گرہ سم ۲۲ تا سم گرہ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	دا	۰	۰	نہ	۰	ای	ہم	۰	۰	م	تِ	مر	
۳۰	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نِ	دھا	
	دا	۰	-	نہ	۰	ای	ہم	۰	۰	م	تِ	مر	
۳۱	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	دا	۰	۰	نہ	۰	فر	قے	۰	۰	نہ	ن	ہد	
۳۲	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	

مُجمہ رباعی بہ چھ اساوری سہ تالس منز ادا یوان کرنہ :-

بگیرند مارِ عشقت جگرِ کبابِ مارا
نہ طبیب چارہ سازد نہ فسونگرِ دعارا
مگر آں طبیبِ حاذق کہ بہ عشقِ او شدم مست
کہ بدست اوست دارد مگر او دہد شفارا

صد جان ز حسرت سوختم آہے ز جائے بر نہ خاست
از دلِ شکستِ ہاے من ہرگز صدائے بر نخاست
از آمد و رفتِ نفس آگاہ نگردد ہیچ کس
زین کاروانے بے جرس آواز پائے بر نہ خاست

ہَن ہَن چھَم لولہٕ چانہٕ برٕتھ   زوٗلہٕ چھم نو سونٛدرے سونٛدرے
لالہٕ گومے باغہٕ منزٕ نیرٕتھ   پوش لاگس گونٛدرے گونٛدرے
کہنہہ نہٕ منگسے ییمٕ ناچھیرٕتھ   زوٗلہٕ چھم نو سونٛدرے سونٛدرے
وُژھ داٗنہِ ہاوِے مُژراوِتھ   کھژہ پٔن زٔن ۂرہٕ یِو ۂرہٕ یِو
مٕژھ مٕژھ بٔند زن گژھے لاٗرتھ   زوٗلہٕ چھم نو سونٛدرے سونٛدرے

برٕبکہٕ آیس سۄر گژھ حُور مو ہیم دُور ہا مدٕ نو
سارٕ وِہی ژھانجو کانٛسہٕ نوٗر پُور کٕنرس تہٕ ہندس حدلینو
یُس گوٚمنہٕ کنٕز تمٕے لوٚب پوٗر موٚ ہیٚم دُور ہا مدٕ نو

دُو یکہ تال

عاشقن اُشرِ قطرہ دُر زَن ہَران تاران مژگان موہنِز کان
عاشق تَم یِم مرنہ بروہ نہ مران لاشک وا تان لا مکان
معشوق ڈیشِت گُل زن پھولان تاران مژگان موہنِز کان

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	
استائے						عاش	قن	·	
١						پا	دھا	نِی	
	·	اُشر	قط	رہ	دُر	·	زَن	ہَ	
٢	دھا	دھا	پا	دھا-نِی	سا	نِی	دھا	پا	[illegible]
	را	·	·	·	ن	عاش	ق	·	
٣	ما	ما	گَا	رے	سا	پا	دھا	نِی	
	ن	اُشر	قط	رہ	دُر	·	زَن	ہَ	
٤	دھا	دھا	پا	دھا-نِی	سا	نِی	دھا	پا	

استائے ۔ سرگم ۲ پیٹھ سرگم نمبر ۳ تام وائیتھ سرگم نمبر ۴ اکس ماترِ ۱ پیٹھ سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	را	۰	۰	۰	ن	تا	را	۰	
۵	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	گا-ما	
	ن	مڑ	گا	۰	ن	مو	ہنجز	۰	
۶	پا	ما	گا	رے-سا	رے	گا	رے	سا	
	کا	۰	۰	۰	ن	تا	را	۰	
۷	سا	سا	رے	گا	رے	سا	رے	گا-ما	
	ن	مڑ	گا	ن	مو	۰	ہنجز	۰	
۸	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	
	کا	۰	۰	۰	ن	تا	را	۰	
۹	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	گا-ما	
	ن	مڑ	گا	۰	ن	مو	ہنجز	۰	
۱۰	پا	ما	گا	رے-سا	رے	گا	رے	سا	
	کا	۰	۰	۰	ن	عاش	ق	۰	[illegible]
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	پا	دھا	نی	
	ن	اُشر	قط	رہ	دُر	۰	زَن	ہَہ	
۱۲	دھا	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	را	۰	۰	۰	ن	تا	را	۰	[illegible]
۱۳	سا	سا	نی۔دھا	پا۔ما	گا۔رے	سا	رے	گا۔ما	
	ن	مڑ	گا	۰	ن	مو	ہاہنجر	۰	
۱۴	پا	ما	گا	رے۔سا	رے	گا	رے	سا	
انترہ						عا	ش	۰	
۱۵						ما	پا۔دھا	نی۔سا	
	ق	تم	یم	۰	۰	مرنر	بروتھہ	م	
۱۶	رے	سا۔نی	سا	سا	سا	سا	رے۔گا	رے	
	را	۰	۰	۰	ن	عا	ش	۰	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا۔دھا	نی۔سا	
	ق	تم	یم	۰	ہ	۰	۰	۰	
۱۸	رے	سا۔نی	سا	سا	رے	گا	رے	سا	[illegible]
	ہ	۰	۰	۰	۰	عا	ش	۰	
۱۹	نی۔سا	رے۔گا	رے۔سا	نی۔دھا	پا	ما	پا۔دھا	نی۔سا	
	ق	تم	یم	۰	۰	مرنر	بروتھہ	م	
۲۰	رے	سا۔نی	سا	سا	سا	سا	رے۔گا	رے	

انترہ: سرگم ۱۵ بیٹھ سرگم ۱۲ ۱۳ تام وائیو ۔ سرگم ۱۳ ۱۴ پہتر سرگم ۱۶ بیٹھ سرگم ۱۲ ۱۳ تام وائیتھ سرگم ۱۸ اکیس ماترہ بیٹھ سم۔

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	
	را	٠	٠	٠	ن	لا	ش	٠	
٢١	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	ک	وا	تا	٠	ن	لا	٠	م	
٢٢	سا	سا	رے-گا	رے	سا	رے	سا	نی	
	کا	٠	٠	٠	ن	لا	ش	٠	
٢٣	سا	سا	سا	سا	سا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	ک	وا	تا	٠	ن	لا	٠	م	
٢۴	سا	سا	رے-گا	رے	سا	رے	سا	نی	
	کا	٠	٠	٠	ن	مع	شو	٠	
٢۵	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	
	ق	ڈی	شت	٠	گل	٠	زن	پھو	
٢٦	دھا	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	
	لا	٠	٠	٠	ن	مع	شو	٠	
٢٧	ما	ما	گا	رے	سا	پا	دھا	نی	
	ق	ڈی	شت	٠	گل	٠	زن	پھو	
٢٨	نی	دھا	پا	پا	سا	رے	گا	رے	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	لا	.	.	.	ن	سع	شو	.	
٢٩	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	[illegible] ٢١ [illegible] صفحہ ١٥٠ [illegible]
	ف	ڈی	شت	.	گل	.	زن	پھو	
٣٠	دھا نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	
	لا	.	.	.	ن	تا	را	.	
٣١	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	گا-ما	

بُہمی باُٹھ تہٕ چھم اسادری راگ دُو یکہ تالہٕ منز ادا لوان کرنہٕ:-

چھم لادِن اَکہ لٹہ بیبہٕ نابیٹہٕ کےٚ وَنہٕ سےٚ رٕتھ
راوِہ آدٕن پیٹِمسےٚ یادِن لٹہٕ کوہٕ کرٕ نمُ لُکھ

وَنہٕ کس وِنیسے سونہٕ چھم اُسان بینہٕ یارٕ ترٲوِتم کرٕ ڈِکتھ
شیٹہ یار اُکسوتنُ پوُشنوتُن بردین تونہٕ چھم ووندس ستھ

●

رٕہیے رٕہیے سون وٕلہٕ رٕہیے — رٕہیے روٗف میون بوزٕ تھ گژھ
یم دٕے عشقہٕ تیر چاٗنٕ آم رٕہیے — تم دٕے تنہٕ میانہٕ ترٕ تھ گیہ
سَمِتھی دادِین کرہٕ دٕے رٕہیے — رٕہیے روٗف میون بوزٕ تھ گژھ

●

شامہِ سوندر مینہٕ کر پُورِہ   رَوزن دُورہِ ہیمَم یار

کاوِی ہے وُہنم ارِہنہٕ نہے   اَز ہیہِ یار بونا وسے

کونگہٕ کافورہٕ ہیہِ عنبرے   سیٖندہٕ زلہٕ تَن بوناوسے

مٲرِی مُندرِس ترٛہینہٕ رُژھتِس   لُجِسے پٲرِی بو ناوسے

سٲرِی ترٲوِتھ تس پتہٕ لُجِس   کرہٕ کیاہ بو ناوسے

●

ما بکوبیت خراب یک نظریم   نظرے میکنیم و میگزریم

گہ در مسجد و گہ بہ دیر

بہ تمنائے یار در بدریم

●

چپ انداز تال

غیر لیں محفل میں بوسے جام کے ہم رہیں یوں تشنہ لب پیغام کے
خط لکھیں گے گرچہ مطلب کچھ نہ ہو ہم تو عاشق ہیں تمہارے نام کے

(غالبؔ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت	ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	[illegible]	تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	[illegible]
استائی		غے	ر	لیں	مح	.			.	جا	م	کے	.	.	
۱	سا	رے	گا	ما	گا	رے		۶	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	.	فل	میں	بو	سے	.			.	ہم	ر	ہیں	یوں	.	
۲	رے	گا	گا	رے	سا	سا		۷	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	.	جا	م	کے	.	.			.	تش	نہ	لب	پے	.	
۳	پا	پا	پا	ما	گا	رے		۸	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	.	غے	ر	لیں	مح	.			.	غا	م	کے	.	.	
۴	سا	رے	گا	ما	گا	رے		۹	نی	دھا	پا	ما	ما	پا	
	.	فل	میں	بو	سے	.			.	ہم	ر	ہیں	یوں	.	
۵	رے	گا	گا	رے	سا	سا		۱۰	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	

استائی :۔ سرگم ع۱ ا پیٹھ سرگم ع۱۹ تام وا پیٹھ سرگم ع۲۰ کس ماترا ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۔	خالی	۔	۔	سرگم ۱۱ سے پیٹھ سرگم ۲۰ تام اکر لیٹ
	۔	تش	ۂ	لب	پے	۔	
۱۱	سا	نی	نی	نی	سا	رے	
	۔	غا	م	کے	۔	۔	
۱۲	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	
	۔	ہم	ر	ہیں	یوں	۔	
۱۳	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	۔	تش	ۂ	لب	پے	۔	
۱۴	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	۔	غا	م	کے	۔	۔	
۱۵	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	
	۔	غے	ر	لیں	مح	۔	
۱۶	سا / رے	رے	گا	ما	گا	رے	
	۔	فل	میں	بو	سے	۔	
۱۷	رے	گا	گا	رے	سا	سا	
	۔	جا	م	کے	۔	۔	
۱۸	پا	پا	پا	ما	گا	رے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۔	خالی	۔	۔	سرگم ۱۱ سے پیٹھ سرگم ۲۰ تام اکر لیٹ
	۔	غے	ر	لیں	مح	۔	
۱۹	سا	رے	گا	ما	گا	رے	
	۔	فل	لیں	بو	سے	۔	
۲۰	رے	گا	گا	رے	سا	سا	
انترہ	۔	خط	ل	کھیں	گے	۔	سرگم ۲۱ سے پیٹھ سرگم ۳۸ تام اکر لیٹ
۲۱	رے	رے	رے	رے	رے	رے	
	۔	گر	چہ	مط	لب	۔	
۲۲	گا	ما	گا	رے	رے	سا	
	۔	کچھ	ۂ	ہو	۔	۔	
۲۳	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	
	۔	خط	ل	کھیں	گے	۔	
۲۴	پا	سا	رے	رے	رے	رے	
	۔	گر	چہ	مط	لب	۔	
۲۵	گا	ما	گا	رے	رے	سا	
	۔	کچھ	ۂ	ہو	۔	۔	
۲۶	سا	سا	سا	رے	رے	رے	

انترا- سرگم ۲۱ سے پیٹھ و ۱۰ یو سرگم ۳۸ تام۔ سرگم ۳۸ پتہ سرگم ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ تہ سرگم ۲۰ کس ماترہ ۱ پیٹھ سم-

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	خط	ل	کھیں	گے	۰	
۲۷	رےٗ	رےٗ	رےٗ	رےٗ	رےٗ	گاٗ	
	۰	گر	چہ	مط	لب	۰	
۲۸	ماٗ	ماٗ	گاٗ	رےٗ	رےٗ	ساٗ	
	۰	پکھ	نہ	ہو	۰	۰	
۲۹	ساٗ	رےٗ	رےٗ	ساٗ	نیِ	دھا	
	۰	ہم	تو	عا	ش	۰	
۳۰	پا	پا	دھا	نیِ	ساٗ	ساٗ	
	ق	ہیں	تم	ہا	رے	۰	
۳۱	ساٗ	نیِ	نیِ	دھا	پا	دھا	
	۰	نا	م	کے	۰	۰	
۳۲	نیِ	دھا	پا	ما	ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	ہم	تو	عا	شق	۰	
۳۳	پا	پا	دھا	نیِ	ساٗ	ساٗ	
	۰	ہیں	تم	ہا	رے	۰	
۳۴	ساٗ	نیِ	نیِ	نیِ	ساٗ	رےٗ	
	۰	نا	م	کے	۰	۰	
۳۵	رےٗ	گاٗ	رےٗ	ساٗ	نیِ	دھا	
	۰	ہم	تو	عا	شق	۰	
۳۶	پا	پا	دھا	نیِ	ساٗ	ساٗ	
	۰	ہیں	تم	ہا	رے	۰	
۳۷	ساٗ	نیِ	نیِ	دھا	پا	دھا	
	۰	نا	م	کے	۰	۰	
۳۸	نیِ	دھا	پا	ما	گاِ	رےٗ	

بُنزمہ رُباعی تہٕ چھہٕ اساوری راگہٕ منزٕ ییٚب انداز تالہٕ ہیچھٕ وننہٕ یوان :-

توبکنار دگران تا بکے — من ز کنارت نگراں تا بکے
بی رُخِ تو بُلبُل و گل در چمن — نالہ زناں جامہ دران تا بکے
منتظرِ سرمۂ خاک رہت — دیدۂ صاحب نظراں تا بکے
روی تو آئینۂ خدا است — در نظرِ بے بصراں تا بکے (عرفی)

•

در طریقت ہر دو عالم ہا ہیچ نیست
ہم ملک ہم دیو و آدم ہا ہیچ نیست

آں ہمہ تورات و انجیل و زبور
موسیٰ و عیسیٰ و مریم ہا ہیچ نیست

خلد و رضواں حور و غلمان در بہشت
دست شستن ز آب زمزم ہا ہیچ نیست

•

وَنتہٕ کوَسے دُورِہ رُوَدم یاژِ میہٕ مۆلُمُ ٹُوٗرِی ژٕندُن
دۆبی وانہٕ چھۆلمُ تہٕ چھۆکُم کُرُوٹھ ییہٕ مو یارہ دودُسے
چھلہٕ چھوکےَ ناحقہٕ روُوُم یاژِ میہٕ مۆلُمُ ٹُوٗرِی ژٕندُن

جندہٕ گنڈِتھ ییتہٕ لارَس خندئے کرہا وۄنیِیے
فندہٕ اکےِ دِل ہیتھ میہٕ ژٕولُمُ یاژِ میہٕ مۆلُمُ ٹُوٗرِی ژٕندُن

•

کوئی دن گر زندگانی اور ہے
اپنے من میں ہم نے ٹھانی اور ہے
ہو چکیں غالب بلائیں سب تمام
ایک مرگِ ناگہانی اور ہے

•

اگر در نیم شب خوانی نوا را   گشاید بر تو در ہائے سما را

(مقام)

نوا

ضروری کتھ

نوٚا

(۱) نوا مقام اداکرنہٕ خاطرٕ چھ پیوان مدھیہ سپتک "گندھار" سُر "نی" سُر تہٕ تار سپتکُک "گندھار" سُر کومل بناون۔ باقی سارِی سُر چھ شُدھ لگان۔

(۲) یتھ مقامس منز چھُ پریتھ کُنہ بامتُک سم پیوان دِنہٕ تار سپتکس "سا" سُرس پیٹھ۔

(۳) نوا مقامس چھُ "دلو" بُرجس سیتی آمُت واسطہ دِنہٕ۔

(۴) یہ مقام چھ آمُت بناونہٕ بُلبُل ہنزِ آوازِ پیٹھ۔

(۵) مقام نوا منزٕ چھ آمتیٚ زٕ شعبہ کڈنہٕ۔ ۱۔ نوروزِ خارا ۲۔ ماہور۔ اَمہ کہ روایتہٕ خاطرٕ چھُ اکھ شار یتھ کُنی آمُت اداکرنہٕ۔

از نوا نوروزِ خارا دور نیست

شعبہ اش نیکو تر از ماہور نیست (ترانہ سرور صفحہ ۲۶۴)

(۶) یہ مقام چھُ آمُت آہنگ، کوشت، منزٕ کڈنہٕ۔

(۷) نوا مقام چھُ مرض عرق النسائیہ پریشان خیالی خاطرٕ تہٕ علاج آمُت بیان کرنہٕ۔

(۸) یتھ مقامس منز چھِنہٕ مندر سپتک کانہہ سُر استعمال سپدان، صرف چھ مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکُکی سُر استعمال سپدان۔

(۹) یہ مقام اداکرنُک اصل وق چھُ نصف شب، مگر موجودہ وستاد چھ یہ مقام پیشنہ وقتہٕ اداکران۔ دوہ شوبے وق چھ جایز۔

ٻنهي سُر وائيٽ ڇهه نوا مقام ۾ شڪل پيدا بناوڻ ۽ ترتيب بابت پيدا ادا ڪرڻ ـ

سا ڳا ڳا ما پا پا ما ما پا ني ني

دها پا ما پا ني ني دها پا پا ما ڳا

پا ني سا سا رے ڳا ڳا رے سا سا ني

سا رے سا ني دها پا ما پا ني ني دها

پا پا ما ڳا ڳا ڳا ما پا پا ما ڳا

رے ما ڳا رے سا سا

رجز تال

دِل ہے نیونم ڈیوٹھوَن نا یے   شلہِ دَسے مُشِنس رُود کھ ثا یے

رگل نالہ لاگِتھ زوٗلمے ہا یے   پرزو کمو تام دِتسے وا یے

شیتھ مِیانہ وُنی توسس پوری بھیر نا یے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	
استائے						دِل	ہے	٠	٠	٠	نیو	٠	٠	٠	
۱						سا	رنے	گا	رنے	رنے	سا	سا	رنے	سا	
	ن	٠	٠	٠	م	ڈیوُ	ٹھ	٠	وَ	ن	نا	٠	٠	٠	
۲	نی	نی	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	یے	٠	٠	٠	٠	دِل	ہے	٠	٠	٠	نیوُ	٠	٠	٠	
۳	گا	گا	گا	گا	سا	سا	رنے	گا	رنے	رنے	سا	سا	سا	سا	
	ن	٠	٠	٠	م	ڈیو	ٹھ	٠	وَ	ن	نا	٠	٠	٠	
۴	نی	نی	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	یے	٠	٠	٠	٠	شلہِ	دَسے	٠	٠	٠	٠	مُ	رش	٠	
۵	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	

استائے۔ سرگم ۵ اپیٹھ سرگم ۱۲ تام وأپیٹھ سرگم ۱۳ کِس ماترِ ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	ن	۰	۰	۰	س	شِلپ	دے	۰	۰	۰	رش	لہ	یائے	ری	
۶	گا	گا	رے	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	مِش	۰	نَ	۰	س	شِلپ	دے	۰	۰	۰	رش	لہ	یائے	رے	
۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	مِش	۰	ن	۰	س	شِلپ	دَے	۰	۰	۰	۰	مُ	ش	۰	
۸	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	
	ن	۰	۰	۰	س	رُود	ک	۰	۰	تھ	شا	۰	۰	۰	
۹	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	رے	رے	رے	گا	ما	ما	
	یے	۰	۰	۰	۰	رُود	ک	۰	۰	تھ	شا	۰	۰	۰	
۱۰	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	گا	رے-سا	رے	گا	ما	ما	
	یے	۰	۰	۰	۰	دل	ہے	۰	۰	۰	نیو	۰	۰	۰	
۱۱	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	گا	رے	رے	سا	سا	رے	سا	
	ن	۰	۰	۰	م	ڈِیو	ھڑ	۰	دَ	ن	نا	۰	۰	۰	
۱۲	نی	نی	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	یے	۰	۰	۰	۰	شِلپ	دَے	۰	۰	۰	۰	مُ	ش	۰	
۱۳	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
انترہ						رگل	زا	.	.	لہر	لائے	.	.	.	
۱۴						سا	رے	گا	رے	سا	رے	گا	ما	ما	
	رگ	.	.	.	بھ	ژوّل	سے	.	.	.	ہا	.	.	.	
۱۵	گا	گا	رے	سا	سا	نی	سا	سا	رے	سا	نی	نی	نی	نی	
	بے	.	.	.	.	رگل	زا	.	.	لہر	لائے	.	.	.	
۱۶	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	رے	گا	ما	ما	
	رگ	.	.	.	بھ	ژوّل	سے	.	.	.	ہا	.	.	.	
۱۷	گا	گا	رے	سا	سا	نی	سا	سا	رے	سا	نی	نی	نی	نی	
	بے	.	.	.	.	پَر	زَو	.	.	.	کمو	.	.	.	
۱۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	رے	سا	سا	رے	سا	
	تا	.	.	،	م	رتی	ہہ	.	سے	.	دا	.	.	.	
۱۹	نی	نی	سا	نی دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی دھا	پا	پا	ما	ما گا	
	بے	.	.	.	.	پَر	زَو	.	.	.	کمو	.	.	.	
۲۰	گا	گا	گا	گا	سا	سا	رے	گا	رے	رے	سا	سا	رے	سا	
	تا	.	.	.	م	ووپ	رَو	.	.	.	کمو	.	.	.	
۲۱	نی	نی	سا	نی دھا	پا	پا	نی	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	[illegible]

انترہ:- سرگم ع۱۴ بیٹھ، دائیو سرگم ع۳۰ تام۔ سرگم ع۳۰ پیتہ سرگم ع۱۲ اترہ ع۱۳ اکس ماترا ع۱ بیٹھ ابیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	·	·	تالی	·	·	·	
	تا	·	·	·	م	غاۓ	رو	·	·	·	کمو	·	·	·	
٢٢	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	رنے	سا	سا	رنے	سا	
	تا	·	·	·	م	دِتی	ہہ	·	سے	·	دا	·	·	·	
٢٣	نی	نی	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	بے	·	·	·	·	شیچھ	میا	·	·	·	نہ	وُ	نی	·	
٢٤	گا	گا	گا	گا	گیا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	
	تو	·	·	·	س	شیچھ	میا	·	·	نہ	گرا	وہ	میا	نہ	
٢٥	گا	گا	رے	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رنے	
	وُنز	·	تو	·	س	شیچھ	میا	·	·	نہ	گرا	وہ	سا	نہ	
٢٦	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رنے	
	وُنی	·	تو	·	س	شیچھ	میا	·	·	·	نہ	ور	نی	·	
٢٧	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	[illegible]
	تو	·	·	·	س	یورکر	پچھے	·	·	رہ	نا	·	·	·	
٢٨	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رنے	رنے	گا	رنے-سا	رنے	گا	ما	ما	
	یے	·	·	·	·	پونت	پچھے	·	·	رہ	نا	·	·	·	
٢٩	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	رنے	رنے	گا	رنے-سا	رنے	گا	ما	ما	
	بے	·	·	·	·	دل	ہے	·	·	·	نیور	·	·	·	
٣٠	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	رنے	سا	سا	رنے	سا	

دُوروپہ تال

ڈیکہ ہیچھ گمہ چھس موختہ زن ہران   بال چھس کران کوسمن کڑاو

شالیمار ہہت ہے پیالہ چھس بھران   بہ ڈالہ چھس نوان یُوری واتیم یار

یارس کرتہ پوشن مالہ چھس کران   بال چھس کران کوسمن کڑاو

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۔	۔	تالی	۔	۔	۔	خالی	۔	۔	تالی	۔	۔	۔	[illegible]
استائی			۔	ڈیٖر	کہ	پیہ	ٹھ	گُ	۔	مہ	چھ	۔	سُے	۔	
۱		۔		پا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	
	معہ	خ	تہ	زن	۔	۔	۔	ہہ	۔	۔	را	۔	۔	۔	
۲	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما-گا	
	۔	۔	ن	ڈیہ	کہ	پیہ	ٹھ	گُ	۔	مہ	چھُ	۔	سے	۔	
۳	گا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	
	معہ	خ	تہ	زن	۔	۔	۔	ہہ	۔	۔	را	۔	۔	۔	
۴	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما-گا	
	۔	۔	ن	با	ل	چھ	س	کُ	۔	۔	را	۔	۔	ن	
۵	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	نی	دھا	پا	

استائے۔ سرگم ۱ بیچھ ۵ سرگم ۱۱ تام و ۲ بیچھ سرگم ۲۔ ۱۲ اکس ماترہ ۱ بیچھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	کو	.	س	م	.	ن	.	کڑا	.	.	.	.	.	.	
۶	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما-گا	
	و	.	.	با	ل	چھس	.	ک	.	.	را	.	.	ل	
۷	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	نی	دھا	پا	
	کو	.	س	من	.	ہ	ہ	ووہ لو	.	.	یا	.	رو	.	
۸	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	نی	
	کو	.	س	من	.	با	ل	مرے	.	ٹاٹھ	یا	.	رو	.	
۹	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	نی	
	کو	.	س	م	.	ن	.	کڑا	.	.	.	.	.	.	
۱۰	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما-گا	
	و	.	.	ڈبہ	کہ	پیہ	ٹھ	گ	.	مہ	چھ	.	س	.	
۱۱	گا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	
	معہ	ج	تہ	زن	.	.	.	ہہ	.	.	را	.	.	.	
۱۲	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما-گا	
انترہ				شا	لہ	مائ	ر	بہ	.	ت	ہے	.	.	.	
۱۳				رنے	گا	رنے	سا	رنے	گا-ما	ما	گا	گا	رنے	سا	

سرگم ۱۳ انبھ سرگم ۲ ۳ ۲ تام سرگم ۱۲

انترہ: - سرگم ۱۳ ابلیھٹر سرگم ۲ ۳ ۲ تام وائیو - سرگم ۳۲ ۲ بیتر سرگم ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ سرگم ۱۲ اکس ماترہ ابلیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	پیا	.	لہ	چھ	س	سے	.	ب	.	.	را	.	.	.	
۱۴	نی	سا	سا	نی	سا	گا-رے	سا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	ن	شا	لہ	مائے	ر	رہہ	.	ت	ہے	.	.	.	
۱۵	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	رے	گا-ما	ما	گا	گا	رے	سا	
	پیا	.	لہ	چھ	س	سے	.	ب	.	.	را	.	.	.	
۱۶	نی	سا	سا	نی	سا	گا-رے	سا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	
	.	ن	بہ	ڈا	لہ	چھس	.	نی	.	.	وا	.	.	ن	
۱۷	سا	سا	پا	نی	نی	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	پا	
	یو	.	ری	وا	.	تیم	.	یا	.	.	.	.	.	.	
۱۸	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما-گا	
	ر	.	بہ	ڈا	لہ	چھس	.	نی	.	.	وا	.	.	ن	
۱۹	گا	گا	پا	نی	نی	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	پا	
	یو	.	ری	وا	.	ہا	ہا	ولو	.	.	یا	.	رو	.	
۲۰	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	نی	
.	یو	.	ری	وا	.	سر	.	وندے	.	سر	دا	.	رو	.	
۲۱	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	یوٗ	.	ری	وا،	.	تیتم	.	یا	.	.	.	.	.	.	
۲۲	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	
	.	.	ر	یا	رس	کِ	ژہ	پو	.	.	شن	.	پو	شن	
۲۳	گا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	
	ما	.	لہر	چھہ	س	سے	.	ک	.	.	را	.	.	.	
۲۴	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	گا	گا	ما	ما	ما	ما-گا	
	ن	.	.	یا	رس	کِ	ژہ	پو	.	شہ	با	.	رو	.	
۲۵	گا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	نی	نی	دھا-پا	دھا	نی	سا	رے	
	ولو	.	نس	یا	رس	کِ	ژہ	ٹا	.	ٹھ	یا	.	رو	.	
۲۶	سا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی	دھا-پا	دھا	نی	سا	رے	
	ولو	.	.	یا	رس	کِ	ژہ	پو	.	.	شن	.	پو	شن	
۲۷	سا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	[illegible]
	ما	.	لہر	چھ	س	سے	.	ک	.		با	ن	ہی	.	
۲۸	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	پا	پا	
	ما	.	لہر	چھ	س	سئے	.	ک	.	.	را	.	.	.	
۲۹	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما-گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۰	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	ن	.	.	با	ل	چھس	.	ک	.	.	را	.	.	ن	
۳۰	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	نی	دھا	پا	[illegible]
	کو	.	س	م	.	ن	.	کڑا	.	.	.	.	.	.	
۳۱	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	ما	سا-گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما-گا	
	.	.	د	با	ل	چھس	.	ک	.	.	را	.	.	ن	
۳۲	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	نی	دھا	پا	

ٹیمہ رُباعی بہ چھ مقام نواھس منز دکر رو بہ تالہ بلیٹھ ادا پوان کرنہ :-

گر وصالِ یار خواہی خاک راہِ یار شو جان بہ رکن لے تا گل محرمِ اسرار شو

درمیانِ عاشقاں خواہی کہ باشی سرخرو

ہمچو منصور از سر و تن بگذر و بردار شو

•

اے ز استغنای حُسنت من براہِ غم خراب

دیدہ پُرنم سینہ پُرغم جان در آتش دل کباب

شب کہ در کویش بسر بردم چہ خوش ہنگامہ بُود

ابر گریاں برق خنداں من خروشاں او بخواب

•

ہا یارٕہ مو کرٕ خندٔرے   ولِیہ راوٕتھس بندٕہ بندٔرے

باغوانہٕ گُلی دِیُو اندٔرے   گُلِنی کرٕ پیوٚند رے

میوٕہ کھیموس دیوہ آیندٔرے

ولِیہ راوٕتھس بندہ بندٔرے

•

مسولہٕ دِتِھنم مس کس وٚنہٕ دِہہِ روستُوی

نارٕہ ببب چھکم بھرِتھ یس ہیہ یسے زانی

اَستانہٕ ژھانجا ملکھ پرٕستانہٕ گارِ یا ملکھ

قصدٕ نہٕ چانے گرٕہ بال ہوڈرایس دستانہ بوٗزِتھ گرٕژھ

•

کرٕ رنگیم کرٕ واتیم کرٕ سامانے دلو

برِ بکہٕ چھس ژٕہ برٕہ اژِتم مارٔرے یارو برٔرے

شرٕ کاستم سر ہووٚندرے، ژٕہ رٕوس دِین کہہ بھرے

دوٗرِ ہر چوٗن نو زٔرے

•

یکہ تال

اے آبشار نوحہ گر از بہر کیستی　　چین بر جبین فگندہ ز اندوہ کیستی

آیا چہ درد بود کہ چوں من تمام شب　　سر را بسنگ میزدی و می گریستی

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائی						اے	آ	۰	ب	شا	۰	ر	
۱						سا	رے	گا	رے	سا	نی-سا	رے	
	نو	حہ	گر	۰	۰	از	بح	۰	ر	کی	۰	س	
۲	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	۰	۰	۰	۰	اے	آ	۰	ب	شا	۰	ر	
۳	گا	گا	گا	گا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی-سا	رے	
	نو	حہ	گر	۰	۰	از	بح	۰	ر	کی	۰	س	
۴	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	۰	۰	۰	چی	ن	بر	۰	جبین	۰	۰	ف	
۵	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	

استائی:- سرگم ۱ پیٹھ ۵، سرگم ۲ تا ۱۸ تام، ۲ پیٹھ سرگم ۳ تا ۱۹ اکس ماترے ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تالی	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	گن	۰	دہ	ز	ان	۰	دو	۰	رِ	کی	۰	س	
٦	ما	گا	رے	سا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	۰	۰	۰	پچی	ن	بر	۰	جبین	۰	۰	ف	
۷	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	
	گن	۰	دہ	ز	ان	۰	دو	۰	رِ	کی	۰	س	
۸	ما	گا	رے	سا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	گا	
	تی	۰	۰	۰	۰	ان	دو	۰	رِ	کی	۰	س	
۹	گا	گا	گا	گا	پا	نی	نی	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	رے	
	تی	۰	۰	ز	ان	۰	دو	۰	رِ	کی	۰	س	
۱۰	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	۰	۰	۰	۰	ان	دو	۰	رِ	کی	۰	س	
۱۱	گا	گا	گا	گا	پا	نی	نی	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	رے	
	تی	۰	۰	ز	ان	۰	دو	۰	رِ	کی	۰	س	[illegible]
۱۲	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	۰	۰	۰	پچی	ن	بر	۰	جبین	۰	۰	ف	
۱۳	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	گن	.	دہ	ز	ان	.	دو	.	ہ	کی	.	س	
۱۴	ما	گا	رے	سا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	.	.	.	.	ای	آ	.	ب	شا	.	ر	
۱۵	گا	گا	گا	گا	سا	سا	رنے	گاٌ	رنے	سا	نی-سا	رنے	
	نو	حہ	گرہ	.	.	از	نج	.	ر	کی	.	س	
۱۶	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	تی	.	.	.	.	ای	آ	.	ب	شا	.	ر	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گاٌ	رنے	سا	نی-سا	رنے	[illegible]
	نو	حہ	گرہ	.	.	از	نج	.	ر	کی	.	س	
۱۸	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	.	.	.	چی	ن	بر	.	جبین	.	.	ف	
۱۹	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	
انترہ						آ	یا	.	چھ	د	.	رد	[illegible]
۲۰						رنے	رنے-گاٌ	رنے-سا	رنے	رنے	گاٌ-ما	ما	
	بو	.	د	کہ	چوں	.	من	.	تما	.	.	م	
۲۱	گاٌ	گاٌ	رنے	سا	نی	سا	رنے-گاٌ	رنے	سا	نی	نی	نی	

انترہ سرگم ۲۰ پہلے دا اُپر سرگم ۲۹ تام۔ سرگم ۲۹ پہلے سرگم ۶ پہلے سرگم ۱۸ تام دا پہلے سرگم ۱۹ اکس ماترہ ۱ پہلے آمیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	شب	.	.	.	.	آ	یا	.	چہ	د	.	رو	
۲۲	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے-سا	رے	گا	ما	ما	
.	بو	.	د	کہ	چوں	.	من	.	تما	.	.	م	
۲۳	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے-گا	رے	سا	نی	نی	نی	
	ش	.	.	.	ب	سر	را	.	برسن	.	گ	می	
۲۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	رے	سا	نی	نی	رے	
	زدی	.	و	.	.	.	مے	.	.	گری	.	س	
۲۵	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	.	.	.	.	سر	را	.	برسن	.	.	گ	
۲۶	گا	گا	گا	گا	سا	سا	رے-گا	رے	سا	نی	نی	نی	
	ہ	.	.	.	.	سر	را	.	برسن	.	گ	می	
۲۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	رے	سا	نی	نی	رے	
	زدی	.	و	.	.	.	مے	.	.	گری	.	س	
۲۸	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	.	.	.	چی	ن	بر	.	جبین	.	.	ف	
۲۹	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	[illegible]

بُنمہِ بأتھ تِتھ مقام نوا یکہ تالہِ منز ادا پوان کرنہٕ :-

عزیزا بکس آشنائی مکن
اگر میکنی بیوفائی مکن

بہر جا کہ لافِ محبّت زدی
ازو تا قیامت جُدائی مکن

•

گہ گُل گذرد بخاطرت گُل باشی
ور بُلبُل بیقرار بُلبُل باشی

تو جزوی و حق کُل است گر روزی چند
اندیشۂ کل پیشہ کنی کل باشی

•

یارہٕ کُن تھاوِ مٲنِبن گرٛاوَن دارے اُشہِ چھس ترٛاوان دلو
دُورٕ رُوزِتھ چھُک روٗے ہاوان، دارے اوٗش چھس ترٛاوان دلو
نُورٕ روٗے رُخسار ہاوِ نہٕ یکھنا، ژُورٕ پأٹھِن درشُن دِکھنا
شُری پاٛس ژھُنتم تاوَن دارِ اوٗش چھس ترٛاوان دلو

•

سہ تالہ

منزلِ عشقست اینجا درسِ مکتب خانہ نیست جز دمِ تسلیم اینجا قصہ و افسانہ نیست

بادہ نوشانِ محبت را خمار آخر نشد گوش را ہوش است اینجا نوش را پیمانہ نیست

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۔	۔	تالی	۔	۔	خالی	۔	۔	تالی	۔	۔	
استھائی						منز	لِ	۔	۔	۔	۔	عش	
۱						پا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	
	ق	۔	۔	س	ت	این	جا	۔	۔	۔	۔	درسِ	
۲	گا	گا	ما	پا	پا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	
	م	۔	۔	ک	مک	تب	خا	۔	۔	۔	۔	نہ	
۳	نی	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	نی دھا	پا	ما	ما	[illegible]
	نے	۔	۔	س	ت	منز	لِ	۔	۔	۔	۔	عش	
۴	گا	گا	گا	ما	پا	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	
	ق	۔	۔	س	ت	این	جا	۔	۔	۔	۔	درسِ	
۵	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	

استھائی بہ سرگم ۱ تا پیٹھ سرگم ۲ء۲ تام وا پیٹھ سرگم ۲ء۲ کس ماترہ پیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	م	.	.	ک	مک	تب	خا	.	.	.	.	نہ	
۶	نِي	نِي	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	نِي-دھا	پا	ما	ما-گا	
	نے	.	.	س	ت	جزد	م	.	تس	لی	.	.	
۷	گا	گا	گا	گا	گا	پا	نِي	نِي	سا	رنے	گا	رنے	
	م	ایں	جا	.	.	قِصّہ	و	.	اف	سا	.	.	
۸	سا	نِي	نِي	سا	رنے	سا	نِي	دھا	پا	ما	پا	نِي-دھا	
			نہ	نے	ست	جزد	م	.	تس	لی	.	.	
۹	پا	ما	ما-گا	گا	گا	پا	نِي	نِي	سا	رنے	گا	رنے	
	م	ایں	جا	.	.	قِصہ	و	.	اف	سا	.	.	
۱۰	سا	نِي	نِي	سا	رنے	سا	نِي	دھا	پا	ما	پا	نی	
	. .	.	نہ	نے	ست	قصہ	و	.	اف	سا	.	.	
۱۱	نِي	نِي	نِي	سا	سا	سا	نِي	نِي	نِي	رنے	رنے	رنے	
	.	.	نہ	نے	ست	قصہ	و	.	اف	سا	.	.	
۱۲	گا	ما	گا	رنے	رنے	سا	نِي	دھا	پا	ما	پا	نِي-دھا	
	.	.	نہ	نے	ست	منز	ل	.	اف	.	سا	.	
۱۳	پا	ما	ما-گا	گا-ما	پا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	گا	سم سے انترہ تک ۳۲ ماترے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	۰	۰	نہ	نے	ست	منز	لِ	۰	اف	۰	سا	۰	
۱۴	گیا	گیا	ما	پا	پا	پا	سا	گیا	ریے	سا	سا	گیا	
	۰	۰	نہ	نے	ست	منز	لِ	۰	۰	۰	۰	عش	
۱۵	گیا	گیا	ما	پا	پا	پا	ما	گیا	ریے	سا	سا	سا	
	ق	۰	۰	س	ت	ایں	تجا	۰	۰	۰	۰	عش	
۱۶	گیا	گیا	ما	پا	پا	پا	ما	ما	ما	ما	سا	سا	
	ق	۰	۰	س	ت	منز	ل		۰	۰	۰	عشق	
۱۷	گیا	گیا	ما	پا	پا	پا	ما	گیا	ریے	سا	سا	سا	
	ق	۰	۰	س	ت	ایں	جا	۰	۰	۰	۰	درس	
۱۸	گیا	گیا	ما	پا	پا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	
	م	۰	۰	ک	مک	تب	خا	۰	۰	۰	۰	نہ	
۱۹	نی	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	نی-دھا	پا	ما	ما-گیا	
	نے	۰	۰	س	ت	جزد	رم	۰	تس	لی	۰	۰	
۲۰	گا	گیا	گیا	گیا	گیا	پا	نی	نی	سا	ریے	گیا	ریے	
	م	ایں	جا	۰	۰	قصہ	و	۰	اف	سا	۰	۰	
۲۱	سا	نی	نی	سا	ریے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی-دھا	

[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	[illegible]
	.	.	نہ	نے	ست	جزد	م	.	تس	لی	.	.	
۲۲	پا	ما	ما-گا	گا	گا	پا	نی	نی	سا	رنے	گا	رنے	
انترہ						با	دہ	نو	شا	.	ن	م	[illegible]
۲۳						رنے	رنے	رنے	رنے	گا	ما	ما	
	ح	.	.	بت	.	راخ	ما	ر	آ	.	خر	نہ	
۲۴	گا	گا	گا	رنے	سا	نی	سا	سا	گا-رنے	سا	نی	نی	
	ش	.	.	.	د	با	دہ	نو	شا	.	ن	م	
۲۵	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	رنے	رنے	رنے	گا	ما	ما	
	ح	.	.	بت		راخ	ما	ر	آ	.	خر	نہ	
۲۶	گا	گا	گا	رنے	سا	نی	سا	سا	گا-رنے	سا	نی	نی	
	ش	.	.	.	د	گوش	را	.	ہوش	ا	.	س	
۲۷	سا	سا	سا	سا	سا	پا	نی	نی	سا	رنے	گا	رنے	
	ت	ایں	جا	.	.	نوش	را	.	پے	ما	.	.	
۲۸	سا	نی	نی	سا	رنے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی-دھا	
	.	.	نہ	نے	ست	گوش	را	.	ہوش	ا	.	س	
۲۹	پا	ما	ما-گا	گا	گا	پا	نی	نی	سا	رنے	گا	رنے	

انترہ:- سرگم ۲۲ بیٹھ دا،یو سرگم ۳۵ تام - سرگم ۳۵ پیتر سرگم ۱۶ بیٹھ سرگم ۲ تام دا،یٹھ سرگم ۲۲ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	
	ت	ایں	جا	·	·	نوش	را	·	پے	·	ما	·	
۳۰	سا	نی	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	
	·	·	نہ	نے	ست	نوش	را	·	پے	·	ما	·	
۳۱	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	نی	رے	رے	رے	رے	
	·	·	نہ	نے	ست	نوش	را	·	پے	ما	·	·	
۳۲	گا	ما	گا	رے	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی.دھا	
	·	·	نہ	نے	ست	منز	لِ	·	پے	·	ما	·	
۳۳	پا	ما	ما-گا	گا-ما	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	گا	
	·	·	نہ	نے	ست	منز	لِ	·	پے	·	ما	·	
۳۴	گا	گا	ما	پا	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	گا	
	·	·	نہ	نے	ست	منز	لِ	·	·	·	·	عش	
۳۵	گا	گا	ما	پا	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	[illegible] ماترہ ۲۵ تا ۳۳ [illegible]

بَنی ہا لٹھ تھچھ مقام نواہس ہیتھ سہ تالس منز ادا یوان کرنہ :-

بشکند دستے کہ خم در گردن یارے نشد　　کور بہ چشمیکہ لذت گیر دیدارے نشد

نو بہار آخر شد و ہر گُل بفرقی جا گرفت　　غنچۂ باغ دلِ من زیب دستارے نشد

مدّتے شُد کہ در آزارم و میدانی تو
بکمندِ تو گرفتارم و میدانی تو
داغِ عشقت بجگر دارم و میدانی تو
از برائے تو چنیں زارم و میدانی تو

●

تا مہرِ تو دیدیم ز ذرّات گذشتیم
از جُملہ صفت در پئے آں ذات گذشتیم
دردِ سرِ ارشاد ز ما دُور کُن اے پیر
کز پیر و مریدی و ارادات گذشتیم
با ما سخنِ کشف و کرامات مگوئید
چوں ما ز سرِ کشف و کرامات گذشتیم

●

گاہ سَپدان ترام تہٕ گاہ سَپدان لوہے
بے قولِن سیتہٕ نو تھاوِم زِنہٕ خوہے
پیتہٕ پیتہٕ کرِ یامُس یام چھتیوم موہے
ہیتہٕ گوٗرٕ یار میون کتہٕ گرے گوٗ
شام چھُس زُلف تہٕ صُبح یارٕ سُند روٗے
بے قولِن سیتہٕ نو تھاوِم زِنہٕ خوہے

●

وِیسی بے رَسہٕ رَسہٕ دَیُٗ توس وِلہٕ تے
اللّٰہ لالہ دِی توٗن مِلہٕ نائٕ وِتھ
عشقُنہٕ کمانہٕ لوٗد ٕم چِلہٕ تے
رُم رمہٕ تیرہٕ دِتُم تنہٕ دائرِتھ
چارہٕ گژھہٕ لبنمو چھُہ ہزار حیلہٕ تے ،،

●

دُو یکہ تال

آلوَن چاہین بہٗ پان آلوَے — آلوَ لالو دِی تاموٴ
چانہِ پَڑھِ زھُنڈی موکوہ تے بالو — درشن لالو دی تاموٴ
درشنہ چانے بیمار بلو — آلو لالو دِی تاموٴ

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
استائے						آل	و	۰	
۱						سا	رے	گا	
	ن	چا	ہن	۰	بہ	۰	پا	ن	
۲	رے	سا	نی	نی	سا	سا	نی	نی۔دھا	
	آ	ل	وے	۰	۰	آل	و	۰	
۳	پا	پا	ما	گا	گا	سا	رے	گا	
	ن	چا	ہن	۰	بو	۰۰	پا	ن	
۴	رے	سا	نی	نی	سا	سا	نی	نی۔دھا	

استائے:۔ سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲،۳ تام ۱ بیٹھ سرگم ۴ اکس ماترہ ۱ بیٹھ ابیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	آ	ل	وَ ے	۰	۰	آ	لوَ	۰	
۵	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	
	۰	لا	لو	۰	۰	رِ	تائے	۰	
۶	پا	ما	گا	رے سا	رے	گا	رے	سا	
	مو	۰	۰	۰	۰	آ	لہ	۰	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	گا ما	پا	پا	
	۰	لا	لو	۰	۰	رِ	تائے	۰	
۸	پا	ما	گا	رے سا	رے	گا	رے	سا	
	مو	۰	۰	۰	۰	آل	و	۰	
۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	
	ن	چا	نہیں	۰	آ	ل	وُ	۰	
۱۰	رنے	سا	نی	نی	نی	سا	رنے	گا	
	ن	چا	نہیں	۰	نا	۰	د	۰	
۱۱	رنے	سا	نی	نی	نی	سا	رنے	گا	
	ن	چا	نہیں	۰	بو	۰	پا	ن	
۱۲	رنے	سا	نی	نی	سا	سا	نی	نی دھا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	آ	ل	وَنے	۰	۰	آ	لوَ	۰	[illegible]
۱۳	پا	پا	ما	گا	گا	گا-ما	پا	پا	
	۰	لا	لو	۰	۰	دِ	تاءَ	۰	
۱۴	پا	ما	گا	رے-سا	رے	گا	رے	سا	
انترہ						چانڑ	پڑھ	۰	[illegible]
۱۵						سا	رے	رے	
	ڈھنڈی	۰	مو	۰	۰	کوہ	تے	۰	
۱۶	گا	ما	گا	رے	سا	سا	رے	سا	
	با	۰	لو	۰	۰	چانڑ	پڑھ	۰	
۱۷	نی	نی	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	ڈھنڈی	۰	مو	۰	۰	کوہ	تے	۰	
۱۸	رے-گا	ما	گا	رے	سا	سا	رے	سا	
	با	۰	لو	۰	۰	در	شُ	ن	
۱۹	نی	نی	سا	سا	سا	ما	ما	ما	
	لا	۰	لو	۰	۰	دِ	تاءَ	۰	
۲۰	پا	پا	ما	گا-رے	سا	رے	سا	نی	

انترہ:- سرگم ۱۵ بیٹھ واپس سرگم ۱۶ تام - سرگم ۱۷ پنتر سرگم ۱۸ بیٹھ سرگم ۱۹ تام واپس سرگم ۲۰ کس ماترہ ۵ بیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	مو	۰	۰	۰	۰	در	شن	۰	
۲۱	سا	سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	
	لا	۰	لو	۰	۰	د	تا	۰	
۲۲	پا	پا	ما	گا-رے	سا	رے	سا	نی	
	مو	۰	۰	۰	۰	در	ش	نم	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	
	۰	چا	نے	۰	بے	۰	ما	ر	
۲۴	رے	سا	نی	نی	سا	سا	نی	نی-دھا	
	ب	۰	لو	۰	۰	آ	لو	۰	
۲۵	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	
	۰	لا	لو	۰	۰	دی	تا	۰	
۲۶	پا	ما	گا	رے-سا	رے	گا	رے	سا	[illegible]
	مو	۰	۰	۰	۰	در	ش	نم	
۲۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	
	۰	چا	نے	۰	دی	۰	دا	۰	
۲۸	رے	سا	نی	نی	نی	سا	رے	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	[illegible]
	رشو	چپا	نے	.	در	ش	نے	.	
۲۹	رنے	سا	نی	نی	نی	سا	رنے	گا	
	.	چا	نے	.	بے	.	ما	ر	
۳۰	رنے	سا	نی	نی	سا	سا	نی	نی-دھا	
	ب	.	لو	.	.	آ	لو	.	
۳۱	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	

بُنہٕ باگھ تہٕ چھہٕ مقام نواہس منز ڈویکہ تالہٕ پیٹھ ادا یوان کرنہٕ :-

میہ کرِ تن کنڈ پوشن مالہٕ تہٕ چھاوہٕ ناہی
ہاوسہٕ بُرو مس مس کی پیالہٕ تہٕ پیہٕ ناکرہٕ ہس دورِ منز جاے
درشنہٕ تہندے ژوٗر سوکھ پراوتہٕ چھاوہٕ ناہی

میہ تارہٕ کوٗر تھم دِل تہٕ بالہٕ یارو
لاگتھ آہم ساؤی مکارو نہ اگتھ نیوٗ تھامیون دل تہٕ بالہٕ یارو
ہا یمو حیانیو خمارہٕ چشمو بیتاب کوٗر کھامیون دل تہٕ بالہٕ یارو

یاؤن اوسُم ژندُن دارو کرِتھ ہیے گومو ددارو
کیاہ سَنا چھُسنا لول سون اِیوان آدنکُ اوسُم یارو

نامہ لیکھ ناوہٕ چانہٕ کِہو سندارو پامہ چھم دیوان سندٲرو
ییلہِ یارہ چھِہم ہا ژہٕنتس پیوان تیٚلہِ چھم اشنے دارو

●

آہ نے رودُم میہ جِگرس چاک گاٗم دِلس باوے کَس
وُچھنے آدنکُ سٕرنہٕ اوس مینتہٕ تس بیوفا دُنیا سور روزہِ کَس
زاہ نے وَنیوپے آہ کجامُس
چاک گاٗم دِلس باوے کَس

●

چپ انداز تال

اُمی دِہی باُجو نِی نَم نردہٖ	ژھانڈون دردہٖ نیے
نَے آم سونتہِ نَے آم ہردہٖ	مہ گوہو وَندہٖ کھیے
اَسہ کِنو ٹُکہِ نا ہَنا پردہٖ	ژھانڈون دردہٖ نیے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۱ء ابیٹھ سرگم ۲۲ء ماترِ ۱ سم
استائی	اُمو	دُی	۰	۰	باُ	جو	
۱	رنے	گاٗ	رنے	سأ	نیِ	نیِ	
	نی	نَ	م	نر	۰	دہٖ	
۲	سأ	نیِ	دھا	پا	پا	پا	
	ژھاں	ڈو	ن	۰	در	دہٖ	
۳	نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	ما	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۴	گاِ	گاِ	گاِ	گاِ	گاِ	سأ	
	اُمو	دُی	۰	۰	باُ	جو	
۵	رنے	گاٗ	رنے	سأ	نیِ	سأ	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۱ء ابیٹھ سرگم ۲۲ء ماترِ ۱ سم
	نی	نَ	م	۰	نر	دہٖ	
۶	سأ	نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	
	ژھاں	ڈو	ن	۰	در	دہٖ	
۷	نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	ما	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۸	گاِ	گاِ	گاِ	رے	سا	سا	
	ژھاں	ڈو	ن	در	۰	دہٖ	
۹	سا	گاِ	گاِ	ما	پا	پا	
	نَ	یے	۰	۰	۰	۰	
۱۰	نیِ	نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	

استائی :- سرگم ۱ء ابیٹھ سرگم ۲۱ء تام وا ئیتھ سرگم ۲۲ء کس ماترِ ۱ ابیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	[illegible]
	ژھاں	ڈو	ن	٠	در	دھر	
۱۱	نِی	نِی	دھا	پا	ما	ما	
	ن	بینے	٠	٠	٠	٠	
۱۲	گا	گا	گا	رے	سا	سا	
	ژھاں	ڈو	ن	٠	در	دھر	
۱۳	سا	گا	ما	پا	پا	پا	
	ن	بیے	٠	٠	٠	٠	
۱۴	نی	نی	نی	دھا	پا	پا	
	ژھاں	ڈو	ن	دَر	٠	دھر	
۱۵	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	بیے	٠	٠	٠	٠	
۱۶	گا	گا	گا	گا	گا	سا	
	اُمو	دئی	٠	٠	بائ	جو	
۱۷	رے	گا	رے	سا	نی	نی	
	اُمو	دئی	٠	٠	اُمو	٠	
۱۸	نی	نی	نی	نی	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تالی	تالی	تالی	٠	تالی	٠	٠	[illegible]
	دش	وا	٠	٠	وائ	رہو	
۱۹	رے	گا	رے	سا	نی	نی	
	نی	ن	م	٠	نر	دھر	
۲۰	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	
	ژھاں	ڈو	ن	٠	در	دھر	
۲۱	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	بیے	٠	٠	٠	٠	
۲۲	گا	گا	گا	رے	سا	سا	
انترہ	نے	آ	م	سو	ب	تر	[illegible]
۲۳	رے	رے	رے	رے	رے	گا	
	نے	آ	م	٠	ہر	دھر	
۲۴	ما	گا	گا	رے	سا	سا	
	ہنیر	گو	٠	٠	وون	دھر	
۲۵	رے	رے	رے	سا	نی	نی	
	کھ	بیے	٠	٠	٠	٠	
۲۶	سا	سا	سا	سا	سا	سا	

انترہ ۵: سرگم ۲۳ سے پیچھے دائیں سرگم ۵۶ تام۔ سرگم ۵۶ بعد سرگم ۱۹، ۲۰، ۲۱ تک سرگم ۲۲ کے ماترہ ۱ پیچھے ختم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	نمبر ۲۷ سے ۳۲ تک ۲۵، ۲۶ تک نمبر ۳۳ و ۳۴ تک
	نے	آ	۰	م	سون	تر	
۲۷	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	گگا	
	نے	آ	۰	م	ہر	دو	
۲۸	ما	گگا	گگا	گگا	رنے	سا	
	مینہ	گر	۰	۰	دون	دو	
۲۹	رنے	رنے	رنے	سا	نی	نی	
	کھ	بیے	۰	۰	اُ	سر	
۳۰	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	کی	نے	۰	تُکر	نا	۰	
۳۱	رنے	گگا	رنے	سا	نی	نی	
	ذ	را	۰	۰	پر	دو	
۳۲	سا	نی	نی	دھا	پا	پا	
	دی	دا	ر	ہ	۰	و	
۳۳	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	بیے	۰	۰	اَ	سر	
۳۴	گگا	گگا	گگا	گگا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	نمبر ۳۵ سے ۴۰ تک ۲۵، ۲۶ تک نمبر ۴۱ و ۴۲ تک
تال	کی	نے	۰	ہ	ہ	۰	
۳۵	رنے	گگا	رنے	سا	نی	نی	
	یا	رو	۰	۰	اُ	سر	
۳۶	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	ک	نے	۰	ہ	با	ر	
۳۷	رنے	گگا	رنے	سا	نی	نی	
	صلی	بو	۰	۰	اُ	سر	
۳۸	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	کی	نے	۰	تُکر	نا	۰	
۳۹	رنے	گگا	رنے	سا	نی	نی	
	ذ	را	۰	۰	پر	دو	
۴۰	سا	نی	نی	دھا	پا	پا	
	دی	دا	ر	ہ	ہ	۰	
۴۱	نی	نی	دھا	پا	ما	ما	
	ذ	را	۰	۰	پر	دو	
۴۲	گگا	گگا	گگا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	دی	دا	ر	ہ	ہ	۰	
۴۳	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ذ	را	۰	۰	پر	دوٖ	
۴۴	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	دی	دا	۰	ر	ہ	وہ	
۴۵	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰۰	
۴۶	گا	گا	گا	رے	سا	سا	
	دی	دا	ر	ہ	۰	وہ	
۴۷	سا	گا	گا	ما	پا	پا	[illegible] ۵۶ [illegible] ۲۴۳ [illegible]
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۴۸	نی	نی	نی	دھا	پا	پا	
	دی	دا	ر	ہ	۰	وہ	
۴۹	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۵۰	گا	گا	گا	رے	سا	سا	
	دی	دا	ر	ہ	۰	وہ	
۵۱	سا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۵۲	نی	نی	نی	دھا	پا	پا	
	[illegible]	سا	ر	ہ	۰	وہ	
۵۳	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۵۴	گا	گا	گا	گا	گا	سا	[illegible] ۵۶ [illegible] ۲۴۳ [illegible]
	اُمو	دئی	۰	۰۰	باٗ	جو	
۵۵	رنے	گا	رنے	سا	نی	نی	
	اُمو	دئی	۰	۰	اُمو	۰	
۵۶	نی	نی	نی	نی	سا	سا	

بُزمہٕ رُباعی تِہ چھہٕ مقامہٕ نواہس منز چیب انداز نالہٕ ہیبھ ادا یِوان کرنہٕ:۔

یارہٕ وَنتہٕ میہٕ کیاہ لیکھم چانہٕ پڑھے دو
خونہٕ جگرہٕ میل کوٚرم قلم لیکھت گوم

بار صاحبہٕ فضل کرتم جادہٕ مَتہٕ ہیتمو
نازہٕ چھم نوٚدی نوٚدی بازہٕ پیتمو

•

دِتیتم مس چھوہٕ رأدنس — کس وَنہٕ مارہٕ مَتے
سوہٕ رِکی پاٹھی دِتیتم گس — سوہٕ نو رُدٕ میہٕ تے
سوٚر گوم یارہٕ بیتوٚ ہی لبس — کس وَنہٕ مارہٕ مُتے
وَدان وَدان سوہٕ تیی یس — یِوان چھک نو میہٕ تے
یہٕ بینہٕ زَبہٕ کتہٕ لوگمت رس — کس وَنہٕ مارہٕ مَتے
شبہٕ تہٕ داہ سامانہٕ یارِیامس — تنوٚرہ عشقُن تتے
شُمارہٕ رُسی آم تیرِ جگرس — کس وَنہٕ مارہٕ متے

•

درتم تہٕ تمن تانہٕ دریٖنیا — نادر تدانی دوست
یارم یلِلی یلّلاّ — قلم یلِلی دوست

در راہِ خدا دو کعبہ دارد منزل — یک کعبہ بصورت است یک کعبہ دل
چوں بتوانی زیارت دلہا کن — بہتر زہزار کعبہ یک کعبہ دل

(عمر خیام)

(شعبہ)

تلنگ

ماہور

ضروری کتھ

ماہور تلنگ (شعبہ)

(۱) یہ شعبہ ادا کرنہٕ خاطرٕ چھُ پیوان مدھیہ سپتک 'گندھار' تہٕ 'نی' سُر بیہ تار سپتک 'گندھار' سُر کومل بناونٕی۔ باقی ساری سُر چھِ شُدھ لگان۔

(۲) اتھ شعبس منز چھُ ہر کُنہٕ آہنگ سم پیوان دِنہٕ تار سپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۳) یہ چھُ آمُت نوا مقامک اکھ شعبہ جتلاونہٕ۔

(۴) یتھ شعبس منز چھُنہٕ مندر سپتک کانہہ سُر استعمال سپدان۔

(۵) یہ شعبہ چھُ ادا پیوان کرنہٕ پیشترکس تہٕ دِگرٕکس درمیانی وقتس منز۔ وۄستاد چھِ اتھ شعبس دِگرس تام تہٕ ادا کران۔

(٦) یُمہٕ شعبچ شکل چھِ آہرٕ بناونہٕ تکرٕ ہنزٕ آوازٕ پیٹھ۔ بیاکھ روایت چھِ زِ شمشیرٕ ہنزٕ آوازٕ پیٹھ چھِ آہرٕ اَمہٕ شعبچ شکل بناونہٕ۔

شعبہ ماہوررٕچ شکل چھ بنٕزمیو سُروسیتؠ یوان بناونہٕ :-

سا رے گا ما پا پا نی دھا پا ما گا رے

سا رے رے گا ما پا پا دھا نی دھا پا

ما گا ما گا رے گا ما پا پا ما گا رے سا

نی نی دھا نی سا رے سا نی

سا نی سا رے ما گا رے سا نی سا نی دھا

پا پا ما پا سا نی دھا پا ما گا رے رے

سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا

تہٕ اَمہِ پتہٕ اَمکۍ بأت ادا یوان کرنہٕ۔

دُورِویہ تال

دارم دلے اما چہ دل صد گونہ حرماں در بغل　　چشمے و خون در آستین اشکے و طوفاں در بغل

روزِ قیامت ہر کسے در دست گیرد نامۂ　　من نیز حاضر مے شوم تصویرِ جاناں در بغل

(قدسی)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی							دا	رم	۰	د	لے	۰	ام	۰	
۱							سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	ما	۰	چہ	دل	۰	۰	صد	گو	۰	نہ	حر	۰	ماں	۰	
۲	ما	گا	رےسا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	دا	رم	۰	د	لے	۰	ام	۰	
۳	ما	گا	رےسا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	ما	۰	چہ	دل	۰	۰	صد	گو	۰	نہ	حر	۰	ماں	۰	[illegible]
۴	ما	گا	رےسا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	چش	مے	۰	و	خو	ن	در	۰	
۵	ما	گا	رےسا	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	

استائی :- سرگم عدا بیٹھ ۵ و اپو ع ۱۲ تام تہ تتمہ پیتر سرگم ع ۱۳ کس ماترہ ا بیٹھ ۵ ایک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	آ	.	س	تی	.	ن	اش	کے	.	ہ	طو	.	فا	ن	
٦	سا	نی	دھا.پا	پا.دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	.	ب	غل	.	.	چش	مے	.	ہ	خو	ن	در	.	
٧	ما	گا	رے.سا	رے	رے	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	آ	.	س	تی	.	ن	اش	کے	.	ہ	طو	.	فا	ن	
٨	سا	نی	دھا.پا	پا.دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	.	ب	غل	.	.	اش	کے	.	ہ	طو	.	فا	ن	
٩	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	.	ب	غل	.	.	دا	رم	.	د	لے	.	ام	.	
١٠	ما	گا	رے.سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	ما	.	چہ	دل	.	.	صد	گو	.	نہ	حر	.	ماں	.	
١١	ما	گا	رے.سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	.	ب	غل	.	.	دا	رم	.	د	لے	.	ام	.	
١٢	ما	گا	رے.سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	ما	.	چہ	دل	.	.	صد	گو	.	نہ	حر	.	ماں	.	
١٣	ما	گا	رے.سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
انترہ					۰		رو	زِ	..	ق	یا	۰	م	ت	
۱۴							ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	سا٘	رے٘	
	ہر	۰	ک	سے	۰	۰	در	د	س	ت	گی	۰	ر	د	
۱۵	سا٘	نی	دھا۔پا	پا۔دھا	نِی	دھا	پا	ما	گِا	رے	رے	گا	ما	پا	
	نا	۰	مہ	ر	۰	۰	رو	زِ	۰	ق	یا	۰	م	ت	
۱۶	ما	گا	رے۔سا	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	سا٘	رے٘	
	ہر	۰	ک	سے	۰	۰	در	د	س	ت	گی	۰	ر	د	
۱۷	سا٘	نِی	دھا۔پا	پا۔دھا	نِی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	نا	۰	مہ	ر	۰	۰	در	د	س	ت	گی	۰	ر	د	
۱۸	پا	پا	سا٘	سا٘	نِی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	نا	۰	مہ	ر	۰	۰	من	نی	۰	ز	حا	۰	ضر	۰	
۱۹	ما	گا	رے۔سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	مے	۰	ش	دم	۰	۰	تص	وی	۰	ر	جا	۰	ناں	۰	
۲۰	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	من	نی	۰	ز	حا	۰	ضر	۰	
۲۱	ما	گا	رے۔سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	

[illegible]

انترہ - سرگم ۱۴ اپیٹھ ۵ اُپج سرگم ۱۷ تام - سرگم ۱۷ ۲ بٹہ سرگم ۱۰، ۱۱، ۱۲ اتیت سرگم ۱۴ اکس ماترہ ۱ پیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	·	[illegible]
	سے	·	ش	دم	·	·	تص	وی	·	ر	جا	·	ناں	·	
۲۲	ما	گا	رےسا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	·	ب	غل	·	·	تص	وی	·	ر	جا	·	ناں	·	
۲۳	ما	گا	رےسا	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	در	·	ب	غل	·	·	تص	وی	·	ر	جا	·	ناں	·	
۲۴	سا	نی	دھاپا	پادھا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	·	ب	غل	·	·	تص	وی	·	ر	جا	·	ناں	·	
۲۵	ما	گا	رےسا	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	در	·	ب	غل	·	·	تص	وی	·	ر	جا	·	ناں	·	
۲۶	سا	نی	دھاپا	پادھا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	·	ب	غل	·	·	تص	وی	·	ر	جا	·	ناں	·	
۲۷	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	

بُنھی بانتھ تہ چھ تلنگس منز دوٗ روٗپہ تالہ بیٹھ ادا یِوان کران :-

دی شب کہ میرفتی بتا۔ رو کردہ از ما یکطرف

افکندہ کاکل یکطرف زلفِ چلیپا یکطرف

سُلطانِ خُوباں میروی ہر سو ہجومِ عاشقاں
چابک سواراں یکطرف مسکین گدایاں یکطرف

تا بر رُخِ زیبائے تو افتاد زاہد را نظر
تسبیح و زہدش یکطرف ماندہ مُصلّا یکطرف

در چار سوئے کوئے تو افتادہ بینی بندہ را
تن یکطرف جان یکطرف سر یکطرف پا یکطرف

بیچارہ خسرو خستہ را خوں ریختن فرمودہ است
خلق بمنت یکطرف آں شوق تنہا یکطرف

•

تو جانِ پاکی سر بسر نے آب خاک اے نازنین
واللہ ز جان ہم پاک تر روحی فداک اے نازنین
جامی کہ دارد با تو خو ہرگز نتابد از تو رو
گہ خود نہی بر فرق او تیغِ ہلاک اے نازنین

•

کیاہ رو گہ رو گے چُھک ژلان اے جانِ جاناں کور گنڈھک
مانندِ سرو باغ جان طرفِ گُلستاں کور گنڈھک
جانانہٕ اسہِ کُن ہورشے دیدارہٕ چانیک آرزو سے
عاشق چھہ مشتاق سو بسو رو کرہ دہ پنہاں کور گنڈھک

•

ایکہ تال

باکارم وبے کارم چوں مد بحساب اندر گویایم وخاموشم چوں خط بہ کتاب اندر
دریا رود از چشمم لب تر نشود ہرگز ایں طرفہ تماشا بین لب تشنہ بہ آب اندر

(نصیر الدین)

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائی						با	کا	۰	۰	رم و	بے	۰	
١						سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کا	۰	رم	۰	چوں	۰	مد	۰	۰	بہ ح	سا	ب	
٢	سا	سا	نی	نی.دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	۰	در	۰	۰	با	کا	۰	۰	رم و	بے	۰	
٣	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کا	۰	رم	۰	چوں	۰	مد	۰	۰	بہ ح	سا	ب	
۴	سا	سا	نی	نی.دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	۰	در	۰	۰	گو	یا	۰	۰	یم و	خا	۰	
۵	گا	گا	رے	سا	نی	نی	نی	نی.سا	سا.رے	سا	نی	دھا.پا	

استائے :- سرگم ١ پیٹھ سرگم ۲ ۔ ۱۵ تام ۲ اٹھ سرگم ۲ ۔ ۱٦ کس ماترہ ۱ پیٹھ ایک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	مو	۰	شم	۰	چوں	۰	خط	۰	۰	بکِ	تا	ب	
۶	پا	پا	سا	سا	پا	ما	ما/گا	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	۰	در	۰	۰	گو	یا	۰	۰	یم و	خا	۰	
۷	گا	گا	رے	سا	نی	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا-پا	
	مو	۰	شم	۰	۰	گو	یا	۰	۰	یم و	خا	۰	
۸	پا	پا	سا	سا	رے-سا	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا-پا	
	مو	۰	شم	۰	چوں	۰	خط	۰	۰	بکِ	تا	۰	
۹	پا	پا	سا	سا	پا	ما	ما/گا	گا	گا	گا	ما	ما	
	ب	ان	در	۰	چوں	۰	خط	۰	۰	بکِ	تا	۰	
۱۰	ما	ما	ما	ما	پا	ما	ما/گا	گا	گا	گا	ما	ما	
	ب	ان	در	۰	چوں	۰	خط	۰	۰	بکِ	تا	ب	
۱۱	ما	ما	ما	ما	پا	ما	ما/گا	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	۰	در	۰	۰	با	کا	۰	۰	رم و	بے	۰	
۱۲	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کا	۰	رم	۰	۰	با	کا	۰	۰	رم و	بے	۰	
۱۳	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	نی-دھا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	کا	.	رم	.	پچوں	.	مد	.	.	برح	سا	ب	
۱۴	پا	پا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	سرگم ۱۴ ماترہ ۱ سرگم ۱۶ بیٹھ ۱۲ سرگم
	ان	.	در	.	.	با	کا	.	.	رم و	بے	.	
۱۵	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کا	.	رم	.	پچوں	.	مد	.	.	برح	سا	ب	
۱۶	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	ما / گا	گا	گا	ما	پا	ما	
انترہ						در	یا	.	.	رود	ا	ز	
۱۷						پا	نی	نی	نی	دھا-نی	سا-رے	رے	
	چش	.	مم	.	.	لب	تر	.	.	نش	ود	.	
۱۸	سا	نی	سا	سا	سا	نی-سا	رے	رے	رے	سا	سا	نی	
	ہر	.	گز	.	.	در	یا	.	.	رود	از	.	
۱۹	رے	سا	سا	نی	نی	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	سا-رے	رے	سرگم ۱۹ ماترہ ۱۲ سرگم ۲۱ بیٹھ ۱۲ سرگم
	چش	.	مم	.	.	لب	تر	.	.	نش	ود	.	
۲۰	سا	نی	سا	سا	سا	نی-سا	رے	رے	رے	سا	سا	نی	
	ہر	.	گز	.	.	ایں	طر	.	.	فرت	ما	.	
۲۱	رے	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا	

انترہ:- سرگم ۱۷ ۱ بیٹھ، وائیو سرگم ۲۰ ۳ تام۔ سرگم ۲۰ ۳ پتر سرگم ۸ بیٹھ سرگم ۱۵ ۱ تام وائیھ سرگم ۱۲ اکس ماترہ ۱ بیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	شا	۰	بین	۰	لب	۰	تش	۰	۰	نہ بہ	آ	ب	
۲۲	پا	پا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	۰	در	۰	۰	این	طر	۰	۰	فت	ما	۰	
۲۳	گا	گا	رے	سا	سا	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا	
	شا	۰	بین	۰		این	طر	۰	۰	فتہ	ما	۰	
۲۴	پا	پا	سا	سا	رے-سا	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا	
	شا	۰	بین	۰	لب	۰	تش	۰	۰	نہ بہ	آ	۰	
۲۵	پا	پا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	
	ب	ان	در	۰	لب	۰	تش	۰	۰	نہ بہ	آ	۰	
۲۶	ما	ما	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	
	ب	ان	در	۰	لب	۰	تش	۰	۰	نہ بہ	آ	ب	
۲۷	ما	ما	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	۰	در	۰	۰	گو	یا	۰	۰	یم و	خا	۰	
۲۸	گا	گا	رے	سا	سا	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا	
	مو	۰	شم	۰	چوں	۰	خط	۰	۰	بکہ	تا	ب	
۲۹	پا	پا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	ما	

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	٠	خالی	٠	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	[illegible]
	ان	٠	در	٠	٠	گو	یا	٠	٠	یم و	خا	٠	
٣٠	گا	گا	رے	سا	سا	نی	نی	نی سا	سا رے	سا	نی	دھا	

بُنیمہ بانتھ تہ چھِ تلنگس منز یکہ تالہ بیٹھ ادا یوان کرنہ :-

اَلا یا اَیُّھا السّاقی اَدِر کاساً وّ ناوِلْہا
کہ عشق آسان نمود اول ولے افتادہ مُشکلہا

بمی سجادہ رنگین کُن گرت پیرِ مغاں گوید
کہ سالک بیخبر نبوُد زراہ ورسم منزلہا

(حافظ)

•

وقت است کہ ای حریفاں می در سبو کُنم   دامن کشاں بہ منزلِ مقصوُد رو کُنم
امروُز داد مُرشدِ ما رخصتِ شباب   امّا باینقرار کہ کم گفتگو کُنم

•

دل سے تیری نگاہ جگر تک اُتر گئی
دونوں کو اِک ادا میں رضامند کر گئی

ہر بوالہوس نے حُسن پرستی شعار کی
اب آبروئے شیوہ اہلِ نظر گئی
(غالبؔ)

•

سہ تالہ

وہی میری کم نصیبی وہی تیری بے نیازی   میرے کام کچھ نہ آیا یہ کمالِ نے نوازی

وہ فریب خوردہ شاہیں کہ پلا ہو کرگسوں میں   اسے کیا خبر کہ کیا ہے رہ و رسمِ شاہبازی

(اقبالؔ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
استائی									وہی	مے	ری	کم	
۱									ما	پا	سا	سا	
	.	ن	صی	بی	.	.	.	.	وہی	تے	ری	بے	
۲	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	ن	یا	زی	.	.	.	.	وہی	تے	ری	کم	
۳	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	.	ن	صی	بی	.	.	.	.	وہی	تے	ری	بے	
۴	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	ن	یا	زی	.	.	.	.	میرے	کا	م	کچھ	
۵	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	[illegible]

استائی :- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲، ۴ تام ۳ بیٹھ سرگم ۵، ۱ کس ماترہ ۱ بیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	۰	نہ	آ	یا	۰	۰	۰	۰	یہ ک	ما	ل	نے	
۶	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	۰	ن	وا	زی	۰	۰	۰	۰	میرے	کا	م	کچھ	
۷	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	۰	نہ	آ	یا	۰	۰	۰	۰	یہ ک	ما	ل	نے	
۸	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	۰	ن	وا	زی	۰	۰	۰	۰	یہ ک	ما	ل	نے	
۹	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	۰	ن	وا	زی	۰	۰	۰	۰	یہ ک	ما	ل	نے	
۱۰	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	۰	ن	وا	زی	۰	۰	۰	۰	یہ ک	ما	ل	نے	
۱۱	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	۰	ن	وا	زی	۰	۰	۰	۰	یہ ک	ما	ل	نے	
۱۲	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	۰	ن	وا	زی	۰	۰	۰	۰	وہی	مے	ری	کم	
۱۳	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	.	ن	صی	بی	.	.	.	.	وہی	سے	ری	بے	سم ۹ سرگم ۱۵ و ۱۴ سرگم صفحہ ۲۰ سرگم
۱۴	نی	دھا	پا	ما	ما	گیا	رے	رے	سا	رے	گیا	ما	
	.	ن	یا	زی	.	.	.	.	وہی	سے	ری	کم	
۱۵	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
انترہ								.	وہ ف	رے	ب	خور	
۱۶									پا	نی	نی	سا	
	.	دہ	شا	ہیں	.	.	.	.	کہ پ	لا	ہو	کر	
۱۷	رنے	رنے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	سا	رنے	
	.	گ	سوں	ہیں	.	.	.	.	وہ ف	رے	ب	خور	
۱۸	رنے	رنے	سا-نی	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	پا	نی	نی	سا	
	.	دہ	شا	ہیں	.	.	.	.	کہ پ	لا	ہو	کر	
۱۹	رنے	رنے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	سا	رنے	سم ۹ سرگم ۲۰ و ۱۹ سرگم صفحہ ۱۲۶ سرگم
	.	گ	سوں	ہیں	.	.	.	.	کہ پ	لا	ہو	کر	
۲۰	رنے	رنے	ما	گیا	گیا	رنے	سا	سا	نی	نی	سا	رنے	
	.	گ	سوں	ہیں	.	.	.	.	اسے	کیا	خ	بر	
۲۱	رنے	رنے	سا-نی	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	

انترہ:- سرگم ۱۶ اپیھٹر وائیو سرگم ۲۰ تام، سرگم ۲۰ پیتر سرگم ۱۵ اکس ماترے اپیٹھ ارمیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	.	کہ	کیا	ہے	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
٢٢	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	ہ	با	زی	.	.	.	.	اسے	کیا	خ	بر	
٢٣	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	.	کہ	کیا	ہے	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
٢٤	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	ہ	با	زی	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
٢٥	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	.	ہ	با	زی	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
٢٦	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	ہ	با	زی	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
٢٧	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	.	ہ	با	زی	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
٢٨	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	ہ	با	زی	.	.	.	.	وہی	مے	ری	کم	
٢٩	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	۰	ن	صی	بی	۰	۰	۰	۰	وہی	تے	ری	بے	
۳۰	نی	دھا	پا	ما	ما	گیا	رے	رے	سا	رے	گیا	ما	

بُنمی باٹھ تہ چھ تلنگس منز ستہ تالس بیٹھ گیونہ یوان :-

درون سینۂ من زخم بے نشان زدئ
بحیرتم چہ عجب تیر بے کمان زدئ
کجا روم بہ کہ گویم بگو چہ چارہ کنم
کہ تیرِ عشق مرا در درونِ جان زدئ

•

من شمع جانگدازم تو صبحِ دلکشائ
سوزم گرت نہ بینم میرم چو رخ نمائ
نزدیک اینچنیں نم دور آں چناں کہ گفتم
نے تاب وصل دارم نے طاقت جدائ

•

در خرابات مغاں نورِ خدا میبینم
ایں عجب بین کہ چہ نورے زکجا میبینم
جلوہ بر من مفروش اے ملک الحاج کہ تو
خانہ میبینی و من خانہ خدا میبینم
(حافظ)

•

یہ نہ تھی ہماری قسمت کہ وصالِ یار ہوتا
اگر اور جیتے رہتے یہی انتظار ہوتا

کوئی میرے دل سے پوچھے تیرے تیرِ نیم کش کو
یہ خلش کہاں سے ہوتی جو جگر کے پار ہوتا

کہوں کس سے میں کہ کیا ہے شبِ غم بری بلا ہے
مجھے کیا برا تھا مرنا اگر ایک بار ہوتا

ہوئے ہم جو مر کے رسوا ہوئے کیوں نہ غرقِ دریا
نہ کہیں جنازہ اٹھتا نہ کہیں مزار ہوتا

یہ مسائلِ تصوّف یہ ترا بیان غالبؔ
تجھے ہم ولی سمجھتے جو نہ بادہ خوار ہوتا

(غالبؔ)

دو یکہ تال

چہ خورشید سحر پیدا نگاہے مے تواں کردن
ہمیں خاکِ سیاہ را جلوہ گاہے مے تواں کردن

نہ ایں عالم حجاب او را نہ آں عالم نقاب او را
اگر تابِ نظر داری نگاہے مے تواں کردن

(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	•	تالی	•	خالی	•	تالی	•	
استائے				چہ	خور	•	شی	•	
۱				سا	رے	رے	رے	رے	
	رِ	•	•	س	حر	•	•	پے	
۲	رے	گا	ما	پا	ما	ما	گا	رے۔سا	
	دا	•	•	ن	گا	•	ہے	•	
۳	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	گا	
	ے	•	•	تُ	واں	•	•	کر	
۴	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	•	•	چہ	خور	•	•	شی	
۵	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	[illegible]

استائے:۔ سرگم عہ۱ بیٹھ سرگم نمبر ۲۳ تمام وائیہ بیٹھ سرگم عہ ۲۴ کس ماترہ عہ۱ بیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	[illegible]
	دِ	٠	٠	س	حر	٠	٠	پے	
۶	رے	گا	ما	پا	ما	ما	گا	رے۔سا	
	دا	٠	٠	ن	گا	٠	ہے	٠	
۷	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	گا	
	مے	٠	٠	ت	واں	٠	٠	کر	
۸	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	٠	٠	ہ	میں	٠	٠	خا	
۹	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	
	رک	٠	٠	س	یا	٠	ہ	را	
۱۰	دھا	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	
	جل	٠	٠	وہ	گا	٠	ہے	٠	
۱۱	پا۔دھا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	رے	
	مے	٠	٠	تُ	واں	٠	٠	کر	
۱۲	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	٠	٠	ہ	ہیں	٠	٠	خا	
۱۳	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	رک	۰	۰	س	یا	۰	ہ	را	
۱۴	دھا	نِی	سٓ	رِے	سٓ	نِی	دھا	پا	
	جل	۰	۰	وہ	گا	۰	ہے	۰	
۱۵	سٓ	نِی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	
	سے	۰	۰	ت	واں	۰	۰	کر	
۱۶	رے	گا	ما	پا	پا	پا	پا	سٓ	
	دن	۰	جل	وہ	گا	۰	ہے	۰	
۱۷	سٓ	نِی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	
	سے	۰	۰	ت	واں	۰	۰	کر	
۱۸	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سٓ	
	دن	۰	۰	چو	خور	۰	۰	شی	
۱۹	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	
	بِر	۰	۰	س	حر	۰	۰	پے	
۲۰	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دا	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۲۱	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	رے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	ے	۰	۰	ت	واں	۰	۰	کر	
۲۲	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	پھر سرگم ۱ سے ۲۴ پھر سرگم ۱۶ تک سرگم
	دن	۰	۰	چھ	خور	۰	۰	شی	
۲۳	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	
	ہ	۰	۰	س	حر	۰	۰	پے	
۲۴	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
انترہ				نہ	ایں	۰	۰	عا	
۲۵				ما	پا	پا	پا	پا	
	لم	۰	۰	ج	جا	۰	ب	او	
۲۶	دھا	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	را	۰	۰	نہ	آں	۰	۰	عا	
۲۷	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	پھر سرگم ۱ سے ۵۶ سرگم ۲۴ سے ۲۸ تک سرگم
	لم	۰	۰	ن	قا	۰	ب	او	
۲۸	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	نہ	ایں	۰	۰	عا	
۲۹	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	

انترہ:- سرگم ۲۵ سے سرگم ۵۶ تک گاؤ۔ سرگم ۵۶ کے بعد سرگم ۲۳ تا ۲۴ کس ماترہ ۱ پر ختم ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	لم	۰	۰	جِ	جا	۰	ب	او	
۳۰	دھا	نیٖ	سا	رسے	سا	نیٖ	دھا	پا_دھا	
	را	۰	۰	نہ	آں	۰	۰	عا	
۳۱	سا	نیٖ	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	لم	۰	۰	ن	قا	۰	ب	او	
۳۲	رے	گا	ما	پا	پا	پا	پا	سا	
	را	۰	۰	نہ	آں	۰	۰	عا	
۳۳	سا	نیٖ	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	لم	۰	۰	ن	قا	۰	ب	او	
۳۴	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	ا	گم	۰	۰	تا	
۳۵	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	[illegible]
	پ	۰	۰	ن	ظر	۰	۰	دا	
۳۶	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	ری	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۳۷	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	سا	

ماترہ	1	۲	۳	۴	۵	٦	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	
	مے	٠	٠	تُ	واں	٠	٠	کرم	
۳۸	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	٠	٠	ا	گرم	٠	٠	تا	
۳۹	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	
	پ	٠	٠	ن	ظر	٠	٠	دا	
۴۰	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	ری	٠	٠	ن	گا	٠	ہے	٠	
۴۱	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	سا	
	مے	٠	٠	تُ	واں	٠	٠	کرم	
۴۲	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	٠	٠	ن	گا	٠	ہے	٠	
۴۳	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	
	می	٠	٠	ت	واں	٠	٠	کرم	
۴۴	دھا	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	دن	٠	٠	ن	گا	٠	ہے	٠	
۴۵	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	

سرگم ۲۵ تک ، سرگم ۱۵ سے ۲۵ تک

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	می	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	کر	
۴۶	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۴۷	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	
	می	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	کر	
۴۸	دھا	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	دن	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۴۹	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	می	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	کر	
۵۰	رے	گا	ما	پا	پا	پا	پا	سا	
	دن	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۵۱	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	می	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	کر	
۵۲	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	چو	خور	۰	۰	شی	
۵۳	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	

ماترہ ۱، ۵، ۶، ۷ گٹکری — ماترہ ۲، ۵ گٹکری

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تالی	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	سرگم ۲۵۰ صفحہ سرگم ۵۱ تا سرگم ۵۳ تک
	دِ	۰	۰	س	حر	۰	۰	پے	
۵۴	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دا	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۵۵	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	
	می	۰	۰	ت	وال	۰	۰	کہ	
۵۶	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	

کشیر باتھ تہٕ چھ تلنگس منز دوٗیکہ تالہٕ بیٹھ ادا یوان کرنہٕ :-

چہ تدبیر اے مسلماناں کہ من خود را نمیدانم
نہ ترسا و یہودیم ونہ گبرم نے مسلمانم

نہ شرقی یم نہ غربییم نہ بحری یم نہ برّی یم
نہ از ملک عراقییم نہ از خاکِ خراسانم

ہوالاول ہوالآخر ہوالظاہر ہوالباطن
بجز یاہو و یامن ہو دیگر چیزے نمیدانم

(شمس تبریزؒ)

کسی کو دیکے دل کوئی نواسنجِ فغاں کیوں ہو
نہ ہو جب دل ہی سینے میں تو پھر منہ میں زباں کیوں ہو

کیا غمخوار نے رُسوا لگے آگ اس محبت کو
نہ لاوے تاب جو غم کی وہ میرا راز داں کیوں ہو

(غالب)

چپ انداز تال

علمی کہ تو آموذی مشتاق نگاہے نیست
واماندۂ راہے ہست آوارۂ راہے نیست

اقبال قبا پوشد در کارِ جہاں کوشد
درباب کہ درویشی با دلق و کلاہے نیست

(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
استائی	عل	می	کہ	تو	آ	۰	
۱	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	مو	۰	زی	۰	۰	۰	
۲	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	مش	تا	ق	ن	گا	۰	
۳	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	سرگم عدا پیٹھ سرگم عد۲۳ تام سرگم عد۹
۴	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	عل	می	کہ	تو	آ	۰	
۵	ما	پا	پا	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	مو	۰	زی	۰	۰	۰	
۶	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	مش	تا	ق	ن	گا	۰	
۷	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۸	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	وا	مان	دہ	ر	را	۰	سرگم عدا پیٹھ سرگم عد۲۴ تام سرگم عد۱۲
۹	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	ہے	۰	ہہ	۰	س	ت	
۱۰	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	

استائی :- سرگم عدا پیٹھ سرگم عد۲۳ تام وائیتھ سرگم عد۲۴ کس ماترِ ما پیٹھ اکیک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	آ	وا	رہ	ء	را	۰	
۱۱	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۱۲	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	وا	مان	دہ	ء	را	۰	
۱۳	ما	پا	پا	نی	نی	نی	
	ہے	۰	ہہ	۰	س	ت	
۱۴	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	وا	مان	دہ	ء	را	۰	
۱۵	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	
	ہے	۰	ہہ	۰	س	ت	
۱۶	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	
	وا	مان	دہ	ء	را	۰	
۱۷	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	ہے	۰	ہہ	۰	س	ت	سرگم نمبر ۱۹ ماترہ ۱ پہنچ کر سم
۱۸	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	آ	وا	رہ	ء	را	۰	
۱۹	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	سنے	۰	س	ت	
۲۰	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	عل	می	کہ	تو	آ	۰	
۲۱	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	مو	۰	زی	۰	۰	۰	
۲۲	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	مش	تا	ق	ن	گا	۰	سرگم نمبر ۲۳ ماترہ ۱ پہنچ کر سم
۲۳	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۲۴	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
انترہ	اق	با	ل	ق	با	:	
۲۵	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سرگم نمبر ۱۵ ماترہ ۵ پہنچ کر سم
	پو	۰	شد	۰	۰	۰	
۲۶	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	

انترہ:- سرگم نمبر ۲۵ پیٹھ سرگم نمبر ۵ تام وائیو- سرگم نمبر ۵ پیتر سرگم نمبر ۲۳، نمبر ۲۴ کس ماترہ ۱ بیٹھ ایک سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	اق	با	ل	ق	با	۰	
۲۷	نی	نی	نی	سا	رے	رے	
	پہو	۰	شد	۰	۰	۰	
۲۸	رے	رے	رے	سا	سا	سا	
	اق	با	ل	ق	با	۰	
۲۹	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	پہو	۰	شد	۰	۰	۰	
۳۰	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	
	در	کا	م	ج	ہاں	۰	
۳۱	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کو	۰	شد	۰	۰	۰	
۳۲	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	
	در	کا	م	ج	ہاں	۰	
۳۳	نی	نی	نی	سا	رے	رے	
	کہو	۰	شد	۰	۰	۰	
۳۴	رے	رے	رے	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	در	کا	م	ج	ہاں	۰	
۳۵	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کو	۰	شد	۰	۰	۰	
۳۶	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	
	در	یا	ب	کہ	در	۰	
۳۷	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	وی	۰	شی	۰	۰	۰	
۳۸	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	با	دل	ق و	ک	اا	۰	
۳۹	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۴۰	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	در	یا	ب	کہ	در	:	
۴۱	پا	نی	نی	نی	نی	نی	
	دی	۰	شی	۰	۰	۰	
۴۲	نی	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	نمبر ۱ الی ۲۰۵ تکر گژھ پھیٹہ ۲۵ تکر
	در	یا	ب	کہ	در	.	
۴۳	نیِ	نیِ	نیِ	سا	رےِ	رےِ	
	وی	.	شی	.	.	.	
۴۴	رےِ	رےِ	رےِ	سا	سا	سا	
	در	یا	ب	کہ	در	.	
۴۵	نیِ	نیِ	سا	رےِ	سا	سا	
	وی	.	شی	.	.	.	
۴۶	نیِ	دھا	پا	ما	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	نمبر ۱ الی ۲۰۵ تکر گژھ پھیٹہ ۲۵ تکر
	با	دل	ق و	ک	لا	.	
۴۷	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	.	نے	.	س	ت	
۴۸	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	عل	می	کہ	تو	آ	.	
۴۹	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	مو	.	زی	.	.	.	
۵۰	نیِ	دھا	پا	ما	گا	گا	

بیٚمہ غزل نہ چھ تلنگس منز چیپ انداز نالہ بیچھٹ ادا یوان کرنہ :-

ہوشم بہ نگاہے برد جانانہ چنیں باید
یک جرعہ خرابم کرد پیمانہ چنیں باید

بیرون و درونِ من شد صورتِ او پیدا
در حضرتِ کفرستان بتخانہ چنیں باید

نادیدہ جمالِ او مہرش زدلم سرزد
ناکاشتہ میروید این دانہ چنیں باید

در ہر چہ نظر کردم او جلوہ گرم آمد
جان باد فدائے او جانانہ چنیں باید

مے بینم و میجویم میچینم و میریزم
میگریم و میخندم دیوانہ چنیں باید

در خون جگر عرفی مے غلطد و میرقصد
در آتش خود سوزد پروانہ چنیں باید

اے بادہ بیار - بادہ باندازہ بیار - بادہ بجوش تازہ بیار

●

با نشۂ درویشی درساز و دمادم زن
چوں پختہ شوی خود را بر سلطنت جم زن

تو سوز درون او تو گرمیٔ خون او
باور نکنی چاکے در پیکر عالم زن

(اقبال)

●

(شعبہ)

بیات

ضروری کتھ

بیات (شعبہ)

(۱) یہ شعبہ ادا کرنہٕ خاطرہٕ چھُ مدھیہ سپتکُک 'نی' سُر کومل بوان بناونہٕ۔ باقی ساری سُر چھِ شُدھ لگان۔

(۲) اتھ شعبس منز چھُ یہ پتھ کنہٕ باتک سم یوان دینہٕ تار سپتکس سا سُرس پیٹھ۔

(۳) یہ چھُ آمُت کوچک مقامُک اکھ شعبہ جتلاونہٕ۔

(۴) بیتھ شعبس منز چھنہٕ مندر سپتکُک کانہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف چھِ مدھیہ سپتک

تہٕ تار سپتکٕکی سُر استعمال سپدان۔

(۵) یہ شعبہ چھُ ادا یوان کرنہٕ دگہ کہ وقتہٕ۔

(۶) یہ شعبہ چھُ آمُت بناونہٕ گگرہ سنزہٕ آوازہ پیٹھ۔

بُنِمۍ سُر واٲہمتھ چھہ یوان بیات شعبیچ شکل بناونہٕ۔ تہٕ اَمہ پتہٕ چھہ اَمہ شعبکۍ باٚت ادا یوان کرنہٕ۔

پا دھا نِ سا نِ دھا دھا پا ما گا ما
ما پا پا ما گا گا رے گا ما ما ما
پا دھا نِ سا سا نِ سا سا نِ دھا پا
پا ما گا گا ما ما

پا دھا نِ سا رے رے
سا نِ سا سا رے ما گا رے سا نِ سا سا
نِ دھا پا پا دھا نِ نِ دھا دھا پا نِ دھا
پا ما گا گا رے گا ما

دُورُوپہ تال

خطِ سبز و لب لعل و رُخِ زیبا داری   حُسنِ یوسف دمِ عیسیٰ یدِ بیضا داری

شیوۂ شکل و شمائل حرکات و سکنات   آنچہ خوباں ہمہ دارند تو تنہا داری

(خسروؒ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائی							خطِ	سب	۰	۰	زو	۰	۰	لبِ	
۱							پا	دھا	نی سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	لعـ	۰	۰	ل و	۰	۰	رخ	زے	۰	۰	با	۰	۰	دا	
۲	دھا	نی	دھا	پا	سا گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے گا	
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	خط	س	۰	ب	زو	۰	۰	لب	
۳	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	لعـ	۰	۰	ل و	۰	۰	رُخ	زے	۰	۰	با	۰	۰	دا	
۴	دھا	نی	دھا	پا	سا گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے گا	
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	حُسنِ	یو	۰	۰	س	۰	ف	دمِ	
۵	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	

استائی۔ سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۲ ۱۴ تام وا پیٹھ سرگم ۵ ۱ کس ماترے اپیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	عی	.	.	سا	.	.	بیڑ	بے	.	.	ضے	.	.	دا	
۶	دھا	نی	دھا	پا	ما۔گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	
	ری	.	.	.	.	.	حُسن	یو	.	.	س	ف	حس	ن	
۷	ما	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	دھا۔پا	دھا	دھا	سا	سا	
	یو	.	.	س	.	ف	حُسن	یو	.	.	س	.	ف	دم	
۸	نی۔سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی۔سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	عی	.	.	سا	.	.	ید	بے	.	.	ضے	.	.	ید	
۹	دھا	نی	دھا	پا	ما۔گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے۔گا	
	بے	.	.	ضے	.	ی	ز	بے	.	...	ضے	.	.	دا	
۱۰	ما	ما	ما	ما	پا	پا۔دھا	نی۔دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے۔گا	
	ری	.	.	.	.	.	خط	ست	.	.	زو	.	.	لب	
۱۱	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی۔سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	[illegible]
	لعہ	.	.	لو	.	.	رخ	زے	.	.	با	.	.	رُخ	
۱۲	دھا	نی	دھا	پا	ما۔گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے۔گا	
	زے	.	.	با	.	رو	ی	زے	.	.	با	.	.	دا	
۱۳	ما	ما	ما	ما	پا	پا۔دھا	نی۔دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے۔گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	خط	س	۰	ب	زو	۰	۰	لب	
۱۴	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی-سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	لع	۰	۰	ل و	۰	۰	رُخ	زے	۰	۰	با	۰	۰	دا	
۱۵	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	
انترہ							شیوہ	ٔ	۰	۰	شک	۰	ل و	۰	
۱۶							پا	دھا-نی	سا-رے	رے	رے	رے	رے	رے	
	شما	۰	۰	ئی	۰	۰	حر	کا	۰	۰	ت و	۰	۰	سک	
۱۷	سا	نی	نی	سا	سا	سا	رے-گا	[illegible]	ما	گا	رے	رے	سا	نی	
	تا	۰	۰	۰	[illegible]	بت	شیوہ	[illegible]	[illegible]	۰	شک	۰	ل و	۰	
۱۸	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا-نی	سا-رے	رے	رے	رے	رے	سا	
	شما	۰	۰	ئی	۰	[illegible]	[illegible]	کا	۰	۰	ت و	۰	۰	سک	
۱۹	سا	نی	نی	سا	سا	سا	رے-گا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	نی	[illegible]
	نا	۰	۰	۰	۰	ت	آنچہ	خو	۰	۰	ہاں	۰	۰	ہمہ	
۲۰	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	دا	۰	۰	رند	۰	۰	تو	تن	۰	۰	ہے	۰	۰	دا	
۲۱	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	

انترہ- سرگم ۱۶ ابیھٹر و آیو سرگم ۲۵ تام - سرگم ۲۵ پتہ، سرگم ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵ اکس ماترہ ابیھٹر ابیک سم-

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	ری	.	.	.	.	.	آنچہ	خوہ	.	.	باں	.	آں	چہ	
۲۲	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا پا	دھا	دھا	سا٘	سا٘	
	خوہ	.	.	باں	.	.	آنچہ	خوہ	.	.	باں	.	.	ہمہ	
۲۳	نی سا٘	سا٘	سا٘	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی سا٘	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	دا.	.	.	رند	.	.	توہ	تن	.	.	ہ	.	.	توہ	
۲۴	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	
	تن	.	.	ہ	.	ت	ن	تن	.	.	ہ	.	.	دا	
۲۵	ما	ما	ما	ما	پا	پا-دھا	نی-دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	

(بازگشت:) عملہ گرزِ ماترِ ۲۵ مس گرزِ پیٹھ ۱۴ مس گرزِ

بُنِمہ کینہہ رُباعی ییٚم چھہ شعبہ بیاتس منزٕ دوٚ روٚہ یہ تالہِ بیٹھ گیوٚنہٕ یِوان ۔

از عدو باک ندارم کہ تو شاہے دارم
بادشاہا ز کرم چشمِ نگاہے دارم

بگذر از کینِ من اے چرخ کہ افتادہ نیم
چوں رسُولِ عربی پُشت پناہے دارم

بردار پردہ زرُخ اے رشکِ آفتاب تا عاشقاں جمالِ تو بینند بے حجاب

تو در درون پردہ و جہان اسیرِ تو

اے وائے آنزماں کہ برون آئی از نقاب

•

رکھو زاگہ چھس لولہ نارے ماری مندہ پیتو

اُنی اُئی روز تہ درشن دِتو پوش لاگے نظرہ کارہ روشہ یا گُھٹی ہیتو

دڑاو مجنون سرِ بازار لاگہ ہندہ ہیتو لاگ آیس سوہ مہ سازاہ مہرازہ پیتو

•

ہانزہ کمہ زوٗ لہمہ پتے ہمیوزاگے چھمو چائی لادن یوری ولو یارو وے

عشقہ زوٗر چھو ریو سیدین کھو بتیہ سادن عشقہ داسے گڑھان یارو کوہن تہ بالن سور

یازہ ہاو تمہ شمع صورت نتے چشم بادم

چھمو چائی لادن یوری ولو یارو وے

سوندرو سوندرو مانز چھہ لاگتھ بادن گوندرو دادہ چانہ کھیمے یارو وہہ

مندورہ بہت ہے زہ چھاو میون ہی بدن

•

یکہ تال

چاۓنی گُل چھم گرٕہ گرٕہ — سانٕہ گرٕہ پھوٕچہ یاسمن تھرٕہ

رنگہٕ رنگہٕ بولان رنگہٕ ژرٕہ — آکاشس رۆف کران کوترٕہ

سون ولہ آلوٕے زٕہی نرٕہ — سانٕہ گرٕہ پھوٕچہ یاسمَن تھرٕہ

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	·	خالی	·	·	·	تالی	·	·	·	
استائے					چاۓ	·	نی	·	·	گُل	چھم	·	
۱					سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا / پا-دھا	نی-دھا	
	گ	رہ	گ	رہ	سا	نہ	گ	رہ	·	پھوچہ	یا	س	
۲	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	
	مَن	·	تھَ	رہ	چاۓ	·	نی	·	·	کَل	چھم	·	
۳	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	[illegible]
	گ	رہ	گ	رہ	سا	نہ	گ	رہ	·	پھوچہ	یا	س	
۴	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	

استائے :- سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۸ تام وائیتھ سرگم ۹ کس ماترہ ۱ اپیٹھ امیک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	مَن	۰	تھَ	رِہ	۰	سانہ	گ	رہ	۰	پھوچہ	یا	س	سرگم ۵ سے سرگم ۹ تک دہرا کر سم
۵	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	سا	
	من	۰	تھ	رہ	سا	نہ	گ	رہ	۰	پھوچہ	یا	س	
۶	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	دھا	رے	رے	رے-گا	رے	
	من	۰	تھ	رہ	چائے	۰	نی	۰	۰	گل	چھم	۰	
۷	سا	سا	نی	دھا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	گ	رہ	گ	رہ	سا	نہ	گ	رہ	۰	پھوچہ	یا	س	
۸	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	
	مَن	۰	تھ	رہ	چائے	۰	نی	۰	۰	گل	چھم	۰	
۹	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
انترہ						رنگہ	رن	گہر	۰	بو	لا	ن	سرگم ۱۰ سے سرگم ۱۲ تک دہرا کر سم
۱۰						پا	دھا-نی	سا-رے	رے	رے	رے-گا	رے	
	رن	گہ	ژ	رہ	۰	آ	کا	۰	ش	رؤف ک	را	ن	
۱۱	سا	نی	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	رے-گا	ما	گا	
	کو	۰	ت	رہ	۰	رنگہ	رن	گہر	۰	بو	لا	ن	
۱۲	رے	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا-نی	سا-رے	رے	رے	رے-گا	رے	

انترہ: - سرگم ۱۰ اپنے پھیلاؤ میں سرگم ۲۴ تا ۲۴ تام۔ سرگم ۲۴ پتہ سرگم ۸ تہ سرگم ۹ کس ماترہ ۱ اپنے اٹھا ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	۰	رنگہ	ڑ	رہ	۰	آ	کا	۰	ش	رؤف کہ	را	ن	
۱۳	سا	نی	سا	سا	سا	رنیے-گا	ما	گا	رنیے	رنیے-گا	ما	گا	
	کو	۰	ت	رہ	سو	ن	و	لہر	۰	آل	وے	۰	
۱۴	رنیے	سا	نی	دھا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	زہی	۰	ن	رہ	سا	بہ	گ	رہ	۰	پھوچ	یا	س	
۱۵	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	
	من	۰	ٹھ	رہ	۰	سون	و	لہر	۰	آل	وے	۰	
۱۶	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	زہی	۰	ن	رہ	۰	سون	و	لہر	۰	آل	وے	۰	
۱۷	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	دھا	رنیے	رنیے	رنیے-گا	رنیے	
	زہی	۰	ن	رہ	سو	ن	و	لہر	۰	آل	وے	۰	
۱۸	سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	زہی	۰	ن	رہ	سا	بہ	گ	رہ	۰	آل	وے	۰	
۱۹	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	
	زہی	۰	ن	رہ	سو	ن	و	لہر	۰	آل	وے	۰	
۲۰	ما	ما	ما	پا	پا-دھا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	

ماترا	۱	۲	۳	۴	۵	٦	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	٠	خالی	٠	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	
	زہی	٠	نَ	رِہ	سا	ہِہ	گ	رِہ	٠	پهوچ	یا	س	
۲۱	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	
	مَن	٠	ٿهَ	رِہ	٠	سانہِ	گ	رِہ	٠	پهوچ	یا	س	
۲۲	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دها	دها	دها	نِي	سا	سا	
	مَن	٠	ٿهَ	رِہ	٠	سانہِ	گ	رِہ	٠	پهوچ	یا	س	
۲۳	نِي-سا	سا	نِي	نِي	دها	پا	دها	دها	رنے	رنے	رنے-گا	رنے	[illegible]
	مَن	٠	ٿهَ	رِہ	چائے	٠	نی	٠	٠	کَل	پهم	٠	
۲۴	سا	سا	نِي	دها	سا	نِي	دها	دها	پا	پا	دها	نِي-دها	

ٻنهِي رُباعي تہ ڇهہ شعبہ بيائتس منزلکہ تالہ بيهڙ ادا ٿيان ڪرڻ:-

مالہ هو کر يہ پوشن ها مَتہِ کوہ ڇُهک روشن
نير هٿ گوهم گوشن حال ميون ڇهُے نا روشن
لائنس ڇهس نو پوشن ها متہِ کوہ ڇهک روشن

●

در نظر بازی ما بیخبران حیرانند
من چنینم که نمودم دگر ایشاں دانند
وصف رخسارهٔ خورشید ز خفاش مپرس
که دریں آئینه صاحب نظراں حیرانند
زاهد از رندی حافظ نکند فهم چه باک
دیو بگریزد ازاں قوم که قرآں خوانند

●

سہ تالہ

یارب درِ خلق سجدہ گا ہم نکُنی   محتاج و گدا پادشاہم نکُنی

موی سیہم سفید کردی ز کرم   باموی سفید روسیاہم نکُنی

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	سرگم ۹ تا ۱۲ [illegible] سرگم ۱ تا ۴ دوبارہ [illegible]
استائے						یا	۰	۰	رب	۰	۰	درِ	
۱						سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	ما	
	خل	۰	۰	ق	۰	سجدہ	گا	۰	۰	ہم	۰	نکُ	
۲	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	گا	گا	گا	گا	
	نی	۰	۰	۰	۰	یا	۰	۰	رب	۰	۰	درِ	
۳	ما	ما	ما	پا	دھا	سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	ما	
	خل	۰	۰	ق	۰	سجدہ	گا	۰	۰	ہم	۰	نکُ	
۴	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	گا	گا	گا	گا	
	نی	۰	۰	۰	۰	مح	۰	۰	تا	۰	۰	ج وگ	
۵	ما	ما	ما	پا	دھا	سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	پا-دھا	

استائے :- سرگم ۱ اینچھ سرگم ۱۵ تام و آینچھ سرگم ۱۶ اکس ماترا بیچھ ایک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	دا	.	.	.	.	پاد	شا	.	.	ہم	.	نکُ	
٦	نِي	دھا	پا	ما	گا	گا	ما	ما	ما	گا	گا	گا	
	نی	.	.	.	.	مح	.	.	تا	.	.	ج وگ	
٧	ما	ما	ما	پا	دھا	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	پا	
	دا	.	.	.	.	مح	..	.	تا	.	.	ج وگ	
٨	دھا	نِي	سا	رنے	رنے	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	پا-دھا	
	دا	.	.	.	.	پاد	شا	.	.	ہم	:	پاد	
٩	نِي	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	شا	.	.	ہم	.	پاد	شا	.	.	پا	.	د	
١٠	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	گا	گا	
	شا	.	.	ہم	.	پاد	شا	.	.	ہم	.	نکُ	
١١	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	گا	رے-گا	
	نی	.	.	.	.	نکُ	نی	.	نکُ	نی	.	نکُ	
١٢	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	نِي	سا	سا	نِي	
	نی	.	.	.	.	نکُ	نی	.	نکُ	نی	.	نکُ	
١٣	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	دھا	دھا	نِي	سا	سا	نِي	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	نی	.	نکُ	نی	.	یا	.	.	رب	.	.	در	[illegible]
۱۴	سا	سا	سا	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا-دھا	
	غل	.	.	ق	.	سجدہ	گا	.	.	ہم	.	نکُ	
۱۵	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	نی	.	.	.	.	ع	.	.	تا	.	.	ج وگ	
۱۶	ما	ما	ما	ما	پا	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا-دھا	
انترہ						مو	ئی	.	.	.	سیہ	ہم	[illegible]
۱۷	.					پا	دھا	نی	سا	سا	رنے	سا-نی	
	سفے	.	.	.	د	کر	دی	.	.	.	.	زک	
۱۸	سا	سا	سا	ما	سا	رنے-گا	ما	ما	گا	رنے	رنے	سا-نی	
	رم	.	.	.	.	مو	ئی	.	.	س	یہ	ہم	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	دھا	نی	سا	رنے	رنے	سا-نی	
	سفے	.	.	.	د	کر	دی	:	.	.	.	زک	
۲۰	سا	سا	سا	سا	سا	رنے-گا	ما	ما	گا	رنے	رنے	سا-نی	
	رم	.	.	.	.	با	.	.	مو	.	:	ئی بس	
۲۱	سا	سا	نی	دھا	پا	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا-دھا	

انترہ - سرگم ۱۷ ابنیچہ و ائیو سرگم ۳۰ تام - سرگم ۳۰ بیتر سرگم ۱۵ اتر سرگم ۱۶ اکس ماترہ ۱ اپنچھ امیگ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	
	نے	٠	٠	٠	د	روسِ	یا	٠	٠	ہم	٠	نکُ	
۲۲	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	گا	گا	گا	گا	
	نی	٠	٠	٠	٠	با	٠	٠	مو	٠	٠	ی س	
۲۳	ما	ما	ما	ما	پا	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	نے	٠	٠	٠	د	با	٠	٠	مو	٠	٠	ی س	
۲۴	دھا	نی	سا	رے	رے	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا-دھا	
	نے	٠	٠	٠	د	روسِ	یا	٠	٠	ہم	٠	روسِ	
۲۵	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	یا	٠	٠	ہم	٠	روسِ	یا	٠	٠	رو	٠	سِ	
۲۶	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	گا	رے-گا	
	یا	٠	٠	ہم	٠	روسِ	یا	٠	٠	ہم	٠	نکُ	
۲۷	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	گا	گا	
	نی	٠	٠	٠	٠	نکُ	نی	٠	نکُ	نی	٠	نکُ	
۲۸	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	نی	سا	سا	سا-نی	
	نی	٠	٠	٠	٠	نکُ	نی	٠	نکُ	نی	٠	نکُ	
۲۹	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	دھا	دھا	نی	سا	سا	نی	

[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	نی	۰	نگ	نی	۰	یا	۰	۰	رب	۰	۰	در	
۳۰	سا	سا	سا	رے	رے	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا-دھا	

بُمنی شارنۂ چھہِ شعبہ بیاتس منزٕ ستہ تالس بیٹھ گیونہٕ یِوان :-

بے حجابانہ درآ از درِ کاشانۂ ما — کس نیست بجز عکسِ تو در خانۂ ما

فتنہ انگیز مشو کاکُلِ مشکیں مکُشا

تابِ زنجیر ندارد ایں دلِ دیوانۂ ما

(محی رضا)

●

اے بردہ در ایام فرسبندہ دمی چند

وی عمر تلف کردہ ز بہرِ درمی چند

مال وزن و فرزند ہمہ بر تو وبال اند

ہے حیف کُنی تکیہ بمال وزن و فرزند

صیاد اجل در طلبِ بردنِ جانست

تو در طلبِ خواجگیٔ ملکِ سمرقند

●

دُویکہ تال

ہے وَیسو مارہٕ موٗت چھُم روشان — بوفِدا کرَسے زوٗتے جان
دورِہ ہے لوینِم تیسرِ مژگان — سینہ ہیٔے ژوٗٹمہ واٗرِنجہ سان
چھِیہ کہ لد یارہٕ دود چھَس للہٕ وان — بوفِدا کرَسے زوٗتے جان

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
استائی						ہے	وَیسو	۰	
۱						پا	دھا	نی	
	ما	رہٕ	موٗت	۰	۰	چھُم	رو	۰	
۲	سا	نی	دھا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	سا	
	شا	۰	۰	۰	ن	ہے	وَیسو	۰	
۳	نی-سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	
	ما	رہٕ	موٗت	۰	۰	چھُم	رو	۰	
۴	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	شا	۰	۰	ن	بر	فِ	دا	۰	
۵	نی-سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	سا	نی	دھا	دھا	سرگم ۲ پیٹھہ سرگم ۵ تام ۱۲۱۳ [illegible] سرگم

استائی :- سرگم ۲ اپیٹھہ سرگم ۱۱ تام واٗپتھ سرگم ۱۲ اکس ماترِ ۱ پیٹھہ اینگ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	۰	کہ	سے	۰	۰	رُو	تے	۰	
۶	پا	نِي۔دھا	پا	پا	ما	گا	گا	رے۔گا	
	جا	۰	۰	ن	بو	ف	دا	۰	
۷	ما	ما	ما	پا	پا۔دھا	نِي	دھا	دھا	
	۰	کَہ	سے	۰	۰	رُو	تے	۰	
۸	پا	نِي۔دھا	پا	ما	ما	گا	گا	رے۔گا	
	جا	۰	۰	۰	ن	ہے	ویسے	۰	
۹	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نِي	
	ما	رہ	موت	۰	۰	چھُم	رو	۰	
۱۰	سا	نِي	دھا	دھا	دھا	دھا۔نِي	سا	سا	
	شا	۰	۰	۰	ن	ہے	ویسے	۰	
۱۱	نِي۔سا	سا	نِي	نِي	دسا	پا	دھا	نِي	
	ما	رہ	موت	۰	۰	چھُم	رو	۰	
۱۲	سا	نِي	دھا	دھا	دھا	دھا۔نِي	سا	سا	سرگم نمبر ۱ سے سرگم نمبر ۱۲ تک استھائی
انترہ						دُورِ	ہے	۰	سرگم نمبر ۱۳ سے سرگم نمبر ۳۰ تک انترہ
۱۳						پا	دھا	نِي	

انترہ:- سرگم ۱۳ ایپیھڑ دا ٹویو سرگم ۳۰ تام - سرگم ۳۰ پیتر سرگم ۱۱ اتر سرگم ۱۲ اکس ماترہ ا ایپیھڑ امیک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	لو	ی	نم	۰	۰	تیر	مژ	۰	
۱۴	سا	نی	دھا	دھا	دھا	دھا۔نی	سا	سا	
	گا	۰	۰	۰	ن	دُورہ	ہے	۰	
۱۵	نی۔سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	
	لو	ی	نم	۰	۰	تیر	مژ	۰	
۱۶	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	گا	۰	۰	ن	رسی	نز	ہے	۰	
۱۷	نی۔سا	سا	نی۔دھا	پا۔دھا	سا	نی	دھا	دھا	
	۰	ژوٹ	نم	۰	۰	وائ	ن	جہ	
۱۸	پا	نی۔دھا	پا	ما	ما	گا	گا	رے۔گا	
	سا	۰	۰	ن	سی	نہ	ہے	۰	
۱۹	ما	ما	ما	پا	پا۔دھا	نی	دھا	دھا	
	۰	ژوٹ	نم	۰	۰	وائ	ن	جہ	
۲۰	پا	نی۔دھا	پا	ما	ما	گا	گا	رے۔گا	
	سا	۰	۰	۰	ن	چھوکر	لد	۰	
۲۱	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	بلم گرکر ۱۱۔۱۲۔۱۳ گرکر چھیڑہ ۱۴ گرکر

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	یا	رہ	دو	۰	د	چھُس	للہ	۰	
۲۲	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	وا	۰	۰	۰	ن	چھوکہ	لڈ	۰	
۲۳	نی-سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	رنے	
	یا	رہ	دو	۰	د	چھُس	للہ	۰	
۲۴	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	وا	۰	۰	ن	بو	رف	دا	۰	
۲۵	نی-سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	سا	نی	دھا	دھا	
	۰	کر	سے	۰	۰	زو	تے	۰	
۲۶	پا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	رے-گا	
	جا	۰	۰	ن	بو	ف	دا	۰	
۲۷	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	دھا	
	۰	کر	سے	۰	۰	زو	تے	۰	
۲۸	پا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	رے-گا	
	جا	۰	۰	۰	ن	ہ	ویسو	۰	
۲۹	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
	ما	رہ	مزت	۰	۰	چھم	رو	۰	
۳۰	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	

بُنِم باگھ ننہِ چھہ شعبہ بیاتس منز دُویکہ تالہِ منز ادا پیان کرنہٕ۔

بوز میائنی زار زارسے پار   وُلو آوارہٕ کرٕتھس بوزمیائنی زار
یِم زُلف زہٕ چائنی سِیاہ مار   حیاہنو زُلفو وۄلہم نال
خوشں چھے زندہ تھوٚ خوش چھے مار   ولو آوارہٕ کرٕتھس بوز میائنی زار
پیادہ کوٚت لارسے چھک شہسوار   وُتن کھڑکہ ہو کرٕلو میہ
کنھن میانین زہٕ کن دار   وُلو آوارہٕ کرٕتھس بوز میائنی زار

●

زہٕ بوزتے وِسیرے کیاہ ووٚن یارن   کیاہ ووٚن یارن یارہِ لے عارن
دِپیام ثوری ہے بہ پیتہٕ لارس   وُنیب ہے کوٚرنم اُمی شہسوارن
مُرہ بالہِ داریام زٕندرہٕ ستارن
زہٕ بوزتے وِسیرے کیاہ ووٚن یارن

●

کہ دارد این چنین عیشم کہ در عشق تو من دارم   شرابم خون کبابم دل ندیمم درد و نقلم غم
مستِ نازا اسے یارہ

چپ اندازہ تال

بیا ساقی نقاب از رُخ برافگن   چکید از چشمِ من خونِ دلِ من
بہ آں لحنے کہ نے شرقی نہ غربی است   نوائے از مقامِ لاتخف زن

(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت	ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰		تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
استائی			ب	یا	سا	۰			۰	رخ	بر	اف	گن	۰	
۱			سا	سا	نی	دھا		۶	ما	گا	گا	رےگا	ما	ما	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰			۰	۰	چ	کی	۰	د	
۲	پا	ما	پا	دھا	پا	ما		۷	ما	ما	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	رخ	بر	اف	گن	۰			از	چش	م	من	۰	۰	
۳	ما	گا	گا	گا	ما	ما		۸	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	
	۰	۰	ب	یا	سا	۰	سم ۹ سرگم عدد ۲۳ سرگم عا بیٹھ سرگم		خو	ن	د	ل	من	۰	سم ۹ سرگم عدد ۲۳ سرگم عا بیٹھ سرگم
۴	ما	پا	دھا	نی	دھا	دھا		۹	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰			خو	ن	د	ل	من	۰	
۵	پا	ما	پا	دھا	پا	پا		۱۰	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	

استائی ۱۔ سرگم عا بیٹھ سرگم ۲۷ تام وابیٹھ سرگم ۲۸ کس ماترا بیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۱۹ پیچھے سرگم ۲۸ تام اکہ لیٹ
	۰	۰	چ	کید	از	۰	
۱۱	ما	پا	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	چش	ر	من	۰	۰	
۱۲	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
۱۳	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
۱۴	(پا دھا)	سا	نی	نی	دھا	پا	
	۰	۰	ب	یا	سا	۰	
۱۵	ما	سا	سا	سا	نی	دھا	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰	
۱۶	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	۰	۰	ب	یا	سا	۰	
۱۷	گا	گا	رے	گا	ما	ما	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰	
۱۸	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۱۹ پیچھے سرگم ۲۸ تام اکہ لیٹ
	۰	۰	ب	یا	سا	۰	
۱۹	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰	
۲۰	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	۰	رخ	بر	اف	گن	۰	
۲۱	گا	گا	گا	گا	ما	ما	
	۰	۰	چ	کید	از	۰	
۲۲	ما	ما	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	چش	ر	من	۰	۰	
۲۳	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
۲۴	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
۲۵	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	۰	۰	چ	کید	از	۰	
۲۶	ما	پا	پا	پا	دھا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	
	٠	چش	م	من	٠	٠	
۲۷	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	٠	
۲۸	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	
انترہ	٠	٠	بہ	آں	لحہ	٠	
۲۹			پا	پا	دھا	نی	
	٠	نے	کہ	نے	٠	٠	
۳۰	سا-رے	رے	سا	سا	سا	سا	
	شر	قی	نہ	غر	بی	٠	
۳۱	سا	رے	رے	گا	ما	گا	
	٠	است	نہ	غر	بی	٠	
۳۲	رے	سا	رے	سا-نی	دھا	دھا	
	٠	٠	بہ	آں	لحہ	٠	
۳۳	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	
	٠	نے	کہ	نے	٠	٠	
۳۴	سا-رے	رے	سا	سا	سا	سا	

سرگم نمبر ۳۴ سرگم ۲۸ پیچھے

سرگم نمبر ۴۲ سرگم ۲۹ پیچھے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	
	شر	قی	نہ	غر	بی	٠	
۳۵	رے	رے	رے	گا	ما	گا	
	٠	است	نہ	غر	بی	٠	
۳۶	رے	سا	رے	سا-نی	دھا	دھا	
	٠	٠	ن	وا	ئے	٠	
۳۷	دھا	دھا	سا	سا	نی	دھا	
	٠	از	م	قا	م	٠	
۳۸	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	٠	لا	ت	خف	زن	٠	
۳۹	گا	گا	گا	گا	ما	ما	
	٠	٠	ن	وا	ئے	٠	
۴۰	ما	پا	دھا	نی	دھا	دھا	
	٠	٠	ن	وا	ئے	٠	
۴۱	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	٠	٠	ن	وا	ئے	٠	
۴۲	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	

سرگم نمبر ۴۲ سرگم ۳۹ پیچھے

انترہ: سرگم ۲۹ پیچھے واپس سرگم ۲۶ تک تام۔ سرگم ۲۶ پیچھے سرگم ۹ پیچھے سرگم ۲۷ تام ۳ پیچھے سرگم ۲۸ کس ماترہ ۱ پیچھے ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	از	م	قا	رم	۰	
۴۳	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	۰	لا	ت	خف	زن	۰	
۴۴	ما	گا	گا	گا	ما	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	۰	چ	کید	از	۰	
۴۵	ما	ما	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	چش	رم	من	۰	۰	
۴۶	ني	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	

بحرِ مہ رُباعی تہ چھِ شعبہ بیات چپ انداز تالہ بیٹھ گیونہ یوان :-

بمنزل کوش مانندِ مہِ نو
دریں نیلی فضا ہر دم فزوں شو

مقامِ خویش گر خواہی دریں دیر
بحق دل بند و راہِ مصطفےٰ رو

(اقبالؔ)

یہی آدم ہے سلطاں بحر و بر کا
کہوں کیا ماجرا اس بے بصر کا

نہ خود بیں نے خدا بیں نے جہاں بیں
یہی شاہکار ہے تیرے ہنر کا

(اقبالؔ)

ضربِ تُرکی تال

گُل پھوّلی آنگن سانہ یتو میانہ ہادہ نو
رنگہ رنگہ سائی گُل آے کرتو پاے آدہ نو
زرد یپہ امارہ چانہ یتو میانہ ہا دہ نو

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
استائے					گُل	
۱					سا	
	پھوّل	۰	آں	گن	۰	
۲	نیِ	دھا	پا	نیِ	دھا	
	سا	نہ	یہ	تو	۰	
۳	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	ہا	م	دہ	
۴	گا	گا	گا	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	نو	۰	۰	۰	گل	
۵	ما	ما	ما	ما	سا	
	پھوّل	۰	آن	گن	۰	
۶	نیِ	دھا	پا	نیِ	دھا	
	سا	نہ	یہ	تو	۰	
۷	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	آں	گن	۰	
۸	گا	گا	گا	گا	گا	

استائے :- سرگم ۱ پیچھ سرگم ۱۹ تام وائیچھ سرگم ۲۰ کس ماترہ ۱ پیچھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	
	سا	رہ	رہے	تو	۰	
۹	ما	ما	پا	پا	پا	
	میا	رہ	آں	گن	۰	
۱۰	ما	ما	گا	گا	گا	سم سرگم ۱۶، ۹ سرگم پیچھوڑ ۸ سرگم
	سا	رہ	رہے	تو	۰	
۱۱	ما	ما	پا	پا	پا	
	میا	رہ	ہا	م	دہ	
۱۲	ما	ما	گا	گا	گا	
	نو	۰	۰	۰	مدہ	
۱۳	ما	ما	ما	ما	پا	
	نو	۰	۰	۰	مدہ	
۱۴	دھا	دھا	دھا	دھا	نی	
	نو	۰	۰	۰	گل	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	
	پھولی	۰	۰	سوں	بل	
۱۶	نی	دھا	پا	پا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	
	پھولی	۰	آں	گن	۰	
۱۷	نی	دھا	پا	نی	دھا	
	سا	رہ	رہے	تو	۰	
۱۸	پا	پا	ما	ما	گا	سم سرگم ۲۰، ۱۹ سرگم پیچھوڑ ۱۸ سرگم
	میا	رہ	ہا	م	دہ	
۱۹	گا	گا	گا	رمے	گا	
	نو	۰	۰	۰	۰	
۲۰	ما	ما	ما	ما	ما	
انترہ					رنگ	
۲۱					پا	
	رُن	رگہ	سائرکہ	گل	۰	
۲۲	دھا	نی	سا-رنے	سا	نی	
	آ	ے	کر	تو	۰	
۲۳	سا	سا	رنے-گا	ما	گا	سم سرگم ۲۴، ۲۳ سرگم پیچھوڑ ۲۲ سرگم
	پا	ے	آ	۰	دہ	
۲۴	رنے	رنے	سا	سا	نی	

انترہ:- سرگم ع۲۱ پیچھڑ وائیو سرگم ع۲۴ تام۔ سرگم ع۲۴ پیتہ سرگم ع۱۷، ع۱۸، ع۱۹ تہ سرگم ع۲۰ کس ماترع۱ پیچھڑ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	نو	۰	۰	۰	رنگھ	
۲۵	سا	سا	نی	دھا	پا	
	رَن	گو	سائری	گُل	۰	
۲۶	دھا	نی	سا-رے	سا	نی	
	آ	ے	کر	تو	۰	
۲۷	سا	سا	رے-گا	ما	گا	
	پا	ے	آ	۰	دو	
۲۸	رے	رے	سا	سا	سا	
	نو	۰	کر	تو	۰	
۲۹	رے	رے	رے-گا	ما	گا	
	پا	ے	آ	۰	دو	
۳۰	رے	رے	سا	سا	نی	
	نو	۰	۰	۰	زر	
۳۱	سا	سا	نی-دھا	پا	سا	
	دے	۰	ام	ما	رو	
۳۲	نی	دھا	پا	نی	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	چا	نہ	یہ	تو	۰	
۳۳	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	ہا	سم	دو	
۳۴	گا	گا	گا	رے	گا	
	نو	۰	۰	۰	زر	
۳۵	ما	ما	ما	ما	سا	
	دے	۰	۰	۰	زر	
۳۶	نی	دھا	پا	پا	سا	
	دے	۰	۰	رتم	زر	
۳۷	نی	دھا	پا	رے	سا	
	دے	۰	ام	ما	رو	
۳۸	نی	دھا	پا	نی	دھا	
	چا	نہ	یہ	تو	۰	
۳۹	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	ام	ما	رو	
۴۰	گا	گا	گا	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	سرگم ع۲۱ پیٹھ سرگم ع۴۸ تام اکہ لیٹر
	چا	نر	یہ	تو	۰	
۴۱	ما	ما	پا	پا	پا	
	میا	نر	ام	ما	رہو	
۴۲	ما	ما	گا	گا	گا	
	چا	نر	یہ	تو	۰	
۴۳	ما	ما	پا	پا	پا	
	میا	نر	ہے	م	دہو	
۴۴	ما	ما	گا	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	سرگم ع۲۱ پیٹھ سرگم ع۴۸ تام اکہ لیٹر
	نو	۰	۰	۰	مدہو	
۴۵	ما	ما	ما	ما	پا	
	نو	۰	۰	۰	مدہو	
۴۶	دھا	دھا	دھا	دھا	نی	
	نو	۰	۰	۰	گل	
۴۷	سا	سا	سا	سا	سا	
	پھولی	۰	۰	سوں	بل	
۴۸	نی	دھا	پا	پا	سا	

(شعبه)

عشایر

ضروری کتھ

عشیران (شعبہ)

(۱) یہ شعبہ ادا کرنہٕ خاطرہٕ چھُ پیوان مدھیہ سپتکُک 'گندھار' سُر شُدٕ تہٕ کومل 'نی' سُر کومل تہٕ تار سپتکُک 'گندھار' سُر کومل تھَوُن۔ باقی ساریٕ سُر چھِ شُدٕ پیوان تھاونہٕ۔

(۲) یتھ شعبس منز چھُ ہرکُنہٕ باتکُک سم پیوان دِنہٕ تار سپتکِس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۳) عشیران چھُ بوسلیک مقامُک اکھ شعبہ آمُت بیان کرنہٕ۔

(۴) یتھ منز چھِ مندر سپتکُک 'نی' سُر تہٕ استعمال سپدان۔

(۵) یہ شعبہ چھُ ادا یوان کرنہٕ دِگرہٕ کہٕ وقتہٕ۔

تِمی سُرو اَتھ پیٹھ چھِ یوان اَمہِ شعبچ شکل بناونہٕ تہٕ امہ پتہٕ چھِ یوان امکو بأت اداکرنہٕ:-

سا گا ما پا پا دھا نِی نِی دھا پا ما گا گا
ما ما ما گا ما پا پا پا ما گا ما پا ما
گِا گِا رے سا سا سا نی سا سا
پا نِی نِی سأ سأ رے رے سأ نِی سأ سأ
نِی سأ رے ما گِا رے سأ نِی سأ سأ نِی دھا
پا نِی دھا پا ما گا ما گا پا پا ما گا
ما پا ما گِا گِا رے سا نی سا سا سا

رجز تال

دریں میخانہ ای ساقی ندارم محرمے دیگر — کہ من شاید نخستین آدمم از عالمے دیگر
دمے ایں پیکرِ فرسودہ را سازی کفِ خاکے — فشانی آب و از خاک آتش انگیزی دمے دیگر

(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی						د	ریں	۰	۰	می	خا	۰	۰	نہ	[illegible]
۱						سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	۰	۰	۰	۰	سا	قی	۰	۰	نہ	دا	۰	۰	۰	
۲	نی	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	رم	۰	۰	۰	۰	محر	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۳	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گمر	۰	۰	۰	۰	د	ریں	۰	۰	می	خا	۰	۰	نہ	
۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	۰	۰	۰	۰	سا	قی	۰	۰	نہ	دا	۰	۰	۰	
۵	نی	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

استائی :- سرگم ۱، ا بیٹھ سرگم ۲، ۳ تام وا بیٹھ سرگم ۴، ۱ کس ماترا ۱ بیٹھ اٹیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تالی	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	·	·	تالی	·	·	·	
	رم	·	·	·	·	محر	مے	·	·	·	دی	·	·	·	
۶	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سأ	نی	
	گر	·	·	·	·	کہ	من	·	·	·	شا	·	·	·	
۷	سا	سا	سا	سا	پا	پا	دھا	نی	سأ	سأ	سأ	رئے	گأ	رئے	
	ید	·	·	·	ن	خس	تین	·	·	آد	مم	·	·	·	
۸	سأ	سأ	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	از	·	·	·	·	عال	مے	·	·	·	دی	·	·	·	
۹	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	·	·	·	·	کہ	من	·	·	·	شا	·	·	·	
۱۰	سا	سا	سا	سا	پا	پا	دھا	نی	سأ	سأ	سأ	سأ-رئے	رئے-گأ	رئے	
	ید	·	·	·	·	کہ	من	·	·	·	شا	·	·	·	
۱۱	سأ	سأ	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ید	·	·	·	·	کہ	من	·	·	·	شا	·	·	·	
۱۲	نی	نی	دھا	پا	پا	پا	دھا	نی	سأ	سأ	سأ	سأ-رئے	رئے-گأ	رئے	
	ید	·	·	·	ن	خس	تین	·	·	آد	مم	·	·	·	
۱۳	سأ	سأ	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

ماترا	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	از	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۴	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	گر	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۶	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	سا	سا	سا	سا	
	گر	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۸	نی سا	سا	نی دھا	پا ما	گا رے	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	ریں	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	۰	۰	۰	۰	د	ریں	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۲۰	نی	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	۰	۰	۰	۰	د	رین	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۲۱	نی	نی	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا رے	رے نی گا	رے نی	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	ای	.	.	.	.	سا	قی	.	.	نہ	دا	.	.	.	
۲۲	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	سرگم ا بیٹھ سرگم ۲۲ سے ۲۴ تک سُر
	رم	.	.	.	.	جھ	ے	.	.	.	دی	.	.	.	
۲۳	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	.	.	.	.	کہ	من	.	.	.	شا	.	.	.	
۲۴	سا	سا	سا	سا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے-گا	رے	
انترہ						د	ے	.	.	ایں	پے	.	.	.	
۲۵						پا	نی	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	
	ک	رِ	.	.	.	فر	سو	.	.	دہ	را	.	.	سا	
۲۶	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	رے	سا-گا	رے	سا-نی	
	زی	.	.	.	.	ک	ف	.	.	.	خا	.	.	.	
۲۷	سا	سا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	سرگم ۲۵ بیٹھ سرگم ۲۷ سے ۲۹ تک سُر
	کے	.	.	.	.	د	ے	.	.	ایں	پے	.	.	.	
۲۸	ما	ما	ما	ما	ما	پا	نی	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	
	ک	ر	.	.	.	فر	سو	.	.	دہ	را	.	.	سا	
۲۹	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	رے	سا-گا	رے	سا-نی	

انترہ:- سرگم ۲۵ بیٹھ والی پو سرگم ۲۴ تام۔ سرگم ۲۴ پیتہ سرگم ۲۱، ۲۲، ۲۳ تہ ۲۴ کس ماترا بیٹھ سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	زی	.	.	.	.	ک	ف	.	.	.	خا	.	.	.	
٣٠	سا	سا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کے	.	.	.	.	ق	شا	.	.	نی	آ	.	.	ب و	
٣١	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے نے-گا	رنے	
	از	.	خا	.	ک	آ	تش	.	.	ان	گے	.	.	.	
٣٢	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	زی	.	.	.	.	د	ے	.	.	.	دی	.	.	.	
٣٣	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گیہ	.	.	.	.	ف	شا	.	.	نی	آ	.	.	ب و	
٣٤	سا	سا	سا	سا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے نے-گا	رنے	
	از	.	.	.	.	ف	شا	.	.	نی	آ	.	.	ب و	
٣٥	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	از	.	.	.	.	ف	شا	.	.	نی	آ	.	.	ب و	
٣٦	نی	نی	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے نے-گا	رنے	
	از	.	خا	.	ک	آ	تش	.	.	ان	گے	.	.	.	
٣٧	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	[illegible]

ماترا	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	زی	۰	۰	۰	۰	د	رے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۳۸	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	رے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۳۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	رے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۴۰	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	رے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۴۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	سا	سا	سا	سا	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	رے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۴۲	نی سا	سا	نی دھا	پا ما	گا رے	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	رین	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۴۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	۰	۰	۰	۰	د	رین	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۴۴	نی	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	[illegible]

بُنِمہ رُباعی نٕز چھِ شعبہ عشیرانٕس منٛز ہِجز تالہٕ ہیتھ گیونہٕ یِوان :-

بدہ آں دل کہ مستی ہائے او از بادۂ خویش است
بگیر آں دِل کہ از خود رفتہ و بیگانہ اندیش است

بدہ آں دِل بدہ آں دِل کہ گیتی را فرا گیرد
بگیر ایں دل بگیر ایں دل کہ در بندِ کم و بیش است
(اقبالؔ)

•

دو عالم را تواں دیدن بمینائے کہ من دارم
کجا چشمے کہ بیند آں تماشائے کہ من دارم

دگر دیوانۂ آید در شہر افگند ہوئے
دو صد ہنگامہ برخیزد ز سودائے کہ من دارم
(اقبالؔ)

•

دُورویہ تال

یادِ آیامے کہ خوردم بادہ ہا با چنگ و نے　　　　جامِ مے در دستِ من مینائے مے در دستِ وے

آنچہ من در بزمِ شوق آوردہ ام دانی کہ چیست　　　　یک چمن گل، یک نیستاں نالہ یک خمخانہ مے

(اقبالؔ)

ماترا	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استھائی							یادِ	ای	۰	۰	یا	۰	۰	مے کہ	
۱							گا-ما	پا	پا	ما	پا	پا	پا	نی-دھا	
	خور	۰	۰	دم	۰	۰	بادہ	ہا	۰	۰	با	۰	۰	چنگ و	
۲	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	نے	۰	۰	۰	۰	۰	یاد	ای	۰	۰	یا	۰	۰	مے کہ	
۳	ما	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	ما	پا	پا	پا	نی-دھا	[illegible]
	خور	۰	۰	دم	۰	۰	بادہ	ہا	۰	۰	با	۰	۰	چنگ و	
۴	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	نے	۰	۰	۰	۰	جا	رم	مے	۰	۰	در	۰	۰	دستِ	
۵	ما	ما	ما	ما	ما	سا	سا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	پا	پا	

استھائی :- سرگم ۱ پہلا، سرگم ۲، ۳ تا ۴ دوسرا، سرگم ۴ کا آخری ماترا ۵ پہلا ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	من	۰	۰	می	۰	۰	ناے	ے	۰	۰	در	۰	۰	دستِ	
۶	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گِا	رے	رے	سا	
	وسے	۰	۰	۰	۰	جا	رم	ے	۰	۰	ہے	۰	۰	۰	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا̇	سا̇	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	
	وا	۰	۰	ے	۰	جا	رم	ے	۰	۰	ہے	۰	۰	۰	
۸	سا̇	سا̇	سا̇	سا̇	سا̇	رے̇	سا̇	نی	نی	رے̇	رے̇	رے̇	گا̇-ما̇	ما̇	
	جا	۰	۰	۰	ن	جا	رم	ے	۰	۰	در	۰	۰	دستِ	
۹	گا̇	گا̇	گا̇	رے̇	سا̇	سا̇	سا̇	نِي	نِي-سا̇	نِي-دھا	پا	پا	پا	پا	
	وی	۰	۰	می	۰	۰	ناے	ے	۰	۰	در	۰	۰	دستِ	
۱۰	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گِا	رے	رے	سا̇-نِي	
	وے	۰	۰	۰	۰	یا	رِ	ای	۰	۰	یا	۰	۰	ے کہ	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	خور	۰	۰	دم	۰	۰	بادہ	ہ	۰	۰	با	۰	۰	چنگ و	
۱۲	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	نِي	نِي	دھا	پا	پا	پا	سا̇	
	نے	۰	۰	۰	۰	۰	یاد	ای	۰	۰	یا	۰	۰	ے کہ	
۱۳	نِي-سا̇	سا̇	سا̇	نِي-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	ما	پا	پا	پا	نِي-دھا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	·	[illegible]
	خور	·	·	دم	·	·	بادہ	ہا	·	·	با	·	·	چنگ و	
۱۴	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
انترہ							آنچہ	من	·	·	در	·	·	بزم	
۱۵							پا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	رے	
	شو	·	ق	آ	·	·	وردہ	ام	·	·	دا	·	·	نی کہ	
۱۶	سا	نی	نی	سا	سا	سا	نی پا	رے	رے	رے	سا	سا	نی	نی	
	پچی	·	·	·	س	ت	آنچہ	من	·	·	در	·	·	بزم	
۱۷	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	رے	
	شو	·	ق	آ	·	·	وردہ	ام	·	·	دا	·	·	نی کہ	
۱۸	سا	نی	نی	سا	سا	سا	نی پا	رے	رے	رے	سا	نی	نی	نی	
	پچی	·	·	·	س	ت	یکسچ	من	·	·	گل	·	·	یک ن	
۱۹	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رے	
	ی	·	س	تان	·	·	نالہ	یک	·	·	خم	·	·	خانہ	
۲۰	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	ے	·	·	·	·	·	یکسچ	من	·	·	گل	·	·	یک ن	
۲۱	ما	ما	ما	ما	ما	پا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رے	

انترہ۔ سرگم ۱۵ پیپٹھ و آمد سرگم ۲۳ تام۔ سرگم ۲۳ پیتر سرگم ۶ پیپٹھ سرگم ۱۳ تام وا ئیتھ سرگم ۱۴ اکس ماترہ ۱ پیپٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	•	•	تالی	•	•	•	خالی	•	•	تالی	•	•	•	
	ی	•	س	تاں	•	•	نالہ	یک	•	•	خُم	•	•	خانہ	
۲۲	سا	سا	نِی	دھا	پا	پا	پا	نِی	نِی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	ے	•	•	•	•	جا	رم	می	•	•	در	•	•	دستِ	
۲۳	ما	ما	ما	ما	ما	سا	سا	نِی	نِی سا	نِی دھا	پا	پا	پا	پا	[illegible]

بُنمیٔ ہاتھ ترچھہ شعبہ عشیر انس منز. دُو روہیہ تالہ بینٹھ گمونہ لیوان :-

عشق را نازم کہ بودش را غمِ نابودنے
کفرِ او زنار دارِ حاضر و موجودنے

عشق گر فرماں دہد از جانِ شیریں ہم گذر
عشق محبوب است و مقصود است جاں مقصود نے

(اقبال)

رمزِ عشق بہ اربابِ ہوس نتواں گفت
سخن از تاب و تبِ شعلہ بہ خس نتواں گفت

تو مرا ذوقِ بیاں دادی و گفتی کہ بگوے
ہست در سینۂ من آنچہ بکس نتواں گفت

(اقبال)

یکہ تال

تیرت زدلِ غیر خطا شد چہ عجب باشد — یعنی کہ نصیبِ دلِ ما شد چہ بجا شد
بے نام و نشان بود دلِ گوشہ نشینم — کز تیرِ تو انگشت نما شد چہ عجب شد

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائے	۰					تی	ر	۰	ت	زد	لِ	۰	
۱				۰		سا	گا	ما	پا	ما	پا	پا	
	۰	غے	ر	خ	طا	۰	شُد	۰	۰	چہب	جا	۰	
۲	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	شُ	۰	۰	۰	د	تی	ر	۰	ت	دد	لِ	۰	
۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	پا	پا	
	۰	غے	ر	خ	طا	۰	شُد	۰	۰	چہب	جا	۰	
۴	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	شد	۰	۰	۰	یعہ	۰	نی	۰	۰	کرن	صی	۰	
۵	ما	ما	ما	سا	سا	سا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا-دھا	پا	پا	

استائے :- سرگم ۵ اپیٹھ سرگم ۱۵ تام وائیتھ سرگم ۱۶ اکس ماترا پیٹھ اکھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	ب	۰	۰	دِل	ما	۰	ش	۰	د	چرب	جا	۰	
۶	ما	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا-نی	
	ش	۰	۰	د	یعہ	۰	نی	۰	یعہ	۰	۰	۰	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	نی	۰	۰	۰	یعہ	۰	نی	۰	یعہ	۰	۰	۰	
۸	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی	رے	رے	رے	گا-ما	ما	
	نی	۰	۰	۰	یعہ	۰	نی	۰	۰	کہ نہ	صی	۰	
۹	گا	گا	رے	سا	سا	سا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا-دھا	پا	پا	
	ب	۰	۰	دِل	ما	یعہ	نی	۰	۰	کہ نہ	صی	۰	
۱۰	ما	گا	گا	ما	پا	نی	نی	نی-سا	نی-دھا	پا-دھا	پا	پا	
	ب	۰	۰	دِل	ما	یعہ	نی	۰	۰	کہ نہ	صی	۰	
۱۱	ما	گا	گا	ما	پا	سا	نی-سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	پا	پا	
	ب	۰	۰	دِل	ما	۰	ش	۰	د	چرب	جا	۰	
۱۲	ما	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	ش	۰	۰	۰	د	تی	ر	۰	ت	زد	لِ	۰	
۱۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	پا	پا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	۰	غے	ر	خ	طا	۰	ش	۰	د	چہ ب	جا	۰	
١٤	پا	ما	پا	دھا	نِی	نِی	دھا	دھا	پا	ما	پا	سا	
	ش	۰	۰	۰	د	ق	ر	۰	ت	زد	لِ	۰	
١٥	نِی-سا	سا	نِی-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	دھا	پا-ما	پا	پا	
	۰	غے	ر	خ	طا	۰	ش	۰	د	چہ ب	جا	۰	
١٦	پا	ما	پا	دھا	نِی	نِی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
انترہ						بے	نا	۰	۰	م ون	شاں	۰	
١٧						پا	نِی	نِی-سا	سا-رنے	سا-نِی	سا	سا	
	۰	بو	د	د	لِ	۰	گو	۰	۰	شہ ن	شی	۰	
١٨	سا	نِی	نِی	سا	رنے	سا-گا	رنے	رنے	سا	نِی	نِی	سا-رنے	
	نم	۰	۰	۰	۰	بے	نا	۰	۰	م ون	شاں	۰	
١٩	سا	سا	نِی	دھا	پا	پا	نِی	نِی-سا	سا-رنے	سا-نِی	سا	سا	[illegible]
	۰	بو	د	د	لِ	۰	گو	۰	۰	شہ ن	شی	۰	
٢٠	سا	نِی	نِی	سا	رنے	سا-گا	رنے	رنے	سا	نِی	نِی	سا-رنے	
	نم	۰	۰	۰	۰	کز	ق	۰	۰	رتو	ان	۰	
٢١	سا	سا	نِی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	نِی	

انترہ۔ سرگم ١٧ [illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	گشُ	.	ت	نُ	ما	.	شُ	.	د	چہ ب	جا	.	
۲۲	دھا	دھا	پا	دھا	نِی	نِی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	ش	.	.	.	د	کز	تی	.	.	رِتو	ان	.	
۲۳	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	نِی	
	گشُ	.	ت	نُ	ما	.	کز	تی	.	رِتو	ان	.	
۲۴	دھا	دھا	پا	دھا	نِی	نِی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	گشُ	.	ت	نُ	ما	.	کز	تی	.	رِتو	ان	.	
۲۵	پا	پا	پا	دھا	نِی	نِی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	گشُ	.	ت	نُ	ما	.	ش	.	د	چہ ب	جا	.	
۲۶	پا	پا	پا	دھا	نِی	نِی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	شد	.	.	.	یعہ	.	نی	.	.	کرن	صی	.	
۲۷	ما	ما	ما	ما	سا	سا	نِی	نِی-سا	نِی-دھا	پا-دھا	پا	پا	
	رِ	.	.	دِل	ما	.	شرُ	.	د	چہ ب	جا	.	
۲۸	ما	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گِا	رے	گِا	رے	سا	
	شد	.	.	.	یعہ	.	نی	.	یعہ	.	.	.	
۲۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	نِی	نِی	نِی	نِی	نِی	نِی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	نی	۰	۰	۰	یعہ	۰	نی	۰	یعہ	۰	۰	۰	
۳۰	سا	سا	سا	سا	رنے	سا	نی	نی	رنے	رنے	گا-ما	ما	

بُنمہ رُباعی تہ چھ شعبہ عشیر انس منزیکہ تالہ بیٹھ ادا یوان کرنہ :-

در مصر شنیدم کہ جوانے شدہ پیدا
نازک بدنے موئے میانے شدہ پیدا
یوسف صفت باز گذر کرد بہ بازار
در ہر طرفے شور و فغانے شُدہ پیدا

شمشاد قدے لالہ رُخے جلوہ نمائید
گل پیرہنے غنچہ دہانے شدہ پیدا

●

در راہِ خدا قدم زسر باید کرد
قوّتِ دل و جان خونِ جگر باید کرد
اندیشۂ ایں عالم فانی سہل است
اندیشۂ عالم دیگر باید کرد

●

مائیم دو سہ حریف میخوارہ و مست باصدق و صفا
داریم شرابِ لالہ گوں بر کفِ دست موقوفِ شما

اسبابِ طرب جملہ مہیا داریم از دولتِ تو
دیدارِ تو میباید دیگر ہمہ ہست برخیز و بیا

•

کس روئے نکو ز خلق پنہاں نکند اے خانہ خراب
ماہ را ز نظارہ ہیچ نقصان نہ شود بردار نقاب

ما سوختۂ آتشِ ہجرانِ توئیم از روزِ ازل
کان سوختہ را دوبارہ بریان نشود مانندِ کباب

•

نیب ٹھونؤ م توران کران عشیران
یادُن آم سوران ہاوِہ نا بینیہ نوُران
ینیتہ گڑُھن اکھہ مُوران کران عشیران

•

سہ تالہ

آں تُرکِ عجم چوں زمیٔ حُسنِ طرب کرد　　بر پشت سمند آمدہ و سیرِ عرب کرد

داری خبرے ای شہِ جیلیؒ کہ معَالی　　بر یادِ تو القادر و قادر ہمہ شب کرد

(معآلی)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
استائی						آں	۰	۰	تُر	کِ	ع	جم	[illegible]
۱						گا۔ما	پا	پا	دھا	پا	ما	پا	
	۰	۰	چوں	ز	م	ئے	۰	۰	حُ	سن	ط	رب	
۲	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
	ک	۰	۰	ر	د	آں	۰	۰	تُر	کِ	ع	جم	
۳	ما	ما	ما	ما	ما	گا۔ما	پا	پا	دھا	پا	ما	پا	
	۰	۰	چوں	ز	م	ئے	۰	۰	حُ	سن	ط	رب	
۴	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کر	۰	۰	ر	د	بر	۰	۰	پشُ	تِ	س	مند	
۵	ما	ما	ما	ما	ما	گا۔ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا	

استائی۔ سرگم ۱ ایپھٹ سرگم ۵ ا تا م وا ئیتھ دیو سرگم ۶ ا کس ماترہ ا ایپھٹ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	آ	.	.	م	دہ	و	.	.	سے	رِ	ع	رب	
۶	ما	گا	ما	پا	پا	ما	گیا	رے	گیا	رے	سا	نی	
	کر	.	.	.	د	بر	.	.	پشُ	تِ	س	مند	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	آ	.	.	م	دہ	و	بر	.	پشُ	تِ	س	مند	
۸	ما / پا	گا / پا	ما / پا	پا	پا	ما	گیا	رے	سا	سا	سا	پا	
	آ	.	.	م	دہ	و	بر	.	پشُ	تِ	س	مند	
۹	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گیا	رے	سا	سا	سا	پا	
	آ	.	.	م	دہ	و	.	.	سے	رِ	ع	رب	
۱۰	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گیا	رے	گیا	رے	سا	نی	
	کر	.	.	.	د	آں	.	.	ترُ	کِ	ع	جم	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	دھا	پا	ما	پا	[illegible]
	.	.	چوں	زِ	م	ئی	.	.	چوں	ز	م	ئی	
۱۲	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا	پا	ما	پا	
	.	.	چوں	ز	م	ئی	ہ	ہ	چوں	ز	م	ئی	
۱۳	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا	پا	ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	[illegible]
	.	.	چوں	ز	م	ئی	:	.	حُ	سن	ط	رب	
۱۴	پا	پا	ما	پا	دھا	نِي	دھا	پا	ما	پا	سا	سا	
	بکر	.	.	.	د	آں	.	.	تر	کِ	ع	جم	
۱۵	سا	سا	نِي-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	دھا	پا	ما	پا	
	.	.	چوں	ز	م	ئی	.	.	حُ	سن	ط	رب	
۱۶	پا	پا	ما	پا	دھا	نِي	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
انترہ						دا	ری	.	.	خ	ب	رسے	[illegible]
۱۷						پا	نِي	نِي	سا-رنے	سا	نِي	سا	
	.	.	ای	ش	ہہ	جی	لی	.	.	کہ	مُ	غا	
۱۸	سا	سا	نِي	نِي	سا	رنے	رنے	رنے	سا	نِي	نِي	نِي	
	لی	.	.	.	..	دا	ری	.	.	خ	ب	رسے	
۱۹	سا	سا	نِي-دھا	پا	پا	پا	نِي	سا	رنے	سا	نِي	سا	
	.	.	ای	ش	ہہ	جی	لی	.	ای	ش	ہہ	جی	
۲۰	سا	سا	نِي	نِي	سا	رنے	رنے	رنے	ما	ما	گا	رنے	
	لی	.	اے	ش	ہہ	جی	لی	.	.	کہ	مُ	عا	
۲۱	رنے	سا	نِي	نِي	سا	رنے	رنے	رنے	سا	نِي	نِي	نِي	

انترہ:- سرگم ۱۷ پیپھڑ دا اُپو سرگم ۳۰ تامت - سرگم ۳۰ پتہ د سرگم ۸ بیہپھڑ سرگم ۱۵ تام دا اُپتھہ سرگم ۱۶ اکس ماترہ ۱ پیہپھڑ دیوسم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	لی	۰	۰	۰	۰	بر	یا	۰	۰	رِ	تو	ال	
۲۲	سأ	سأ	نیِ-دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نیِ	
	۰	۰	قا	رِ	رو	قا	دِر	۰	۰	ہہ	مہ	شب	
۲۳	نیِ	دھا	پا-ما	پا	سأ	نیِ-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کر	۰	۰	۰	د	بر	یا	۰	۰	دِ	تو	ال	
۲۴	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	
	۰	۰	قا	رِ	رو	قا	دِر	۰	قا	دِ	رو	قا	
۲۵	نیِ	دھا	پا-ما	پا	سأ	نیِ-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	رِدر	۰	قا	رِ	رو	قا	دِر	۰	قا	دِ	رو	قا	
۲۶	پا	پا	ما	پا	سأ	نیِ-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	دِر	۰	قا	رِ	[illegible]	قا	در	۰	۰	۰	ہمہ	شب	
۲۷	پا	پا	ما	پا	ست	نیِ-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کر	۰	۰	۰	د	بر	۰	۰	پشُ	تِ	س	مند	
۲۸	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا-ما	
	آ	۰	۰	م	دہ	و	۰	۰	سے	رِ	ع	رب	
۲۹	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	نی	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	کر	۰	۰	۰	د	بر	۰	۰	پشُ	تِ	س	مند	
۳۰	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	

بُنِمہ رُباعی تہٕ چھیہ عشیرانسٕ منز سہ تالہٕ پیٹھ ادا یوان کرنہٕ :-

مابر آریم شبے دستِ دعائے بکنیم
غم ہجران ترا چارہ زجلائے بکنیم
دل بیمار شد از دستِ رفیقان مددے
تا طبیبش بسر آریم و دوائے بکنیم

•

رُوحی فداک اے صنم البطحی لقب
آشوب ترکِ و شور عجم فتنہ عرب
ہر کس تیافت جرعۂ از جامِ وصلِ تو
زیں بزمگاہ تشنہ جگر رفت خشک لب (جامی)

•

وٕنیسی مارہٕ موٚتےٚ عرقہٕ ہوٚتےٚ بار کوٚتےٚ گوم
ترأوِتھ میٚہ ژوٚلُم لارس توٚتےٚ یار یوٚتےٚ گوم
دُورِ ہِر میہٕ تہٕندٕ نارہٕ کھوتےٚ بالہٕ توٚتےٚ پیوم
امارہٕ تہٕندِ مارہٕ بہ یان یارہ کوٚتےٚ گوم

•

دُوپکہ تال

بو و تیسیے زاٴرجنس سوہندر مال — وَنتو کیاہ گوڑے میونٹے ملال
اُچھن ہنڈُے رچھپولعل — اٹھ رخس شوبان نزی دوخال
دُورہر پچون پہیوم زہر رہلال — وُنتو کیاہ گوڑے میونٹے ملال

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
استائی						بو	وتیسی	سیے	
۱						گا	گا	ما	
	زاٴ	رج	نسَ	۰	۰	سوہن	در	۰	
۲	پا	ما	پا	پا	پا	نیِ	نیِ	نیِ	
	ما	۰	۰	۰	ل	بو	وتیسی	سیے	
۳	دھا-نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	[illegible]
	زاٴ	رج	نسَ	۰	۰	سوہن	در	۰	
۴	پا	پا ما	پا	پا	پا	نیِ	نیِ	نیِ	
	ما	۰	۰	۰	ل	وَن	تو	۰	
۵	دھا-نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	

استائی ۔ سرگم ۱ پہیٹھ سرگم ۲ تام ۱۳ پہیٹھ سرگم ۱۴ اکس ماترا پہیٹھ دیو امیک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	۰	کیاہ	گوڑے	۰	۰	میو	ڑے	م	
۶	پا	پا	ما	گیا	رے	گیا	رے	سا	
	لا	۰	۰	۰	ل	دن	تو	۰	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	گیا-ما	پا	پا	
	۰	کیاہ	گوڑے	۰	۰	میو	ڑے	مُ	
۸	دھا	پا-ما	پا	پا	پا	نی	نی	نی	
	لا	۰	۰	۰	ل	دیچھ	تو	۰	
۹	دھا-نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	
	۰	کیاہ	گوڑے	۰	۰	میو	ڑے	م	
۱۰	پا	پا	ما	گیا	رے	گیا	رے	سا	
	لا	۰	۰	۰	ل	بو	ونیسی	یے	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	ما	[illegible]
	زاۓ	رج	نش	۰	زاۓ	ج	نش	تہ	
۱۲	پا	پا	پا	پا	نی	نی	نی	نی	
	گاۓ	رج	ن	۰	س	بو	ونیسو	یے	
۱۳	دھا-نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	سم سرگم ۱۳ ماترہ ۵ پیچھے ۱ سم
	نٔا	رَ	نَ	۰	س	سون	در	۰	
۱۴	پا	ما	پا	پا	پا	نی	نی	نی	
انترہ						أ	چھن	۰	
۱۵						پا	نی	نی	
	ہُن	۰	دُے	۰	۰	چھہ	مو	۰	
۱۶	سا-رے	سا-نی	سا	سا	سا	نی-سا	رے	رے	
	لا	۰	۰	۰	ل	أ	چھن	۰	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	
	ہُن	۰	دُے	۰	۰	چھہ	مو	۰	
۱۸	سا-رے	سا-نی	سا	سا	سا	نی-سا	رے	رے	
	لا	۰	۰	۰	ل	اٹھارہ	خَ	س	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	سم سرگم ۲۴۷ سرگم ۵ پیچھے ۱۵ سم
	شُو	۰	با	۰	ن	زہی	دو	۰	
۲۰	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	خا	۰	۰	۰	ل	اٹھارہ	خَ	س	
۲۱	پا	پا	پا	پا	پا	نی	نی	نی	

انترہ:- سرگم ۱۵ پیچھے دوآیو سرگم ۲۷ تام ـ سرگم ۲۷ بیتہ سرگم ۱۶ پیچھے سرگم ۱۳ تام وآیتھ دیو سرگم ۱۴ اکس ماترہ ۱ پیچھے سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	شُو	۰	با	۰	ن	زہی	دو	۰	
۲۲	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	خا	۰	۰	۰	ل	دُو	رہبر	۰	
۲۳	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گا	ما	
	چر	ن	پیو	۰	م	زہ	رِ	رہہ	
۲۴	پا	ما	پا	پا	پا	نی	نی	نی	
	لا	۰	۰	۰	ل	دُو	رہبر	۰	
۲۵	دھا-نی	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	
	چر	ن	پیو	۰	م	زہ	رہ	ہہ	
۲۶	پا	پا ما	پا	پا	پا	نی	نی	نی	
	لا	۰	۰	۰	ل	دُن	تو	۰	
۲۷	دھا-نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	

بازگشت: سرگم ع ۱۵ پیٹھ سرگم ع ۲۷ تام اکہ لیٹہ

بنمی غزل تہ چھہ دُوبکہ نالہ منز گیونہ یوان ۱۔

غافلو غفلتن کوٚرنکھ تباہ   راوہٕ رِتھ یِم نفس کیاہ اوسے نفع

نفس سیتی چھُے رسُول اللہ

نفسی دُپتھ گوٚ عین اللہ

نفسی ابتدا تا انتہا   راو رِتھ یِم نفس کیاہ اوسے نفع

کنزِ من تہٕ دیارن بوٚزتھو طمع   آرہٕ دِتھ شُرِی تہٕ بارٕ یِم چھہ بے وفا

ساسہٕ بکرِس پانس نجتھو رباہ

راوہٕ رِتھ یِم نفس کیاہ اوسے نفع

(رحیم صاحب)

ضرب فاختہ تال

عاشقے کز عشق او دم میزند — پشتِ پا بر روی عالم میزند

ہر کہ شیدائی زلف و روی او — کفر و ایمان جملہ برہم میزند

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	[illegible]
استائی	عا	.	ش	قے	.	کنہ	.	
۱	گا	گا	سا	پا	پا	پا	پا	
	عش	.	قِ	او	.	دم	.	
۲	ني	ني	نيِ	دھا	دھا	پا	ما	
	مے	.	ز	ن	.	.	د	
۳	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما	
	عا	.	ش	قے	.	کنہ	.	
۴	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	ش	.	قِ	او	.	دم	.	
۵	ني	نی	ني	دھا	دھا	پا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	[illegible]
	مے	.	ز	ن	.	.	د	
۶	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما	
	پش	.	تِ	پا	.	بر	.	
۷	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	رو	.	ی	عا	.	لم	.	
۸	پا	پا	ما	گیا	گیا	رے	سا	
	مے	.	ز	ند	.	.	.	
۹	رے	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	پش	.	تِ	پا	.	بر	.	
۱۰	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

استائے:- سرگم ۱ے اپیٹھ سرگم ۱۸ تام وا پیٹھ دیو سرگم ۱۹ کس ماترے ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	
	پش	.	تِ	پا	.	بر	.	
۱۱	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	پش	.	تِ	پا	.	بر	.	
۱۲	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	رو	.	ئ	عا	.	لم	.	
۱۳	پا	پا	ما	گِا	گِا	رے	سا	
	ے	.	ز	ند	.	.	.	
۱۴	رے	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	عا	.	ش	قے	.	کز	.	
۱۵	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	عش	.	قِ	او	.	دم	.	
۱۶	نِي	نِي	نِي	دھا	دھا	پا	ما	
	ے	.	ز	ن	.	.	د	
۱۷	پا	پا	سا	سا	نِي	دھا	پا	
	عا	.	ش	قے	.	کز	.	
۱۸	ما	گا	ما	پا	پا	پا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	[illegible]
	عش	.	قِ	او	.	دمے	.	
۱۹	نِي	نِي	نِي	دھا	دھا	پا	ما	
انترہ	ہر	.	کہ	شدُ	.	شے	.	
۲۰	پا	پا	نِي	نِي	نِي	سا	سا	
	دا	.	ئ	زل	.	فو	.	
۲۱	نِي	نِي	سا	رے	رے	سا	سا	
	رو	.	ئ	او	.	.	.	
۲۲	نِي	نِي	نِي	سا	نِي	دھا	پا	
	ہر	.	کہ	شدُ	.	شے	.	
۲۳	پا	پا	پا	نِي	نِي	سا	سا	
	دا	.	ئ	زل	.	فو	.	
۲۴	نِي	نِي	سا	رے	رے	رے	رے	
	رو	.	ئ	او	.	شے	.	
۲۵	ما	ما	گِا	رے	رے	سا	سا	
	دا	.	ئ	زل	.	فو	.	
۲۶	نِي	نِي	سا	رے	رے	رے	سا	[illegible]

انترہ- سرگم ۲۰ پیٹھ دائیں سرگم ۳۶ تام- سرگم ۳۶ پینتر سرگم ۲۰ پیٹھ ۱۸ تام ۱۹ پیٹھ دیں سرگم ۱۹ کس ماترہ ۱ پیٹھ سم-

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	[illegible]
	رو	۰	یٔ	او	۰	۰	۰	
۲۷	نِي	نِي	نِي	سا	نِي	دھا	پا	
	کف	۰	رو	ای	۰	ماں	۰	
۲۸	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	
	جم	۰	لہ	بر	۰	ہم	۰	
۲۹	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	ما	
	مے	۰	ز	ند	۰	۰	۰	
۳۰	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما	
	کف	۰	رو	ای	۰	ماں	۰	
۳۱	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	[illegible]
	کف	۰	رو	ای	۰	ماں	۰	
۳۲	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	
	کف	۰	رو	ای	۰	ماں	۰	
۳۳	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	نِي	
	جم	۰	لہ	بر	۰	ہم	۰	
۳۴	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	ما	
	مے	۰	ز	ند	۰	۰	۰	
۳۵	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما	
	پش	۰	ت و	پا	۰	بر	۰	
۳۶	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

بُنہٕ رُباعی یتہٕ چھےٚ شعبہٕ عشیرانس منز فاختہ ضرب تالہٕ پیچھ ادا یوان کرنہٕ :-

دردِ ما را نیست درماں اَلغیاث — ہجرِ ما را نیست پایاں الغیاث
دین و دل بُردند و قصدِ جان کُنند — اَلغیاث از جَورِ خوبان الغیاث

(حافظ)

یانی چھُےٚ جلوہٕ ہیوٗ پیچھ حُور ہٕ نی — تانی جگرس پارہٕ گو مستوٗر ہٕ ہٕ نی
ہر دہٕ واوےٚ گلشنن شرمندہٕ گی — زردگی ہُندہٕ رنگ کوٗرُم سۆنٛ زۆر ہٕ نی

(عزیز)

چپ انداز تال

در دیدنِ دوست دیدہ مے باید ‏ وزہر دوجہاں گزیدہ مے باید
تو دیدہ نداری کہ ببینی اورا ‏ عالم ہمہ اوست دیدہ مے باید

(عمر خیام)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	
استائی	در	دی	د	رِن	دو	٠	
۱	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ست	دی	٠	دہ	ء	٠	
۲	پا	نیِ	نیِ	دھا	پا	پا	
	مے	با	٠	ید	٠	٠	
۳	ما	گا	گا	ما	ما	ما	
	در	دی	د	رِن	دو	٠	
۴	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ست	دی	٠	دہ	ء	٠	
۵	پا	نیِ	نی	نی	دھا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	
	مے	با	٠	ید	٠	٠	
۶	ما	گا	گا	ما	ما	ما	
	وز	ہر	دو	ج	ہاں		
۷	گا	گا	ما	پا	پا	پا	
	گز	زی	٠	دہ	ء	٠	
۸	پا	پا	پا	ما	گیا	رے	
	مے	با	٠	ید	٠	٠	
۹	گیا	رے	سا	سا	سا	سا	
	وز	ہر	دو	ج	ہاں	٠	
۱۰	گا	گا	ما	پا	پا	پا	[illegible]

استائی :- سرگم ۱ پیپٹھ ۲ پو سرگم ۸ تا تیرتمہ پیتہ، دیپ سرگم ۹ اکس ماترا پیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	[illegible]
	وز	ہر	دو	ج	ہاں	٠	
۱۱	گا	گا	ما	پا	پا	پا	
	وز	ہر	دو	ج	ہاں	٠	
۱۲	گا	گا	ما	پا	پا	پا	
	گ	زی	٠	دہ	ے	٠	
۱۳	پا	پا	پا	ما	گا	رے	
	ے	با	٠	ید	٠	٠	
۱۴	گا	رے	سا	سا	سا	سا	
	در	دی	د	ن	دو	٠	
۱۵	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ست	دی	٠	دہ	ے	٠	
۱۶	پا	نی	نی	نی	دھا	پا	
	ے	با	٠	ید	٠	٠	
۱۷	ما	پا	سا	سا	نی دھا	پا	
	در	دی	د	ن	دو	٠	
۱۸	ما	گا	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	٠	خالی	٠	٠	[illegible]
	ست	دی	٠	دہ	ے	٠	
۱۹	پا	نی	نی	نی	دھا	پا	
انترہ	تو	دی	دہ	نہ	دا	٠	
۲۰	پا	نی	سا	رنے	سا	نی	
	ری	٠	٠	٠	٠	٠	
۲۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	کہ یہ	بی	٠	نی	او	٠	
۲۲	نی	نی	سا	رنے	رنے	رنے	
	را	٠	٠	٠	٠	٠	
۲۳	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	تو	دی	دہ	نہ	دا	٠	
۲۴	پا	نی	سا	رنے	سا	نی	[illegible]
	ری	:	٠	٠	٠	٠	
۲۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	کہ یہ	بی	٠	نی	او	٠	
۲۶	نی	نی	سا	رنے	ما	گا	

انترہ۔ سرگم ۲۰ بیٹھ و اُپر سرگم ۲۴ تام۔ سرگم ۲۴ بیٹھ سرگم ۱۷ بیٹھ سرگم ۱۸ تام و اُبیٹھ سرگم ۱۹ اکس ماترہ ایپٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۔	تالی	۔	۔	
	را	۔	۔	۔	۔	۔	
۲۷	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	
	کہ بہ	بی	۔	نی	او	۔	
۲۸	نی	نی	سا	رنے	رنے	رنے	
	را	۔	۔	۔	۔	۔	
۲۹	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	عا	لم	ہہ	مہ	او	۔	
۳۰	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	ست	دی	۔	دہ	ر	۔	
۳۱	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	مے	با	۔	ید	۔	۔	[illegible]
۳۲	ما	گا	گا	ما	ما	ما	
	عا	لم	ہہ	مہ	او	ست	
۳۳	نی	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۔	خالی	۔	۔	
	عا	لم	ہہ	مہ	او	ست	
۳۴	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	عا	لم	ہہ	مہ	او	۔	
۳۵	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	ست	دی	۔	دہ	ر	۔	
۳۶	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	مے	با	۔	ید	۔	۔	
۳۷	ما	گا	گا	ما	ما	ما	
	وز	ہر	دو	ج	ہاں	۔	
۳۸	گ	گا	ما	پا	پا	پا	
	گ	زی	۔	دہ	ر	۔	[illegible]
۳۹	پا	پا	پا	ما	گیا	رے	
	مے	با	۔	ید	۔	۔	
۴۰	رے	رے	سا	سا	سا	سا	

کسے را بوسلیک آمد چو در گوش   کجا ماند نمازِ دیگرش ہوش

(مقام)

دھناسری

بوسلیک

ضروری کتھ

بوسلیک (مقام)

دھناسری

(۱) یتھ مقامس منز چھ ساری سُر شُدھ لگان۔

(۲) یتھ مقامس منز چھُ ہر کُنہٕ بانگ سم پوان دِنہٕ تارِ سپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۳) بوسلیک مقامس چھُ میزان بُرجس سیتھ آمُت لگاونہٕ۔

(۴) یہ مقام چھُ آمُت کڈنہٕ نوروزِ اصل آہنگہ منزٕ۔

(۵) وَننہٕ چھُ آمُت زِ بوسلیک مقام چھُ کلہ دادِ خاطرٕ دوا۔ داریاہو حکیمو چھُ وِنمُت زِ یہ مقام چھ تمِس بِچس یُس ماجہ ہندِس شکمس منز آسہ حفاظت واتناوان۔

(۶) بوسلیک مقام چھُ آمُت سِیمنہِ ھنزِ آوازِ پیٹھ بناونہٕ۔

(۷) یِمہِ مقامہ منزٕ چھ زٕ (۲) شعبہ آمتی کڈنہٕ۔ ۱ عشیران ۲ نوروزِ صبا اکھ شار چھُ یِمَن دوٕن شعبن ہندِ خاطرٕ یتھ کُنیٔ آمُت بیان کرنہٕ:۔

بوسلیک آہنگِ سازِ ای نیک نام

از عشیران تا صبا آرد پیام (ترانہ سرور صفحہ ۴۶)

(۸) یتھ مقامس منز چھُنہٕ مندر سپتکُک کانہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکی سُر استعمال سپدان۔

(۹) یہ مقام چھُ دِگرٕ کِس تہٕ شامہ کِس وقتس درمیان ادا یوان کرنہٕ۔

ہیم سُر وا آٹھ چھ بوسلیک مقام جی شکل پوان بنادیۂ تۂ اُنہ پتۂ اُنکی باٹھ ادا پوان کرنۂ۔

سا گا گا ما پا پا نی دھا پا

دھا پا ما پا پا ما گا گا ما

پا پا دھا پا پا ما گا گا رے

سا سا سا سا سا سا سا سا سا

نی سا

سا سا سا نی دھا پا پا ما

پا پا ما گا گا ما پا پا

دھا پا ما گا رے سا سا

پا نی نی سا سا

گا رے سا سا گا رے سا

نی دھا پا ما گا ما پا

پا نی دھا دھا پا پا ما

پا پا ما گا گا ما پا

دھا پا ما گا رے سا سا

رجز تال

نقدِ حیات خواہی جاں کُن فدای جاناں　　کاین است در رہِ عشق آئینِ مہربانان
عقل و دل اندریں راہ جاں را عقیلہ آمد　　ایں کارِ باز گونہ ناید ز کارِ داناں

(حضرت علی ثانی رح)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	-	
استائے						نق	دِ	۰	۰	ح	یا	۰	۰	ت	
۱						سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	خوا	۰	ہی	۰	۰	جاں	کن	۰	۰	فِ	دا	۰	۰	ئی	
۲	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	
	جا	۰	ناں	۰	۰	نق	دِ	۰	۰	ح	یا	۰	۰	ت	
۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	خوا	۰	ہی	۰	۰	جاں	کُن	۰	۰	ف	دا	۰	۰	ئی	[illegible]
۴	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا	
	جا	۰	ناں	۰	۰	کاین	ا	۰	س	ت	در	۰	۰	ر	
۵	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنی-سا	

استائے۔ سرگم ۱ پیچھے سرگم ۱۴ تام و اُپیھ سرگم ۱۵ کس ماترا پیچھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	ہِ	۰	ع	۰	شق	آ	ئیَ	۰	۰	ن	مہر	۰	۰	۰	
۶	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	
	با	۰	ناں	۰	۰	کاین	ا	۰	۰	ست	در	۰	۰	ر	
۷	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے-سا	
	ہِ	۰	ع	۰	شق	کاین	ا	۰	۰	ست	در	۰	۰	ر	
۸	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے-سا	
	ہِ	۰	ع	۰	شق	آ	ئیُ	۰	۰	۰	در	۰	۰	ر	
۹	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	
	ہِ	۰	ع	۰	شق	آ	ئیُ	۰	۰	۰	در	۰	۰	ر	
۱۰	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	سا	سا	سا	سا	
	ہِ	۰	ع	۰	شق	آ	ئیُ	۰	۰	ن	مہر	۰	۰	۰	
۱۱	نی	دھا-پا	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	
	با	۰	ناں	۰	۰	نق	دِ	۰	۰	ح	یا	۰	۰	ت	
۱۲	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	[illegible]
	خوا	۰	ہی	۰	۰	جاں	کن	۰	۰	ف	دا	۰	۰	ئیُ	
۱۳	نی	دھا-پا	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	جا	.	ناں	.	.	نق	رد	.	.	ح	یا	.	.	ت	[illegible]
۱۴	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	خوا	.	ہی	.	.	جاں	کن	.	.	ف	دا	.	.	ئی	
۱۵	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	
انترہ	-					عق	ل و	.	.	دل	ان	.	.	د	
۱۶						پا	نی	نی	نی	سا	گا	گا	رے	سا	
	رہیں	.	راہ	.	.	جاں	را	.	.	.	عقی	.	.	لہ	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا-رے	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	آ	.	مد	.	.	عق	ل و	.	.	دل	ان	.	.	د	
۱۸	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	نی	سا	گا	گا	رے	سا	
	رہیں	.	راہ	.	.	جاں	را	.	.	.	عقی	.	.	لہ	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا-رے	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	سا	[illegible]
	آ	.	مد	.	.	ایں	کا	.	.	ر	با	.	.	ز	
۲۰	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	گو	.	نہ	.	.	نا	ید	.	.	ز	کا	.	.	ر	
۲۱	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	

انترہ:- سرگم ع۱۶ ا بیٹھ، سرگم ع۲۷ تام دائرہ۔ سرگم ع۲۷ بیتہ سرگم ع۱۳، ع۱۴ اتہ سرگم ع۱۵ اکس ماترہ ا بیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	دا	۰	ناں	۰	۰	ایں	کا	۰	۰	رہ	با	۰	۰	ز	
۲۲	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	گو	۰	نہ	۰	۰	ایں	کا	۰	۰	رہ	با	۰	۰	ز	
۲۳	سا-رے-نی	سا	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	گو	۰	نہ	۰	۰	نا	ید	۰	۰	۰	با	۰	۰	ز	
۲۴	سا-رے-نی	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا-دھا-نی	
	گو	۰	نہ	۰	۰	نا	ید	۰	۰	۰	با	۰	۰	ز	
۲۵	نی	دھا-پا	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	سا	سا	سا	سا	سا	
	گو	۰	نہ	۰	۰	نا	ید	۰	۰	زکا		۰	۰	ر	
۲۶	نی	دھا-پا	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا-نی	پا	
	دا	۰	ناں	۰	۰	نق	رہ	۰	۰	ح	یا	۰	۰	ت	
۲۷	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا-نی	[illegible]

نمبر ۵ رُباعی تہ چھ مقام دھناسری (بُوسلیک) منز جَجز تالہ پیٹھ گیوہنہ یوان دہ۔

سیرِ ہُمائے عشقت والا بُود ہمیشہ ظلِ جلالِ حُکمش برما بود ہمیشہ

ہر کو نہ دید رویش کور دو عالم آمد

وانرا کہ دیدہ واشُد بینا بُود ہمیشہ

(حضرت علی ثانیؒ)

آن دل کہ یافت یکدم از کوئی تو نشانے　　سازد نثارِ رویت در ہر نفس جہانے

از سوز داغِ ہجرت در حضرتت چہ گویم

چوں در حریمِ علمت پیداست ہر نہانے　　(حضرت علی ثانی رحمۃ اللہ علیہ)

●

تا چند درد عشقش دارم نہفتہ در جان　　پنہاں چہ دارم آتش چوں دُود نیست پنہاں

دورِ حیاتِ ہستی آخر شود ولیکن

نبود بقائے جاں را ہرگز فنائے دوراں

(حضرت علی ثانی رحمۃ اللہ علیہ)

●

دُورہیہ تال

در دلِ ویرانہ ام چوں خانہ کردی دِلبرا فارِغم از کعبہ و بُتخانہ کردی دِلبرا

اوّلاً لافِ محبت با منِ مسکین زدی پس چرا ز خویشتن بیگانہ کردی دِلبرا

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	-	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی								در	۰	د	لِ	۰	۰	وے	
۱								گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا۔دھا	
	را	۰	نہ	ام	۰	۰	چوں	خا	۰	نہ	کر	۰	دی	-	
۲	نی	دھا	دھا۔پا	پا	پا	پا	ما	پا	پا۔دھا	پا۔ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	۰	ب	را	۰	۰	۰	در	۰	د	لِ	۰	۰	وے	
۳	دھا	پا	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا۔دھا	
	را	۰	نہ	ام	۰	۰	چوں	خا	۰	نہ	کر	۰	دی	۰	
۴	نی	دھا	دھا۔پا	پا	پا	پا	ما	پا	پا۔دھا	پا۔ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	۰	ب	را	۰	۰	۰	فا	۰	ر	غم	-	۰	از	
۵	دھا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سرگم ۵ تا ۱۰ سرگم ۱۴ تا ۹

استائی:- سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۵ تا ۱۰ تام وائیتھ سرگم ۲ تا ۴ اکس ماترما پیٹھ امیک سم۔

ماترا	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	·	
	کعہ	·	بہ	و	·	·	بُت	خا	·	نہ	کرہ	·	دی	·	
۶	سا	سا	سا	نی	دھا-پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	·	ب	را	·	·	·	فا	·	ر	غم	·	·	از	
۷	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	
	کعہ	·	بہ	و	·	·	·	فا	·	ر	غم	·	·	از	
۸	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	
	کعہ	·	بہ	و	·	·	بُت	خا	·	نہ	کرہ	·	از	·	
۹	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	
	کعہ	·	بہ	و	·	·	بُت	خا	·	نہ	کرہ	·	از	·	
۱۰	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	سا	سا	
	کعہ	·	بہ	و	·	·	بُت	خا	·	نہ	کرہ	·	دی	·	
۱۱	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	·	ب	را	·	·	·	در	·	د	ل	·	·	دے	
۱۲	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	را	·	نہ	ام	·	·	چوں	خا	·	نہ	کرہ	·	دی	·	
۱۳	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	دل	.	ب	را	.	.	.	در	.	د	لِ	.	.	.	
۱۴	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	در	.	د	لِ	.	.	.	در	.	د	لِ	.	.	وے	
۱۵	گا	ما	ما	گا	رے-سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	را	.	نہ	اِم	.	.	چوں	خا	.	نہ	کر	.	دی	.	
۱۶	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	سا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	[illegible]
انترہ								او	.	و	لاً	.	.	لا	
۱۷								پا	پا	نی	سا	سا	سا	گا	
	فِ	.	م	حب	.	بت	.	با	.	م	نِ	.	.	مس	
۱۸	رے	رے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	
	کیں	.	ز	دی	.	.	.	او	.	و	لاً	.	.	لا	
۱۹	سا	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی	سا	سا	سا	گا	
	فِ	.	م	حب	.	بت	.	با	.	م	نِ	.	.	مس	
۲۰	رے	رے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	
	کیں	.	ز	دی	.	.	.	پس	.	چ	را	.	از	.	
۲۱	سا	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	ما	پا	پا-دھا	[illegible]

انترہ - سرگم ۱۷ ایپیٹھ وائیو سرگم ۲۰ تا ۳۰ تام - سرگم ۳۰ بیتہ سرگم ۱۶ اکیس ماترعا پیٹھ ایک سم -

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	·	
	خوی	·	ش	تن	·	·	بے	گا	·	نہ	کر	·	دی	·	
٢٢	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا۔دھا	پا۔ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	·	ب	را	·	·	·	پس	·	چ	را	·	·	از	
٢٣	دھا	پا	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	گا	گا	سا	پا	پا	پا	پا۔دھا	
	خوی	·	ش	تن	·	·	·	پس	·	چ	را	·	·	از	
٢٤	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	پا۔دھا	پا۔ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	نی	
	خوی	·	ش	تن	·	·	·	پس	·	چ	را	·	·	از	
٢٥	سا	سا۔نی	سا	نی	دھا	پا۔دھا	پا۔ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا۔دھا	
	خوی	·	ش	تن	·	·	بے	گا	·	نہ	کر	·	دی	·	
٢٦	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا۔دھا	پا۔ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	·	ب	را	·	·	·	در	·	د	لِ	·	·	وے	
٢٧	دھا	پا	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	را	·	نہ	ام	·	·	چوں	خا	·	نہ	کر	·	دی	·	
٢٨	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا۔دھا	پا۔ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	·	ب	را	·	·	·	در	·	د	لِ	·	·	·	
٢٩	دھا	پا	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	-	-	-	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	در	۰	د	ڑ	۰	۰	۰	در	۰	د	ڑ	۰	۰	۰	
۳۰	گا	ما	ما	گا	رےسا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	

بزمہ رباعی تہ چھہ مقام دھناسری (نوسلیک) دوٗر رہ پہ تالہ پیٹھ گیوہنہ یوان :-

لذتِ پرسوختن پروانہ میداند کہ چیست　　پائے در صحرا زدن دیوانہ میداند کہ چیست

قدرِ زر زرگر بداند قدرِ جوہر جوہری
قدرِ آں گوشِ پری در دانہ میداند کہ چیست

●

اے خدائے مہر و مہ خاک پریشانے نگر　　ذرہ در خود فرو پیچد بیابانے نگر

حسن بے پایاں درونِ سینۂ خلوت گرفت
آفتاب خویش را زیرِ گریبانے نگر

(اقبال)

●

خضرِ وقت از خلوتِ دشت حجاز آید بروں　　کارواں زین وادیٔ دوٗرہ دراز آید بروں

من بسیمائے غلاماں فرِّ سلطان دیدہ ام
شعلۂ محموٗد از خاک ایاز آید بروٗں

(اقبال)

●

بالہ پانگ اوسُم سہ یہ
توئے رائوم نینڈ رتہ نیہ
یُن یارہ تہُ دوُ بتھ ژ یہ
کھیوِن یارہ موٗ ٹھیو میہ
اَسہ شرہ سہ ژ یہ نو کیتھہ
توئے رائوم نینڈ رتہ نیہ

●

یارہ میانے مارہ کن منز پان ہوُ دُ بتھ رِتی پئز ہا
تارہ کُن منز ماہِ تاباں منزہ چھوُ دُ بتھ تِی پئز ہا
در کمندِ کاکُلِ تو گو دِلِ دیوانہ بند
مارِ زُلفو سیتی عاشق مارہ نو دُبتھ رِتی پئز ہا

(محمود گامی)

●

یکہ تال

ای گُل بجگر آتشِ سودائے کہ داری — وے لالہ بدل داغِ تمنائے کہ داری
نرگس نزنی چشم ہم ایں چہ نگاہست — حیرت زدۂ ذوقِ تماشائے کہ داری

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	-	۰	
استائے						ای	گُل	۰	۰	بج	گر	۰	
۱						سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	آ	۰	ت	ش	۰	سو	دا	۰	۰	ئے کہ	دا	۰	
۲	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	
	ری	۰	۰	۰	۰	ای	گُل	۰	۰	بج	گر	۰	
۳	گا	رے	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	[illegible]
	آ	۰	ت	ش	۰	سو	دا	۰	۰	ئے کہ	دا	۰	
۴	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	
	ری	۰	۰	۰	۰	وی	لا	۰	۰	لہ بہ	دل	۰	
۵	گا	رے	سا	سا	سا	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	

استائے: سرگم ۱ پہلے سرگم ۱۴ تام و آئیڈ سرگم ۱۵ کس ماترہ ۱ پیچھے ایک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	دا	.	رِغ	ت	من	.	نا	.	.	ئے کہ	دا	.	
٦	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا۔دھا	پا۔ما	
	ری	.	.	.	.	وی	لا	.	.	لہ بہ	دل	.	
٧	گا	رسے	سا	سا	سا	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	دا	.	رِغ	.	.	وی	لا	.	.	لہ بہ	دل	.	
٨	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	دا	.	رِغ	ت	من	.	نا	.	.	بہ	دِل	.	
٩	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	
	دا	.	رِغ	ت	من	.	نا	.	.	بہ	دِل	.	
١٠	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	نی	سا	سا	
	دا	.	رِغ	ت	من	.	نا	.	.	ئے کہ	دا	.	
١١	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا۔دھا	پا۔ما	
	ری	.	.	.	.	ای	گُل	.	.	بج	گر	.	
١٢	گا	رے۔سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
.	آ	.	ت	شِ	.	سو	دا	.	.	ئے کہ	دا	.	
١٣	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا۔دھا	پا۔ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	ری	۰	۰	۰	۰	ای	گل	۰	۰	نج	گر	۰	[illegible]
۱۴	گا	رے-سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	
	آ	۰	ت	رش	۰	سو	دا	۰	۰	ئے کہ	دا	۰	
۱۵	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	
انترہ						نر	گِ	۰	س	نز	نی	۰	
۱۶						پا	نی	نی	سا	گا	رنے	سا	
	چ	۰	شم	بہ	ہم	۰	ایں	۰	۰	چہ رن	گا	۰	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	سا	نی	نی	
	ہے	۰	۰	س	ت	نر	گِ	۰	س	نز	نی	۰	
۱۸	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	سا	گا	رنے	سا	
	چ	۰	شم	بہ	ہم	۰	ایں	۰	چہ	رن	گا	۰	[illegible]
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	سا	نی	نی	
	ہے	۰	۰	س	ت	ے	ر	۰	ت	زوہ	۶	۰	
۲۰	سا	سا	نی	دھا	پا	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	ذو	۰	رق	ت	ما	۰	شا	۰	۰	ئے کہ	دا	۰	
۲۱	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	

انترہ سرگم ع۱۶ اپیچھ سرگم ع۲۷ تام دا ئیو۔ سرگم ع۲۷ پیتر سرگم ع۱۳، ع۱۴ پتر سرگم ع۱۵ کس ماترع۱ اپیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	ری	.	.	.	.	ے	ر	.	ت	زدہ	ع	.	
۲۲	گا	رے	سا	سا	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	ذو	.	قِ	.	.	ے	ر	.	ت	زدہ	ع	.	
۲۳	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	ذو	.	قِ	ت	ما	.	شا	.	.	زدہ	ع	.	
۲۴	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	دھا	
	ذو	.	قِ	ت	ما	.	شا	.	.	زدہ	ع	.	
۲۵	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	نی	سا	سا	نمبر ۲۲ سے ۲۶ تک مکرر — صفحہ ۱۶۹ مکرر
	ذو	.	قِ	ت	ما	.	شا	.	.	ئے کہ	دا	.	
۲۶	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا۔دھا	پا۔ما	
	ری	.	.	.	.	ای	گُل	.	.	بج	گر	.	
۲۷	گا	رے	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا۔دھا	

نمبر ۲ رُباعی ترچھہ مقام دھناسری (بوسلیک) منزیکہ تالس پیپڑ گیونڈ پوان :-

صدرا بدرت پناہ چوں من صدراہ   بدرا برخت نگاہِ نیک و بدرا
درسایۂ تو خلق خدا آسانید
چوں راست کنی بلند قدرا قدرا

•

آں بیوفا کہ آمد یکدم نشست و رفت پرسید دل کجا است بگفتم شکست و رفت

خونش حلال شد عوض بادۂ حرام

ملعونے کہ محتسب خم می راشکست رفت

●

اِمشب کہ در حضورِ تو مردانہ سوختیم صد داغ رشک بردلِ پروانہ سوختیم

غمہائے او کہ بہ درِ دل حلقہ میزند

اکنوں کجا روند کہ ماخانہ سوختیم

●

تا در دلِ دیوانہ ہوا و ہوسے بود چاہے درہِ یوسف ماہر نفسے بود

بے ہودہ دویدیم پئے خواہش دنیا

دیدیم کہ غمخانۂ دنیا نفسے بود

●

سہ تالہ

پنجہ زد عشقم لباسِ پارسائی پارہ شُد   طاعتِ صد سالہ ام تاراج یک نظارہ شُد

نبضِ عاشق جز پیامِ دوست نیاید در تپش   باکمالِ حکمتِ آنجا بوعلی لاچارہ شُد

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
استائی									پن	جہ	زد	عش	
۱									گا	رے	سا	سا	
	۰	قم	لِ	با	۰	۰	س	۰	پا	ر	سا	ئی	
۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	
	۰	پا	رہ	شُد	۰	۰	۰	د	پن	جہ	زد	عش	[illegible]
۳	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	ما	گا	رے	سا	[illegible]
	۰	قم	لِ	با	۰	۰	س	۰	پا	ر	سا	ئی	[illegible]
۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	گا	[illegible]
	۰	پا	رہ	شُد	۰	۰	۰	د	طاع	تِ	۰	صد	[illegible]
۵	گا	ما	پا	پا	پا	ما	گا	گا	نی	نی	نی	سا	[illegible]

استائی :- سرگم ۱ تا ۵ پہلے سرگم ۱۲ تا [illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	
	٠	سا	لہ	ام	٠	٠	تا	٠	راج	بیک	٠	نغا	
٦	سأ	سأ	سأ	سأ	سأ	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	٠	ظا	رہ	شُ	٠	٠	٠	د	طاع	تِ	٠	صد	
٧	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	نی	نی	نی	سا	
	٠	سا	لہ	ام	٠	٠	٠	٠	طاع	تِ	٠	صد	
٨	سأ	سأ	سأ	سأ	سأ	سأ	نی	نی	نی	نی	نی	سأ	
	٠	سا	لہ	ام	٠	٠	تا	٠	راج	یک	٠	نظ	
٩	سأ	سأ	سأ	سأ	سأ	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	٠	ظ	رہ	شدُ	٠	تا	٠	را	ج	یک	٠	نظ	
١٠	گا	ما	پا	نی	دھا	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	٠	ظا	رہ	شد	٠	تا	٠	را	ج	یک	٠	نظا	
١١	سأ	سأ	سأ	سأ	نی	دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	٠	ظا	رہ	شُ	٠	٠	٠	د	پن	جہ	زد	عش	
١٢	گا	ما	پا	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
	٠	قم	لِ	با	٠	٠	نِس	٠	پا	ر	سا	عش	
١٣	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	

[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	۰	قسم	لِ	با	۰	۰	رِن	۰	پا	ر	سا	عش	سرگم ۱۴ پھر سرگم ۱۶، ۱۷ سرگم ۱۵
۱۴	رے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	سا	
	۰	قسم	لِ	با	۰	۰	رِن	۰	پا	ر	سا	ئی	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	
	۰	پا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	پن	جہ	زد	عش	
۱۶	گا	ما	پا	دھا	پا	سا۔گا	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
	۰	قسم	لِ	با	۰	۰	رِن	۰	پا	ر	سا	ئی	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	
انترہ									نب	ضِ	عا	شق	سرگم ۲۰، ۲۱ پھر سرگم ۱۹
۱۸									پا	نی	نی	سا	
		جُز	پ	یا	۰	۰	رم	۰	دوست	نہ	آ	ی	
۱۹	سأ	گأ	رۓ	سأ	سأ	سأ	سأ	سأ	رۓ	گأ	گأ	رۓ	
	د	در	ت	رپ	۰	۰	۰	ش	نب	ضن	عا	ش	
۲۰	سأ	نی	نی	سأ	سأ	نی۔دھا	پا	پا	پا	نی	نی	سأ	
	فِ	جُز	پ	یا	۰	۰	رم	۰	دوست	نہ	آ	ی	
۲۱	سأ	گأ	رۓ	سأ	سأ	سأ	سأ	سأ	رۓ	گأ	گأ	رۓ	

انترہ - سرگم ۱۸ پہلے دو دفعہ سرگم ۲۰ تا ۳۰، سرگم ۳۰ پھر سرگم ۱۴، ۱۵ علاوہ سرگم ۱۷ کس ماترہ ۱ پیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	د	در	ت	رپ	۰	۰	۰	ش	باک	ما	۰	ل	
۲۲	سا	نی	نی	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	نی	نی	نی	سا	
	۰	جک	مت	آں	۰	۰	جا	۰	بورع	لی	۰	لا	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	۰	چا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	باک	ما	۰	ل	
۲۴	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	نی	نی	نی	سا	
	۰	جک	مت	آن	۰	۰	جا	۰	باک	ما	۰	ل	
۲۵	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	
	۰	جک	مت	آں	۰	۰	جا	۰	بورع	لی	۰	لا	
۲۶	سا	سا	سا	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	۰	چا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	بورع	لی	۰	لا	
۲۷	گا	ما	پا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	۰	چا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	بورع	لی	۰	لا	
۲۸	سا	سا	سا	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	۰	چا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	بہن	جہ	زد	عش	
۲۹	گا	ما	پا	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	ما	گا	رے	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	[illegible]
	٠	قم	ل	ا	٠	٠	بن	٠	پا	ر	سا	عش	
۳۰	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	

ئنز مہ رُباعی تہ پچھ مقام دھناسری (بوسلیک) سہ تالس ہیچھ ادا یوان کرنہ :-

روز و شب از دیدنِ صیاد مستم در قفس   آنقدر مستم نمیدانم کہ ہستم در قفس
بشنود یا نشنود صیاد زاری میکنم
غیر ازیں دیگر چہ آید ز دستم در قفس

●

رَسہ رَسہ دِل میہ نیُونم اسہٕ نی مارہٕ مُتی
جیسہ ہوشے بال کُشنس زاہٕ جنس جوشے سیتی
وِژہ کتیو میرٕہ سوا میرٕہ کَم کَم گُل کھتی
پچھے قسم تس ذاتہٕ سُندے ییمہٕ ژیہ یم صفت دِتی

(نعمہ صاحب)

●

قامتت را سرو گفتم سرو را رفتار نیست
با دہانت غنچہ گفتم غنچہ را گفتار نیست

خواستم گل گویمت دیدم کہ گل بے خار نیست
باز گویم عمر چہ گویم عمر ہم بسیار نیست

•

چساں شدم بہار چو شبنم بہ برگ گل | ہم بوسہ ہم کنار چو شبنم نہ برگ گل
بر کرمزی قبائے تو تکمۂ بلور | زیبا است اے نگار چو شبنم بہ برگ گل

•

شمع تب کرد از نگاہ گرم آتش خوے او | کہ پر پروانہ تعویذ است بر بازوے او

سایۂ از سرو خراماں بوئے رعنائی برد
ہر کجا در جلوہ آید قامت دلجوئی او

•

ایں یار غنیمت است بنشین بنشین | دیدار غنیمت است بنشین بنشین

ایں یکدو نفس کہ ما و تو بنشینیم
بسیار غنیمت است بنشین بنشین

•

دُو یکہ تال

بحرفے میتُواں گُفتن تمنّائے جہانے را | من از ذوقِ حضوری طول دادم داستانے را
اگر یک ذرّہ کم گردد ز انگیزِ وجودِ من | باین قیمت نمی گیرم حیاتِ جاودانے را

(اقبالؔ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	تالی	.	تالی	.	سرگم ۱ء پیٹھ سرگم ۲۸ء تام اکہ لیٹھ
استائے				بر	حر	.	فے	.	
۱				سا	گا	ما	پا	ما	
	مے	.	.	تُ	واں	.	.	گُف	
۲	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	تن	.	.	ت	من	.	نا	.	
۳	پا	پا	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	
	ئے	.	.	ج	ہا	.	نے	.	
۴	گا	گا	ما-پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	
	را	.	.	بہ	حر	.	فے	.	
۵	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	

استائے :- سرگم ۱ء پیٹھ سرگم ۲۷ء تام وائیٹھ سرگم ۲۸ء کس ماترء ۱ پیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	ے	.	.	تُ	واں	.	.	گفُ	
۶	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	نن	.	.	ت	من	.	نا	.	
۷	پا	پا	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	
	ئے	.	.	ج	ہٗ	.	نے	.	
۸	گا	گا	ما-پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	
	را	.	.	من	از	.	.	ذو	
۹	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	
	قِ	.	.	ح	ضو	.	.	ری	
۱۰	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	طو	.	.	ل	دا	.	دم	.	
۱۱	پا	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	دا	.	.	س	تا	.	نے	.	
۱۲	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	[illegible]
	را	.	.	من	از	.	ذو	.	
۱۳	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	تالی	.	تالی	.	
	قِ	.	.	ح	ضو	.	ری	.	
۱۴	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	طو	.	ل	من	از	.	.	ذو	
۱۵	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	ما	
	ق	.	.	ح	ضو	.	.	ری	
۱۶	پا	پا	پا	سا	سا	سا	سا	سا	
	طو	.	ل	من	از	.	.	ذو	
۱۷	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	ما	
	ق	.	.	ح	ضو	.	.	ری	
۱۸	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	طو	.	.	ل	دا	.	دم	.	
۱۹	پا	پا	پا	پا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	دا	.	.	س	تا	.	نے	.	
۲۰	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	
	را	.	.	بہ	حر	.	نے	.	
۲۱	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	ے	.	.	ت	واں	.	.	گف	
۲۲	پا	پا	پار	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	تن	.	.	ت	من	.	.	نا	
۲۳	پا	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	ئے	.	.	چ	ہ	.	نے	.	
۲۴	گا	ما	پا	پا	ما	ما	گا	رے-سا	
	را	.	.	بہ	حر	.	فے	حر	
۲۵	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	فے	حر	فے	بہ	حر	.	فے	حر	
۲۶	نی	دھا-پا	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	سا	سرگم ۲۲ تا ۲۶ [illegible]
	فے	حر	فے	بہ	حر	.	فے	.	
۲۷	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	ما	
	ے	.	.	ت	واں	.	.	گف	
۲۸	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
انترہ				ا	گر	.	.	یک	سرگم ۲۹ [illegible] ۱۵ [illegible]
۲۹				پا	نی	نی	نی	نی	

انترہ:- سرگم ۲۹ پہلا و آپ سرگم ۱۵ تا سرگم ۲۵ بعدہ سرگم ۲۶ تا سرگم ۲۸ کس ماترہ ۱ پہلا ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	زر	۰	۰	رہ	کم	۰	۰	گر	
۳۰	سا	سا	سا	سا	گا	گا	رے۔سا	رے	
	در	۰	۰	نہ	ان	۰	۰	گئے	
۳۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	
	ز	۰	۰	و	جو	۰	۰	رہ	
۳۲	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	
	من	۰	۰	ا	گر	۰	۰	یک	
۳۳	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	نی	
	زر	۰	۰	رہ	کم	۰	۰	گر	
۳۴	سا	سا	سا	رے	گا	گا	رے۔سا	سا	
	در	۰	۰	ز	ان	۰	۰	گے	
۳۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	ختم نغمہ نمبر ۱۵۸ مکمل صفحہ ۲۹۷ مکمل
	ز	۰	۰	و	جو	۰	۰	رہ	
۳۶	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	
	من	۰	۰	بہ	این	۰	۰	فی	
۳۷	سا	نی	دھا۔پا	ما۔گا	گا	ما	پا	ما	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	مت	۰	۰	ن	می	۰	۰	گی	
٣٨	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	رم	۰	۰	ح	یا	۰	تِ	۰	
٣٩	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	جا	۰	۰	وِ	دا	۰	نے	۰	
٤٠	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	
	را	۰	۰	بہ	ایں	۰	۰	قی	
٤١	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	مت	۰	۰	ن	می	۰	۰	گی	
٤٢	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	رم	۰	۰	بہ	ایں	۰	۰	قی	
٤٣	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	ما	
	مت	۰	۰	ن	می	۰	۰	گی	
٤٤	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	
	رم	۰	۰	بہ	ایں	۰	۰	قی	
٤٥	نی	دھا	پا	ما	گا	ما	پا	پا	

[illegible] ١٠٥ [illegible]

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	
	مت	٠	٠	ن	می	٠	٠	گی	
٤٦	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	رم	٠	٠	ح	یا	٠	تِ	٠	
٤٧	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	جا	٠	٠	و	دا	٠	نے	٠	
٤٨	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	رے سا	
	را	٠	٠	بہ	حر	٠	٠	فے	
٤٩	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	
	ے	٠	٠	تُ	واں	٠	٠	گُفُ	
٥٠	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	تن	٠	٠	ت	من	٠	٠	نا	
٥١	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	ئے	٠	٠	ج	ہ	٠	نے	٠	
٥٢	گا	ما	پا	پا	ما	ما	گا	رے سا	
	را	٠	٠	بہ	حر	٠	فے	حر	
٥٣	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	

سرگم ۲۹ پیچھے سرگم ۵۴ تام اکہ لئے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	[illegible]
	فے	حر	فے	بہ	حر	.	فے	حر	
۵۴	نی	دھا-پا	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	سا	

بُنہ مہ رُباعی تہٕ چھہ مقام دھناسری (بوسلیک) منز دُویکہ تالہ پیپھٹھ گیوان یوان :-

مدہ پندم کہ من در سینہ سودائے دِگر دارم   زبان با خلق در گفتار دل جائے دِگر دارم

طبیبا خویش را زحمت مدہ من بہ نخواہم شُد

کہ من اندر سر شوریدہ دعوائے دگر دارم

(حافظ)

•

دلِ بے قید من با نُورِ ایمان کافری کردہ

حرم را سجدہ آوردہ بتاں را چاکری کردہ

بخودُ کے مے رسایں راہ پیمائے تن آسانے

ہزاراں سال منزل در مقامِ آذری کردہ

(اقبال)

•

اُمی ژرُورہِ کرہِ نم پرزن کیتھے   بو مارس پان ہاوہ یسی

کن میہ دار یام بوٗمبرنہ شِٹے   کٕہی ہاتس رکِرہ ناوم تُ

ضنایہ ماگزھسے روزٕن کیتھے   بو مارس پان ہا و یسی

•

ضربِ فاختہ تال

مسکراتے جاتے ہو کچھ منہ سے فرمانے کے بعد　　بجلیاں چمکا رہے ہو پھول برسانے کے بعد
گل چڑھائینگے لحد پر جن سے یہ اُمید تھی　　وہ بھی پتھر رکھ گئے سینے پہ مرجانے کے بعد

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
استھائی	مُس	۰	ک	را	۰	تے	۰	
۱	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	جا	۰	تے	ہو	۰	کچھ	۰	
۲	نی	نی	دھا	دھا	پا	پا	پا	
	منہ	۰	سے	فر	۰	ما	۰	
۳	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بع	۰	۰	د	
۴	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	مُس	۰	ک	را	۰	تے	۰	
۵	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	بہ سرگم ۲۹ سے سرگم ۱ پیٹھ سرگم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
	جا	۰	تے	ہو	۰	کچھ	۰	
۶	نی	نی	دھا	دھا	پا	پا	پا	
	منہ	۰	سے	فر	۰	ما	۰	
۷	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بع	۰	۰	د	
۸	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	
	ب	ج	ل	یاں	۰	چم	۰	
۹	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کا	۰	ر	ہے	۰	ہو	۰	
۱۰	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	بہ سرگم ۲۹ سے سرگم ۱ پیٹھ سرگم

استھائی۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲۷ تام واپیتھ سرگم ۲۸ کس ماترہ ۱ پیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	
	پھو	.	ل	بر	.	سا	.	
۱۱	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	.	کے	بعہ	.	.	د	
۱۲	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	ب	ج	ل	یاں	.	چم	.	
۱۳	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کا	.	ر	ہے	.	ہو	.	
۱۴	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
	ب	ج	ل	یاں	.	چم	.	
۱۵	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کا	.	ر	ہے	.	ہو	.	
۱۶	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	پھو	.	ل	بر	.	چم	.	
۱۷	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	.	ر	ہے	.	ہو	.	
۱۸	ما	پا	پا	نی	دھا	دھا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	،	خالی	.	.	.	
	پھو	.	ل	بر	.	چم	.	
۱۹	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	.	ر	ہے	.	ہو	.	
۲۰	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	پھو	.	ل	بر	.	سا	.	
۲۱	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	.	کے	بعہ	.	.	د	
۲۲	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	مُس	.	ک	را	.	تے	.	
۲۳	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	جا	.	تے	ہو	.	کچھ	.	
۲۴	نی	نی	دھا	دھا	پا	پا	پا	
	منہ	.	سے	فر	.	ما	.	
۲۵	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	.	کے	بعہ	.	.	د	
۲۶	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	[illegible]
	مس	۰	ک	را	۰	تے	۰	
۲۷	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	جا	۰	تے	ہو	۰	دیکھ	۰	
۲۸	نی	نی	دھا	دھا	پا	پا	پا	
انترہ	گل	۰	چ	ڑھا	۰	ییں	۰	
۲۹	پا	پا	نی	نی	نی	سا	سا	
	گے	۰	ل	حد	۰	پر	۰	
۳۰	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	
	جن	۰	سے	یہ	۰	اُم	۰	
۳۱	سا	سا	رے	گا	گا	رے	سا	
	می	۰	د	تھی	۰	۰	۰	
۳۲	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	
	گل	۰	چ	ڑھا	۰	ییں	۰	[illegible]
۳۳	پا	پا	نی	نی	نی	سا	سا	
	گے	۰	ل	حد	۰	پر	۰	
۳۴	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
	جن	۰	سے	یہ	۰	اُم	۰	
۳۵	سا	سا	رے	گا	گا	رے	سا	
	می	۰	د	تھی	۰	۰	۰	
۳۶	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	
	وہ	۰	بھی	پ	۰	تھر	۰	
۳۷	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	رکھ	۰	گ	ئے	۰	سی	۰	
۳۸	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	نے	۰	پہ	مر	۰	جا	۰	
۳۹	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بع	۰	۰	د	
۴۰	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	[illegible]
	وہ	۰	بھی	پ	۰	تھر	۰	
۴۱	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	رکھ	۰	گ	ئے	۰	۰	۰	
۴۲	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	

انترا۔ سرگم نمبر ۲۹ پیٹھ و اُپو سرگم نمبر ۵۰ تام۔ سرگم نمبر ۵۰ پیتہ۔ سرگم نمبر ۲۳ پیٹھ سرگم نمبر ۲۷ تام و اُپیتھ سرگم نمبر ۲۸ کس ماترا پیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	سرگم ۲۹ پیٹھ سرگم ۵۰ تام اکہ لیٹہ
	وہ	۰	بھی	پ	۰	تھر	۰	
۴۳	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	رکھ	۰	گ	ئے	..	سی	۰	
۴۴	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	نے	۰	پہ	پ	۰	تھر	۰	
۴۵	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	گا	
	رکھ	۰	گ	ئے	۰	سی	۰	
۴۶	ما	پا	پا	نی	دھا	دھا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	سرگم ۲۹ پیٹھ سرگم ۵۰ تام اکہ لیٹہ
	نے	۰	پہ	پ	۰	تھر	۰	
۴۷	دھا	دھا	پا	ما	گا	سا	سا	
	رکھ	۰	گ	ئے	۰	سی	۰	
۴۸	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	نے	۰	پہ	مر	۰	جا	۰	
۴۹	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بعد	۰	۰	د	
۵۰	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	

بحر مہ رُباعی تہ چھ دھناسری (بوسلیک) منز فاختہ ضرب تالہ پیٹھ ادا لوان کرنہ :-

اے دِلربا عاشقس معشوق راوُن مُشکلاہ
غیر زانس احمقس نِشہ سر باوُن مُشکلاہ

واٹھ کُس دِیہ شیشہ دِلِس پھُٹرا ولِس جائ ہلاہ
چھُے میہ دِل آزردہ گو مُت سنبہ لاوُن مُشکلاہ

رات کو چھپ چھپ کے بزمِ غیر میں جانے لگے
پھر دلِ بیتاب کو مرے وہ تڑپانے لگے
پھر وہ اپنی زُلف کو کنگھی سے سلجھانے لگے
پھر مرا دام بلا میں دل کو اُلجھانے لگے

چپ انداز تال

با تو ہمزانو نشستن نشتری بر جان زدن — پنبہ بر آتش نہادن شیشہ بر سندان زدن
حلقۂ زلفِ تو دیدن دل درو آویختن — از مسلمانی گذشتن طعنہ بر ایمان زدن

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۳۲ تا ۱ سرگم ۱ بیٹھ سم
استائے		با	تو	ہم	زا	۰	
۱		گا	گا	ما	پا	پا	
	نو	۰	ن	شس	تن	۰	
۲	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
	۰	نش	ت	رے	بر	۰	
۳	پا	دھا	دھا	پا۔ما	گا	گا	
	۰	جاں	ز	دن	۰	۰	
۴	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	با	تو	ہم	زا	۰	
۵	سا	گا	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۳۲ تا ۱ سرگم ۱ بیٹھ سم
	نو	۰	ن	شس	تن	۰	
۶	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
	۰	نش	ت	رے	بر	۰	
۷	پا	دھا	دھا	پا۔ما	گا	گا	
	۰	جاں	ز	دن	۰	۰	
۸	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	پن	بہ	بر	آ	۰	
۹	سا	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	تش	ن	ہ	دن	۰	
۱۰	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	

استائے :- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۳۱ تام و ۱ بیٹھ سرگم ۳۲ کس ماترہ ۱ بیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	شی	شہ	بر	صن	۰	[illegible]
۱۱	پا	دھا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	۰	داں	ز	دن	۰	۰	
۱۲	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	پُن	بہ	بر	آ	۰	
۱۳	سا	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	تش	ن	ہ	دن	۰	
۱۴	سا	سا	رے	سا	نی	نی	
	۰	پُن	بہ	بر	آ	۰	
۱۵	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	تش	ن	ہ	دن	۰	
۱۶	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	۰	شی	شہ	بر	۰	۰	
۱۷	پا	دھا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	آ	تش	ن	ہ	دن	۰	
۱۸	پا	نی	دھا	دھا	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	شی	شہ	بر	۰	۰	[illegible]
۱۹	پا	دھا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	آ	تش	ن	ہ	دن	۰	
۲۰	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	۰	شی	شہ	بر	صن	۰	
۲۱	پا	دھا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	۰	داں	ز	دن	۰	۰	
۲۲	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	با	تو	ہم	زا	۰	
۲۳	سا	گا	گا	ما	پا	پا	
	نو	۰	ن	شس	تن	۰	
۲۴	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
	۰	نش	ت	رے	ہم	۰	
۲۵	پا	دھا	دھا	پا	سا	سا	
	زا	نو	ن	شس	تن	۰	
۲۶	نی	سا	سا	نی	دھا	پا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	·	خالی	·	·	
	·	با	تو	ہم	زا	·	
٢٧	ما	گا	گا	ما	پا	پا	
	نو	·	ن	شس	تن	·	
٢٨	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
	·	نش	ت	رے	بر	·	
٢٩	پا	دھا	دھا	پا۔ما	گا	گا	
	·	جاں	ز	دن	·	·	
٣٠	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	·	با	تو	ہم	زا	·	
٣١	سا	گا	گا	ما	پا	پا	
	نو	·	ن	شس	تن	·	
٣٢	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
انترہ		حل	قہ	ر	زل	·	
٣٣		پا	پا	نی	سا	سا	
	رِ	·	تو	دی	دن	·	
٣٤	گا	رے	سا	سا	سا	سا	

بازگشت سرگم ٢٨ و ٢٩ سرگم پیٹھ ١ و ٢ سرگم — بازگشت سرگم ٣٢ و ٣٣ سرگم پیٹھ ٣٢ و ٣٣ سرگم

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	·	خالی	·	·	
	·	دل	د	رو	آ	·	
٣٥	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	·	وی	خ	تن	·	·	
٣٦	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	
	·	حل	قہ	ر	·	·	
٣٧	پا	پا	پا	نی	سا	سا	
	زل	ف	تو	دی	دن	·	
٣٨	گا	رے	سا	سا	سا	سا	
	·	دل	د	رو	·	·	
٣٩	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	آ	وے	خ	تن	·	·	
٤٠	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	
	·	از	م	سل	ما	·	
٤١	پا	نی	نی	نی	سا	سا	
	·	نی	گ	زش	تن	·	
٤٢	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	

بازگشت سرگم ٣٣ و ٣٤ سرگم پیٹھ ٣٣ و ٣٤ سرگم

انتر۔ سرگم ٣٣ پیٹھ ۵ وائیو سرگم ٤٤ تام۔ سرگم ٤٤ پیتر سرگم ٢٣ پیٹھ ۵ سرگم ٣١ تام وائیو سرگم ٣٢ کس مانز ١ پیٹھ ١ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	طعہ	نہ	بر	ای	۰	
۴۳	پا	دھا	دھا	پا۔ما	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	ماں	ز	دن	۰	۰	
۴۴	ما	پا	پا	ما	گا	رے	

براقِ خودکشی بہ عرش راند کہ حمدے در رہاوی شام خواند

(مُقام)

رہاوی

بستۂ نگار

ضروری کتھ

رہاوی / بستہ نگار

(۱) یتھ مقامس منز چھ تار سپتک گندھار سُر۔ شُدھ تہٕ کومل دوشوے استعمال سپدان۔ باقی ساریٖ سُر شُدھ استعمال سپدان۔

(۲) یتھ مقامس منز چھ پریتھ کُنہ رُباعی ہُندسم پوان دِنہٕ تار سپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۳) رہاوی مُقامس چھ ' حوت ' بُرجس سیتۍ آمُت واسطہ دِنہٕ۔

(۴) یہ مقام چھ آمُت کڈنہٕ شہناز آہنگہ منزٕ۔

(۵) وننہٕ چھ آمُت زِ رہاوی مقام چھ لقوہٕ تہٕ کوٚرنجہ خاطرٕ علاج۔ بعض حکیمو چھ ووٚنمُت زِ یہ مقام چھ بکہٕ وچہ دادِ خاطرٕ تہٕ علاج۔

(۶) رہاوی مقام چھُو ن کاوہٕ سنزٕ آوازِ پیٹھ آمُت بناونہٕ۔

(۷) یمہِ مقامہ منزٕ چھ زٕ (۲) شعبہ آمتۍ کڈنہٕ :- ۱ نوروز عرب تہٕ ۲ نوروزِ عجم۔ اکھ رُباعی چھ یمَن دوٚن شعبن ہندِ خاطرٕ یتیتھ آمژ بیان کرنہٕ ؎

در رہاوی پیش ارباب نغم — شُد دو نوروز این عرب آن یک عجم

(۸) رہاوی مقامس منز چھنہٕ مندر سپتک کانہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکۍ سُر استعمال سپدان۔

(۹) مقام رہاوی چھ شامہ بروٚنٹھ زٕ گرٕ پوان ادا کرنہٕ۔

بنہِ سُروائیتھ جیھ یوان مقام رہاوی منز شکل بناوینہ تہ اُمہ پیتہ امکی باتھ ادا یوان کرنہ :-

سا گا ما پا پا ما ما گا گا گا گا

ما پا دھا نی سا سا سا نی پا دھا نی

سا گا رے سا نی دھا پا ما ما ما گا

گا رے گا ما پا پا ما گا گا گا گا

گا گا ما پا ما ما گا

گا گا گا رے گا ما ما گا گا رے

سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا

نی نی سا گا رے سا نی سا نی دھا

پا پا ما ما گا گا ما پا ما پا

گا گا گا گا گا گا رے سا سا سا

جھپ تال

نوائے عشق را ساز است آدم   کشاید راز و خود راز است آدم

جہاں او آفرید این خوب تر ساخت   مگر با ایزد انباز است آدم (اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠ ٠	خالی	٠	تالی	٠	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	[illegible]
استائے						ن	وا	٠	٠	ئے	ع	٠	٠	شق	
۱						سا	گا	ما	پا	پا	دھا	دھا	پا	ما	
	را	٠	٠	٠	٠	ساز	ا	٠	٠	ست	آ	٠	٠	٠	
۲	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
	دم	٠	٠	٠	٠	ن	دا	٠	٠	ئے	ع	٠	٠	شق	
۳	سا	نی	سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	دھا	دھا	پا	ما	
	را	٠	٠	٠	٠	ساز	ا	٠	٠	ست	آ	٠	٠	٠	
۴	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
	دم	٠	٠	٠	٠	کُ	شا	٠	ید	٠	را	٠	٠	زو	
۵	سا	سا	نی	نی	نی	سا	رے	سا	نی	نی-دھا	پا-دھا	دھا-نی	نی-پا	نی-دھا	

استائی - سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۲ تا ۱۳ ماترا و اپیٹھ سرگم ۴ ۱۴ کس ماترا ۱ پیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	٠	-	تالی	٠	٠	٠	
	خود	٠	٠	٠	-	راز	ا	٠	٠	ست	آ	٠	٠	٠	
۶	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا-دھا	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	دم	٠	٠	٠	٠	کُ	شا	٠	ید	٠	را	٠	ز	ہے	
۷	گا	گا	گا	گا	گا	نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا	نی	
	وا	٠	٠	٠	ئے	کُ	شا	٠	ید	٠	را	٠	ز	ہے	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا	نی	
	٠	٠	٠	٠	جاں	کُ	شا	٠	ید	٠	را	٠	٠	زو	
۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	خود	٠	٠	٠	٠	راز	ا	٠	٠	ست	آ	٠	٠	٠	
۱۰	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	دم	٠	٠	٠	٠	ن	وا	٠	٠	ئے	ع	٠	٠	شق	
۱۱	گا	گا	ما	گا-رے	سا	سا	گا	گا	ما	پا	دھا	دھا	پا	ما	
	را	٠	٠	٠	٠	ساز	ا	٠	س	ت	آ	٠	٠	٠	[illegible]
۱۲	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نیٔ	
	دم	٠	٠	٠	٠	ن	وا	٠	٠	ئے	ع	٠	٠	شق	
۱۳	سا	نی	سا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	پا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	·	·	تالی	·	·	·	[illegible]
	را	·	·	·	·	ساز	ا	·	س	ت	آ	·	·	·	
۱۴	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
انترہ						ج	ہاں	·	·	او	آ	·	·	ف	[illegible]
۱۵						پا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	ری	·	·	·	د	ایں	خو	·	··	ب	تر	·	·	·	
۱۶	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی یسا	رنے	رنے	سا	نی	
	سا	·	·	خ	ت	ج	ہاں	·	·	او	آ	·	·	ف	
۱۷	سا	سا	سا	نی	نی	پا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	ری	·	·	·	د	ایں	خو	·	·	ب	تر	·	·	·	
۱۸	رنے	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	سا	نی	
	سا	·	·	خ	ت	م	گر	·	با	·	ای	·	·	زد	
۱۹	سا	سا	نی	نی	نی	سا	رنے	سا	نی	دھا۔پا	دھا	نی	سا	نی۔دھا	
	ان	·	·	·	·	باز	ا	·	س	ت	آ	·	·	·	
۲۰	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما۔گا	
	دم	·	·	·	·	م	گر	·	با	:	ای	·	·	ہے	
۲۱	گا	گا	گا	گا	گا	نی	سا	سا	نی	دھا۔پا	دھا	دھا	دھا	نی	

انترہ۔ سرگم ۱۵ پیٹھ دوئیو سرگم ۲۰ تام۔ سرگم ۲۱ پنتہ سرگم ۲۴ اکس ماترا بیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	·	·	تالی	·	·	·	[illegible]
	وا	·	·	·	ے	م	گر	·	با	·	ای	·	·	ہے	
۲۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا	نی	
	·	·	·	·	جاں	م	گر	·	با	·	ای	·	·	زد	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	ان	·	·	·	·	باز	ا	·	س	ت	آ	·	·	·	
۲۴	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	دم	·	·	·	·	ن	دا	·	·	ئے	ع	·	·	شوق	
۲۵	گا	گا	ما	گا-رے	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	دھا	پا-ما	
	را	·	·	·	·	ساز	ا	·	س	ت	آ	·	·	·	
۲۶	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	
	دم	·	·	·	·	ن	دا	·	·	ئے	ع	·	·	شوق	
۲۷	سا	نی	سا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	پا	ما	

پنجم رُباعی تہ چھ رہاوی منز جسز تالہِ پیٹھ ادا یوان کرنہ :-

تہی از ہائے ہو میخانہ بودے گِلِ ما از شرر بیگانہ بودے
نبودے عشق و ایں ہنگامۂ عشق
اگر دل چوں خرد فرزانہ بودے (اقبال)

دوروہ تال

یہ دَے یاوَن موتیے نشے اُستہ گوم کوتیے
نژہ جبستہ موپکھ سوارو مبہ چھم چونئے امارو
قدم نژاو سوت سوتیے نشے اُستہ گوم کوتیے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی								یہ دَے	۰	۰	یا	۰	وَ	ن	
۱								نی	نی	نی	نی	سا	رے۔گا	رے	
	متو	۰	۰	یے	۰	ہا	ہا	نشے	۰	۰	اُ	ست	گو	م	
۲	سا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتو	۰	۰	یے	۰	۰	۰	یہ دَے	۰	۰	یا	۰	وَ	ن	
۳	ما	گا۔ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رے۔گا	رے	
	متو	۰	۰	یے	۰	ہا	ہا	نشے	۰	۰	اُ	ست	گو	م	
۴	سا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتو	۰	۰	یے	۰	۰	۰	نشے	۰	۰	اُ	ست	گو	م	
۵	ما	گا۔ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رے۔گا	رے	[illegible]

استائی۔ سرگم ۱ ایپھٹ سرگم ۱۲ تا م ۲ ایپھٹ سرگم ۱۳ رکس ماتر ۱ ایپھٹ اہنگ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	کتو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	بِت	گوہ	م	
۶	سا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتو	۰	۰	یے	۰	۰	۰	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گو	م	
۷	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رنے-گا	رنے	
	کتو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	بِت	گو	م	
۸	سا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	بِت	گو	م	
۹	دھا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	نی	سا	رنے-گا	رنے	
	کتو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گو	م	
۱۰	سا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتو	۰	۰	یے	۰	۰	۰	پیرڈے	۰	۰	یا	۰	وُ	ن	
۱۱	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رنے-گا	رنے	
	متو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	اُ	بِت	گو	م	
۱۲	سا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتو	۰	۰	یے	۰	۰	۰	رنشے	۰	۰	اُ	بِت	گو	م	
۱۳	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رنے-گا	رنے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	·	
انترہ								ثرہ جہ	س	تر	مو	·	پ	کھ	
۱۴								نی	نی	سا	گا	گا	ما-پا	پا	
	سوا	·	·	رو	·	·	·	میہ چھم	·	·	چو	·	سنے	·	
۱۵	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	ما	گا-رے	گا	گا	
	آما	·	·	رو	·	·	·	ثرہ جہ	س	تر	مو	·	پ	کھ	
۱۶	ما	گا	رے-سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	گا	گا	ما-پا	ما	
	سوا	·	·	رو	·	·	·	میہ چھم	·	·	چو	·	نے	·	
۱۷	ما	ما	گا-رے	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	ما	گا-رے	گا	گا	
	آما	·	·	رو	·	·	·	قدم	·	·	ترا	و	سوت	·	
۱۸	ما	گا	رے-سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	رے-گا	رے	
	ستو	·	·	سے	·	ہ	ہ	رنشے	·	·	ئ	بت	گو	م	
۱۹	سا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کنتو	·	·	یے	·	·	·	قدم	·	·	ترا	و	سوت	·	
۲۰	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رے-گا	رے	[illegible]
	ستو	·	·	ے	·	ہ	ہ	رنشے	·	·	ترا	و	سوت	·	
۲۱	سا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	

انترہ:- سرگم ۱۴ پیٹھ سرگم ۲۴ تام دائرہ - سرگم ۲۴ بیتر سرگم ۱۶ پیٹھ سرگم ۱۲ تام دائرہ سرگم ۱۳ کس ماترہ ۱ پیٹھ سم :

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	ستوٗ	۰	۰	ے	۰	ہ	ہ	رٔنشے	۰	قدم	ترٲ	و	سوٚت	۰	
۲۲	دھا	نی رسا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	نی	سا	نے-گا	رنے	
	ستوٗ	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رٔنشے	۰	۰	أ	بت	گو	م	
۲۳	سا	نی رسا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتھٕ	۰	۰	یے	۰	۰	۰	رٔنشے	۰	۰	أ	بت	گو	م	
۲۴	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رے-گا	رنے	

بٕنٛمی ہاٛتھ تہٕ چھہ رہاوی منز دوٗر رٕوہٕ یہٕ تالہٕ پیٹھ گیوہٕ یِوان ۔

بَلے نو زاہ تہٕ بَلے نو   ہاے گیَم چاٛئی دِلبستگی ۳

پیٚیمَ یارو مہٕ چاٛئی چھہ   گیمَ باغس مہٕ بَرے ہی

نہٕ گوَ ہٕ کاٛئنسہٕ یہٕ گوٗ مہٕ   ہاے گیُم چاٛئی دِلبستگی ۳

•

یہٕ کہو صاحبو گنٕنہ گوَ ، اُتھی ناوٕ عالم حاٛرتھ پیوٚ

منصوٗری منٛز کو نہٕ رٕچایہٕ زٕ ہو ، یامت سخن بازر پیوٚ

تیمی نو زو نُے نٕنہ گو ، اُتھی ناو عالم حاٛرتھ پیوٚ

شہٕ کیاہ ناہٕ یہٕ کیاہ گوٗ ، یس نو پانس کٕنہہ گدٕرہو

ریتھے آوتے رٕتھے گو ، اُتھی ناو عالم حاٛرتھ پیوٚ

نگارا بہ ناز و ادایت تصدق   بچشمِ جفا آشنایت تصدق
اگرچہ ہوائے ندارد سرِ من
سرِ من تصدق بپایت تصدق

بہ چوونس وانہ عشقہ موہے   تو رے گوس مست سودائی
ہیمی روٹ تارِ زُلفِ یار   تیمی لوب عشقہ صدرس تار
بخشہس خلعتِ شاہی   تو رے گوس مست سودائی
میہ ژھانجاو صدرہ زوہنی مشز   کران اوس سورہ سامانہ تنز
ظہورِ نورِ الٰہی   تو رے گوس مست سودائی
ہیو مسکینہ ہستی تراو   پہنہنی نیستی[۲] مسہ مُشراو
چھہ نیستی[۳] دولتِ شاہی   تو رے گوس مست سودائی

یکہ تال

شبے کہ بر سرِ کوے تو من مُقام کُنم — بہانہ سازم و خود را سگِ تو نام کُنم
اگر بوقتِ نمازم تو پیش من آئی — نماز را بگذارم و ترا سلام کُنم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائے					شبے	۰	۰	کہ	بر	۰	۰	سر	
۱					ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	
	کو	۰	ئے	۰	تو من	۰	۰	مُ	قا	۰	م	کُ	
۲	سا	سا	نی۔دھا	نی	دھا۔پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
	نم	۰	ہ	ہ	شبے	۰	۰	کہ	بر	۰	۰	سر	
۳	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	
	کو	۰	ئے	،	تو من	۰	۰	مُ	قا	۰	م	کُ	
۴	سا	سا	نی۔دھا	نی	دھا۔پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
	نم	۰	ہ	ہ	بہا	۰	۰	نہ	سا	۰	۰	زم و	
۵	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	[illegible]

استائے۔ سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۱۱ تام وائیٹھ سرگم ۱۲ کس ماترے اپیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	خود	۰	را	۰	سگ	۰	۰	تو	نا	۰	م	کُ	
۶	سا	سا	نی۔دھا	نی	دھا۔پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
	نم	۰	ہ	ہ	بہا	۰	۰	نہ	سا	۰	۰	زم و	
۷	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	
	خود	۰	را	۰	سگ	۰	۰	نو	نا	۰	م	کُ	
۸	سا	سا	نی۔دھا	نی	دھا۔پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
	نم	۰	ہ	ہ	شبے	۰	۰	کہ	بر	۰	۰	سر	
۹	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	
	کو	۰	ئے	۰	تومن	۰	۰	مُ	قا	۰	م	کُ	
۱۰	سا	سا	نی۔دھا	نی	دھا۔پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	سرگم ۶ پیٹھ سرگم ۲۱ تا سرگم ۱۱ پیٹھ سرگم
	نم	۰	ہ	ہ	شبے	۰	۰	کہ	بر	۰	۰	سر	
۱۱	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	
	کو	۰	ئے	۰	تومن	۰	۰	مُ	قا	۰	م	کُ	
۱۲	سا	سا	نی۔دھا	نی	دھا۔پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
انترہ					اگر	۰	۰	بہ	وق	۰	ت	ن	سرگم ۲۲ پیٹھ سرگم ۲۲ [illegible]
۱۳					نی	نی	نی	نی	سا	نی	سا	سا	

انترہ۔ سرگم ۱۳ پیٹھ واپس سرگم ۲۲ تام۔ سرگم ۲۲ پیٹھ، سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۱۱ تام واپس پیٹھ سرگم ۱۲ کس ماترہ ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	ما	.	زم	.	توپے	.	.	ش	من	.	آ	.	
۱۴	رنے	سا-نی	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رنے	سا-نی	
	ئی	.	.	.	اگر	.	.	یہ	وق	.	ت	ن	
۱۵	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	نی	سا	سا	
	ما	.	زم	.	توپے	.	.	ش	من	.	آ	.	
۱۶	رنے	سا-نی	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رنے	سا-نی	
	ئی	.	.	.	نما	.	.	ز	را	.	.	بگ	
۱۷	سا	سا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	
	زا	.	رم	.	ترا	.	.	س	لا	.	م	کی	
۱۸	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	
	نم	.	ہ	ہ	نما	.	.	ز	را	.	.	بگو	
۱۹	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	
	زا	.	رم	.	ترا	.	.	س	لا	.	م	کی	
۲۰	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	
	نم	.	ہ	ہ	بہا	.	.	نہ	سا	.	.	زم و	
۲۱	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	خود	.	را	.	سگِ	.	.	تو	نا	.	م	کُ	
۲۲	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	

بُنہ رُباعی تہٕ چھ رہاوی منز یکہ تالہ پیٹھ گیوہٕ یوان :-

مقصودِ دو عالمش میسّر گردد ہر پا کہ بہ خدمتت رسد سر گردد
ما جملہ مسیم تو کیمیائی شاہا
ہر مس کہ بہ کیمیات رسد زر گردد

❁

شریں بود ازاں لبِ شریں سخن حرفی بگو ازاں لبِ میگوں بمن بمن
امشب بیا بمجلسِ ما طرفہ صحبتے است
گلگل شگفتہ است من و ہم چمن چمن

❁

اے دل بہوس بر سرِ کارے نرسی تا غم نخوری بغمگسارے نرسی
تا شانہ صفت سر نہ نہی در تہِ ارہ
ہرگز بسرِ زلفِ نگارے نرسی
تا خاکِ ترا کاسہ نسازند کلالاں ہرگز بہ لبِ لعلِ نگارے نرسی
تا ہمچو حنا سودہ نگردی در تہِ سنگ
ہرگز بکفِ پائے نگارے نرسی

از سخن شہد ناب می چکدش   وز تبسم گلاب می چکدش
می تواں گفت کز حرارت می
از جبین آفتاب می چکدش

لب لعل تو ز خون دل من جام گرفت   یار من جان من
سرو قد تو ز آہوئے ختن گام گرفت   یار من جان من
ہیچ کس زہرہ نظارہ بچشم تو نداشت   تبارک اللہ
نمک اشک من این تلخی بادام گرفت   یار من جان من

بوز تے وہ بسی یے یاؤں بیھ گوم   رسہ رسہ یاوہ نیر کتھے کرہ
دل ہے نیر تھ یارس بیھ گوم   ڈھانڈاں لوہس ساڑی مکان
یارنے ڈیلشن نار ہے وہیتر گوم   رسہ رسہ یاوہ نیر کتھے کرہ

بو برہ کرہ تھس ہنیبر زل   کر پھیرہ بو مبرس میائی گل
باغس پھلی مو گل کوّل   چھاوہ واجوم بار اوّل
لاگس ہی تے شیر مسوّل   کر پھیرہ بو مبرس میائی گل

سہ تالہ

در دیرِ مغاں آمد یارم قدحی در دست   مست از می و می خواراں از نرگسِ مستش مست
از نعلِ سمندِ او شعلِ مہِ نو پیدا   وز قدِ بلندِ او بالائے صنوبر پست

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	
استائی						در	·	·	دے	ر	م	غاں	
۱						سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی۔دھا	
	آ	·	·	م	د	یا	رم	·	·	·	قد	حے	
۲	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	در	·	·	دست	·	در	·	·	دے	ر	م	غاں	
۳	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا	
	آ	·	·	مد	·	یا	رم		·	·	قد	حے	
۴	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	در	·	·	دس	ت	م	س	ت	از	می	و	می	
۵	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی۔دھا	سم سرگم عا تا ۱۲ سرگم عا پیٹھ عا سرگم

استائی۔ سرگم عا پیٹھ سرگم ۱۲ تا م وا پیٹھ سرگم ۱۴ عکس ماترہ عا پیٹھ سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	خوا	۰	۰	راں	۰	از	نر	۰	۰	گِ	سِ	مس	
٦	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	ت	۰	ش	م	ست	م	س	ت	از	می	و	می	
٧	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	
	خوا	۰	۰	راں	۰	م	س	ت	از	می	و	می	
٨	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	پا	پا	سا	(نی دھا)	
	خوا	۰	۰	راں	۰	از	نر	۰	۰	می	و	می	
٩	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	خوا	۰	۰	راں	۰	م	س	ت	از	می	و	می	
١٠	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	(نی دھا)	
	خوا	۰	۰	راں	۰	از	نر	۰	۰	گِ	سِ	مس	
١١	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	ت	۰	ش	م	ست	در	۰	۰	دے	ر	م	غاں	
١٢	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	(نی دھا)	
	آ	۰	۰	م	د	یا	رم	۰	۰	۰	قد	حے	
١٣	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	

سرگم ۲ استھائی سرگم ۱۳ تا تمام اکہ لٹہ

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	در	۰	۰	د	ست	م	س	ت	از	می	و	می	
۱۴	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	(نی۔دھا)	
انترہ						از	نعہ	۰	۰	ل	س	من	
۱۵						پا	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	
	ر	۰	۰	او	۰	شک	ل	۰	۰	م	ہ	نو	
۱۶	سا	سا	نی	نی	نی	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	
	پے	۰	۰	دا	۰	از	نعہ	۰	۰	ل	س	من	
۱۷	ما	گا	رنے	سا	نی	پا	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	
	ر	۰	۰	او	۰	شک	ل	۰	۰	م	ہ	نو	
۱۸	سا	سا	سا	نی	نی	گا	ما	گا	گا	گا	گا	گا	
	پے	۰	۰	دا	۰	و	ز	۰	قد	د	ب	لن	
۱۹	ما	گا	رنے	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	(نی۔دھا)	[illegible]
	ر	۰	۰	او	۰	با	لا	۰	۰	ئے	ص	نو	
۲۰	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	بر	۰	۰	پس	ت	و	۰	ز	قد	ر	ب	لن	
۲۱	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	

انترہ:- سرگم ۱۵ پیٹھ وائیں سرگم ۲۷ تام۔ سرگم ۲۷ پتر سرگم ۷ پیٹھ سرگم ۱۳ تام وائیں سرگم ۱۴ کس ماترہ ایک پیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	
	رِ	٠	٠	او	٠	و	٠	ز	قد	رِ	بُ	لن	
۲۲	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	رِ	٠	٠	او	٠	با	لا	٠	قد	رِ	بُ	لن	
۲۳	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	رِ	٠	٠	او	٠	و	٠	ز	قد	رِ	بُ	لن	
۲۴	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	دھا-نی	
	رِ	٠	٠	او	٠	با	لا	٠	٠	ی	ص	نو	
۲۵	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	[illegible]
	بر	٠	٠	پس	ت	م	س	ت	از	حی	و	ی	
۲۶	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	خوا	٠	٠	داں	٠	از	نر	٠	٠	گِ	س	مس	
۲۷	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	

بُنمہ رُباعی تہ چھ رہاوی منز سہ تالس منز گیوّنہ یوان :-

سمین زقنا سنگدلا لالہ عذرا   خوش کُن بنگاہے دلِ غم پرورِ مارا

ایں قالب فرسودہ گر از کوئیتُو دور است

القلب علی بابک لیلاً و نہاراً   (جامی)

رَس کِتیوٗ لوٗگیوٗ موٗدرٕ مَس   آرہ ولہٕ ژٕ کَنیوٗ لوٗگیوٗ رَس
اَندٕ اَندٕ پھیرس دریاوس   کولہٕ گوٚتہٕ لگِمو پیٚتھ واوس
چارٕ کیٚنہہ لبِہمٕنو ہواوس
آرٕ وَلہٕ ژٕ کَتیوٗ لوٗگیوٗ رَس

•

شامہٕ سُندر گوم بالٕ بالٕ   اَتِن بالٕ یوٗرِ اَتِن بالٕ
رنگہٕ رنگہٕ جامہٕ چھِس شوٗبان نالٕ   رَو ترٛاوِتھ بالٕ بالٕ لیٚے
یِتھہٕ تِتھہٕ اَتِن میٖلو کالٕ   اَتِن بالٕ یوٗرِ اَتِن بالٕ

•

دِل ژٕ ییہٕ نیو تھَم تھوٚو دُتھ کتے مارہٕ متے مُنٛڈیو لَے
اُسی آیاہٕ یہ چانہٕ وَتے دِل اُہینس کا ستم کھے
سر بوٚ وندے چھُک ژٕہٕ کتے مارہٕ متے مُنٛڈیو لَے

اُسی آیاہ یہ ژٕہٕ یِی رِنشے شِشہٕ چھان لوٗسُم دوہ
پیالہٕ چھان چھُک ژٕہٕ کتے مارہٕ متے مُنٛڈیو لَے

•

برخیز کہ آدم را ہنگام نمود آمد
ایں مشتِ غبارے را انجم بسجود آمد
آں راز کہ پوشیدہ در سینۂ ہستی بود
از شوخئ آب و گِل در گفت و شنود آمد

(اقبال)

•

از داغِ فراقِ او در دِل چمنے دارم
اے لالۂ صحرائی با تو سخنے دارم
ایں آہِ جگر سوزے در خلوتِ صحرا بہ
لیکن چہ کنم کارے ما انجمنے دارم

(اقبال)

•

دُویکہ تال

رُخِ خود را بچشمِ خود ندیدی کاش میدیدی   بچشمِ بلبلے گلشن ندیدی کاش میدیدی
بہ پیش چوں خودی ہنگامہ عرضِ مدعا ظالم   زبانِ خویش را الگن ندیدی کاش میدیدی

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
استائی				رُ	خِ	۰	۰	خود	
۱				نی	نی	نی	نی	نی	
	را	۰	۰	بہ	چش	۰	م	۰	
۲	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی-سا	نی-دسا	
	خود	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۳	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	مے	دی	۰	
۴	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما	
	دی	۰	۰	رُ	خِ	۰	۰	خود	
۵	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	سم سرگم ۳۲۱ سرگم پیٹھ سرگم

استائی ۱- سرگم ۲ا پیٹھ سرگم ۲-۳۱ تام وا پیٹھ سرگم ۲،۳۲ کس ماترہ ا پیٹھ سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	را	۰	۰	بہ	چش	۰	۰	رم	
٦	نی	سا	رنی-گا	رنی	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	خود	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
٧	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	مے	دی	۰	
٨	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	۰	۰	بہ	چش	۰	رم	۰	
٩	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	
	بی	۰	۰	بُ	لے	۰	۰	گل	
١٠	نی	سا	رنی-گا	رنی	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	شن	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
١١	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	[illegible]
	کا	۰	۰	۰	ش	می	دی	۰	
١٢	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	۰	۰	بہ	چش	۰	رم	۰	
١٣	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	•	تالی	•	خالی	•	تالی	•	
	بُل	•	•	بُ	لے	•	•	گُل	
۱۴	نی	سا	رنے-گا	رنے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
.	شن	•	•	نہ	دی	•	دی	•	
۱۵	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	•	•	•	ش	می	دی	•	
۱۶	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	•	•	نہ	دی	•	دی	•	
۱۷	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	
	کا	•	•	•	ش	می	•	دی	
۱۸	نی	سا	رنے-گا	رنے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	دی	•	•	نہ	دی	•	دی	•	
۱۹	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	•	•	•	ش	می	دی	•	
۲۰	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	•	•	نہ	دی	•	دی	•	
۲۱	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

سرگم ۱ ۔ اپیٹھ سرگم ۲ ۔ ۳ تام اکہ لیٹا

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	کا	۰	۰	۰	ش	می	۰	دی	
۲۲	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	دی	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۲۳	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	ے	دی	۰	
۲۴	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی-دھا	
	دی	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۲۵	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	ے	۰	دی	
۲۶	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	دی	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۲۷	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	ے	۰	دی	
۲۸	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	۰	۰	رُ	رخ	۰	خود	۰	
۲۹	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	را	.	.	بہ	چش	.	.	رم	
٣٠	نی	سا	رے-گا	رنے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	سم سے ادا کرو ٢٢ سرگم ٢٢ سرگم صفحہ ٣٩٥ ٢٦ سرگم
	خود	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
٣١	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	.	.	.	ش	ے	دی	.	
٣٢	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
انترہ				بہ	سپے	.	ش	.	
٣٣				نی	نی	نی	نی	سا	
	چوں	.	.	خو	دی	.	.	ہن	
٣۴	گا	گا	ما-پا	پا	ما	گا	ما	ما	
	گا	.	.	مہ	عر	.	جن	.	
٣۵	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	
	م	.	.	د	عا	.	.	ظ	
٣٦	ما	گا	گا	گا	رنے	گا	ما	ما-گا	سم سے ادا کرو ٥١ سرگم ٢٣ سرگم صفحہ ٣٩٦ ٣٣ سرگم
	لم	.	.	بہ	پے	.	ش	.	
٣٧	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	

انترہ۔ سرگم ٣٣ پیٹھ وائیو سرگم ٥٢ تام۔ سرگم ٥٢ بیٹھ سرگم ٢١ پیٹھ سرگم ٣١ تام وائیھ سرگم ٣٢ کس ماترہ ١ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	چوں	۰	۰	خو	دی	۰	۰	ہمن	
۳۸	گاں	گاں	ماں-پاں	پاں	ماں	گاں	ماں	ماں	
	گا	۰	۰	مہ	عر	۰	ضِ	۰	
۳۹	گاں	گاں	گاں	گاں	گاں	گاں	گاں	گاں	
	م	۰	۰	د	عا	۰	۰	ظ	
۴۰	ماں	گاں	گاں	گاں	رےں	گاں	ماں	ماں-گاں	
	لِم	۰	۰	ز	با	۰	۰	رِن	
۴۱	رےں	ساں	ساں	نی	نی	نی	نی	نی	
	خوی	۰	۰	۰	ش	را	۰	ال	
۴۲	نی	ساں	رےں-گاں	رے	ساں	ساں	نی	نی-دھا	
	گن	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۴۳	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	ے	دی	۰	
۴۴	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما	
	دی	۰	۰	ز	با	۰	رِن	۰	
۴۵	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	خوی	.	.	.	ش	را	.	ال	
۴۶	نی	سا	رنی-گا	رنی	سا	سا	نی	نی-دھا	
	گن	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۴۷	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	.	.	.	ش	ے	دی	.	
۴۸	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۴۹	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	
	کا	.	.	.	ش	ے	.	دی	
۵۰	نی	سا	رنیہ-گا	رنی	سا	سا	نی	نی-دھا	
	دی	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۵۱	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	.	.	.	ش	ے	دی	.	
۵۲	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	سرگم ۳۲ صفحہ سرگم ۵۲۵ تا [illegible]

بنومہ رُباعی نہ چھہ رہاوی منز دُو یکہ تالہ پیٹھ ادا یوان کرنہ :-

بگرداب تفکر مرد دانا افگند خود را
چو غواصی ز بہر دُر بدریا افگند خود را

مجرا ز لیست فطرت ہمتِ عالی کہ چوں کرگس
ز بہر جیفۂ دُنیا ز بالا افگند خود را

دِلم بجز مہر مہرویاں طریقے در نمیگیرد   بہر در میدہم پندش ولیکن در نمیگیرد

بدیں شعر تر و شیرین ز شاہنشہ عجب دارم

کہ سرتاپائے حافظ را چرا در زر نمیگیرد

•

نگارے دیرِ صلحی زود جنگے کردہ ام پیدا   بُتے مژگاں فرنگی شوخ و شنگی کردہ ام پیدا

جز ایں حاصل نکردم عاشقاں از بُت پرستیدن

کہ از بہر شکست خویش سنگی کردہ ام پیدا

•

مدہ نوشِہی کرِتھ نرِہ آلوِنہٖ چھم   گرِہ اَکِہ دیدار وُچھِہے بال

کرِتھ مژہ پوشہٕ مالہٕ چانہٕ لولرِہ چھم   رُوزِتھ وُچھِہے حُسنِ کمال

اَسِہ ہوِژ کوسم نازچہٕ پھترہ چھم   گرِہ اَکِہ دیدار وُچھِہے بال

تیرِ چانِی مجگان تُہمہٕ وَ نجرہ چھم   زُلفو چانِیو وؤلہم نال

رُوخ چون ڈیشِتِ تنہٕ تُولرِہ چھم

گرِہ اَکِہ دِیدار وُچھِہے بال

•

چپ انداز تال

قبلۂ دل آفتاب روی دوست　　　کعبۂ جان خاکِ راہِ کوئ دوست
ہر دو عالم گر شود زیر و زبر　　　میلِ رنجوران ہجرش سوی دوست

(حضرت علی ثانی رح)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	·	خالی	·	·	سرگم ۱ پیچھ سرگم ۱ تا ۲۲ سرگم سم
استائی	·	قب	لہ	ء	دل	·	
۱	·	ما	ما	ما	گا	گا	
	·	آ	ف	تا	بِ	·	
۲	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	·	رو	ی	دو	·	س	
۳	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	قب	لہ	ء	دل	·	
۴	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	·	آ	ف	تا	بِ	·	
۵	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	·	خالی	·	·	سرگم ۱ پیچھ سرگم ۱ تا ۲۲ سرگم سم
	·	رو	ی	دو	·	س	
۶	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	کعہ	بہ	ء	جا	·	
۷	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ن	خا	کِ	را	ہِ	·	
۸	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	·	کو	ئ	دو	·	س	
۹	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	کعہ	بہ	ء	جا	·	
۱۰	ما	پا	پا	ما	گا	گا	

استائی ۔ سرگم ۱ پیچھ سرگم ۲۱ تام ۱ پیچھ سرگم ۲۲ کس ماترہ ۱ پیچھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.
	ن	کھ	بہ	ر	جا	ن
۱۱	گا	گا	گا	ما	پا	دھا
	کھ	.	بہ	ر	جا	.
۱۲	سا	نی	دھا	پا	ما	گا
	ن	کھ	بہ	ر	جا	ن
۱۳	سا	سا	سا	سا	رنے	رنے
	کھ	.	بہ	ر	جا	.
۱۴	سا	نی	دھا	پا	ما	گا
	ن	کھ	بہ	ر	جا	.
۱۵	ما	پا	پا	ما	گا	گا
	ن	خا	ک	را	ہ	.
۱۶	گا	گا	گا	ما	پا	دھا
	.	کو	ئی	دو	.	س
۱۷	نی دھا	پا	پا	ما	گا	گا
	ت	تب	لہ	ر	دل	.
۱۸	ما	پا	پا	ما	گا	گا

بازگشت: سرگم نمبر ۱۱ بیٹھ سرگم ۲۲ تام تک

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.
	.	آ	ف	تا	ب	.
۱۹	گا	گا	گا	ما	پا	دھا
	.	رو	ئی	دو	.	س
۲۰	نی دھا	پا	پا	ما	گا	گا
	ت	تب	لہ	ر	دل	.
۲۱	ما	پا	پا	ما	گا	گا
	.	آ	ف	تا	ب	.
۲۲	گا	گا	گا	ما	پا	دھا
انترہ	.	ہر	دو	عا	لم	.
۲۳	.	نی	نی	نی	سا	سا
	.	گہ	ش	دو	رے	.
۲۴	سا	نی	دھا	نی	سا	سا
	.	رو	ز	بر	.	.
۲۵	نی دھا	پا	پا	ما	گا	گا
	.	ہر	دو	عا	لم	.
۲۶	سا	نی	نی	نی	سا	سا

بازگشت: سرگم نمبر ۱۹ بیٹھ سرگم ۲۲ تام تک — سرگم نمبر ۲۳ بیٹھ سرگم ۲۶ تام تک

انترہ- سرگم ۲۳ بیٹھ واپس سرگم ۲۴ تام - سرگم ۲۴ پتہ سرگم ۱۹، ۲۰، ۲۱ تو سرگم ۲۲ کس ماترہ ۱ بیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	گمر	ش	ود	زے	۰	
۲۷	سا	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	رو	ز	بر	۰	۰	
۲۸	نی۔دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	مے	ل	رن	جو	۰	
۲۹	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	را	ن	ہانج	ر	۰	
۳۰	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	ش	سو	ہئ	دو	۰	س	
۳۱	نی۔دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	مے	ل	رن	جو	۰	
۳۲	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ختم آورتہ ۔۔۔ صفحہ ۳۳۲ [illegible]
	۰	مے	ل	رن	جو	۰	
۳۳	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	مے	۰	ل	رن	جو	۰	
۳۴	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	مے	ل	رن	جو	۰	
۳۵	سا	سا	سا	سا	رنے	رنے	
	مے	۰	ل	رن	جو	۰	
۳۶	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	۰	مے	ل	رن	جو	۰	
۳۷	گا۔ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	را	ن	ہانج	ر	۰	
۳۸	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	ختم آورتہ ۲۰ گرس ۔ صفحہ ۳۳۲ گرس
	ش	سو	ہئ	دو	۰	س	
۳۹	نی۔دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	قب	لہ	ی	دل	۰	
۴۰	ما	پا	پا	ما	گا	گا	

بُنہٕ میہ رُباعی تہٕ چھہ رہادی منز چپ انداز تالہِ پیٹھ گیوہٕ نہٕ یوان :-

روز شب در فکر روز و شب گذشت　　ہمچو شمع زندگی در تب گذشت

در کلاں سالی غم نا خوردہ ام

خوردہ سالی در غم مکتب گذشت

•

گژھنہٕ ہے وسی بالہِ یار میون گرہِ ییے　　قصدٕ تہندے دشہٕ کرِ ہتہٕ چھم ہیے

ہا طبیبو صاحب سُکرس کیاہ وَییے

ہوش نَشس بیلہِ عشقہ شراب مئے چییے

گُل تہٕ بُلبُل میون گٔنزرُن دِہی چھییے　　وُچھتہٕ گُنہ گُل تہٕ بُلبُل گُل پھُییے

(نعمہ صاحب)

•

در جوانی حاصل عمرم بنادانی گذشت　　آنچہ باقی ماندہ بود در پریشانی گذشت

بار خدایا تخمِ نیکی من نہ کِشتم در جہاں

نوبتِ پیری رسید و وقتِ دہقانی گذشت

چشمم پُر آب اے یارہ ہینم کباب اے یارہ ، اے یارہ اے یارہ

•

ہمچو میت درید غسال شو   از ارادت وز تکلّم لال شو

قال را بگذار مرد حال شو

پیش مرد کاملے پامال شو

(مولانا رومیؒ)

•

بہٕ وُنی دِمے آرٕ وَلَن ژٕ کُنہٕ ییتامو   ژٕ یہٕ رَوس زخم میہ نوٚبلَن نظراہ دِتامو

وُصیلہٕ راوان وُسر وُسر ییوان   گژھان دیوانو

خمارٕ ہیتھو طومارٕ گیرِسے رُمایتامو

یارس نشہ پیلہٕ یار گژھِ جُدا   چھُنا سِتامو

کانہہ نو واتان میانِس داۓرِس   کوتاہ ستامو

•

جور سے باز آئے پر باز آئیں کیا

کہتے ہیں "ہم تجھ کو منہ دکھلائیں کیا"

رات دن گردش میں ہیں سات آسماں

ہو رہے گا کچھ نہ کچھ، گھبرائیں کیا

•

HA AM... LIBRARY No .... Date........ JAMMU

جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹس، کلچر اینڈ لینگویجز